

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ของจังหวัดชัยนาท
(พ.ศ. 2561 – 2565)
ฉบับทบทวน พ.ศ. 2563

คำนำ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ซึ่งใช้เป็นแผนแม่บทในการพัฒนาประเทศ ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ถึง ๒๕๖๔ และหลังจากการประกาศใช้ ทุกภาคส่วนราชการจะต้องนำมาเป็นแผนหลักในการจัดทำยุทธศาสตร์พัฒนาตามภารกิจที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และ Thailand ๔.๐ ทั้งนี้ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับภูมิภาค จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด เพื่อรองรับการพัฒนาด้านการเกษตรในระดับจังหวัด สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยนาท ได้จัดทำแผนฯ ดังกล่าว โดยนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรในทุกมิติจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งในภาคการเกษตร และนอกภาคการเกษตร ที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิ ทูตียภูมิ มาประมวลผลและวิเคราะห์ศักยภาพ โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ได้ดำเนินการตามหลักทฤษฎีและเทคนิคทางวิชาการอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอน สามารถนำไปจัดทำรายละเอียดในการเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนาภาคการเกษตรของจังหวัดต่อไป ทั้งนี้ แผนงาน/โครงการที่เสนอได้ผ่านการรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้องด้วยแล้ว สุดท้ายนี้คณะผู้จัดทำ ขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ที่ให้การสนับสนุนในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยนาท ในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยนาท

กันยายน ๒๕๖๓

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	
- ที่มา	๑
- ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนา การเกษตรและสหกรณ์	๒
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดชัยนาท	
- ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดชัยนาท	๔๐
- ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดชัยนาท	๕๗
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยนาท	๗๘
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยนาท	
- วิสัยทัศน์ (Vision)	๙๔
- พันธกิจ (Mission)	๙๔
- เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยนาท (Goals)	๙๔
- ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)	๙๕
- แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยนาท (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)	๙๘
- แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)	๑๐๖
- สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัดชัยนาท (Positioning)	๑๐๗
ส่วนที่ ๕ โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัดชัยนาท (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)	๑๐๙
ส่วนที่ ๖ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)	๑๓๕
ภาคผนวก	
- ภาพกิจกรรม	

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ ๑	แผนงาน ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย (พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕)	๓๘
ตารางที่ ๒	ข้อมูลอุตุนิยมวิทยาเป็นรายปีของจังหวัดชัยนาท	๔๒
ตารางที่ ๓	โครงการชลประทานที่มีพื้นที่รับผิดชอบในจังหวัดชัยนาท	๔๓
ตารางที่ ๔	ข้อมูลพื้นที่ในเขต/นอกเขตโครงการชลประทานของอำเภอต่างๆ	๔๔
ตารางที่ ๕	การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ	๔๕
ตารางที่ ๖	พื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในจังหวัดชัยนาท	๔๕
ตารางที่ ๗	พื้นที่ป่าชุมชนจังหวัดชัยนาท	๔๖
ตารางที่ ๘	การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดชัยนาท	๔๗
ตารางที่ ๙	จำนวนประชากรแยกรายเทศบาล / อำเภอ	๔๘
ตารางที่ ๑๐	ข้อมูลทำเนียบปกครองท้องที่ ประชากรและข้อมูลครัวเรือนเกษตรกร จังหวัดชัยนาท ปี ๒๕๖๒	๕๗
ตารางที่ ๑๑	การจำแนกตามการใช้พื้นที่เพื่อการเกษตรของจังหวัด ปี ๒๕๖๐/๒๕๖๑	๕๙
ตารางที่ ๑๒	ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว) ของจังหวัดชัยนาท ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓	๖๐
ตารางที่ ๑๓	ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดชัยนาท ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓	๖๑
ตารางที่ ๑๔	การผลิตพืชผัก ๑๐ อันดับของจังหวัดชัยนาท ปี ๒๕๖๓	๖๑
ตารางที่ ๑๕	ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัดชัยนาท ปีการผลิต ๒๕๖๓	๖๒
ตารางที่ ๑๖	ปริมาณการผลิต และมูลค่าผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ของจังหวัดชัยนาท ประจำปี ๒๕๖๑-๒๕๖๒	๖๓
ตารางที่ ๑๗	ปริมาณการจับสัตว์น้ำจืดจากการทำการประมงน้ำจืด จังหวัดชัยนาท เป็นรายอำเภอ ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๒	๖๓
ตารางที่ ๑๘	ราคาสัตว์น้ำจืดของจังหวัดชัยนาท	๖๔
ตารางที่ ๑๙	ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)	๖๕
ตารางที่ ๒๐	ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๓ ของจังหวัดชัยนาท	๖๕
ตารางที่ ๒๑	สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัดชัยนาท	๖๖
ตารางที่ ๒๒	จำนวนผู้ลงทะเบียน OTOP แยกตามประเภท	๖๖
ตารางที่ ๒๓	ข้อมูลการเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด	๖๗
ตารางที่ ๒๔	ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิกของจังหวัดชัยนาท ปี ๒๕๖๓	๖๘
ตารางที่ ๒๕	ประเภทกลุ่มเกษตรกรและจำนวนสมาชิกของจังหวัดชัยนาท ปี ๒๕๖๓	๖๘
ตารางที่ ๒๖	จำนวนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร แยกรายอำเภอ ปี ๒๕๖๓	๖๘
ตารางที่ ๒๗	จำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัดชัยนาท ปี ๒๕๖๓	๖๙
ตารางที่ ๒๘	จำนวนศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านจังหวัดชัยนาท	๖๙
ตารางที่ ๒๙	จำนวน Smart Farmer และ Young Smart Farmer จังหวัดชัยนาท ปี ๒๕๖๓	๖๙
ตารางที่ ๓๐	จำนวนโครงการส่งเสริมระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่จังหวัดชัยนาท	๗๔

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๓๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดย McKinsey ๗-S Framework	๗๘
ตารางที่ ๓๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดย PESTEL Analysis	๘๓
ตารางที่ ๓๓ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยนาท	๘๖
ตารางที่ ๓๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดชัยนาท	๙๓

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ชาติกับแผนในระดับต่างๆ	๒
ภาพที่ ๒ แผนที่จังหวัดชัยนาท	๔๐
ภาพที่ ๓ รวมการใช้พื้นที่การเกษตรของจังหวัดชัยนาท	๕๘
ภาพที่ ๔ แสดงการใช้ที่ดินของจังหวัดชัยนาท	๕๘

ส่วนที่ ๑

กรอบแนวคิดและทิศทางการพัฒนาของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

๑. ทิวทัศน์

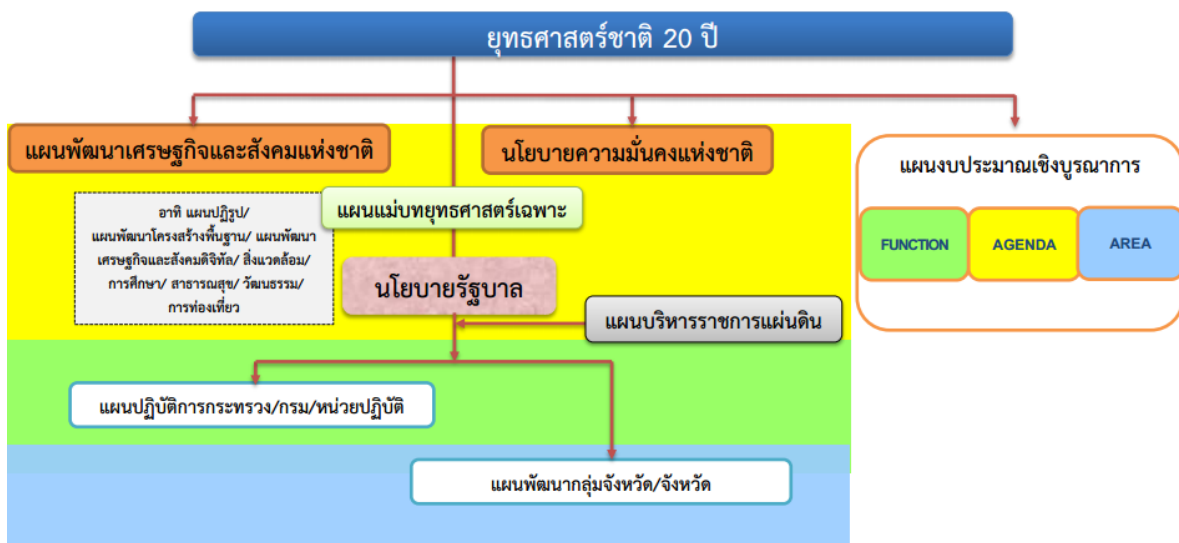
๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับมาตรา ๘๔ (๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ ค้ำครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา ๘๔ (๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕(๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ถือเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะ ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และนโยบายรัฐบาลภายใต้วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน” ครอบคลุมการพัฒนาภาคการเกษตรใน ๕ ด้าน ประกอบด้วย การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ผ่านกลไกขับเคลื่อนในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และหน่วยปฏิบัติ ที่จะช่วยกำกับให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนงาน/โครงการสำคัญที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) รวมทั้งติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการสำคัญดังกล่าวให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความ **มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน** ได้อย่างเต็มที่

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

ภาพที่ ๑ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ชาติกับแผนในระดับต่างๆ

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาค้นในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

ที่มา : ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็นการเกษตร (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) โดยในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐาน ความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพ ในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยง ไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ พัฒนาคูณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบ การตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทย ได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์
๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

๔) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของ รัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหาร และผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูล อุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ในมิติต่างๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่าย ธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็ว และไม่เป็นการค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

ที่มา : ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

๒.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาพร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง ๕ ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ได้แก่ ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญสูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ ดังนี้

๒.๔.๑ เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยพัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร จัดระบบการปลูกพืชให้สอดคล้องปริมาณน้ำที่ทำได้ คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพและขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มากขึ้น และส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในการรวบรวม คัดเลือก และปรับปรุงพันธุ์กรรมพืช สัตว์ สัตว์น้ำ และจุลินทรีย์ของท้องถิ่น

๒.๔.๒ สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วม โดยส่งเสริมการวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิต วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปใหม่ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและความหลากหลาย

ของสินค้า และพัฒนา รูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ เพื่อปรับระบบการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

๒.๔.๓ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ โดยพัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย และการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ และขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง

๒.๔.๔ เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร โดยเสริมสร้างศักยภาพของสถาบันเกษตรกรและการรวมกลุ่ม ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืช ปศุสัตว์ และการทำประมงให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด (Zoning) วิจัยพัฒนาและใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรสมัยใหม่ในกระบวนการผลิต สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพ เพื่อต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง บริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบครบวงจร พัฒนากลไกจัดการความเสี่ยงที่กระทบต่อสินค้าเกษตร และสร้างความร่วมมือด้านการเกษตรกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒.๔.๕ ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวความคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการเกษตร ส่งเสริมขยายผลและ พัฒนาการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน และควบคุมการใช้สารเคมีการเกษตรที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

๒.๔.๖ พัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยพัฒนาฐานข้อมูลด้านอุปสงค์และอุปทานด้านการเกษตร สร้างบุคลากรด้านการเกษตร และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรให้ทันสมัย

ที่มา : แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๒.๕ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๕.๑ นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

๑.๑ การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม

พัฒนาอุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green (BCG) Economy) โดยนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาพัฒนาต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมในการผลิตสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม และบริการของท้องถิ่น ปรับระบบการบริหารจัดการการผลิตและระบบโลจิสติกส์ ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน การใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาเพิ่มมูลค่า การบริหารจัดการของเสียอุตสาหกรรมและขยะแบบคลัสเตอร์ระหว่างอุตสาหกรรมและชุมชนในแต่ละพื้นที่ของจังหวัด กลุ่มจังหวัด เพื่อลดผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับกฎระเบียบทางด้านสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

๑.๒ พัฒนาภาคเกษตร

๑) รักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรและรายได้ให้กับเกษตรกรในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด โดยผ่านเครื่องมือและมาตรการที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ ไม่เป็นภาระกับงบประมาณแผ่นดินเกินสมควร จัดให้มีระบบประกันภัยสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบตลาดที่ เชื่อมโยง ผลผลิตของเกษตรกรถึงผู้ประกอบการแปรรูปและผู้บริโภค

อย่างเป็นธรรมชาติ การใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือในการขยายและเข้าถึงตลาดในรูปแบบต่างๆ การอำนวยความสะดวกทางการค้า และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร ที่มีประสิทธิภาพ

๒) ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาวะทางการเงินการคลังของภาครัฐ โดยจัดให้มีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มรายได้และลดต้นทุนการเกษตรครบวงจร ตั้งแต่การปรับโครงสร้างต้นทุนการผลิต อาทิ เมล็ดพันธุ์ พื้นที่เพาะปลูก ปุ๋ย เครื่องจักรกล และอุปกรณ์การเกษตร แหล่งน้ำ และระบบไฟฟ้าเพื่อการเกษตร การลดภาระหนี้สินโดยให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบที่มีต้นทุนต่ำ การลดความเสี่ยงจากราคาพืชผลทางการเกษตร การพัฒนาทักษะอาชีพเสริมรายได้ รวมทั้งการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยี การเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิต และการปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับฐานทรัพยากรในพื้นที่และความต้องการของตลาด นำระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตรระบบแผนที่เกษตรเพื่อการจัดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) และส่งเสริมกลไกอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน รวมทั้งระบบการบริหารจัดการเชิงรุกมาใช้ในการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับพื้นที่

๓) พัฒนาองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยเพิ่มทักษะการประกอบการและพัฒนาความเชื่อมโยงของกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ในทุกกระดับ โดยเฉพาะด้านการตลาด การค้าออนไลน์ ระบบบัญชี เพื่อขยายฐานการผลิตและฐานการตลาดของสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็งมีความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ไปสู่เกษตรกรอัจฉริยะ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรได้อย่างมั่นคงต่อไปในอนาคต

๔) ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร โดยใช้ประโยชน์จากฐานความหลากหลายทางชีวภาพ การลด ละ เลิกใช้ยาปราบศัตรูพืชโดยเร็ว โดยต้องจัดหาสารทดแทนที่มีประสิทธิภาพเพียงพอและเป็นที่ยอมรับของเกษตรกร การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร ที่มีมูลค่าเพิ่มและโอกาสทางเศรษฐกิจ อาทิ เกษตรอินทรีย์ เกษตรอัตลักษณ์ พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ และเกษตรแปรรูป เพื่อต่อยอดไปสู่เกษตรอุตสาหกรรม ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีในการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัย

๕) ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่างๆ รวมทั้งดูแลและลดความเสียหายจากการทำการเกษตร ในพื้นที่ประสบภัยทางธรรมชาติซ้ำซาก โดยกำหนดเขตพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning)

๖) ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าเป็นพืชเศรษฐกิจ โดยการสนับสนุนพันธุ์กล้าไม้ และให้ความรู้ในการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการปลูก บำรุงรักษา ดูแล และการแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรอีกทางหนึ่ง

๗) ส่งเสริมการทำปศุสัตว์ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมการตลาด วิจัยและพัฒนาพันธุ์ สัตว์เศรษฐกิจและสัตว์พื้นบ้าน อาทิ โคเนื้อ แพะ และแกะ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนามาตรฐานการผลิต และคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลและสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ทั้งภายใน ประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งสนับสนุนการส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปสู่ตลาดโลก

๘) พื้นฟูและสนับสนุนอาชีพการทำประมงให้เกิดความยั่งยืนบนพื้นฐานของการรักษา ทรัพยากรทางการประมงและทรัพยากรทางทะเลให้มีความสมบูรณ์อย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขีดความสามารถการทำประมงอย่างถูกต้องในกลุ่มประมงพื้นบ้านและเชิงพาณิชย์ การเข้าถึงแหล่งทุน เพื่อเพิ่มศักยภาพในการสร้างรายได้และลดต้นทุนการทำประมง ลดอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมการรวมกลุ่มประมงชายฝั่งและประมง พื้นบ้าน เพื่อสร้างพลังในการประกอบอาชีพควบคู่ไปกับการอนุรักษ์

ในพื้นที่ และเร่งพัฒนาการเพาะเลี้ยงในทะเลที่สอดคล้องกับแผนการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ รวมถึงการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากภูมิปัญญาในการแปรรูปมาเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และสินค้าประมง

๒. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและผลิตภัณฑ์ชุมชน สร้างมูลค่าเพิ่มธุรกิจชุมชนผ่านอัตลักษณ์ของพื้นที่ โดยส่งเสริมให้ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ของไทย ผู้ประกอบการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และสหกรณ์ในชุมชนให้สามารถใช้ประโยชน์และต่อยอดจากสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ภูมิปัญญาวัฒนธรรม และทรัพยากรในพื้นที่ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อสร้างสรรคคุณค่าผลิตภัณฑ์และบริการของชุมชนที่มีอัตลักษณ์ และมีมาตรฐานการผลิตตามหลักสากล ซึ่งจะช่วยสร้างรายได้สู่ชุมชนอย่างทั่วถึงนำไปสู่การสร้างเศรษฐกิจชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนและมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจของจังหวัดมากขึ้น

๓. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

๓.๑ ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินและลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน

โดยจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรที่ยากไร้และเกษตรกรตามหลักการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ การกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รกร้าง และมีมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใช้เกษตรกรและผู้ยากจน จัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการที่ดิน จัดทำหลักฐานการถือครองที่ดินของรัฐทุกประเภท จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน และเร่งแก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน เพื่อลดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

๓.๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล โดยเชื่อมโยง

กับแผนบริหารจัดการน้ำ ๒๐ ปี ของประเทศ เพิ่มผลิตผลในการจัดการและการใช้น้ำทุกภาคส่วน จัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือนในชุมชนชนบท ในปริมาณ คุณภาพ และราคา ที่เข้าถึงได้ มีระบบการจัดการน้ำชุมชนที่เหมาะสม พร้อมทั้งส่งเสริม พื้นฟู อนุรักษ์ พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พักน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ แอ่งน้ำบาดาล การระบายน้ำ ชายฝั่ง เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมระดับสากล ดูแลภัยพิบัติจากน้ำ พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ และเพิ่มพื้นที่ชลประทานเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างระบบจัดสรรน้ำที่เป็นธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการน้ำในชุมชนตามแนวพระราชดำริ

๓.๓ แก้ไขปัญหาก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพ

ภูมิอากาศ โดยมุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก สร้างสังคมคาร์บอนต่ำและปลอดภัยของขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน กำหนดมาตรการควบคุมการเผาพื้นที่เพื่อทำการเพาะปลูก ปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติ ทั้งระบบ และการสร้าง ความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการรับมือและปรับตัวเพื่อลดความเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ไทยเข้าร่วมและให้สัตยาบันไว้

๓.๔ พัฒนากลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โดยให้ความสำคัญกับการจัดทำระบบการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์มาใช้เป็นเครื่องมือเชิงนโยบายในการเพิ่มขีดความสามารถในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาาร่วมกันของภาคส่วนต่างๆ ในสังคมและบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐทุกระดับประเทศ ราชสาขา และเชิงพื้นที่ เพื่อนำไปสู่

การพัฒนาอย่างยั่งยืน ลดความ ชัดแย้งระหว่างยุทธศาสตร์ต่างๆ โดยเฉพาะระหว่างยุทธศาสตร์รายสาขา กับ ยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่

๒.๕.๒ นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง

๑. การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน โดยลดข้อจำกัดในการประกอบ อาชีพของคนไทย การจัดการระบบการขนส่งสาธารณะผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ทบทวนรูปแบบและมาตรฐาน หารแพร่กระจายในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล เพื่อยังคงเอกลักษณ์ของเมืองหลวงแห่งร้านอาหารริมถนน ทำให้บ้านเมืองเป็นระเบียบเรียบร้อย และสวยงาม แก้ไขปัญหานี้สินและลดภาระหนี้สินของประชาชนใน กองทุนหมู่บ้าน กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาหนี้สินนอกระบบ การฉ้อโกงหลอกลวงประชาชน โดยครอบคลุมไปถึงการฉ้อโกงหลอกลวงผ่านระบบออนไลน์ ปรับปรุงระบบภาษีและการให้สินเชื่อที่เอื้อ ให้ประชาชนสามารถมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองได้ตามความพร้อม ปรับปรุงระบบที่ดินทำกินให้เกษตรกร สามารถเข้าถึงได้ จัดทำแนวทางการกำหนดสิทธิและการจัดการสิทธิในที่ดินของเกษตรกรที่เหมาะสม ลดอุปสรรคในธุรกิจประมงพาณิชย์และประมงชายฝั่ง รวมทั้งช่วยเหลือดูแลประมงพื้นที่โดยยังต้องสอดคล้อง กับมาตรฐานด้านการประมงขององค์การระหว่างประเทศ

๒. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม โดยจัดพื้นที่การเกษตร ให้สอดคล้องกับระบบบริหารจัดการน้ำและคุณภาพของดินตาม Agri-Map กำหนดเป้าหมายรายได้เกษตรกร ให้สามารถมีรายได้จากผลผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม อ้อย และข้าวโพด ด้วยการชดเชย การประกันรายได้ ส่งเสริมระบบประกันภัยสินค้า เกษตร หรือเครื่องมือทางการเงินสมัยใหม่ที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางวินัยการเงินการคลังของภาครัฐในระยะ ยาว ส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา และศึกษารูปแบบระบบแบ่งปันผลกำไรสินค้าเกษตรที่เป็นธรรมให้แก่ เกษตรกร แก้ไขปัญหาข้าวครบวงจร ส่งเสริมการใช้ยางพาราในภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานของประเทศ ส่งเสริมการใช้ผลผลิตทางการเกษตรในอุตสาหกรรมพลังงาน สร้างนวัตกรรมและ เครื่องมือทางการเกษตรในราคาที่เข้าถึงได้เพื่อลดต้นทุนการผลิต ควบคุมมาตรฐานการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมี ในการเกษตรเพื่อนำไปสู่การลด ละ เลิกการใช้สารเคมีหรือปุ๋ยเคมี โดยจัดหาสิ่งทดแทนที่มีประสิทธิภาพและ เป็นที่ยอมรับของเกษตรกร ต่อยอดภูมิปัญญาและความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านในการสร้างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ เกษตรแปรรูป รวมทั้งเร่งศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการใช้กัญชา กัญชง และพืชสมุนไพรในทาง การแพทย์ อุตสาหกรรมทางการแพทย์ และผลิตภัณฑ์อื่นๆ เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและการสร้างรายได้ ของประชาชน โดยกำหนดกลไกการดำเนินงานที่รัดกุม เพื่อมิให้เกิดผลกระทบทางสังคมตามที่กฎหมายบัญญัติ ไว้อย่างเคร่งครัด

๓. การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต โดยต่อยอดอุตสาหกรรม เป้าหมายและวางรากฐานการพัฒนาภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว ดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเขตเศรษฐกิจพิเศษ เมืองอัจฉริยะ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน ที่ทันสมัย รวมทั้งวางรากฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสื่อสารไร้สายในระบบ ๕G ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม และชุมชน ในการเข้าถึงตลาด ในประเทศและตลาดโลกผ่านแพลตฟอร์มพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีสื่อสาร สมัยใหม่ในการให้บริการสาธารณสุขและการ ศึกษาทางไกล การสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะทั้งในส่วน ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม เกษตรกร รวมถึงผู้ประกอบการยุคใหม่ พร้อมทั้งส่งเสริม การใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อเป็นฐานในการขับเคลื่อนประเทศด้วยปัญญาประดิษฐ์ในอนาคต

๔. การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย ตั้งแต่การป้องกันก่อนเกิดภัย การให้ความช่วยเหลือระหว่างเกิดภัย และการแก้ไขปัญหาในระยะยาว โดยจัดระบบติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่องและกำหนดมาตรการที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนให้ได้มากที่สุดและทันทั่วถึง รวมทั้งพัฒนาการปฏิบัติการฝนหลวงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒.๖ การพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

๒.๖.๑ กรอบแนวคิดการพัฒนา

๑) เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาการเกษตร แม้ว่าจะมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้กับการพัฒนาการเกษตรของประเทศอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาของเกษตรกรยังคงมีอยู่ในสังคมไทย เป็นเพราะเกษตรกรไทยส่วนใหญ่เป็นรายย่อย การทำการเกษตรหลายพื้นที่ยังเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำสิ่งต่างๆ เหล่านี้ควรได้รับการแก้ไข โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกษตรกรพัฒนาระบบการผลิตให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ตามหลักความพอประมาณ

๒) แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลงและการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ แรงงานในภาคการเกษตรลดลงเนื่องมาจากเคลื่อนย้ายไปทำงานในภาคการผลิตอื่น การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของภาคการผลิตอื่น และทัศนคติของเกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่า การทำการเกษตรเป็นงานที่หนักและลำบาก ไม่คุ้มค่า ทำให้เยาวชนรุ่นใหม่ไม่สนใจทำอาชีพการเกษตร ส่งผลให้แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลง ซึ่งปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ

๓) การปรับตัวของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) เกษตรกรจำนวนมากยังมีข้อจำกัดในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการผลิตเชื่อมโยงไปจนถึงการแปรรูปและการตลาด การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้ปัจจัยการผลิตทำให้ปัจจัยการผลิตดังกล่าวมากเกินความจำเป็น การปรับตัวของเกษตรกร จึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เป้าหมายการพัฒนาการเกษตรของประเทศบรรลุผลสำเร็จได้

๔) การส่งเสริมการทำเกษตรในรูปแบบของการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

๕) การบริหารจัดการสินค้าเกษตร ภาคการเกษตรมีความอ่อนไหวและเปราะบางมากกว่าภาคการผลิตอื่นๆ จึงควรเน้นในเรื่องการวางแผนความต้องการและการผลิตสินค้าเกษตร (Demand & Supply) ในระดับจังหวัด เพื่อเป็นข้อมูลให้กับส่วนกลางในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรในภาพรวมการขึ้นทะเบียนเกษตรกรทั่วประเทศ เพื่อรู้ปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ

๖) มาตรฐานสินค้าเกษตร ประเทศไทยได้มีการพัฒนาด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรไปมากเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน แต่ยังคงมีปัญหาในเรื่องของการพัฒนาให้ทั่วถึง ทั้งด้านองค์ความรู้ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตร การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อยืดอายุของสินค้าเกษตร และเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร ดึงดูดความสนใจและตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี

๗) โลจิสติกส์และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร เป็นการดำเนินการต่อ เนื่องจากแผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) โดยยกระดับบุคลากรภาครัฐ เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาทักษะการบริหารจัดการโลจิสติกส์ระดับฟาร์ม ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมในโซ่คุณค่าของสินค้าเกษตร สนับสนุนให้เกิดเครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

๘) ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การใช้พลังงานของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้หลายประเทศรวมถึงประเทศไทยหันมาพึ่งพาการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความต้องการพืชพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

๙) การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การวางมาตรการและแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อม รับมือและสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาภาคการเกษตรของไทย

๑๐) การวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร รวมถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร

๑๑) กฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร

๑๒) ความร่วมมือและข้อตกลงระหว่างประเทศ ประเด็นสำคัญที่ควรพัฒนา คือ การศึกษา กฎระเบียบและกฎหมายของประเทศคู่ค้าที่จะมีผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตร มาตรการนำเข้า-ส่งออกสินค้า

๑๓) การบริหารจัดการสินค้าเกษตรเพื่อรองรับการค้าชายแดนและเขตเศรษฐกิจพิเศษ

๒.๖.๒ ทิศทางการพัฒนา

๑) **วิสัยทัศน์** “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน”

๒) พันธกิจ

- (๑) พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง
- (๒) พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ
- (๓) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพตลอดโซ่อุปทานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์
- (๔) ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๓) **วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด**

(๑) วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรกรม สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง และลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้

- เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับผลิตภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพ มาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาด

- เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร รวมทั้งพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์

- เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวและสร้างภูมิคุ้มกันรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้

(๒) เป้าหมาย

- ความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ ๘๕ ในปี ๒๕๖๔
- เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น ๕๙,๔๖๐ บาทต่อครัวเรือน ในปี ๒๕๖๔

- เศรษฐกิจภาคเกษตรเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๓ ต่อปี

เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี

ยั่งยืนเพิ่มขึ้น

- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์
- ทรัพยากรการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและ

(๓) ตัวชี้วัด

- ดัชนีชี้วัดความผาสุกของเกษตรกร
- รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร
- GDP ภาคเกษตร
- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์
- ทรัพยากรการเกษตรที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

๔) ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

- ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร
- ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ
- พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
- สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
- ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร
- เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
- จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร
- เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน
- สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
- สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร
- ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความร่วมมือระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

- ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร
- พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

- ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร
- ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร
- สร้างภูมิคุ้มกันการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

- พัฒนาบุคลากรการเกษตรภาครัฐ ปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และกระบวนการทำงาน
- ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

๒.๗ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในปี ๒๕๖๓ เพื่อให้สามารถนำไปดำเนินการต่อยอดได้ ดังนี้

๑. การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ การเพิ่มแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยได้มีการสำรวจพื้นที่ที่คาดว่าจะสามารถสร้างเป็นแหล่งกักเก็บน้ำได้ โดยเน้นในส่วนของแก้มลิงในบริเวณลุ่มน้ำต่างๆ ที่ได้มีการทำแผนที่สำรวจเอาไว้แล้ว จะมีการเพิ่มคุณภาพและปริมาณการผันน้ำจากลุ่มน้ำตะวันตกมาช่วยเหลือในลุ่มน้ำเจ้าพระยา ซึ่งจะมีการเพิ่มกำลังในการส่งน้ำจาก ๘๐๐ ล้าน ลบ.ม./ปี เป็น ๒,๐๐๐ ล้าน ลบ.ม./ปี เพื่อช่วยเหลือพี่น้องเกษตรกรและรักษาสมดุลระบบนิเวศของลุ่มน้ำเจ้าพระยา นอกจากนี้ มีปฏิบัติการผันหลวงเพื่อช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกพืช ป่าไม้ และเพิ่มน้ำในเขื่อนและอ่างเก็บน้ำ และมีการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง โดยกรมชลประทานได้วางแผนการจัดสรรน้ำทั้งประเทศ ในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๖๒/๖๓ ระหว่างวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ จำนวน ๑๗,๖๘๙ ล้านลบ.ม. รวมทั้งชุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานขนาด ๑,๒๖๐ ลบ.ม. ให้เกษตรกรที่ขอรับการสนับสนุนทั่วประเทศ จำนวน ๔๐,๐๐๐ บ่อ เพื่อกักเก็บน้ำ บรรเทาและชะลอความแห้งแล้ง เพิ่มความชุ่มชื้นให้เกิดขึ้นในฤดูฝนทั้งช่วงหรือฤดูแล้งในระดับไร่นา

๒. การส่งเสริมสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ จะมีการนำศาสตร์พระราชากับเกษตรทฤษฎีใหม่เข้ามาเป็นนโยบายที่จะขับเคลื่อนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และมีมาตรการในการ “ลด ละ เลิก” การใช้สารเคมี จะประชาสัมพันธ์ให้พี่น้องเกษตรกรใช้สารเคมีให้น้อยที่สุด สำหรับพื้นที่ที่มีความพร้อมก็จะขอให้ “ละ” การใช้สารเคมี และเป้าหมายสุดท้ายคือการเลิกใช้สารเคมี โดยจะมีการหาและพัฒนาสารชีวภัณฑ์ต่างๆ มาทดแทน รวมถึงการใช้มาตรการต่างๆ อาทิ การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรมาทดแทนเรื่องแรงงาน เป็นต้น

๓. การใช้ระบบการตลาดนำการผลิต จากนโยบายที่ดำเนินการมาในปี ๒๕๖๒ เพื่อแก้ไขปัญหาสินค้าล้นตลาดและราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ จึงได้มีมาตรการในการหาตลาดใหม่ทั้งในและต่างประเทศ เป็นการเพิ่มช่องทางในการขายให้กับผู้ผลิตสินค้าเกษตร ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของสหกรณ์ เกษตรแปลงใหญ่ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร Young Smart Farmer ที่ต้องการจะสร้างความเข้มแข็ง เพื่อนำร่องในการปฏิรูปภาคการเกษตร ซึ่งจะมีหน่วยงานเข้าไปแนะนำตลาดในเรื่องออนไลน์ อาทิ การร่วมมือกับ LAZADA Thailand ในการจัดอบรมการเข้าสู่ตลาดออนไลน์ การขายสินค้าเกษตรโดยตรง รวมถึงการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า โดยได้เริ่มดำเนินการไปแล้วและจะ KICK OFF โครงการในเดือนมกราคม ๒๕๖๓ และหลังจากนั้นจะดำเนินการในทุกภาคของประเทศไทย เพื่อดำเนินการส่งเสริมและขยายตลาดให้กับพี่น้องเกษตรกร

๔. การลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มคุณภาพการผลิต ได้มีการตั้งคณะกรรมการการปรับปรุงปุ๋ย การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ของดินหรือปุ๋ยสั่งตัด โดยมีเป้าหมายในการดำเนินการคือการลดต้นทุนในส่วน of ค่าปุ๋ยลง ๓๐% แต่ถ้าเกษตรกรมีความพร้อมในการใช้ปุ๋ยจากธรรมชาติ ทั้งปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยอินทรีย์ ทางภาครัฐก็พร้อมเข้าไปส่งเสริม ให้ความรู้ เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตปุ๋ยไว้ใช้เอง อีกทั้งยังมีการใช้เทคโนโลยี

มาพัฒนาพันธุ์พืช เพื่อปรับปรุงคุณภาพและผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น นอกจากนี้ ยังต้องมีการพัฒนาการจัดส่งสินค้า (ระบบโลจิสติกส์) เพื่อลดการใช้จ่ายในการลดค่าขนส่งทุกประเภท ซึ่งมีการเจรจาทั้ง Kerry ไปรษณีย์ไทย และการบินไทย ถือเป็นมาตรการหนึ่งที่กระทรวงเกษตรฯ กำลังเร่งดำเนินการ

๕. การบริหารจัดการประมงอย่างยั่งยืน ทั้งประมงพาณิชย์และประมงพื้นบ้าน สำหรับประมงพื้นบ้านได้มีการขึ้นทะเบียน ซึ่งขณะนี้มีการขึ้นทะเบียนแล้วประมาณ ๕๐,๐๐๐ กว่าลำ ส่วนประมงพาณิชย์ จะเร่งส่งเสริมให้รักษาสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติทางทะเล เพื่อให้สามารถทำประมงได้ตลอดทั้งปี ซึ่งตลอดระยะเวลาดำเนินการภายใต้เงื่อนไขของ IUU ช่วง ๒-๓ ปีที่ผ่านมา กระทรวงเกษตรฯ โดยกรมประมง ได้มีของขวัญให้พี่น้องชาวประมง โดยการเพิ่มวันทำการประมงให้กับเรืออวนลากในอ่าวไทยอีก ๓๐ วัน และในปี ๒๕๖๓ เรือประมงประเภทอื่น ทั้งในอ่าวไทยและอันดามัน (ยกเว้นเรืออวนลาก) จะทำการประมงได้ตลอดทั้งปี โดยกระทำภายใต้การรักษาสมดุลการรักษาทะเลและภายใต้เงื่อนไขของ IUU

๖. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร กระทรวงเกษตรฯ มีมาตรการที่จะส่งเสริมรายได้เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้กับพี่น้องเกษตรกร ทั้งการจ้างงานของกรมชลประทาน ซึ่งขณะนี้ได้มีการตั้งงบประมาณไว้เรียบร้อยแล้ว เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ในกรณีที่ไม่สามารถทำการเกษตรตามปกติได้ อีกทั้งจะมีการเพิ่มพันธุ์สัตว์น้ำทั่วประเทศ โดยเตรียมพันธุ์ปลา พันธุ์กุ้งไว้ประมาณ ๕๕๐ ล้านตัว และจะใช้เวลา ๔ - ๖ เดือน ทำให้พี่น้องเกษตรกรสามารถจับไปบริโภคหรือจับไปขาย เป็นการเพิ่มรายได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ ยังส่งเสริมการเลี้ยงปลุสสัตว์ ที่มีความต้องการของตลาด ได้แก่ โค กระบือ แพะ และการแจกที่ดินทำกิน (ส.ป.ก.) ให้แก่เกษตรกรด้วย

๗. การตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการเกษตร (Agri-technology and innovation center: AIC) โดยจะมีการตั้งศูนย์ AIC ทั้ง ๗๗ จังหวัดทั่วประเทศ และการจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตร (Big data) เป็นการเชื่อมโยงกับ ๑๐ หน่วยงานหลัก ซึ่งจะทำให้พี่น้องเกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูลและสามารถเข้ามาตรวจสอบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ อาทิ การตรวจสอบศักยภาพพื้นที่โดยใช้ Agri-Map เพื่อจัดทำ Zoning เป็นต้น

๘. พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จำนวน ๘๘๒ ศูนย์หลักทุกอำเภอทั่วประเทศ เป็นหน่วยขับเคลื่อนนโยบายการเกษตร องค์ความรู้ด้านการผลิต การแปรรูป การตลาดแก่เกษตรกร ร่วมกับศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน

๒.๘ แผนพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน

ภาคเหนือ

“ฐานเศรษฐกิจสร้างมูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง” ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และ กระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม

๒. ใช้โอกาสจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค GMS BIMSTEC และ AEC เพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค

๓. ยกกระดับเป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง

๔. พัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุอย่างมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ยกย่องระดับทักษะฝีมือแรงงานภาคบริการ

๕. อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้คงความสมบูรณ์ จัดระบบบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสมและเชื่อมโยง พื้นที่เกษตรให้ทั่วถึง ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกพิษหมอกควันอย่างยั่งยืน

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคเหนือ

๑. ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจภาคเหนือ ทั้งในด้านเป็นฐานรายได้หลักของประชากรส่วนใหญ่ และการจ้างงานในปี ๒๕๖๐ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๙๓,๑๕๘ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๔.๘ ของผลิตภัณฑ์ภาค ผลผลิตภาคเกษตรของภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์จากพืชที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และอ้อยโรงงานในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งเป็นการทำการเกษตรแปลงใหญ่ที่ยังมีการใช้สารเคมีสูง สำหรับการผลิตพืชผักและผลไม้ส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือตอนบน โดยระบบการผลิตปรับสู่เกษตรอินทรีย์มากขึ้น ซึ่งอยู่ในระดับเกษตรอินทรีย์ตามวิถีพื้นบ้าน แต่มีแนวโน้มขยายสู่เชิงพาณิชย์พืชอินทรีย์สำคัญ ได้แก่ กาแฟ และชาอินทรีย์ ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง และแม่ฮ่องสอน ข้าวอินทรีย์และข้าวหอมมะลิอินทรีย์ในจังหวัดเชียงราย พะเยา และเชียงใหม่ รวมทั้งพืชผักและผลไม้เมืองหนาว

๒. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ในปี ๒๕๖๐ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวม ๓๒.๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งประเทศ โดยพื้นที่เกษตรของภาคเหนือส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ค่อนข้างราบเหมาะสำหรับปลูกข้าวและพืชไร่ มีความเหมาะสมในการทำเกษตรแปลงใหญ่ ขณะที่จังหวัดในภาคเหนือตอนบนมีพื้นที่เกษตรไม่มากนักเนื่องจากเป็นภูเขาสูงสลับที่ราบเชิงเขา และมีขนาดฟาร์มเล็กมากประมาณ ๑๐ ไร่ต่อครัวเรือน จึงเหมาะกับเกษตรแบบประณีตหรือเกษตรอินทรีย์

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคเหนือสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยในปี ๒๕๕๙ มีสัดส่วนร้อยละ ๒๗.๘ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๙ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๙.๐๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๖ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ พื้นที่โครงการชลประทานของภาคเหนือร้อยละ ๗๐ อยู่ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง แต่ยังมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทาน ต่อพื้นที่เกษตรค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ ๒๗.๓ จึงเป็นข้อจำกัดในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ทั้งการเก็บกักน้ำในฤดูแล้งและชะลอน้ำในฤดูฝนไม่ให้ท่วมพืชผลเสียหาย

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

“ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง”

ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน
๒. แก้ไขปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม
๓. สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ปัญหารักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ
๕. ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักภาคกลางและพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เพื่อพัฒนาเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ๆ ของภาค
๖. พัฒนาความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านในการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดนและแนวระเบียงเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑. เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ แต่รูปแบบการผลิตยังอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก จึงมีผลผลิตภาพต่ำ โดยในปี ๒๕๖๐ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๙๒,๖๘๘ ล้านบาท พืชหลักของภาค ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง โดย มีพื้นที่ปลูกข้าวมากที่สุดของประเทศ ส่วนใหญ่ปลูกข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ในพื้นที่ตอนกลางและตอนล่างของภาค โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ให้ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และทุ่งสัมฤทธิ์ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและบุรีรัมย์ โดยผลผลิตเฉลี่ย ต่อไร่ในภาพรวมต่ำกว่าระดับประเทศ เนื่องจากทำการเกษตรแบบดั้งเดิม ใช้สารเคมีสูง ซึ่งในแต่ละปีมีการนำเข้าวัตถุดิบทางการเกษตร เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓ พันล้านบาทต่อปี เป็นภาคที่มีพื้นที่ปลูกอ้อยและมันสำปะหลัง มากที่สุดของประเทศ โดยอ้อยส่วนใหญ่ปลูกในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และอุดรธานีและมันสำปะหลังในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ และอุดรธานี

สำหรับพื้นที่ปลูกข้าวอินทรีย์ มีแนวโน้มขยายพื้นที่มากขึ้น ปัจจุบันแหล่งปลูกข้าวอินทรีย์ในประเทศไทย ร้อยละ ๘๐ อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ (ยโสธร สุรินทร์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด) และอุบลราชธานี ส่วนอีกร้อยละ ๒๐ อยู่ในภาคเหนือตอนบน ตลาดข้าวอินทรีย์ส่วนใหญ่ส่งออกต่างประเทศ โดยเฉพาะสหภาพยุโรป

๒. มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด แต่ขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนเกือบต่ำสุด ของประเทศ ในปี ๒๕๖๐ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๖๓.๘๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๘ ของประเทศ โดยพบว่าพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินสูงสุด คือ จังหวัดในบริเวณตอนล่างของภาค มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร มากที่สุด ๓๒.๙๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๕ ของภาค สำหรับขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนมีเพียง ๒๓.๔ ไร่ต่อครัวเรือน ต่ำกว่าระดับประเทศที่มีขนาดฟาร์มถือครองต่อครัวเรือน ๒๕.๒ ไร่ต่อครัวเรือน จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรต่อครัวเรือนมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา บึงกาฬ เลย และหนองบัวลำภู มีเนื้อที่ถือครอง ๓๒.๑๔ ๓๑.๑๒ ๓๐.๑๙ และ ๒๘.๘๓ ไร่ต่อครัวเรือนตามลำดับ จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรต่ำสุดของภาค ได้แก่ จังหวัดสกลนคร นครพนม และร้อยเอ็ด โดยมีเนื้อที่ถือครอง ๑๗.๗๙ ๑๘.๒๙ และ ๒๐.๑๐ ไร่ต่อครัวเรือนตามลำดับ

๓. พื้นที่ชลประทานน้อยกว่าทุกภาค โดยมีเพียง ๗.๑๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๒ ของพื้นที่เกษตร ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่มีพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๒๒.๐ ผลผลิตการเกษตรของภาคขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศเป็นหลัก ประกอบกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหาร ในพื้นที่ตอนกลางของภาคมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตร มากที่สุด ร้อยละ ๑๖.๗ ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๙ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัด รองลงมาพื้นที่ตอนล่างของภาคมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๑๑.๔ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ยโสธร มีสัดส่วน ร้อยละ ๑๗.๖ และ ๑๒.๗ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัดตามลำดับ

ภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร

“พัฒนากรุงเทพฯ สู่มหานครทันสมัย และภาคกลางเป็นฐานการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง” ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนากรุงเทพฯ เป็นมหานครทันสมัยระดับโลกควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง

๒. พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติและสร้างความเชื่อมโยงเพื่อกระจายการท่องเที่ยวทั่วทั้งภาค

๓. ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๔. บริหารจัดการน้ำและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วม ภัยแล้ง และคงความสมดุลของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

๕. เปิดประตูการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว เชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย-ภาคกลาง-เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

๖. พัฒนาความเชื่อมโยงเศรษฐกิจและสังคมกับทุกภาคเพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพและลดความเหลื่อมล้ำภายในประเทศ

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๑. ภาคกลางมีศักยภาพในการพัฒนาด้านการเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยมีดินและน้ำอุดมสมบูรณ์ และมีระบบชลประทานที่ดี มีลักษณะภูมิประเทศที่เอื้ออำนวย ทำให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรหลากหลายประเภท ทั้งพืชผัก ผลไม้ ปศุสัตว์ และประมง รวมทั้งเป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูป การเกษตรที่เชื่อมโยงแหล่งผลิตสินค้าเกษตรทั้งในภาคกลางและภาคอื่นๆ มีสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติ ตั้งอยู่ที่จังหวัดสุพรรณบุรี มีศูนย์วิจัยข้าวตั้งอยู่ในพื้นที่หลายจังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท สุพรรณบุรี ลพบุรี ราชบุรี ปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้ยังมีตลาดค้าส่งค้าปลีกสินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่ เช่น ตลาดไท จังหวัดปทุมธานี ตลาดศรีเมือง จังหวัดราชบุรี ตลาดปลาสุพรรณ จังหวัดอ่างทอง และตลาดมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร เป็นต้น

๒. ภาคกลางมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ประมาณ ๒๐๗,๓๗๙ ล้านบาท ลดลงจาก ๒๒๖,๖๒๑ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๖ โดยเป็นมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ประมาณ ๑๗๘,๙๐๖ ล้านบาท และสาขาประมง ๒๘,๔๗๓ ล้านบาท ภาคเกษตรของภาคกลางมีส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของประเทศ เมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตเฉลี่ยในช่วง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) ของภาคเกษตรพบว่าหดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๖ เนื่องจากรูปแบบการผลิตเป็นเกษตรเชิงพาณิชย์ที่ใช้สารเคมีจำนวนมาก มีปัญหาดินเสื่อมโทรม และหลายพื้นที่มักประสบปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง มูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๕.๑ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคกลาง และร้อยละ ๑๕.๓ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ ของประเทศ สำหรับการประมงแม้ว่าจะมีส่วนการผลิตเพียงร้อยละ ๐.๘ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคกลาง แต่มีส่วนสูงถึง ร้อยละ ๒๕.๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์การประมงของประเทศ

๓. ภาคกลางเป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญของประเทศและมีแนวโน้มการพัฒนาคุณภาพการผลิตมากขึ้น แหล่งการทำเกษตรฯ (เกษตรและประมง) ที่สำคัญของภาคกลาง คือ จังหวัดราชบุรี มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๑๒.๓ รองลงมา คือ สุพรรณบุรี ร้อยละ ๑๒.๒ กาญจนบุรี ร้อยละ ๑๐.๑ และนครปฐมร้อยละ ๙.๕ ภาคกลางเป็นพื้นที่ที่มีที่ราบลุ่มแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะสมในการทำเกษตร แม้ว่าปัจจุบันมีแรงผลักดันทางเศรษฐกิจ ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมของภาคกลางลดลงไปมาก โดยแปรเปลี่ยนไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยมากขึ้น แต่ภาคกลางยังถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งทางด้านการเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ และประมง สินค้าเกษตรที่สำคัญของภาคกลางมี ดังนี้

๓.๑ ข้าวและพืชไร่ ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกข้าวทั้งนาปีและนาปรังมาก คือ จังหวัดสุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา และชัยนาท มันสำปะหลัง จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังมาก คือ จังหวัดกาญจนบุรี และลพบุรี อ้อยโรงงาน ปลูกมากในจังหวัดกาญจนบุรี ลพบุรี

และสุพรรณบุรี สับปะรดโรงงาน ปลูกมากในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ **ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์** ปลูกมากในจังหวัดลพบุรี และสระบุรี

๓.๒ ถั่วเขียว เป็นพืชส่งออกสำคัญที่ทำรายได้และสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ โดยแหล่งผลิตถั่วเขียวที่สำคัญของประเทศอยู่ในพื้นที่ภาคกลาง ซึ่งจังหวัดที่มีพื้นที่เก็บเกี่ยวและผลผลิตมากที่สุดของภาคและของประเทศ คือ จังหวัดนครปฐม รองลงมา คือ จังหวัดสมุทรสาคร

๓.๓ ปศุสัตว์ ได้แก่ **โคนม** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา คือ ลพบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี และนครปฐม **โคเนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดกาญจนบุรี รองลงมา คือ สุพรรณบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ **สุกร** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดราชบุรี รองลงมา คือ นครปฐม ลพบุรี สุพรรณบุรี และสระบุรี **เป็ดเนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา คือ นครปฐม ลพบุรี กาญจนบุรี และราชบุรี **เป็ดไข่** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสุพรรณบุรี รองลงมา คือ อ่างทอง นครปฐม ลพบุรี และพระนครศรีอยุธยา **ไก่เนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดลพบุรี รองลงมา คือ กาญจนบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี และนครปฐม และ **ไก่ไข่** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รองลงมา คือ สุพรรณบุรี นครปฐม อ่างทอง และสระบุรี

๓.๔ ประมง ภาคกลางมีศักยภาพการทำประมงทั้งน้ำจืดและน้ำเค็ม โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาประมงสูงสุดของภาค คือ จังหวัดสมุทรสาคร รองลงมา คือ ประจวบคีรีขันธ์ นครปฐม และสมุทรปราการ

๔. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคกลางสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๕๘.๘ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๒.๐ พื้นที่ชลประทานของภาคกลางในปี ๒๕๖๐ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑๐.๖ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๓ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ

๕. เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ พบว่าภาคกลางมีพื้นที่ได้รับการรับรองเกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๑๐๑,๘๙๓.๕๘ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๘๘,๔๘๐.๖๕ ไร่ และที่หมดอายุ ๓,๔๑๒.๙๓ ไร่ และเกษตรอินทรีย์ ๑,๔๖๙.๙๙ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๑,๔๔๗.๗๔ ไร่ และที่หมดอายุ ๒๒.๒๕ ไร่ โดยจังหวัดในภาคกลางที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุด คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รองลงมา คือ จังหวัดปทุมธานี ราชบุรี และสุพรรณบุรี ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุด คือ จังหวัดลพบุรี รองลงมา คือ จังหวัดสุพรรณบุรี สระบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และราชบุรี

ภาคตะวันออก

“ฐานเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีความทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน

๒. พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

๓. ปรับปรุงมาตรฐานสินค้าและธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว

๔. พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านให้เจริญเติบโต อย่างยั่งยืน

๕. แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและจัดระบบการบริหารจัดการมลพิษให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออก

๑. ภาคตะวันออกมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ประมาณ ๑๘๖,๘๕๑ ล้านบาท (มูลค่าผลิตภัณฑ์เกษตรกรรมและการป่าไม้ ๑๖๘,๓๖๒ ล้านบาท และการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๑๘,๔๘๘ ล้านบาท) ลดลงจาก ๑๖๓,๗๕๔ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๖ ในช่วง ๕ ปี (๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) ที่ผ่านมามีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๕ ในขณะที่ภาคเกษตรฯ ของประเทศมีอัตราการหดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๗ สาขาเกษตร การป่าไม้ของภาคตะวันออกมีปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไขหลายประการ เช่น ปัญหาคุณภาพดินเสื่อมจากการใช้สารเคมี และสารเคมีตกค้างในผลผลิต เป็นต้น สาขาเกษตร การป่าไม้ มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๕.๙ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออก และร้อยละ ๑๔.๔ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาเกษตร การป่าไม้ของประเทศ สำหรับการประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีสัดส่วนการผลิตเพียงแค่อ้อยละ ๐.๖ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออก แต่มีสัดส่วนร้อยละ ๑๖.๒ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์การประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศ

๒. แหล่งการทำเกษตรฯ ที่สำคัญของภาคตะวันออก คือ จังหวัดจันทบุรี มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๔๓.๐ รองลงมา คือ ระยอง ร้อยละ ๑๒.๕ และตราด ร้อยละ ๑๒.๓ ปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรมของภาคตะวันออกได้แปรเปลี่ยนไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยมากขึ้น แต่ภาคตะวันออกก็ยังถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งทางด้าน การเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ และประมงสินค้าเกษตรที่สำคัญของภาคตะวันออกมี ดังนี้

๒.๑ ข้าวและพืชไร่ ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวและมันสำปะหลัง จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปี มากของภาค คือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และนครนายก ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังมาก คือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา และชลบุรี

๒.๒ ผลไม้ ที่สำคัญ ได้แก่ **ทุเรียน** จังหวัดที่เป็นแหล่งปลูกทุเรียนในภาคที่สำคัญ คือ จังหวัด จันทบุรี ระยอง และตราด **มังคุด** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี ตราด และระยอง **ลำไย** แหล่งปลูกลำไยที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี **เงาะ** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี และตราด **ลองกอง** แหล่งปลูกลองกองที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี

๒.๓ ปศุสัตว์ ได้แก่ **ไก่เนื้อ** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดชลบุรี ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง **ไก่ไข่** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และนครนายก **เป็ดเนื้อ** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ระยอง และปราจีนบุรี **เป็ดไข่** แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา และชลบุรี และสุกร แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา และชลบุรี

๒.๔ ประมง ภาคตะวันออกมีศักยภาพในการทำประมง โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ประมงสูงที่สุดของภาค คือ จังหวัดตราด รองลงมา คือ ระยอง และจันทบุรี

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคตะวันออกต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๓ ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๒.๐ พื้นที่ชลประทานของภาคตะวันออกในปี ๒๕๖๐ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๒.๗๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๔ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ

๔. เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ พบว่าภาคตะวันออกมีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๒๔๒,๖๘๘.๔๔ ไร่ โดยจังหวัดในภาคตะวันออกที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุด คือ จังหวัดจันทบุรี รองลงมา คือ จังหวัดตราด และระยอง และเกษตรอินทรีย์ ๑,๑๓๙.๐๔ ไร่ โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุด คือ จังหวัดระยอง รองลงมา คือ จังหวัดจันทบุรี และตราด

ภาคใต้

“ภาคใต้เป็นเมืองท่องเที่ยวพักผ่อนตากอากาศระดับโลก เป็นศูนย์กลางผลิตภัณฑ์ยางพารา และปาล์มน้ำมันของ ประเทศ และเมืองเศรษฐกิจเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับภูมิภาคอื่นของโลก” ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก
๒. พัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของประเทศ
๓. พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกร
๔. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยว การพัฒนาเขตอุตสาหกรรม และการเชื่อมโยงการค้าโลก
๕. อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน
๖. พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้

๑. เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ แต่มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของภาคมีแนวโน้มลดลง ปี ๒๕๖๐ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๕๙,๖๑๔ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๑ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่มีมูลค่า ๒๘๗,๙๖๒ ล้านบาท การขยายตัวของภาคเกษตร หดตัวร้อยละ ๒.๙ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา และมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยในช่วง ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) ของภาคเกษตร หดตัวร้อยละ ๐.๒ ต่ำกว่าระดับประเทศที่หดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๐.๗ กิจกรรมการผลิตภาคเกษตรที่สำคัญของภาคใต้ คือ ยางพารา ประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๔๑.๒ ๑๗.๐ ๑๔.๗ และ ๑๑.๖ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรตามลำดับ

๒. ยางพารา เป็นพืชเศรษฐกิจหลักของภาคใต้ ในปี ๒๕๖๐ มีพื้นที่ปลูกยางพารา ๑๐.๐๙ ล้านไร่ หรือ ร้อยละ ๔๙.๑ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่มีพื้นที่ปลูก ๑๒.๐๕ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๒.๔๕ ล้านไร่ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดสงขลา ๑.๙๗ ล้านไร่ และจังหวัดนครศรีธรรมราช ๑.๘๐ ล้านไร่ ส่วนผลผลิตยางพาราของภาคใต้มีแนวโน้มลดลงตามพื้นที่ปลูก และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ที่ลดลงในปี ๒๕๖๐ มีปริมาณผลผลิต ๒.๔๕ ล้านตัน หรือร้อยละ ๕๔.๔ ของผลผลิตทั้งประเทศ ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่มีผลผลิต ๒.๘๖ ล้านตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มลดลงเช่นเดียวกันจาก ๒๘๑ กิโลกรัมต่อไร่ในปี ๒๕๕๖ ลดลงเหลือ ๒๕๕ กิโลกรัมต่อไร่ในปี ๒๕๖๐

๓. ปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๐ ภาคใต้มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๔.๗๑ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๕ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่มีพื้นที่ปลูก ๓.๗๑ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๑.๒๓ ล้านไร่ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ๑.๑๒ ล้านไร่ และจังหวัดชุมพร ๑.๐๑ ล้านไร่ ตามลำดับ และมีปริมาณผลผลิต ๑๒.๖๐ ล้านตัน ส่วนผลผลิตปาล์มน้ำมันของภาคใต้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๖๐ มีปริมาณผลผลิต ๑๓.๗๕ ล้านตัน หรือร้อยละ ๘๙.๓ ของผลผลิตทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นจาก ๑๑.๓๖ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๖ ส่วนผลผลิตปาล์มน้ำมันเฉลี่ยต่อไร่ลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ จาก ๓,๓๙๙ กิโลกรัมต่อไร่ เหลือ ๓,๑๘๓ กิโลกรัมต่อไร่ ในปี ๒๕๖๐ แต่ยังคงสูงกว่าระดับประเทศที่ ๓,๐๒๔ กิโลกรัม

๔. ภาคใต้เป็นแหล่งประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งที่สำคัญ ภาคใต้มีท่าเทียบเรือประมงในจังหวัดสงขลา ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระนอง และภูเก็ต โดยในปี ๒๕๖๐ มีปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ ๙๘,๗๔๘ ตัน มูลค่า ๓,๘๓๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๓ ของปริมาณสัตว์น้ำของประเทศ และร้อยละ ๒๕.๖ ของมูลค่าสัตว์น้ำของประเทศ ทั้งนี้ ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖

ที่มีปริมาณ ๑๗๒,๖๑๙ ตัน มูลค่า ๕,๙๔๖ ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ ๔๒.๘ โดยปริมาณสัตว์น้ำจับได้มาก ในจังหวัดภูเก็ต สงขลา ระนอง และชุมพร ในขณะที่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของภาคใต้ในปี ๒๕๖๑ ส่วนใหญ่ เป็นการเพาะเลี้ยงกุ้ง มีพื้นที่เพาะเลี้ยง ๘๐,๖๖๖ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๑๕๘,๖๕๕ ตัน มีพื้นที่เพาะเลี้ยงกุ้งที่สำคัญ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตรัง สงขลา และนครศรีธรรมราช

๕. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ปี ๒๕๖๐ ภาคใต้มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๑๘.๓๐ ล้านไร่ ขนาดฟาร์ม ๒๐.๕๑ ไร่ต่อครัวเรือน ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๒๑.๒๙ ไร่ต่อครัวเรือน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรมากที่สุด ๓.๗๓ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช ๒.๙๐ ล้านไร่ และจังหวัดภูเก็ตมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรน้อยที่สุดของภาค ๐.๑๑ ล้านไร่

๖. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตรของภาคใต้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๐ มีสัดส่วนร้อยละ ๑๔.๒๑ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๙๗ โดยพื้นที่ชลประทานภาคใต้ ๒.๗๑ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๘.๒๖ ของพื้นที่ชลประทานประเทศ จังหวัดนครศรีธรรมราชมีพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ เกษตรสูงสุดร้อยละ ๓๐.๕๙ รองลงมา คือ จังหวัดสงขลา ร้อยละ ๒๔.๖๓

ภาคใต้ชายแดน

“เป็นแหล่งผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สำคัญของประเทศ และเป็นเมืองชายแดนเชื่อมโยงการค้าและการท่องเที่ยวกับพื้นที่ภาคใต้และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียและ สิงคโปร์ ชุมชนมีความเข้มแข็งอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับภาคการผลิต

๒. พัฒนาเมืองสุโขทัย-โก-ลก และเมืองเบตง ให้เป็นเมืองการค้าและเมืองท่องเที่ยวชายแดน และพัฒนา เมืองยะลาให้เป็นเมืองนำอยู่และศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน

๓. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้ชายแดน

ภาคการเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของภาค และการผลิตยังเป็นแบบเดิมที่มีการแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มน้อย ปี ๒๕๖๐ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๔๔,๐๔๘ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๓๑.๑ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่มีมูลค่า ๕๐,๑๙๒ ล้านบาท การขยายตัวของ ภาคเกษตรหดตัวร้อยละ ๗.๙ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา อัตราการขยายตัวของภาคเกษตรเฉลี่ยในช่วง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐) หดตัวร้อยละ ๒.๓ เนื่องจากสถานการณ์ราคายางพาราและความต้องการยางพาราของตลาดโลกมีแนวโน้มลดลงจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว รวมทั้งมีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าน้อยและขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร กิจกรรมการผลิตภาคเกษตรที่สำคัญของภาค ประกอบด้วย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ประมงทะเลและชายฝั่ง ปศุสัตว์ และไม้ผล ดังนี้

๑. การผลิตภาคเกษตรของภาคใต้ยังเป็นแบบเดิมที่มีการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มน้อย โดยพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วย

๑.๑ ยางพารามีแนวโน้มผลผลิตลดลง ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ปลูกยางพารา ๒.๖๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่มีพื้นที่ปลูก ๒.๗๐ ล้านไร่ โดยจังหวัดยะลามีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ๑.๒๕ ล้านไร่ และจังหวัดปัตตานีน้อยสุด ๐.๓๗ ล้านไร่ ปริมาณผลผลิตและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มลดลง โดยปี ๒๕๖๐ มีผลผลิต ๐.๕๓ ล้านตัน และมีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๓๕ กิโลกรัม ลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่มีจำนวน ๐.๕๖ ล้านตัน และการทำสวน

ยางพารา ยังมีปัญหาประสิทธิภาพการผลิต เนื่องจากการปลูกในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม เช่น พื้นที่นา การใช้สายพันธุ์ดั้งเดิม และเทคโนโลยีการผลิต (การกรีดยาง) ที่ไม่เหมาะสม และบางส่วนขาดการบำรุงรักษาสวนยาง

๑.๒ ปาล์มน้ำมันมีประสิทธิภาพการผลิตในระดับต่ำ ในปี ๒๕๖๐ ภาคใต้ชายแดน มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๐.๐๘ ล้านไร่ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่ ๐.๐๗ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๑.๕ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ โดยจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ๐.๐๕ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดปัตตานี ๐.๐๒ ล้านไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่อยู่ในระดับต่ำที่ ๒,๒๓๒ กิโลกรัมต่อไร่ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่มีผลผลิตเฉลี่ย ๒,๑๑๔ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๒,๙๑๘ กิโลกรัมต่อไร่

๑.๓ ประมง ภาคใต้ชายแดนเป็นแหล่งประมงที่สำคัญของภาคใต้ ปี ๒๕๖๐ สามารถจับสัตว์น้ำได้ ๘๐,๙๗๙ ตัน หรือร้อยละ ๓๒.๓ ของปริมาณสัตว์น้ำของประเทศ เป็นมูลค่า ๘,๕๙๕ ล้านบาท ลดลง เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่มีปริมาณ ๑๔๕,๙๘๙ ตัน โดยทำเทียบเรือประมงปัตตานีมีปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่าสูงสุดของประเทศ อย่างไรก็ตามการทำประมงในพื้นที่ประสบปัญหาปริมาณสัตว์น้ำลดลงจากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรที่ลดลง และปัญหาการทำประมงนอกน่านน้ำจากมาตรการทางกฎหมายของประเทศอินโดนีเซีย รวมทั้งผลจากการใช้มาตรการการแก้ไขปัญหาการประมงผิดกฎหมาย (Illegal Unreported and Unregulated fishing หรือ IUU Fishing) ส่วนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมและกุ้งกุลาดำ มีพื้นที่เพาะเลี้ยงรวม ๑,๘๙๗ ไร่ มีผลผลิต ๓,๕๙๓ ตัน เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่มีพื้นที่ ๑,๔๐๘ ไร่ ผลผลิต ๒,๑๓๓ ตัน จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่เพาะเลี้ยงมากที่สุด ทั้งนี้ การเพาะเลี้ยงยังคงประสบปัญหาการระบาดของโรคตายด่วน (Shrimp Early Mortality Syndrome : EMS) และความแปรปรวนของสภาพอากาศ ส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตกุ้งในพื้นที่

๑.๔ ปศุสัตว์ ภาคใต้ชายแดนมีการเลี้ยงปศุสัตว์ (แพะ และโค) เพื่อบริโภคในครัวเรือน และใช้ในพิธีกรรมทางศาสนา โดยภาครัฐได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ในพื้นที่มาอย่างต่อเนื่อง ปี ๒๕๖๐ มีการเลี้ยงแพะ จำนวน ๑๔๑,๒๙๒ ตัว เลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดยะลา ส่วนโคเนื้อที่มีจำนวน ๒๕,๔๘๒ ตัว โดยเลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดนราธิวาส อย่างไรก็ตาม ปริมาณปศุสัตว์ยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่ เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนสายพันธุ์ดี ปัญหาโรคติดต่อ อาทิ ปากเท้าเปื่อย และการขาดความรู้ในการจัดการฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการเลี้ยงไก่เบตงในพื้นที่จังหวัดยะลา ซึ่งเป็นไก่พื้นเมืองที่เป็นเอกลักษณ์และมีชื่อเสียง แต่ยังมีข้อจำกัดในการขยายพันธุ์และควบคุมพันธุ์คุณภาพ เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตให้เพียงพอกับความต้องการของตลาด

๒. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ในปี ๒๕๖๐ ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๓.๔๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๑ ของประเทศ โดยจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด ๑.๔๑ ล้านไร่ สำหรับขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนมีเพียง ๑๔.๕๘ ไร่ต่อครัวเรือน ต่ำกว่าระดับประเทศที่มีขนาดฟาร์ม ๒๑.๒๙ ไร่ต่อครัวเรือน และจังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรน้อยที่สุด ๐.๗๕ ล้านไร่ และมีขนาดฟาร์ม ๘.๒๐ ไร่ต่อครัวเรือน

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตร ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ชลประทาน ๐.๗๓ ล้านไร่ คิดเป็นสัดส่วนต่อพื้นที่การเกษตรร้อยละ ๒๑.๐๔ โดยพื้นที่ชลประทานส่วนใหญ่อยู่ในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี ซึ่งเป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวที่สำคัญของภาค จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ชลประทานมากที่สุด ๐.๔๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๕๔ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัด และจังหวัดยะลามีพื้นที่ชลประทานน้อยที่สุดที่ ๐.๐๔ ล้านไร่

๒.๙ แผนพัฒนาการเกษตรภาคภายใต้กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

แผนพัฒนาการเกษตรภาคเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคเหนือ ๒ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับเป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาฐานการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน และเกษตรปลอดภัยในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง โดยสนับสนุนการทำเกษตรกรรมยั่งยืนอย่างครบวงจร เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ สนับสนุนการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายเกษตรกร เพื่อพัฒนาทั้งด้านการผลิตและการตลาดอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ความรู้กับเกษตรกรในการใช้สารอินทรีย์แทนสารเคมี เฝ้าระวังผลกระทบจากการใช้สารเคมีที่มีต่อดิน และน้ำ ส่งเสริมช่องทางการกระจายผลผลิต สร้างพฤติกรรมและค่านิยมการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ สนับสนุนการตรวจสอบ คุณภาพผลผลิต และการตรวจสอบย้อนกลับอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้บริโภค

๒. สนับสนุนการเชื่อมโยงผลผลิตเกษตรสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่มีศักยภาพ ได้แก่ (๑) การแปรรูปพืชผัก ผลไม้ สมุนไพร (ไพล คาวตอง ยอ มะขามป้อม คาฝอย) ในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน (๒) การแปรรูปข้าว พืชไร่ พืชพลังงาน ในจังหวัดพิจิตร กำแพงเพชร นครสวรรค์ โดยสนับสนุนการพัฒนาสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่คุณค่า ส่งเสริมการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ตอบสนองความต้องการของตลาดเฉพาะ และสนับสนุนการนำผลผลิตและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรจากพืชและสัตว์มาผลิตพลังงานทดแทน

๓. พัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพอย่างบูรณาการตลอดห่วงโซ่คุณค่า และเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเกษตรชีวภาพ อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร และแปรรูปชีวมวล ในจังหวัดนครสวรรค์ และกำแพงเพชร โดยสนับสนุน การนำผลผลิตและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรจากพืชและสัตว์พัฒนาเป็นพลังงานทดแทน สนับสนุนการพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ในการนำพืช/วัสดุชีวภาพมาใช้ประโยชน์ตลอดห่วงโซ่คุณค่า อาทิ ใช้ประโยชน์ในการเป็นอาหารสัตว์ แปรรูปเพื่อเป็นสินค้า นำกากมาใช้ในการผลิตพลังงานชีวมวล เป็นการเพิ่มมูลค่าผลผลิตการเกษตรที่ได้ประโยชน์สูงสุดและช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา ตลอดจนพัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรม ชีวภาพในพื้นที่ที่เหมาะสม

๔. สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาทางการเกษตรทั้งระบบ ส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ การให้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจการผลิตแก่เกษตรกร เช่น การไถนึ่งพื้นที่ปลูกพืช การเกษตรแปลงใหญ่ ซึ่งเป็นการบริหารจัดการที่ดินให้เกิดประโยชน์สอดคล้องกับศักยภาพและให้ผลตอบแทนที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต

๕. สร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) ที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการเกษตรบนฐานทรัพยากรชีวภาพ และภูมิปัญญา ท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากข้อมูลแหล่งเงินทุนและเทคโนโลยี

๖. พัฒนาช่องทางตลาดออนไลน์และระบบโลจิสติกส์สำหรับสินค้าเกษตรจากชุมชน พัฒนานวัตกรรมสำหรับการสร้างระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรจากชุมชน เพื่อส่งเสริมการขายสินค้าเกษตรออนไลน์โดยเกษตรกร

๗. พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรอย่างเป็นระบบเครือข่ายที่เชื่อมโยง เพื่อใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมและเต็มประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำนอกเขตพื้นที่ชลประทาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ในพื้นที่เกษตรกรรม แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำของเกษตรกรในพื้นที่นอกเขตชลประทาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้คงความสมบูรณ์ จัดระบบบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสมและเชื่อมโยงพื้นที่เกษตรให้ทั่วถึง ป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษหมอกควันอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบในลุ่มน้ำหลักของภาค ได้แก่ ลุ่มน้ำปิง วัง ยม และน่าน และพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ที่สำคัญ ได้แก่ บึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ บึงสีไฟ จังหวัดพิจิตร และกว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา เพื่อให้เกิดความสมดุลทั้งในด้านการจัดหา การใช้ และอนุรักษ์

๒. แก้ไขปัญหาหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนและจังหวัดตาก โดยส่งเสริมการปรับเปลี่ยน การทำการเกษตรจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวไปสู่การปลูกพืชในระบบวนเกษตร สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และระบบจัดการพื้นที่เกษตรที่เหมาะสม ส่งเสริมให้นำเศษวัสดุทางการเกษตรไปใช้ประโยชน์เพื่อลดการเผาวัสดุทางการเกษตร และส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการป้องกันแก้ไขปัญหามอกควัน

แผนพัฒนาการเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็น ยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาแหล่งน้ำเดิมและแหล่งธรรมชาติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ โดยการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำ หนอง ฝาย และพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีอยู่เดิม และพัฒนาแหล่งธรรมชาติให้สามารถเพิ่มปริมาณการกักเก็บรวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำใต้ดินตามความเหมาะสมของพื้นที่โดยไม่ให้เกิดผลกระทบจากดินเค็ม สร้างแหล่งกักเก็บ (แก้มลิง) อ่างเก็บน้ำ ฝาย และแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ที่เหมาะสมในพื้นที่การเกษตร

๒. พัฒนาแหล่งน้ำใหม่ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขง ชี มูล โดยศึกษา สำรวจ และจัดหาพื้นที่เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำ ตลอดจนการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำ แม่น้ำ ในภาคและระหว่างภาค

๓. พัฒนาระบบส่งน้ำและกระจายน้ำ เช่น ระบบสูบน้ำ อาคารบังคับน้ำ คลองส่งน้ำ เป็นต้น

๔. บริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ โดยดำเนินการในระดับลุ่มน้ำให้มีความสมดุลระหว่างการใช้น้ำทุกกิจกรรมกับปริมาณน้ำต้นทุน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน และมีการจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำทั้งในระยะเร่งด่วนและระยะยาว เพื่อป้องกันความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการแก้ไขปัญหารักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาอาชีพและรายได้ของเกษตรกรโดยสร้างความมั่นคงของเกษตรกรรายย่อย โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรทางเลือก เกษตรกรรมยั่งยืน เกษตรแปลงใหญ่ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และระบบนิเวศการพัฒนาการเกษตร สนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร พัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรและสถาบันเกษตรกร

พัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตร พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นมืออาชีพ สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรม

๒. พัฒนาพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ให้เป็นแหล่งผลิตข้าวหอมมะลิคุณภาพสูงในพื้นที่จังหวัดยโสธร สุรินทร์ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม และศรีสะเกษ รวมทั้งพื้นที่ที่มีศักยภาพอื่นๆ โดยปรับกระบวนการผลิตให้อยู่ภายใต้มาตรฐานเกษตรปลอดภัย พัฒนาห่วงโซ่เกษตรอินทรีย์ให้ครอบคลุมทุกขั้นตอนการผลิต พร้อมทั้งขยายพื้นที่เกษตรอินทรีย์ โดยส่งเสริมการผลิตและแปรรูปโดยใช้นวัตกรรม การยกระดับราคาสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้แตกต่างจากสินค้าเกษตรที่ใช้สารเคมี และการพัฒนาระบบการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ การส่งเสริมกระบวนการตรวจรับรองแบบมีส่วนร่วมในการตรวจสอบกันเองของสมาชิกกลุ่มผู้ผลิตและชุมชน รวมทั้งการจัดทำโซนนิ่งระบบเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นรูปธรรม โดยนำร่องในพื้นที่ที่มีความพร้อมและเหมาะสม และเชื่อมโยงไปสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือการท่องเที่ยววิถีไทยเพื่อขยายฐานรายได้ พร้อมทั้งจัดทำฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการผลิตที่เหมาะสม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ให้ตอบสนองตลาดสินค้าเพื่อสุขภาพ และการส่งออก จัดตั้งกองทุนเกษตรอินทรีย์ ตลอดจนมาตรการส่งเสริมตลาดสีเขียวในชุมชนและท้องถิ่น ส่งเสริมเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

๓. ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนไปสู่สินค้าเกษตรชนิดใหม่ตามศักยภาพของพื้นที่ (Zoning) และความต้องการของตลาด โดยส่งเสริมการปลูกพืชผัก ผลไม้ และไม้ดอก ในพื้นที่จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี โดยสนับสนุนการปรับปรุงพัฒนาพันธุ์ การตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร การประชาสัมพันธ์ และการจัดตั้งตลาดกลาง รวมทั้งส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรสำคัญที่เป็นสารตั้งต้นในการแปรรูป ผลิตภัณฑ์ในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มหาสารคาม เลย อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี ให้มีปริมาณมากพอและมีคุณภาพตามระบบมาตรฐานการเกษตรตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ และจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ปลูกพืชสมุนไพรเพื่อการบริหารจัดการ และส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูงในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มุกดาหาร นครพนม นครราชสีมา สุรินทร์ ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และอุบลราชธานี และโคนมในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น โดยสนับสนุนการปรับปรุงพันธุ์ ส่งเสริมการปลูกแปลงหญ้าและปรับปรุงคุณภาพอาหารสัตว์ พัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยงและทักษะเกษตรกร รวมทั้งการจัดระบบมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ให้ได้มาตรฐานอุตสาหกรรม (GMP) และเพิ่มช่องทางการจำหน่ายและขยายตลาดไปสู่อาเซียน

๔. ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจฐานชีวภาพ (Bio Economy) ให้เป็นฐานรายได้ใหม่ที่สำคัญของภาค โดยมุ่งลงทุนสร้างเศรษฐกิจบนฐานของการวิจัยและนวัตกรรมระดับสูง ในลักษณะสหวิทยาการที่ใช้ทรัพยากรฐานชีวภาพ (พืช สัตว์ จุลินทรีย์) รวมถึงวัสดุเหลือทิ้งทางการเกษตร และของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม ฟาร์มปศุสัตว์และชุมชน พัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ชีวภาพที่มีมูลค่าสูง ก่อให้เกิดความก้าวหน้าและนวัตกรรมในมิติใหม่ๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิรูปภาคเกษตร อาหาร สาธารณสุขและการแพทย์ พลังงานอุตสาหกรรมเคมี และภาคสังคม โดยพัฒนาให้นครราชสีมา ขอนแก่น อุบลราชธานี และสกลนคร เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และอาหารแบบครบวงจร ส่งเสริมการแปรรูปสมุนไพรในพื้นที่จังหวัดสกลนคร มหาสารคาม สุรินทร์ อำนาจเจริญ และอุตรดิตถ์ โดยพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้ได้มาตรฐาน GMP พัฒนาระบบรับรองผลิตภัณฑ์สมุนไพรและสร้างแบรนด์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและส่งออก ส่งเสริมอุตสาหกรรมใหม่และธุรกิจแนวใหม่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ และตอนล่าง ๒ ด้วยการพัฒนาต่อยอดจากวัตถุดิบและของเหลือทิ้งทางการเกษตร/อุตสาหกรรม และฐานความหลากหลายทางชีวภาพไปสู่ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เช่น ชีวเภสัชภัณฑ์ อาหาร อาหารสัตว์ในอนาคต โปรตีนทางเลือก ผลิตภัณฑ์อินทรีย์พลาสติกชีวภาพ (bio - plastic) สารสกัด

จากพีชมูลค่าสูง เอนไซม์หรืออาหารเสริมสุขภาพจากจุลินทรีย์ เป็นต้น รวมทั้งสร้างความมั่นคงทางพลังงานระดับชุมชนจากการนำวัตถุดิบในชุมชน ของเหลือทิ้งทางการเกษตร ขยะครัวเรือนมาผลิตเป็นพลังงานเพื่อใช้ภายในครัวเรือนหรือชุมชน และส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียนในระดับชุมชน

๕. ยกระดับมาตรฐานสินค้ากลุ่มผ้าไหม ผ้าฝ้าย ผ้าย้อมคราม และส่งเสริมพื้นที่ที่มีศักยภาพให้ก้าวไปสู่การเป็นศูนย์กลางแฟชั่นในระดับภูมิภาค อาทิ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา สุรินทร์ และสกลนคร เป็นต้น โดยส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสินค้า การออกแบบและตราสัญลักษณ์ พัฒนาเทคโนโลยีและงานศึกษาวิจัย สร้างนวัตกรรมเพิ่มมูลค่า พร้อมทั้งพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนอื่นๆ ยกระดับผู้ประกอบการและนักออกแบบรุ่นใหม่ให้มีทักษะความรู้ความสามารถทั้งการออกแบบและการจัดการ เพื่อให้สินค้ามีความหลากหลายและทันสมัย สร้างความเชื่อมโยงระหว่างวิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกับภาคอุตสาหกรรม และส่งเสริมการจับคู่ธุรกิจเพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรมในทุกพื้นที่ โดยส่งเสริมชุมชนในการสร้างสรรค์กิจกรรมหรือเทศกาลประจำถิ่นในแต่ละเดือนในพื้นที่ต่างๆ โฆษณาประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ เพื่อสร้างการรับรู้สินค้า บริการ แหล่งท่องเที่ยวที่สะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชนและเมืองเก่า ได้แก่ เมืองเก่าบุรีรัมย์ เมืองเก่าพิมาย เมืองเก่าสุรินทร์ เมืองเก่านครราชสีมา และเมืองเก่าสกลนคร พัฒนาแบรนด์และสื่อสารความแตกต่างของชุมชนต่างๆ ในรูปแบบการเล่าเรื่อง (Storytelling) ส่งเสริมการขายแพ็คเกจการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวนอกฤดูกาล ส่งเสริมการตลาดแบบมีเป้าหมายเฉพาะกลุ่ม เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มนักเรียนนักศึกษา กลุ่มผู้ปฏิบัติธรรม กลุ่มสุขภาพสตรี เป็นต้น

๒. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี โดยบูรณาการจัดการแผนท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดที่ดึงดูดเด่นหรืออัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่มาสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในเขตอารยธรรมอีสานใต้ และเชื่อมโยงสู่ประเทศ ลาว กัมพูชา และเวียดนาม เพื่อเพิ่มระยะเวลาพำนักและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวของกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพทั้งชาวไทยและต่างประเทศ พัฒนาสินค้าและบริการที่มีจุดเด่นหรืออัตลักษณ์ที่สร้างจากทุนทางวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดความจดจำและสร้างความโดดเด่น ลอกเลียนได้ยาก พัฒนาบุคลากรและผู้ประกอบการการท่องเที่ยวให้เป็น มืออาชีพ รักษามาตรฐานการให้บริการ จัดทำแผนที่ท่องเที่ยวให้ท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี พัฒนาระบบโลจิสติกส์ ขนถ่ายนักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบไปสู่แหล่งท่องเที่ยวดูแลความปลอดภัยและสุขลักษณะให้นักท่องเที่ยว

๓. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มน้ำโขง ในพื้นที่จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร อ่างทองเจริญ อุบลราชธานี และสกลนคร และพัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ สี่เหลี่ยมวัฒนธรรมล้านช้าง เลย-อุตรธานี-หนองบัวลำภู-หนองคาย-สปป.ลาว โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการ ให้สอดคล้องกับกระแสความนิยมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของสองฝั่งโขง พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย อาทิ การท่องเที่ยว/พักผ่อนชมทัศนียภาพและวิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำโขง (Leisure/Lifestyle) การท่องเที่ยวด้วยจักรยานและการเดินทางแบบคาราวาน (Cycling/Caravan Tours) การท่องเที่ยวเชิงมหรหรรรม (Festivals/Events) เป็นต้น พัฒนากันเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาท่าเรือและการท่องเที่ยวทางน้ำให้ได้มาตรฐานความปลอดภัย ส่งเสริมการบริหารจัดการที่เกิดจากชุมชนเพื่อสร้างงานและรายได้ เน้นพัฒนาผู้ประกอบการด้านการจัดการและทักษะทางภาษาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เพิ่มขึ้น

๔. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวยุคก่อนประวัติศาสตร์ ในจังหวัดขอนแก่น ภาพลัทธิอุครธานี หนองบัวลำภู และชัยภูมิ โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและพิพิธภัณฑ์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ และมีชีวิต ออกแบบการจัดแสดง จัดนิทรรศการ มัลติมีเดีย หรือกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้ชมมีส่วนร่วม มีความสนุกสนาน รื่นรมย์ (Play and Learn) ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ เพื่อขยายฐานนักท่องเที่ยวที่สนใจศึกษาวิวัฒนาการของภาคตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์จนถึงปัจจุบัน ปลูกฝังให้เด็กเข้าพิพิธภัณฑ์ผ่านกิจกรรมทัศนศึกษาของโรงเรียนและนันทนาการของครอบครัว พัฒนาสินค้า/บริการ/ของที่ระลึก ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน โฆษณาประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เข้าถึงได้ง่ายและกลับมาได้บ่อยครั้ง

๕. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ศรีสะเกษ นครราชสีมา โดยส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมกีฬาให้ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทั้งจากการกีฬาและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง อาทิ ธุรกิจการแข่งขันต่างๆ การผลิตอุปกรณ์/ชุดกีฬา/ของที่ระลึก สนามแข่งขัน อาหารเสริม และเครื่องดื่ม โรงแรม ร้านอาหาร การเดินทางและขนส่ง ประกันภัย สถาบันพัฒนากีฬาอาชีพทุกระดับ เป็นต้น ส่งเสริมการศึกษา ในด้านเวชศาสตร์การกีฬา วิทยาศาสตร์การกีฬา และการบริหารจัดการธุรกิจกีฬา เพื่อผลิตบุคลากรรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมกีฬา สนับสนุนการจัดมหกรรมกีฬานานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมทางการตลาด และการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับนักท่องเที่ยว

๖. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวธรรมชาติ ในจังหวัดชัยภูมิ เลย นครราชสีมา อุบลราชธานี โดยส่งเสริมการท่องเที่ยวที่คำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ เพื่อให้เกิดความสมดุล และยั่งยืน มุ่งเน้นนักท่องเที่ยวคุณภาพเพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยว ที่มุ่งเน้นให้เกิดความคุ้มค่าต่อประสบการณ์ มากกว่าการท่องเที่ยวที่คุ้มค่าเงิน สนับสนุนให้คนไทยเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น รวมทั้งให้ความรู้นักท่องเที่ยว ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๗. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ได้มาตรฐาน ดูแลความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว และพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงในลักษณะเครือข่าย เพื่อกระจายนักท่องเที่ยวจากเมืองหลักไปสู่ชุมชนและท้องถิ่น เชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวระหว่างภาคเอกชนกับชุมชนและท้องถิ่น ทั้งในประเทศและกับประเทศเพื่อนบ้าน ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมทั้งพัฒนาทักษะฝีมือบุคลากรในภาคบริการและการท่องเที่ยว จัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์ด้านภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้พัฒนาสินค้า OTOP สินค้าวิสาหกิจชุมชน ของที่ระลึก ร้านอาหาร ที่พักให้มีคุณภาพดี ส่งเสริมการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มตามความสนใจของนักท่องเที่ยว รวมถึงระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

แผนพัฒนาการเกษตรภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติและสร้างความเชื่อมโยงเพื่อกระจายการท่องเที่ยวทั่วทั้งภาค

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาคูณภาพแหล่งท่องเที่ยวระดับนานาชาติ อาทิ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ชายหาดชะอำ-หัวหิน สนามกอล์ฟระดับโลกที่เพชรบุรี กาญจนบุรี และพระนครศรีอยุธยา ให้เป็นฐานการกระจายรายได้ และการสร้างงาน โดยยกระดับคุณภาพของธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานระดับนานาชาติ และเป็นที่ประทับใจของนักท่องเที่ยว รวมทั้งพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันตกของภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ เชื่อมกับจังหวัดชุมพร และระนองของภาคใต้

๒. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมรดกโลกพระนครศรีอยุธยาอย่างยั่งยืน โดยฟื้นฟูบูรณะโบราณสถาน และเตรียมความพร้อมของเมืองให้สามารถรองรับภัยพิบัติ โดยเฉพาะอุทกภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. อนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า เพื่อรักษาอัตลักษณ์ของเมืองให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดความเจริญรุ่งเรืองด้านศิลปวัฒนธรรมอันยิ่งใหญ่ของชาติตลอดไป อาทิ พื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองเก่าเพชรบุรี เมืองเก่ากาญจนบุรี เมืองเก่าราชบุรี เมืองเก่าสุพรรณบุรี และเมืองเก่าลพบุรี

๔. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ เช่น กลุ่มประวัติศาสตร์และศาสนา กาญจนบุรี-สุพรรณบุรี-พระนครศรีอยุธยา-อ่างทอง-สิงห์บุรี-ชัยนาท-ลพบุรี-สระบุรี-นครปฐม-ราชบุรี-เพชรบุรี กลุ่มดูแลสุขภาพด้วยแพทย์แผนไทย อาทิ นนทบุรี-สมุทรสาคร-นครปฐม-เพชรบุรี และกลุ่มท่องเที่ยวทางน้ำ อาทิ พระนครศรีอยุธยา-นนทบุรี-ปทุมธานี-อ่างทอง-สิงห์บุรี โดยปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม มีความหลากหลาย และเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างจังหวัดอย่างยั่งยืน รวมทั้งบริหารการท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับ

๕. เพิ่มมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน เช่น ตลาดสามชุก ตลาดน้ำอัมพวา ตลาดน้ำดำเนินสะดวก เกาะเกร็ด ท่องเที่ยวธรรมชาติสวนผึ้ง อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ฯลฯ โดยปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรมการท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล

๖. พัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวชุมชน แหล่งผลิตสินค้า OTOP และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อให้มีเส้นทางหรือเครือข่ายการคมนาคมที่สามารถเดินทางเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกและปลอดภัย เป็นการขยายเส้นทางการท่องเที่ยวและกระจายรายได้สู่ชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และโครงสร้างสรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

๑. นำผลการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรมาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เช่น นำผลการวิจัยและพัฒนาของสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติมาใช้ในการพัฒนาการผลิตข้าวในพื้นที่ เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ เพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพข้าว ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด เป็นต้น

๒. พัฒนามาตรฐานฟาร์มเพิ่มผลผลิตอาหารปลอดภัย (Food Safety) จากสินค้าเกษตรหลักของภาค ได้แก่ ข้าว พืชผัก มะพร้าว โคนม โคเนื้อ สุกร ไก่ เป็ด กุ้ง ปลา โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เป็นแหล่งผลิตสำคัญ ได้แก่ จังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี ราชบุรี นครปฐม และประจวบคีรีขันธ์ เพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรคุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคในตลาดเฉพาะและตลาดระดับบน

๓. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรเพื่อยกระดับสู่ Smart Farmer และ Smart Farming โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยและพันธุ์ที่เหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงระบบการบริหารจัดการตลาดให้มีประสิทธิภาพ

๔. ฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ทรัพยากรประมงทะเล โดยเร่งรัดการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรประมงและสิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบเหมาะสม ควบคู่ไปกับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เช่น การส่งเสริมการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการและวิธีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม การส่งเสริมและพัฒนาการประมงพื้นบ้าน รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจ

การประมง เป็นต้น ในพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่งรอบอ่าวไทย ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และสมุทรปราการ

๕. เพิ่มความสามารถการแข่งขันอุตสาหกรรมประมง (สมุทรสาคร) อุตสาหกรรมก่อสร้าง (สระบุรี) อุตสาหกรรมยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ (พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี สมุทรปราการ) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ที่สูงขึ้นและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๖. พัฒนาทักษะแรงงานให้มีความรู้ขั้นสูง เพื่อยกระดับและปรับเปลี่ยนทักษะแรงงานให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม สามารถรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

๗. พัฒนากาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรีตอนบน ให้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและปศุสัตว์ และกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเชื่อมโยงกับแหล่งผลิตในเมียนมาร์ โดยเพิ่มประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์เพื่อลดต้นทุนในการขนส่งสินค้า รวมทั้งยกระดับคุณภาพสินค้าอุตสาหกรรมในพื้นที่ให้มีความทันสมัยและให้ได้มาตรฐานสากลไปสู่ตลาดอาเซียน

๘. ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจ SME และ Start Up โดยให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจ อาทิ การนำงานวิจัยนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการใช้กลยุทธ์การตลาด ฯลฯ เพื่อให้สามารถเริ่มต้นธุรกิจและเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการน้ำและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อแก้ไขปัญหาหน้าท่วม ภัยแล้ง และคงความสมดุลของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

พัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำในพื้นที่แล้งซ้ำซาก อาทิ จังหวัดกาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี เพชรบุรี เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการน้ำ โดยปรับปรุงและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเดิม วางแผนจัดสรรน้ำ เพื่อรองรับความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและชุมชนได้อย่างพอเพียงและมีเสถียรภาพ รวมทั้งจัดทำแหล่งกักเก็บน้ำขนาดเล็กกระจายในพื้นที่การเกษตร เพื่อบรรเทาและแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เปิดประตูการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษ ทวาย-ภาคกลาง-ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองและรถไฟเชื่อมกรุงเทพ-กาญจนบุรี เพื่อเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนของภาคกับพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศ ให้สามารถเกื้อหนุนและติดต่อทางการพัฒนา ระหว่างพื้นที่ได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

๒. เร่งพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนบ้านพุน้ำร้อน อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ให้เป็นประตูเชื่อม Southern Economic Corridor จากท่าเรือทวาย ประเทศเมียนมาร์ - ท่าเรือแหลมฉบัง ประเทศไทย - ท่าเรือสีหนุวิลล์ ประเทศกัมพูชา - ท่าเรือวังเตา ประเทศเวียดนาม โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเดินทางและขนส่งเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

๓. พัฒนามาตรฐานด้านชายแดนไทย-เมียนมาร์ บ้านพุน้ำร้อน ด้านเจดีย์สามองค์ และด่านสิงขร เพื่อเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวกับเมียนมาร์ โดยจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้อง กับการพัฒนาในอนาคต พร้อมทั้งปรับปรุงและพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ระบบสาธารณสุขปศุสัตว์ และสาธารณสุขการ จุดบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณจุดผ่านแดน ตลอดจนระเบียบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

๔. พัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจของภาคกลางตามแนวแกนหลักการเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายกับ EEC โดยจัดเตรียมระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ รองรับการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างไทยกับเมียนมาร์

แผนพัฒนาการเกษตรภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคตะวันออก ๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน สากล **แนวทางการพัฒนา**

๑. พัฒนาการผลิตและการค้าผลไม้ภาคตะวันออก ให้เป็นศูนย์ผลไม้เมืองร้อน แห่งเอเชีย โดยปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตควบคู่ไปกับการรักษาคุณภาพสินค้า ตั้งแต่ขั้นตอนการผลิต การบรรจุหีบห่อ การแปรรูปและการจัดจำหน่าย

๒. ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ ได้แก่ สุกร ไก่ และโค ในจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และสระแก้ว ให้ผลผลิตมีคุณภาพและได้มาตรฐานความปลอดภัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย และพันธุ์ที่เหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงระบบการบริหารจัดการตลาดให้มีประสิทธิภาพ

๓. พัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์บริเวณชายฝั่งอ่าวไทย ได้แก่ จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด ให้คงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรชายฝั่งอย่างยั่งยืนต่อไป โดยเร่งรัดการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรประมงและสิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบเหมาะสม ควบคู่ไปกับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เช่น การส่งเสริมการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการและวิธีการเพาะเลี้ยงสัตว์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม การส่งเสริมและพัฒนาการประมงพื้นบ้าน รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนารัฐกิจการประมง เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านและเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนบ้านแหลมและบ้านฝักกาด อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ให้เป็นศูนย์กลางการค้าชายแดนเชื่อมโยงกับจังหวัดพระตะบองและโพนทองของกัมพูชา

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ แก้ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและจัดระบบการบริหารจัดการมลพิษให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

บริหารจัดการน้ำเพื่อบรรเทาภาวะภัยแล้งและน้ำท่วมจันทบุรี ตราด และสระแก้ว โดยปรับปรุงและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเดิม จัดสรรน้ำและพัฒนาแหล่งน้ำเพิ่มเติม รองรับความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและชุมชนได้อย่างพอเพียงและมีเสถียรภาพ รวมทั้งส่งเสริมการทำแหล่งเก็บกักน้ำ ขนาดเล็กกระจายในพื้นที่การเกษตรเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง

แผนพัฒนาการเกษตรภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคใต้ ๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของประเทศ แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาเขตอุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา หาดใหญ่-สะเดา ที่ครบวงจรและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเชื่อมโยงกับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและนิคมอุตสาหกรรมยาง (Rubber City) โดยการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมยางพารา การขยายผลงานวิจัยด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่การผลิตผลิตภัณฑ์ ยางพาราปลายน้ำที่มีมูลค่าสูง เช่น การใช้ยางพาราเป็นวัตถุดิบสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในงานวิศวกรรมหรือใช้ในอุตสาหกรรม (แผ่นยางปูพื้น แผ่นปูคอกสัตว์ ยางรองหมอนรองรถไฟ ยางรองคอกสะพาน และผสมยางมะตอยสำหรับลาดถนนใหม่) และวัสดุเครื่องมือทางการแพทย์ (วัสดุจัดฟัน อุปกรณ์เพื่อการเรียนการสอนทางการแพทย์ และสายน้ำเกลือ) ตลอดจนส่งเสริมการผลิตเฟอร์นิเจอร์จากไม้ยางที่มีการออกแบบที่ทันสมัยเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับอุตสาหกรรมของภาคและเป็นฐานเศรษฐกิจที่สร้างรายได้อย่างยั่งยืน พัฒนาระบบตลาดยางพารา (ตลาดท้องถิ่น ตลาดกลางยางพารา และตลาดซื้อขายล่วงหน้า) ให้มีความเข้มแข็งและมีระบบการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถใช้เป็นตลาดอ้างอิงที่น่าเชื่อถือของผู้ซื้อ-ขายยางของประเทศและตลาดโลก

๒. พัฒนาเขตอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลแบบครบวงจร ในจังหวัดกระบี่ สุราษฎร์ธานี และ ชุมพร เพื่อให้เป็นอุตสาหกรรมใหม่ของภาคและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับน้ำมันปาล์ม รวมทั้งส่งเสริมการผลิตและจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลในตลาดต่างประเทศ และพัฒนาความร่วมมือในการกำหนดมาตรฐานกลาง คุณภาพผลผลิตปาล์มน้ำมันของอาเซียน และกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน (มาเลเซีย อินโดนีเซีย ไทย) ในฐานะผู้ผลิตน้ำมันปาล์มรายใหญ่ของโลกในการกำหนดมาตรฐานราคาน้ำมันปาล์มเพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองในตลาดโลกและสร้างเสถียรภาพด้านราคา รวมทั้งสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ชีวภาพด้านปาล์มน้ำมันและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง และการพัฒนาสู่โรงงานต้นแบบ

๓. พัฒนาและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีชีวภาพและนวัตกรรมในการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้กับยางพาราและปาล์มน้ำมัน รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรม แปรรูปการเกษตรในอนาคต รวมทั้งส่งเสริมการเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกับสถาบันการศึกษา เพื่อวิจัยพัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ อาทิ เครื่องสำอาง และผลิตภัณฑ์อาหาร เป็นต้น การประชาสัมพันธ์และทำการตลาดผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อเพิ่มช่องทางในการจำหน่ายยางพาราได้มากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกร

แนวทางการพัฒนา

๑. ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ของภาค เช่น ข้าว (ข้าวสังข์หยด ข้าวหอมกระดังงา ข้าวเล็บนก) ไม้ผล (กล้วยหอมทอง มะพร้าว ทุเรียน มังคุด ส้มโอ) กาแฟ (กาแฟโรบัสตา) พืชสมุนไพร และปศุสัตว์ (โคขุนศรีวิชัย) เพื่อให้เป็นสินค้ามูลค่าสูง มีคุณภาพ ปลอดภัย และได้มาตรฐานส่งออก อาทิ เวชสำอาง ยาสมุนไพร เป็นต้น โดยการส่งเสริมความรู้ด้านกระบวนการผลิตที่ปลอดภัยและสนับสนุนการใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการปรับปรุงการปลูก การบำรุงรักษา การเก็บเกี่ยว และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างความหลากหลายของสินค้า

และบรรจุภัณฑ์ การพัฒนาระบบตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าที่มีประสิทธิภาพสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ พัฒนาระบบขนถ่ายสินค้าและห้องเย็นเพื่อรักษาคุณภาพผลผลิต การต่อยอดการพัฒนาการผลิตสู่ระบบเกษตรมาตรฐานต่างๆ อาทิ เกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าอัตลักษณ์ เชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น อาทิ การท่องเที่ยวการทำเกษตรแปลงใหญ่ในพื้นที่ที่เหมาะสม (Zoning) ส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบสถาบันเกษตรกร/สหกรณ์เพื่อยกระดับความสามารถในการผลิต การดำเนินการรวบรวมผลผลิต คัดแยก บรรจุ และประกอบธุรกิจออนไลน์ผ่านเครือข่ายการสื่อสารสาธารณะ และเพิ่มช่องทางตลาดในกลุ่มตลาดเฉพาะ (Niche Market)

๒. ยกระดับอุตสาหกรรมการเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่ง และการทำอุตสาหกรรมประมงทะเลที่ได้มาตรฐานสากล โดยส่งเสริมให้มีการเพาะเลี้ยงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนากระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพและมีการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐานสุขอนามัยและเป็นไปตามกฎกติกาสากล การส่งเสริมการจัดระเบียบเรือประมงเข้าสู่ระบบการควบคุมได้อย่างถูกต้อง มีมาตรการควบคุมและเฝ้าระวังการประมง (IUU) ที่มีประสิทธิภาพขึ้นไป จนถึงการพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ของสินค้าประมง รวมทั้งส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารทะเลที่หลากหลายในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และชุมพร

๓. ส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อสร้างความสามารถในการพึ่งพาตนเองและความมั่นคงทางด้านรายได้ให้กับเกษตรกรรายย่อย สามารถใช้ทรัพยากรและปัจจัยการผลิตอย่างคุ้มค่า โดยเฉพาะการทำเกษตรและเลี้ยงสัตว์ผสมผสานร่วมกับการปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล หรือในพื้นที่ปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมันที่ไม่เหมาะสม ส่งเสริมการปลูกพืชพันธุ์ดี (ไม้ผล และพืชผัก รวมทั้งพืชเศรษฐกิจอื่น) ที่คำนึงถึงความสอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยสนับสนุนความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน และยกระดับคุณภาพการผลิตให้ได้มาตรฐาน โดยเฉพาะมาตรฐานเกษตรอินทรีย์การเพิ่มช่องทางการตลาดโดยการเชื่อมโยงเครือข่าย รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพดินและแหล่งน้ำ เพื่อสนับสนุนการทำเกษตร

๔. ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ/เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) โดยสนับสนุนการรวมกลุ่มเกษตรกร การสร้างและพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กร/สถาบันเกษตรกร และพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตร เพื่อร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิต เครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตรสมัยใหม่ รวมทั้งส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร เทคโนโลยีดิจิทัล ควบคู่กับส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิต และบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรมและทั่วถึง พัฒนาผู้ประกอบการและ SMEs รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจ Start up และการพัฒนาการเชื่อมโยงธุรกิจตามแนวทางประชารัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานสากล สามารถสร้างแบรนด์ที่เป็นอัตลักษณ์และแข่งขันในตลาดโลกได้

๕. สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกรและชุมชน โดยสนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ สร้างโอกาสในการเรียนรู้ นวัตกรรมและตามอัธยาศัยด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ส่งเสริมให้ชุมชนได้มีโอกาสเรียนรู้ด้านอาชีพศึกษาที่ได้มาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการแรงงานในภาค เพื่อเสริมสร้างรายได้และเตรียมความพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในอนาคต รวมทั้งสนับสนุนชุมชนให้สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา โดยใช้ประโยชน์จากการพัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลและดิจิทัลแพลตฟอร์ม

สื่อดิจิทัล เพื่อการศึกษาในทุกระดับทุกประเภทอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้างโอกาสในการเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุข ตลอดจนพัฒนาความสามารถในการพึ่งพาตนเองและการจัดการตนเอง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านสังคม

**ยุทธศาสตร์ที่ ๕ อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน**

แนวทางการพัฒนา

๑. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานทรัพยากรให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้ ประมง และชายฝั่ง เพื่อเป็นปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพ โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากร โดยอาศัยความร่วมมือของชุมชน ส่งเสริมการปลูกป่าชุมชน ป่าชายเลน การปลูกไม้เศรษฐกิจ การรักษาระบบนิเวศทางทะเล อนุรักษ์ฟื้นฟูสัตว์น้ำบริเวณป่าชายเลน และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง โดยใช้เทคโนโลยี และรูปแบบที่เหมาะสมกับแต่ละสภาพพื้นที่ และการจัดระเบียบและกำหนดกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสิ่งปลูกสร้างบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเล เพื่อลดผลกระทบต่อ การกัดเซาะบริเวณชายฝั่ง รวมทั้งจัดการฐานข้อมูล เพื่อการวางแผนทางการเกษตรที่เหมาะสมและระบบข้อมูลสารสนเทศ เพื่อเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. วางระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดทำระบบการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำที่ทันสมัย จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง และอุทกภัยในพื้นที่ที่เกิดน้ำท่วมซ้ำซาก อาทิ พัทลุง และนครศรีธรรมราช รวมทั้งจัดหาน้ำเพื่อชุมชนชนบท และน้ำเพื่อการบริโภค อุปโภค และการเกษตรที่เพียงพอ ตลอดจนการพัฒนาประปาส่วนภูมิภาคและกักเก็บน้ำ และระบบส่งน้ำดิบ โดยการพัฒนาระบบโครงข่ายท่อส่งน้ำ ระบบจำหน่ายน้ำ และการเพิ่มประสิทธิภาพระบบส่งน้ำให้เพียงพอเพื่อสนับสนุนปริมาณความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นในเขตเมือง เพื่อการอยู่อาศัย พาณิชยกรรม และบริการ และลดผลกระทบจากปัญหาขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง

๓. ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานเพื่อสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน โดยส่งเสริมการใช้พลังงานจากธรรมชาติ อาทิ ลม แสงแดด ชีวมวล (จากวัสดุ เหลือใช้ทางการเกษตร) และส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาร่วมลงทุนในสาขาพลังงาน โดยใช้รูปแบบการร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnership: PPP) รวมทั้งส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และส่งเสริม การใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ประหยัดพลังงานให้กับผู้ประกอบการ การให้ความรู้กับประชาชนในการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. บริหารจัดการและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ โดยการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการมลพิษ อาทิ ระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียและระบบกำจัดขยะมูลฝอยที่เหมาะสม การให้ความรู้ การจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง ควบคู่กับการสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนทุกวัย ทั้งในและนอกระบบการศึกษา รมรงค์การบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อลดปริมาณการเกิดของเสีย ส่งเสริมและเข้มงวดการดำเนินมาตรการ ๓ R (Reduce Reuse Recycle) ทั้งในระดับท้องถิ่นและชุมชน ส่งเสริมระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมที่ปลายทางอย่างเหมาะสม เช่น การใช้ระบบฝังกลบที่ถูกหลักวิชาการ การแปลงขยะเป็นพลังงาน เป็นต้น สนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการควบคุมและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนท้องถิ่นและชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมด้วยมาตรการจูงใจ ทั้งมาตรการทางภาษีและมาตรการสนับสนุนงบประมาณ

แผนพัฒนาการเกษตรภาคใต้ชายแดน พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน
๑ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรเพื่อสร้าง
ความมั่นคงให้กับภาคการผลิต

แนวทางการพัฒนา

๑. พัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร

๑.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยการสนับสนุนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการปลูก การบำรุงรักษา พัฒนารายพันธุ์ที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ และลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ ประกอบด้วย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ข้าว และไม้ผล

๑.๒ พัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร พัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร โดยเฉพาะ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน เพื่อเป็นแหล่งอ้างอิงราคาและศูนย์กลางการซื้อขายในพื้นที่ โดยพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้สามารถเชื่อมโยงแหล่งซื้อขายทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าทั้งระบบ Online และ Offline

๑.๓ ส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยปรับระบบการผลิตให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ส่งเสริมการทำเกษตรยั่งยืน อาทิ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน และเกษตรปลอดภัย โดยการปลูกพืชที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของตลาด และการทำปุ๋ยสูตร การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด เพื่อเพิ่มรายได้และลดความเสี่ยงจากความผันผวนด้านราคารวมทั้งเสริมสร้างความรู้ในการวางแผนการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ

๒. ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่งเพื่อการส่งออกและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดปัตตานี และนราธิวาส โดยพัฒนาเพื่อยกระดับศูนย์วิจัยและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นศูนย์กระจายพันธุ์สัตว์น้ำที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบมาตรฐานการจัดการฟาร์มรวมทั้งกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ มีสุขอนามัยที่ได้มาตรฐานและเป็นไปตามกฎและกติกาสากล ตลอดจนการพัฒนาระบบตลาด รวมทั้งส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารทะเลที่หลากหลายและได้มาตรฐาน สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางการตลาดและเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญให้กับภาคใต้ได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองต่อตลาดเฉพาะ (Niche Market)

๓. ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านอาหาร สร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ในจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส โดยการวิจัยพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ เพื่อเพิ่มปริมาณสัตว์ที่มีพันธุกรรมดี และกระจายสัตว์พันธุ์ดีไปยังเกษตรกร การส่งเสริมและขยายการเลี้ยงไก่เบตง โคเนื้อ และแพะ ให้เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่ สนับสนุนโรงฆ่าและที่ได้มาตรฐาน ถูกหลักสุขอนามัย และส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม อาทิ นมแพะพาสเจอร์ไรส์ ไอศกรีม และเครื่องสำอาง รวมทั้งสนับสนุนการเลี้ยงปศุสัตว์ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตมุสลิมให้เป็นวัตถุประสงค์สำหรับแปรรูปที่ได้มาตรฐานฮาลาล

๔. ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ/เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) และการส่งเสริมการทำธุรกิจการเกษตรแบบครบวงจร มีการเชื่อมโยงเครือข่ายในรูปแบบคลัสเตอร์ และบริหารจัดการร่วมกันในรูปแบบเกษตรแปลงใหญ่ เพื่อลดต้นทุนการผลิตและร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิต เครื่องจักรและอุปกรณ์การเกษตรสมัยใหม่ สนับสนุนสร้างและพัฒนาองค์กรสถาบันเกษตรกร และเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี

และนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคตและเทคโนโลยีดิจิทัล อาทิ เกษตรแม่นยำ เพื่อลดความเสียหายจากภัยพิบัติและความเสียหายกรณีเกิดโรคระบาด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในการวางแผนการผลิต และบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาดและมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งความรู้และแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรมและทั่วถึง เพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจฐานราก รวมทั้งพัฒนาผู้ประกอบการและ SMEs ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจ Startup และการพัฒนาความเชื่อมโยงธุรกิจตามแนวประชารัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานสากล และสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

๕. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีฐานชีวภาพและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตภาคการเกษตร โดยการส่งเสริมการนำผลการวิจัยด้านเทคโนโลยีชีวภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการเก็บรักษา อาทิ การใช้เทคโนโลยีฐานชีวภาพในการผลิตภาคเกษตร การใช้เทคโนโลยีฐานชีวภาพในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร และส่งเสริมการเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกับสถาบัน การศึกษา เพื่อวิจัยพัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปสินค้าเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อรักษาคุณภาพสินค้า รวมทั้งการสร้างผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ที่หลากหลาย

๖. ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า (Brand) ผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะสินค้าที่ใช้วัตถุดิบทางการเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ประจำถิ่น และประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรมในการผลิตบรรจุภัณฑ์ การขึ้นทะเบียนและคุ้มครองสิทธิให้กับสินค้า เพื่อจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง รวมทั้งนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า สร้างตราสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ อาทิ ไก่เบตง และปลาภูเขา ร่องรับการท่องเที่ยว เชิงอาหาร เป็นต้น และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และส่งออกไปยังตลาดโลก

๗. พัฒนาพื้นที่อำเภอหนองจิกต่อเนื่องอำเภอเมืองปัตตานี ให้เป็นเขตอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปปาล์ม น้ำมัน ยางพารา มะพร้าว และการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง และอุตสาหกรรมแปรรูปประมงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมหนองจิกและนิคมอุตสาหกรรมบานา ส่งเสริมการทำประมงและการแปรรูปที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสนับสนุนผู้ประกอบการให้มาลงทุนในพื้นที่ โดยการให้สิทธิพิเศษ มาตรการทางการเงินและการคลัง

๘. พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำลุ่มน้ำ เพื่อป้องกันความเสียหายพื้นที่เศรษฐกิจและสร้างความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำ โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการออกแบบระบบน้ำในลุ่มน้ำหลัก และพัฒนาระบบโครงข่ายน้ำของภาค (ลุ่มน้ำปัตตานี แม่น้ำสายบุรี และลุ่มน้ำบางนรา) พัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพระบบกักเก็บน้ำ และระบบกระจายน้ำ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย รวมทั้งจัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำตามธรรมชาติให้มีความสะอาดและเหมาะสมสำหรับการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ เพื่อการอุปโภค บริโภค อุตสาหกรรม และการเกษตร รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำเพื่อกระจายประโยชน์ที่เป็นธรรมกับทุกภาคส่วน

๙. สนับสนุนการปรับปรุงท่าเทียบเรือปัตตานีให้มีมาตรฐาน สามารถรองรับการขนส่งสินค้า Feeder ไปยังท่าเรือของมาเลเซียและอินโดนีเซียได้ ปรับปรุงร่องน้ำเพื่อรองรับเรือขนาดใหญ่สำหรับท่าเรือปัตตานี และท่าเรือจังหวัดนราธิวาส การก่อสร้างคันกันคลื่น พัฒนาระบบการให้บริการด้านการขนส่งทางเรือและระบบ โลจิสติกส์ที่ได้มาตรฐาน และส่งเสริมใช้ท่าเรือในเชิงพาณิชย์ รวมทั้งการบริหารจัดการท่าเรือแบบมีส่วนร่วมจากชุมชนโดยรอบในพื้นที่ เพื่อให้การพัฒนาการเดินทางเรือสินค้าตามแนวชายฝั่งมีการเติบโตอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑๐. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคการผลิตและบริการในพื้นที่ และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และพัฒนาสินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์จากฐานทรัพยากรการเกษตร และทรัพยากรชีวภาพ รวมทั้งการจัดการทรัพยากรให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะทรัพยากร ดิน น้ำ ป่าไม้ ประมง และชายฝั่ง เพื่อเป็นปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพ โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืน และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งโดยใช้เทคโนโลยี และรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และการจัดระเบียบกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสิ่งปลูกสร้างบริเวณพื้นที่ ชายฝั่งทะเล เพื่อลดผลกระทบต่อ การกัดเซาะบริเวณชายฝั่ง รวมทั้งจัดการฐานข้อมูลเพื่อการวางแผนทางการเกษตรที่เหมาะสม และระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๑๐ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๒.๑๐.๑ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

วิสัยทัศน์

“ลุ่มน้ำแห่งประวัติศาสตร์ ศูนย์กลางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน”

ประเด็นการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เพิ่มความสามารถในการผลิตอาหารปลอดภัย ยกระดับผู้ประกอบการ SME ทั้งภาคเกษตร อุตสาหกรรม เพื่อรองรับเศรษฐกิจ ๔.๐

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ฟื้นฟูและยกระดับแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์ชุมชน และปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัยตามมาตรฐาน การท่องเที่ยว เพื่อสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ลุ่มน้ำเจ้าพระยา/ป่าสัก ในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบนอย่างสมดุลและยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ พัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคมโลจิสติกส์ขนส่งมวลชน เพื่อส่งเสริมด้านเศรษฐกิจ

วัตถุประสงค์

๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปศุสัตว์ และอาหารปลอดภัยด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรม ให้ได้มาตรฐาน

๒. สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ปศุสัตว์ และอาหารปลอดภัยด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรม

๓. ยกระดับสถานประกอบการและผู้ประกอบการ SME กลุ่มจังหวัดด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรม เพื่อการแข่งขันทางการตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ

แนวทางการพัฒนา

๑. ยกระดับและเพิ่มศักยภาพด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรม ด้านกระบวนการผลิต การแปรรูป การตลาดสำหรับสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยที่ได้รับมาตรฐาน

๒. ยกระดับศักยภาพการแข่งขันของสถานประกอบการและผู้ประกอบการ SME ภาคอุตสาหกรรมตอบสนองตลาดผู้บริโภคอย่างกว้างขวาง

ตารางที่ ๑ แผนงาน ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย (พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕)

แผนงาน	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย			
		๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๓-๒๕๖๕
พัฒนาศักยภาพด้านการผลิต/การแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรมสู่มาตรฐานภายใต้หลักการตลาดนำการผลิต	๑. อัตราขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรเพิ่มขึ้น	๕	๕	๕	๕
	๒. อัตราเพิ่มขึ้นของรายได้ของเกษตรกรผู้ผลิตอาหารปลอดภัย	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ SME ภาคเกษตร อุตสาหกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรม	จำนวนสถานประกอบการและผู้ประกอบการ SME ที่ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐	๒๕๐

๒.๑๐.๒ แผนพัฒนาจังหวัดชัยนาท ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ตำแหน่งการพัฒนา (Positioning)

๑. เป็นเมืองที่ผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ข้าว ข้าว ส้มโอขาวแตงกวา พืชสมุนไพร อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง โคนเนื้อ พะ โกง และปลาน้ำจืด ที่มีคุณภาพ และปลอดภัยได้มาตรฐาน
๒. เป็นเมืองท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้และวิถีชีวิตชุมชน ได้แก่ การเรียนรู้วิถีเกษตรธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน
๓. เป็นเมืองที่มีทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ ทรัพยากรน้ำ ป่าไม้ สัตว์น้ำจืด อุดมสมบูรณ์ และคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้แก่ คุณภาพน้ำ อากาศ และขยะมูลฝอย อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
๔. เป็นเมืองที่คนในสังคมมีสุขภาพดี มีความรู้/โอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกัน ครอบครัวอบอุ่น มีอาชีพและรายได้มั่นคง ชุมชนเข้มแข็ง มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

วิสัยทัศน์

“ เมืองเกษตรมาตรฐาน ย่านท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้
มุ่งสู่สิ่งแวดล้อมสมดุลและสังคมเป็นสุข ”

เป้าประสงค์รวม

๑. เศรษฐกิจของจังหวัดขยายตัวเพิ่มขึ้น
๒. ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
๓. ประชาชนมีความสุขเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

๑. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)
๒. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ภาคเกษตร
๓. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว
๔. อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่า
๕. ร้อยละที่ลดลงของปริมาณการเกิดขยะมูลฝอยชุมชน
๖. ร้อยละของขยะมูลฝอยชุมชนที่ถูกกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการ
๗. คะแนนเฉลี่ยความสุขของประชาชน

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

๑. การพัฒนาการผลิต การแปรรูป การตลาดและระบบ Logistic สินค้าเกษตรมาตรฐาน
๒. การเพิ่มศักยภาพด้านท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้และวิถีชุมชน
๓. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
๔. การพัฒนาคุณภาพคน และเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยทางสังคม

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดชัยนาท

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดชัยนาท

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัดชัยนาท

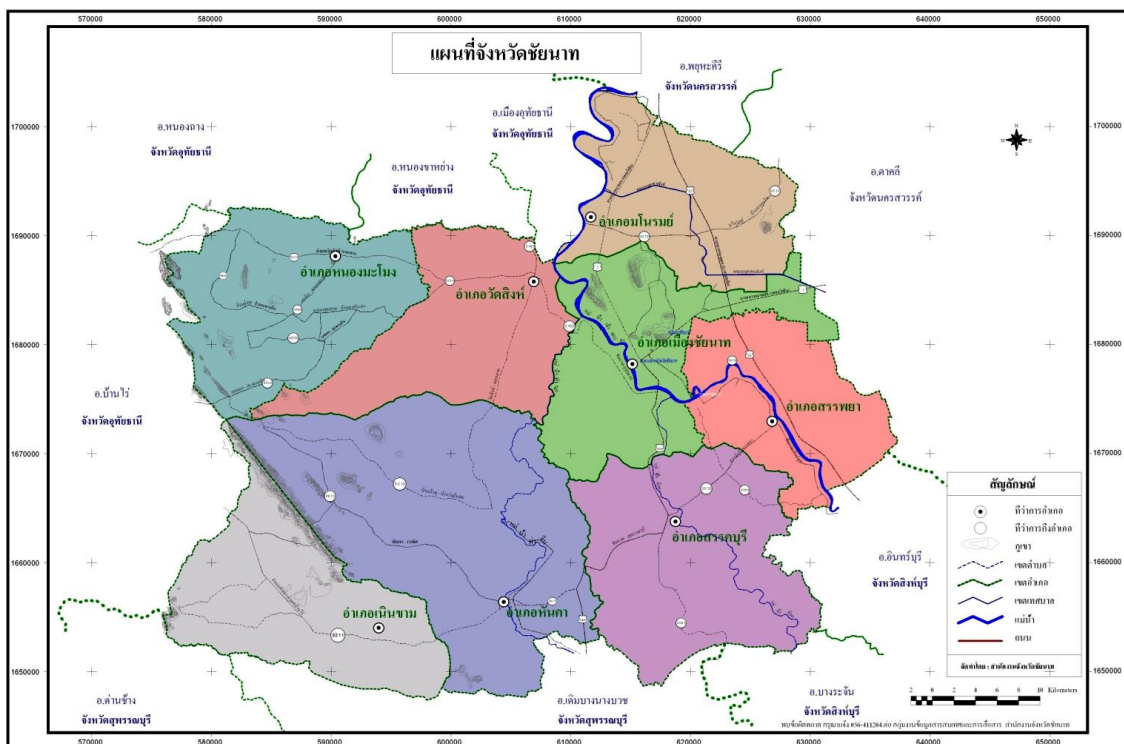
๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง จังหวัดชัยนาท ตั้งอยู่ในภาคกลางตอนบนของประเทศ บนฝั่งซ้ายของแม่น้ำเจ้าพระยา และเป็นตอนเหนือสุดของภาคกลาง บนเส้นรุ้งที่ ๑๕ องศาเหนือ และเส้นแวงที่ ๑๐๐ องศาตะวันออก มีพื้นที่จังหวัดทั้งหมด ๒,๔๖๙.๗๔๖ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑,๕๔๓,๕๙๑ ไร่ หรือเท่ากับร้อยละ ๑๕.๕ ของพื้นที่ในภาคกลางตอนบน และอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๑๙๕ กิโลเมตร

ที่มา : องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยนาท

๒) อาณาเขต ติดต่อกับพื้นที่ต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	เขตท้องที่อำเภอโมรหมัยติดต่อกับจังหวัดนครสวรรค์ เขตท้องที่อำเภอวัดสิงห์ ติดต่อกับจังหวัดอุทัยธานี
ทิศใต้	ติดต่อกับ	เขตท้องที่อำเภอสรรพยาและอำเภอสรรคบุรีติดต่อกับจังหวัดสิงห์บุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	เขตท้องที่อำเภอเมืองชัยนาทและอำเภอโมรหมัยติดต่อกับจังหวัดนครสวรรค์ เขตท้องที่อำเภอสรรพยาติดต่อกับจังหวัดสิงห์บุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	เขตท้องที่อำเภอหันคา และอำเภอเนินขามติดต่อกับจังหวัดสุพรรณบุรี เขตท้องที่อำเภอหนองมะโมงติดต่อกับจังหวัดอุทัยธานี

ภาพที่ ๒ แผนที่จังหวัดชัยนาท

๓) ลักษณะภูมิประเทศ จังหวัดชัยนาทมีสภาพภูมิประเทศเป็นที่สูง ที่ราบ ที่ราบลุ่ม และมีพื้นที่ลูกคลื่นลอนตื้น มีภูเขาสลับเป็นบางช่วง โดยมีลักษณะที่สูงจากทิศตะวันตกและทิศเหนือลาดสู่ที่ราบส่วนใหญ่ตอนกลางและตอนใต้ของจังหวัด ซึ่งเกิดจากการทับถมของตะกอนริมแม่น้ำเป็นเวลานานจนตื้นเขินกลายเป็นที่ราบ โดยสรุปแบ่งสภาพภูมิประเทศออกเป็น ๒ ลักษณะ คือ

ก) บริเวณที่ราบลุ่ม พื้นที่ประมาณร้อยละ ๖๐ ของพื้นที่ทั้งหมด ได้แก่ พื้นที่ตอนกลาง ตอนใต้ และตะวันออกของจังหวัด มีลักษณะเป็นที่ราบจนถึงพื้นที่ลูกคลื่นลอนตื้น

ข) บริเวณที่ราบสลับเนินเขาเตี้ย ประกอบด้วยพื้นที่ลูกคลื่นลอนตื้นถึงลูกคลื่นที่ราบและภูเขาสูงกระจายอยู่ทั่วไป ลาดเทสู่ที่ราบภาคกลางครอบคลุมพื้นที่ทิศตะวันตกและด้านเหนือของจังหวัด

นอกจากลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบแล้ว ยังมีเนินเขาเล็กๆ ขนาดประมาณ ๑-๓ กิโลเมตร กระจายอยู่ทั่วไปที่สำคัญได้แก่ เขาธรรมามูล เขาพลอง เขาท่าพระ เขากระดี เขาไก่อ้อย เขาสารพัดดี เขาราวเทียน เขาแก้ว และเขาสรรพยา เป็นต้น

๔) ลักษณะดิน จังหวัดชัยนาท มีกลุ่มชุดดิน ทั้งหมด ๑๘ กลุ่ม สามารถแบ่งกลุ่มใหญ่ๆ ได้ ๕ กลุ่มตามความเหมาะสมสำหรับการเกษตร ดังนี้

ก) กลุ่มดินที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๔ และ ๗ มีเนื้อที่ประมาณ ๘๖๙,๖๒๔ หรือประมาณร้อยละ ๕๖.๓๔ ของพื้นที่จังหวัด ส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณตอนกลางตอนใต้และตะวันออกของจังหวัด มีลักษณะเป็นดินละเอียดเหนียว

ข) กลุ่มดินที่เหมาะสมสำหรับปลูกพืชไร่ (สับปะรด ข้าวฟ่าง อ้อย ถั่วลิสง มันสำปะหลัง และละหุ่ง) ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๓๖,๓๘ และ ๔๐ และหน่วยแผนที่ ๕๖ มีพื้นที่ประมาณ ๓๒๖,๕๘๗ ไร่ หรือร้อยละ ๒๑.๑๔ ของพื้นที่จังหวัด กระจัดกระจายอยู่ทั่วไปทางทิศตะวันตกของจังหวัด

ค) กลุ่มดินที่เหมาะสมสำหรับพืชผักและไม้ผลไม้ยืนต้น ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๓๖ และ ๕๖ มีพื้นที่ประมาณ ๑๗๔,๑๔๒ ไร่ หรือร้อยละ ๑๑.๒๘ ของพื้นที่จังหวัด ดินกลุ่มนี้มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า

ง) กลุ่มดินที่เหมาะสมสำหรับปลูกหญ้าหรือทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๓๖,๓๘,๔๐,๔๘ และ ๕๖ มีพื้นที่ประมาณ ๓๓๙,๘๐๐ ไร่ หรือร้อยละ ๒๒.๐๐ ของพื้นที่จังหวัด สภาพเป็นพื้นที่คลื่นลอนลาดกึ่งเนินเขา

จ) กลุ่มดินที่ไม่เหมาะสมสำหรับการเกษตร ลักษณะเป็นภูเขาและเทือกเขา ซึ่งมีความลาดชันมากกว่า ร้อยละ ๓๕ จึงควรรักษาสภาพตามธรรมชาติไว้ เพื่อเป็นแหล่งต้นน้ำ ลำธาร ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ ๒๙,๔๕๕ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๙๑ ของพื้นที่จังหวัด

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ ลักษณะภูมิอากาศโดยทั่วไปของจังหวัดชัยนาทมีอุณหภูมิคล้ายคลึงกับจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดผ่านประจำฤดู

๑) ฤดูกาล

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนเมษายน ระยะเวลาเป็นช่วงว่างของฤดูมรสุม จึงมีลมจากทิศใต้และตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุม ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวโดยทั่วไป

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคม โดยได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมร้อนและชื้น พัดจากมหาสมุทรอินเดียผ่านอ่าวไทย ปกคลุมประเทศไทยทำให้มีฝนตกชุกโดยทั่วไป

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จะพัดพาเอาความแห้งแล้งและความหนาวเย็นจากประเทศจีนเข้ามาปกคลุมประเทศไทย ทำให้มีอากาศหนาวเย็นโดยทั่วไป

๒) ปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

ก) ปริมาณน้ำฝน จากข้อมูลในช่วงปี ๒๕๕๓-๒๕๖๒ พบว่าฝนปี ๒๕๕๓ มีปริมาณน้ำฝนสูงสุดในรอบ ๑๐ ปี โดยมีปริมาณน้ำฝนเท่ากับ ๑,๔๕๐.๔ มิลลิเมตร รองลงมา คือ ในปี ๒๕๕๖ มีปริมาณน้ำฝนเท่ากับ ๑,๒๘๖.๐ มิลลิเมตร ส่วนปีที่มีปริมาณน้ำฝนน้อยที่สุด คือ ปี ๒๕๖๓ มีปริมาณน้ำฝนเพียง ๗๓๙.๙๐ มิลลิเมตร รองลงมาคือปี ๒๕๖๒ มีปริมาณน้ำฝน ๗๙๑.๙๐ มิลลิเมตร

ข) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ ในช่วงปี ๒๕๕๓-๒๕๖๒ พบว่าในปี ๒๕๕๘ มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ ๓๖.๗๕ องศาเซลเซียส ส่วนปี ๒๕๕๕ มีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำที่สุดเท่ากับ ๑๘.๙๐ องศาเซลเซียส สำหรับความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดเท่ากับ ๙๗.๒๕ ในปี ๒๕๖๑ ส่วนความชื้นสัมพัทธ์ต่ำที่สุด เท่ากับ ๑๒.๐๐ ในปี ๒๕๕๕ ดังตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ ข้อมูลอุตุนิยมวิทยาเป็นรายปีของจังหวัดชัยนาท

ปี	ปริมาณฝน รวมตลอดปี (มม.)	ความชื้นสัมพัทธ์ (%)			อุณหภูมิ (°C)		
		เฉลี่ย	ต่ำสุดเฉลี่ย	สูงสุดเฉลี่ย	เฉลี่ย	ต่ำสุดเฉลี่ย	สูงสุดเฉลี่ย
๒๕๕๓	๑,๔๕๐.๔๐	๖๒.๘๕	๓๕.๘๗	๘๙.๘๔	๒๙.๑๕	๒๓.๔๕	๓๔.๘๔
๒๕๕๔	๑,๒๐๖.๒๐	๖๘.๕๘	๔๑.๓๓	๘๗.๙๒	๒๘.๓๕	๒๓.๖๗	๓๒.๙๗
๒๕๕๕	๑,๐๗๗.๘๐	๙๗.๐๐	๑๒.๐๐	๕๕.๐๐	๔๐.๓๐	๑๘.๙๐	๒๙.๖๐
๒๕๕๖	๑,๒๘๖.๐๐	๖๖.๐๘	๓๖.๔๒	๙๕.๗๕	๒๙.๖๒	๒๑.๓๘	๓๖.๔๒
๒๕๕๗	๑,๐๒๔.๘๐	๖๕.๑๖	๓๗.๙๒	๙๒.๕๘	๒๕.๘๓	๒๓.๔๘	๓๓.๕๓
๒๕๕๘	๙๘๕.๘๐	๗๓.๘๓	๗๑.๙๒	๙๗.๐๐	๒๘.๔๓	๒๑.๓๑	๓๖.๗๕
๒๕๕๙	๑,๒๔๖.๓๐	๖๙.๐๐	๔๖.๗๕	๙๑.๓๓	๒๙.๓๖	๒๓.๘๗	๓๔.๗๙
๒๕๖๐	๑,๑๙๕.๙๐	๗๖.๔๒	๔๑.๔๗	๙๒.๓๓	๒๘.๐๙	๒๑.๒๓	๓๖.๑๐
๒๕๖๑	๗๙๑.๙๐	๗๐.๒๙	๔๓.๓๓	๙๗.๒๕	๒๘.๕๘	๒๑.๐๔	๓๓.๑๑
๒๕๖๒	๗๓๙.๙๐	๗๒.๐๐	๓๕.๐๐	๙๗.๐๐	๒๘.๖๐	๒๑.๒๐	๓๗.๓๐

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดชัยนาท ; พฤษภาคม ๒๕๖๓

๑.๑.๓ แหล่งน้ำ

๑) แหล่งน้ำธรรมชาติ

ก) แม่น้ำเจ้าพระยา ไหลผ่านอำเภอมโนรมย์ อำเภอวัดสิงห์ อำเภอเมืองชัยนาท และอำเภอสรรพยา ความยาวของแม่น้ำที่ไหลผ่านจังหวัดชัยนาท ประมาณ ๕๐ กิโลเมตร

ข) แม่น้ำท่าจีน แยกจากแม่น้ำเจ้าพระยาทางฝั่งขวาที่ตำบลมะขามเฒ่า อำเภอวัดสิงห์ ไหลไปทางทิศตะวันตก แล้วจึงหักไหลลงไปทางใต้ เรียกว่า แม่น้ำมะขามเฒ่า ไหลผ่านอำเภอวัดสิงห์ และอำเภอหันคา เข้าเขตจังหวัดสุพรรณบุรี เรียกว่า แม่น้ำสุพรรณบุรี

ค) แม่น้ำน้อย แยกจากแม่น้ำเจ้าพระยาทางฝั่งขวาที่ปากแพรก เหนือวัดพระบรมธาตุ ตำบลชัยนาท อำเภอเมืองชัยนาท ไหลไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านอำเภอเมืองชัยนาท และอำเภอสรรคบุรี

ง) บึงและหนองน้ำธรรมชาติ มีกระจัดกระจายอยู่ทั่วไป รวมทั้งสิ้น ๗๒๐ แห่ง ซึ่งแบ่งเป็นประเภท ดังนี้

- ห้วย จำนวน ๙๖ แห่ง
- คลอง จำนวน ๒๑๕ แห่ง
- สระ จำนวน ๑๖๐ แห่ง
- หนอง จำนวน ๑๕๓ แห่ง
- บึง จำนวน ๖๔ แห่ง
- อื่น ๆ จำนวน ๓๒ แห่ง

๒) แหล่งน้ำชลประทาน จังหวัดชัยนาทมีคลองชลประทาน ซึ่งมีหลายสายไหลผ่านพื้นที่ต่างๆ ได้แก่ คลองอนุศาสนนันท์ คลองมหาราช คลองบรมธาตุ คลองพลเทพ เป็นต้น ล้วนเป็นแหล่งน้ำสำคัญสำหรับการเกษตรตามพื้นที่ต่าง ๆ และมีโครงการของกรมชลประทานเข้ามาดำเนินการทั้งโครงการขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๗๐ % ของพื้นที่การเกษตร มีโครงการชลประทานรวมทั้งสิ้น ๘ โครงการ มีพื้นที่โครงการ ๗๗๖,๒๐๘ ไร่ ดังตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ โครงการชลประทานที่มีพื้นที่รับผิดชอบในจังหวัดชัยนาท

ชื่อโครงการ	พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	พื้นที่รับน้ำ
๑. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเขื่อนเจ้าพระยา	๖๓๐	เพื่อจัดสรรให้โครงการต่าง ๆ	
๒. โครงการชลประทานชัยนาท	๗๒,๗๙๑	๖๗,๗๔๔	อ.วัดสิงห์
๓. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบรมธาตุ	๒๖๔,๗๒๗	๒๓๘,๓๐๗	อ.เมืองชัยนาท อ.สรรพยา อ.สรรคบุรี และ อ.หันคา
๔. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพลเทพ	๑๐๓,๐๐๐	๙๖,๓๐๐	อ.เมืองชัยนาท อ.วัดสิงห์ และ อ.หันคา
๕. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าโบสถ์	๙๐,๔๐๓	๘๑,๓๖๒	อ.หันคา และ อ.วัดสิงห์
๖. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามหาราช	๕๓,๐๑๙	๓๙,๔๑๐	อ.สรรพยา
๗. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชันสูตร	๑๒,๓๐๐	๑๑,๑๐๐	อ.สรรคบุรี
๘. โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามโนรมย์	๑๗๙,๓๓๘	๑๖๔,๓๖๙	อ.มโนรมย์ อ.เมืองชัยนาท และ อ.สรรพยา

ที่มา : สำนักงานชลประทานที่ ๑๒ จังหวัดชัยนาท ; พฤษภาคม ๒๕๖๓

นอกจากนี้ยังมีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก จำนวน ๔ โครงการ คือ

- ๑) โครงการชลประทานท่าฉนวน-วัดโคก ส่งน้ำให้พื้นที่ชลประทานในเขตอำเภอมโนรมย์ จำนวน ๒๐,๑๘๘ ไร่ เป็นลักษณะการชลประทานส่งน้ำด้วยไฟฟ้า
- ๒) โครงการชลประทานทุ่งวัดสิงห์ ส่งน้ำให้พื้นที่ชลประทานในเขตอำเภอสรรคบุรี และอำเภอสรรพยาบางส่วน จำนวน ๖๗,๗๔๔ ไร่ เป็นลักษณะการชลประทานส่งน้ำด้วยไฟฟ้า
- ๓) โครงการเขาแก้ว ส่งน้ำให้พื้นที่ชลประทานในเขตอำเภอมโนรมย์ จำนวน ๘,๖๐๐ ไร่
- ๔) โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้าของการพลังงานแห่งชาติ จำนวน ๑ แห่ง ส่งน้ำให้พื้นที่อำเภอสรรคบุรี หมู่ ๑,๒ ตำบลมะขามเต่า จำนวน ๒,๓๐๐ ไร่

ตารางที่ ๔ ข้อมูลพื้นที่ในเขต/นอกเขตโครงการชลประทานของอำเภอต่างๆ

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด ๑๐๐% (ไร่)	พื้นที่ในเขต โครงการชลประทาน (ไร่)	พื้นที่นอกเขต โครงการชลประทาน (ไร่)	พื้นที่อื่นๆ (ไร่)
เมืองชัยนาท	๑๕๙,๖๑๑	๑๑๒,๐๓๔	๒๑,๒๖๖	๒๖,๓๑๑
มโนรมย์	๑๔๑,๐๒๗	๘๑,๙๗๙	๔๕,๑๔๖	๑๓,๙๐๒
วัดสิงห์	๑๙๗,๐๗๔	๖๕,๑๘๘	๙๐,๗๒๒	๔๑,๑๖๔
สรรพยา	๑๔๒,๖๗๓	๑๑๕,๒๗๕	๑๗,๒๙๘	๑๐,๑๐๐
สรรคบุรี	๒๒๑,๗๔๗	๑๘๑,๘๐๓	๑๗,๒๐๖	๒๒,๗๓๘
หันคา	๓๓๐,๘๓๔	๑๔๒,๓๑๓	๑๐๔,๔๐๑	๘๔,๑๒๐
หนองมะโมง	๑๘๑,๘๗๕	-	๑๕๘,๑๓๒	๒๓,๗๔๓
เนินขาม	๑๖๘,๗๕๐	-	๑๖๒,๘๕๙	๕,๘๙๑
รวมทั้งสิ้น	๑,๕๔๓,๕๙๑	๖๙๘,๕๙๒	๖๑๗,๐๓๐	๒๑๗,๙๖๙

ที่มา : สำนักงานชลประทานที่ ๑๒ จังหวัดชัยนาท ; พฤษภาคม ๒๕๖๓

๓) แหล่งน้ำใต้ดิน จังหวัดชัยนาทมีบ่อน้ำบาดาล จำนวน ๑,๗๒๔ บ่อ แบ่งเป็น บ่อสาธารณะ จำนวน ๑,๕๙๓ บ่อ และบ่อเอกชน จำนวน ๑๓๑ บ่อ เฉลี่ยความลึกของน้ำบาดาลอยู่ที่ประมาณ ๖๐-๘๐ เมตร จากรายงานและแผนที่อุทกธรณีวิทยาของจังหวัดชัยนาท แสดงให้เห็นถึงปริมาณและคุณภาพของน้ำบาดาลในท้องที่ต่าง ๆ ของจังหวัด สำหรับชั้นน้ำบาดาลในจังหวัดชัยนาท สามารถสรุปได้ดังนี้

ก) น้ำบาดาลบ่อน้ำตื้น (Qcp) เป็นชั้นน้ำบาดาลที่อยู่ระดับความลึกตั้งแต่ ๑๕-๒๐ เมตร บางแหล่งลึกถึง ๓๐ เมตร ปริมาณน้ำอยู่ในอัตรา ๒๐๐-๓๐๐ ลิตรต่อนาที พบในบริเวณที่ลุ่มน้ำหลาก ทั้งสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ตั้งแต่อำเภอมโนรมย์ อำเภอเมืองชัยนาท และอำเภอสรรคบุรี

ข) น้ำบาดาลระดับลึกปานกลาง (Qcr) ชั้นน้ำบาดาลอยู่ที่ระดับลึก ๔๕-๑๐๐ เมตร ปริมาณน้ำบาดาลอยู่ในอัตรา ๑๐๐-๒๐๐ ลิตรต่อนาที พบส่วนใหญ่ทางตอนกลางของจังหวัด

ค) ชั้นน้ำบาดาลในหินแข็ง (Pcms,D-Emm,Gr&Vc) จัดเป็นประเภทไม่เหมาะสมเป็นแหล่งน้ำบาดาลที่ดี เนื่องจากโอกาสเก็บน้ำจะได้ในช่องว่างที่เกิดรอยหินแตกเท่านั้น ปริมาณน้ำอัตราไม่เกิน ๔๐ ลิตรต่อนาที

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

๑) ป่าไม้ จังหวัดชัยนาทมีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ๒ ป่า คือ

ก) ป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดชัยนาทมีป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๒ ป่า คือ

- ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาช่องลม และป่าเขาหลัก ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘๘ (พ.ศ.๒๕๐๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พ.ศ.๒๔๘๑ เนื้อที่ประมาณ ๕๔.๙๙ ตารางกิโลเมตร หรือ ๓๔,๓๖๘.๗๕ ไร่ อยู่ในท้องที่ตำบลวังตะเคียน ตำบลหนองมะโมง และตำบลสะพานหิน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท มีลักษณะเป็นภูเขาหินปูนลูกน้อย-ใหญ่ สภาพป่าเป็นป่าเบญจพรรณผสมป่าเต็งรัง มีไม้ขนาดเล็กถึงขนาดกลาง พรรณไม้เด่นที่พบ ได้แก่ มะค่าโมง ตะเคียน ประดู่ แดง เขียว สวอง เสลา เต็ง รัง รุกฟ้า สะเดา พฤษภ มะค่าแต้ มะกอกป่า โมกมัน เพกา เสี้ยว และกระถินยักษ์ โดยมีจันทร์ผาชั้นอยู่ทั่วไปบริเวณหน้าผา

- ป่าสงวนแห่งชาติป่าเขาราวเทียน ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๐๖ (พ.ศ.๒๕๑๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ เนื้อที่ประมาณ ๗๐.๓๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๔๓,๙๖๒ ไร่ อยู่ในท้องที่ตำบลไพรนกยูง และตำบลเด่นใหญ่ อำเภอหันคา ตำบลเนินขาม ตำบลสุขเดือนห้า

และตำบลกะบกเตี้ย อำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท มีลักษณะเป็นเทือกเขาลูกยาวต่อเนื่องกัน สภาพป่าส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ และบางส่วนเป็นป่าเต็งรัง พรรณไม้เด่นที่พบ ได้แก่ ประดู่ ชิงชัน มะค่าแต้ เต็ง รัง ตะแบก แดง สวอง มะกา มะม่วงหัวแมงวัน กระพี้จั่น กระโดน มะขามป้อม เปล้า โมกมัน และชงโค โดยมีไม้ไผ่รวกขึ้นกระจายอยู่ทั่วไป

โดยป่าสงวนแห่งชาติทั้ง ๒ ป่า มีการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินป่าไม้ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ และ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕ และกรมป่าไม้ได้ส่งมอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรม ทั้ง ๒ ป่า ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดังตารางที่ ๕

ตารางที่ ๕ การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ

ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ	เนื้อที่ (ไร่)					
	ทั้งหมด	เพื่อการอนุรักษ์ (C)	เพื่อเศรษฐกิจ (E)	เหมาะสมแก่เกษตรกรรม (A)	ส่งมอบ ส.ป.ก. (ไร่)	คงเหลือ (ไร่)
๑. ป่าเขาช่องลมและป่าเขาหลัก	๓๔,๓๖๘.๗๕	๑๔,๐๐๗.๗๕	๑๓,๔๘๖	๖,๘๗๕	๒๐,๓๖๑	๑๔,๐๐๗.๗๕
๒. ป่าเขาราวเทียน	๔๓,๙๖๒	๒๐,๕๘๗	๑๙,๐๐๐	๔,๓๗๕	๒๐,๙๙๓	๒๒,๙๖๙

ที่มา : รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าจังหวัดชัยนาท (คป.จ.) ครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ซึ่งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยนาท ได้รับมอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรมจากกรมป่าไม้ จำนวน ๔๑,๓๕๔ ไร่ โดยในปี ๒๕๓๒ ได้กันคืนพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพป่า และมีภาวะผูกพันไม่เหมาะสมต่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกลับคืนให้กรมป่าไม้ ประมาณ ๑,๐๐๐ ไร่ ปัจจุบัน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยนาท ดำเนินการออก ส.ป.ก. ๔-๐๑ เพิ่มพื้นที่คงเหลือพื้นที่ประมาณ ๑๐ ไร่ และไม่มีการบุกรุกพื้นที่ ส.ป.ก.

๒) ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ จังหวัดชัยนาท มีพื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ครอบคลุมเกือบทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอสรรคบุรี ดังตารางที่ ๖

ตารางที่ ๖ พื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ในจังหวัดชัยนาท

ลำดับที่	ชื่อเขา	ที่ตั้ง			เนื้อที่ (ไร่-งาน-ตารางวา)
		หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	
๑	เขาธรรมามูล	๑,๒,๗	ธรรมามูล	เมืองชัยนาท	๑,๐๕๐-๓-๑
๒	เขากระดี	๒,๑๐	ธรรมามูล	เมืองชัยนาท	๔๓๓-๓-๔๑
๓	เขาน้ำกล้วย	๕,๖,๘	ธรรมามูล	เมืองชัยนาท	๑,๘๓๔-๑-๑๗
๔	เขาท่าพระ	๓	เขาท่าพระ	เมืองชัยนาท	๑๘๔-๒-๕๐
๕	เขาพลอง	๔	เขาท่าพระ	เมืองชัยนาท	๓๔๐-๓-๑๐
๖	เขาดิน	๑	เขาท่าพระ	เมืองชัยนาท	๑๕๒-๓-๓๓
๗	เขาขยาย	๘	เขาท่าพระ	เมืองชัยนาท	๑๗๕-๓-๖๗
๘	เขาแหลม	๕	ไร่พัฒนา	มโนรมย์	๖๔๗-๓-๙๐
๙	เขาสรพยา	๑	สรพยา	สรพยา	๑๓๗-๐-๙๐
๑๐	เขาหนองหลวง	๗	วังหมัน	วัดสิงห์	๑๗๗-๓-๖๔
๑๑	เขาปึกเป้า	๗	วังหมัน	วัดสิงห์	๑๓๗-๐-๐

ลำดับที่	ชื่อเขา	ที่ตั้ง			เนื้อที่ (ไร่-งาน-ตารางวา)
		หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	
๑๒	เขาสารพัดดี	๗	บ้านเข็ญ	หันคา	๒๘๘-๒-๕๒
๑๓	เขาหนองสอ	๗	บ้านเข็ญ	หันคา	๔๑๓-๒-๖๓
๑๔	เขาน้อย	๑๐,๑๕	หนองแขง	หันคา	๘๕๘-๒-๘๘
๑๕	เขาเต่าเหลือง	๖	วังหมัน	วัดสิงห์	๔๐-๐-๙๙
๑๖	เขาไร่ (หนองน้ำใส)	๓,๑๐	โพรณกุง	หันคา	๑๐๐-๑-๑๗
๑๗	เขาราบ	๕	โพรณกุง	หันคา	๙๐-๒-๔
๑๘	เขาคู่	๕,๑๒	โพรณกุง	หันคา	๗๕๖-๑-๒๕
๑๙	เขาหนองหลวง (รำแพน)	๗	โพรณกุง	หันคา	๑๒๗-๒-๕๐
๒๐	เขากล้า	๙,๑๑	โพรณกุง	หันคา	๘๙๓-๒-๒๙
๒๑	เขากระเจียว	๑๐	เด่นใหญ่	หันคา	๒๗๖-๒-๘๙
๒๒	เขาวัด	๑๐	เนินขาม	เนินขาม	๕๘-๒-๙๓
๒๓	เขามอยายกา	๑๓	เนินขาม	เนินขาม	๑๓๐-๑-๒๘
๒๔	เขารวก	๑๘	เนินขาม	เนินขาม	๒๘๔-๓-๑๐
๒๕	เขาติน	๑	หนองมะโมง	หนองมะโมง	๘๔-๒-๖๓
๒๖	เขาพนมเกิน	๓,๖,๑๑	วังตะเคียน	หนองมะโมง	๑,๓๑๘-๐-๐
รวม					๑๐,๙๙๕-๓-๗๒

ที่มา : รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าจังหวัดชัยนาท (คปป.จ.)
ครั้งที่ ๕/๒๕๕๙ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

๓) ป่าชุมชน จังหวัดชัยนาท มีป่าชุมชนที่ได้รับการจัดตั้งจากกรมป่าไม้ จำนวน ๖๗ หมู่บ้าน เนื้อที่ ๒๒,๔๕๗-๒-๘๑ ไร่ โดยมีป่าชุมชนเขารวกเทียนทอง หมู่ที่ ๑๐ ตำบลเนินขาม อำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นป่าชุมชนแห่งแรกของประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๒ โดยมีป่าชุมชนในอำเภอต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๗ พื้นที่ป่าชุมชนจังหวัดชัยนาท

อำเภอ	จำนวน (แห่ง)	พื้นที่โดยประมาณ (ไร่)
เมืองชัยนาท	๑๖	๓,๖๘๙-๓-๑๗
มโนรมย์	๔	๑,๐๕๔-๓-๙๐
วัดสิงห์	๖	๗๘๐-๒-๑๔
สรรพยา	๒	๑๘๘-๐-๘๓
สรรคบุรี	๒	๒๕-๐-๐
หันคา	๑๙	๗,๘๓๗-๑-๗๕
หนองมะโมง	๑๒	๕,๓๔๒-๒-๘๓
เนินขาม	๖	๓,๕๕๕-๐-๑๙
รวม	๖๗	๒๒,๔๕๗-๒-๘๑

ที่มา : กรมป่าไม้ ; ปี ๒๕๖๑

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัดชัยนาท

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๘ อำเภอ ๕๑ ตำบล ๕๐๕ หมู่บ้าน ๓๙ เทศบาล (๑ เทศบาลเมือง ๓๘ เทศบาลตำบล) และ ๒๐ องค์การบริหารส่วนตำบล ดังตารางที่ ๘

ตารางที่ ๘ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดชัยนาท

อำเภอ	เขตการปกครอง				พื้นที่ (ตร.กม.)
	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.	
อำเภอเมืองชัยนาท	๘	๘๒	๗	๒	๒๕๕.๓๗๗
อำเภอมโนรมย์	๗	๔๐	๔	๔	๒๕๕.๖๔๔
อำเภอดงสิงห์	๖	๔๗	๓	๔	๓๑๕.๓๑๘
อำเภอสรรพยา	๗	๕๕	๘	๑	๒๒๘.๒๗๗
อำเภอสรรคบุรี	๘	๙๒	๘	๑	๓๕๔.๗๙๖
อำเภอหันคา	๘	๑๐๐	๖	๔	๕๒๙.๓๓๔
อำเภอหนองมะโมง	๔	๔๑	๒	๒	๒๙๑.๐๐๐
อำเภอเนินขาม	๓	๔๘	๑	๒	๒๗๐.๐๐๐
รวม	๕๑	๕๐๕	๓๙	๒๐	๒,๔๖๙.๗๔๖

ที่มา : แผนพัฒนาจังหวัดชัยนาท ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓, โดย ที่ทำการปกครองชัยนาท ; ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร จังหวัดชัยนาท มีประชากร ๓๒๘,๖๕๐ คน แยกเป็นชาย ๑๕๘,๑๙๒ คน เป็นหญิง ๑๗๐,๔๕๘ คน พื้นที่ ๒,๔๖๙.๗๔๖ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นอัตราส่วน ๑ ตารางกิโลเมตรต่อประชากร ๑๓๓ คน ดังตารางที่ ๙

ตารางที่ ๙ จำนวนประชากรแยกรายเทศบาล / อำเภอ

รายชื่อ	พื้นที่	จำนวนประชากร			อัตราส่วน ประชากร ต่อพื้นที่
		ชาย	หญิง	รวม	
อำเภอเมืองชัยนาท	๒๕๕.๓๘	๑๑,๒๑๐	๑๒,๐๕๐	๒๓,๒๖๐	๙๑
อำเภอมโนรมย์	๒๒๕.๖๔	๑๑,๖๖๒	๑๒,๖๐๘	๒๔,๒๗๐	๑๐๘
อำเภอดงสิงห์	๓๑๕.๓๑๒	๑๐,๗๕๔	๑๑,๔๔๘	๒๒,๒๐๒	๗๑
อำเภอสรรพยา	๒๒๘.๒๗๗	๑๕,๓๔๘	๑๖,๓๗๗	๓๑,๗๒๕	๑๓๙
อำเภอสรรคบุรี	๓๕๔.๗๙๖	๑๓,๑๔๗	๑๒,๖๕๘	๒๕,๘๐๕	๑๗๗
อำเภอหันคา	๕๒๙.๓๓๔	๒๐,๓๑๖	๒๑,๖๒๕	๔๑,๙๔๑	๗๙
อำเภอหนองมะโมง	๒๙๑	๖,๔๖๖	๖,๕๖๓	๑๓,๐๒๙	๔๕
อำเภอเนินขาม	๒๗๐	๕,๓๘๑	๕,๖๔๗	๑๑,๐๒๘	๔๑

รายชื่อ	พื้นที่	จำนวนประชากร			อัตราส่วน ประชากร ต่อพื้นที่
		ชาย	หญิง	รวม	
เทศบาลเมืองชัยนาท	๖.๐๖	๕,๖๕๕	๖,๕๑๐	๑๒,๑๖๕	๒,๐๐๗
เทศบาลตำบลนางลือ	๕๑.๑๑	๓,๖๕๑	๔,๐๑๙	๗,๖๗๐	๑๕๐
เทศบาลตำบลเสื่อโฮก	๔๓.๑๙	๓,๖๙๒	๓,๙๓๔	๗,๖๒๖	๑๗๗
เทศบาลตำบลหาดท่าเสา	๒๔.๗๖	๒,๔๙๑	๒,๖๐๗	๕,๐๙๘	๒๐๖
เทศบาลตำบลชัยนาท	๓๐.๒๐	๓,๖๖๘	๔,๓๙๒	๘,๐๖๐	๒๖๗
เทศบาลตำบลบ้านกล้วย	๒๐.๗๒	๓,๒๔๗	๓,๕๘๖	๖,๘๓๓	๓๓๐
เทศบาลตำบลทางน้ำสาคร	๑๑.๙๒	๓,๐๗๓	๓,๒๕๒	๖,๓๒๕	๕๓๑
เทศบาลตำบลคุ้มสำเภา	๒.๐๐	๙๗๒	๑,๐๖๑	๒,๐๓๓	๑,๐๑๗
เทศบาลตำบลวัดสิงห์	๒.๐๐	๑,๕๗๔	๑,๗๙๙	๓,๓๗๓	๑,๖๘๗
เทศบาลตำบลสรรพยา	๒.๕๒	๑,๕๒๓	๑,๖๖๕	๓,๑๘๘	๑,๒๖๕
เทศบาลตำบลโพธิ์พิทักษ์	๐.๗๗	๗๘๖	๘๗๕	๑,๖๖๑	๒,๑๕๗
เทศบาลตำบลบางหลวง	๒๔.๙๗	๒,๖๑๗	๒,๙๒๘	๕,๕๔๕	๒๒๒
เทศบาลตำบลแพรกศรีราชา	๑.๘๐	๑,๒๓๖	๑,๔๒๓	๒,๖๕๙	๑,๔๗๗
เทศบาลตำบลหันคา	๔.๗๕	๒,๐๐๕	๒,๒๓๓	๔,๒๓๘	๘๙๒
เทศบาลตำบลสามง่ามท่าโบสถ์	๑.๘๘	๖๘๓	๗๑๖	๑,๔๐๙	๗๕๐
เทศบาลตำบลหนองแขง	๑๑๒	๓,๘๒๕	๓,๙๔๓	๗,๗๖๘	๖๙
เทศบาลตำบลวังตะเคียน	๙๖.๘๘	๓,๒๘๐	๓,๓๘๘	๖,๖๖๘	๙๕
เทศบาลตำบลเนินขาม	๑๒๗.๙๓	๒,๙๒๐	๓,๑๕๑	๖,๐๗๑	๔๗
รวม	๒,๔๖๙.๗๕	๑๕๘,๑๙๒	๑๗๐,๔๕๘	๓๒๘,๖๕๐	๑๓๓

ที่มา : แผนพัฒนาจังหวัดชัยนาท ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓, โดย ที่ทำการปกครองจังหวัดชัยนาท ; ข้อมูล ณ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

ขนาดของประชากรต่อพื้นที่ พบว่า อำเภอสรรคบุรี มีประชากรหนาแน่นมากที่สุด คิดเป็นอัตราส่วน ๑ ตารางกิโลเมตรต่อประชากร ๑๗๗ คน อำเภอที่มีประชากรหนาแน่นน้อยที่สุดคืออำเภอเนินขาม คิดเป็นอัตราส่วน ๑ ตารางกิโลเมตรต่อประชากร ๔๑ คน เทศบาลที่มีประชากรต่อพื้นที่หนาแน่นมากที่สุดคือเทศบาลตำบลหันคา คิดเป็นอัตราส่วน ๑ ตารางกิโลเมตรต่อประชากร ๒,๒๕๔ คน เทศบาลที่มีประชากรหนาแน่นน้อยที่สุดคือเทศบาลตำบลเนินขาม คิดเป็นอัตราส่วน ๑ ตารางกิโลเมตรต่อประชากร ๔๗ คน

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑.๓.๑ สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในจังหวัดชัยนาท

๑) สวนนกชัยนาท เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและอนุรักษ์พันธุ์นกที่ได้รับเริ่มขึ้นเมื่อปี ๒๕๒๖ ตั้งอยู่บริเวณเชิงเขาพลอง หมู่ที่ ๔ ตำบลเขาท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท ปัจจุบันมีพื้นที่ ๒๔๘ ไร่เศษ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถสร้างรายได้และชื่อเสียงแก่จังหวัดชัยนาทเป็นอย่างมาก โดยมีองค์ประกอบที่ได้สร้างขึ้นให้มีสภาพเป็นธรรมชาติและองค์ประกอบทางด้านสิ่งก่อสร้าง เช่น กรงนกใหญ่ที่สุดในเอเชีย อาคารแสดงพันธุ์ปลา ลู่มแม่น้ำเจ้าพระยา ศูนย์วิทยาศาสตร์ท้องฟ้าจำลองฯ พิพิธภัณฑ์ไขนก (Egg Museum) ฯลฯ

สวนนกชัยนาท

กรงนกขนาดใหญ่

๒) เขื่อนเจ้าพระยา เป็นเขื่อนเพื่อการชลประทานขนาดใหญ่ที่สร้างขึ้นเป็นเขื่อนแรกของประเทศไทย ลักษณะเขื่อนมีความยาว ๒๓๗.๕๐ เมตร มีช่องระบายน้ำ ๑๖ ช่อง มีประตูเรือติดกับเขื่อนด้านขวา กว้าง ๑๔ เมตร ให้เรือขนาดใหญ่ผ่านเข้าออกได้ เขื่อนเจ้าพระยาเป็นเขื่อนชลประทาน ประเภททดน้ำ-ส่งน้ำ และผลิตกระแสไฟฟ้าในกิจการของเขื่อนเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ยังมีทิวทัศน์สวยงามมากเป็นเขื่อนที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปชมอย่างใกล้ชิดได้ โดยเฉพาะในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปีจะมีนกเป็ดน้ำจำนวนมากบินมาอาศัยอยู่บริเวณเหนือเขื่อน นอกจากนี้ เขื่อนเจ้าพระยายังมีตลาดเจ้าพระยาแลนด์ ซึ่งเป็นตลาดที่มีมาตรฐาน มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี

๓) วัดปากคลองมะขามเฒ่า เป็นวัดเก่าแก่ที่มีชื่อเสียงทางพระเครื่อง คือ หลวงปู่ศุข ซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วประเทศ ภายใน พระอุโบสถมีภาพเขียนสีพระหัตถ์ของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชองค์ที่ ๑ สำหรับนามมะขามเฒ่านี้มีตำนานเล่าว่าแต่ก่อนมีต้นมะขามอายุนับร้อยปีอยู่ตรงหน้าวัดริมฝั่ง เมื่อตลิ่งพัง ต้นมะขามจึงจมหายไป สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งของวัดนี้ก็คือ มณฑปวัดปากคลองมะขามเฒ่า เป็นมณฑปแห่งเดียวที่มีวิธีการสร้างแปลก กล่าวคือ หลวงปู่ศุขได้ใช้วิชาอาคมขลังสร้างขึ้นอย่างถูกต้องตามวิธีการ เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ซึ่งปัจจุบันได้รับการบูรณะซ่อมแซม เป็นสถานที่สักการะแก่ลูกศิษย์และประชาชนทั่วไป

๔) วัดธรรมามูลวรวิหาร

เป็นพระอารามหลวงตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ห่างจากจังหวัดชัยนาท ขึ้นไป ๘ กิโลเมตร ตั้งอยู่บริเวณเชิงเขาธรรมามูล อำเภอเมืองชัยนาท เป็นวัดเก่าแก่ที่ถือเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดชัยนาท มาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา (นักประวัติศาสตร์บางท่านเชื่อว่าวัดนี้สร้างในสมัยพญาลิไท กษัตริย์ราชวงศ์สุโขทัย) ในสมัยก่อนตรงบริเวณหน้าวัดจะเป็นสถานที่จัดงานแข่งเรือของชาวชัยนาท สิงห์บุรี สุพรรณบุรี และนครสวรรค์ ซึ่งเป็นงานใหญ่มากในสมัยนั้น ในพระวิหารมีพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ คือ “หลวงพ่อธรรมจักร” เป็นพระพุทธรูปยืน ในผ้าพระหัตถ์ที่ยกขึ้น ลักษณะปางห้ามญาติ มีรูปธรรมจักร ติดอยู่ แปลกกว่าพระพุทธรูปปางห้ามญาติทั่วๆ ไป จึงได้ขนานนามว่า “หลวงพ่อธรรมจักร” ลักษณะพระพุทธรูปเป็นศิลปะแบบอยุธยาผสมสุโขทัย และสิ่งที่น่าสนใจ คือ โบสถ์ ซึ่งตั้งรายรอบพระอุโบสถเป็นศิลปะทวารวดีแสดงสลักลวดลายต่างๆ เป็นศิลปะแบบสมัยอยุธยา

๕) วัดพระบรมธาตุวรวิหาร ตั้งอยู่ที่บ้านท้ายเมืองฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยา จากหลักฐานตามศิลปวัตถุที่ค้นพบพอสันนิษฐานได้ว่า สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น มีตำนานพื้นบ้านเล่ากันว่าพระภิกษุรูปหนึ่งลงไปสรงน้ำที่หน้าวัดในเวลาจวนจะพลบค่ำได้ยินเสียงวัดถูกระทบขึ้นตักน้ำและเห็นแสงเป็นประกายจึงหยิบมาดูก็แน่ใจว่าเป็น พระบรมสารีริกธาตุ จึงอัญเชิญบรรจุไว้ในองค์พระเจดีย์ ลักษณะของพระเจดีย์ยังเป็นปัญหาของนักโบราณคดีอยู่จนทุกวันนี้ บางท่านก็ว่าเป็นศิลปะแบบอุทอง บ้างก็ว่าเป็นศิลปะสุโขทัยที่มีอิทธิพลศิลปะศรีวิชัยผสม องค์พระเจดีย์ตั้งอยู่บนฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัสย่อมุมขึ้นไปรองรับช่อจระนำทั้งสี่ด้าน ช่อจระนำมีลักษณะใกล้เคียงกับช่อจระนำที่เจดีย์วัดภูเขาทองจังหวัดพระนครศรีอยุธยามาก นอกจากนั้นยังมีจารึกยืนยันการปฏิสังขรณ์ในสมัยพระเจ้าอยู่หัว บรมโกศ ปรากฏอยู่ที่วัดพระบรมธาตุวรวิหารนี้ด้วย

๖) หมู่บ้านวัฒนธรรมลาวครั้งบ้านกุดจอก

บ้านกุดจอก ตำบลกุดจอก อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท ชุมชนวัฒนธรรมลาวครั้ง บ้านกุดจอก มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นในด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของตนเองไว้อย่างเหนียวแน่น อาทิ ประเพณีบายศรีสู่ขวัญต้อนรับผู้มาเยี่ยมเยือน ภาษาพูด ดนตรีพื้นเมือง อาหารท้องถิ่น ภูมิปัญญาเกี่ยวกับการทำขนมจีนโบราณ ภูมิปัญญาพื้นบ้านในด้านการรักษาด้วยสมุนไพร การนวดแผนโบราณ การแต่งกายด้วยผ้าทอพื้นบ้าน การทอผ้าลวดลายที่มีเอกลักษณ์คือ ผ้าขิด ผ้าจกและผ้ามัดหมี่ ทอทั้งผ้าฝ้ายและผ้าไหม ผ้าทอที่ใช้ในพิธีทางศาสนา ผ้าคลุมหัวนาค ผ้าห่อคัมภีร์ ผ้าทอใช้ในชีวิตประจำวัน ผ้าซิ่น ผ้าขาวม้า หมอนน้อย หมอนเท้า ถูขนมเส้น และมีการจัดงานประเพณีท้องถิ่น

ที่ได้ยึดถือกันมายาวนาน โดยเฉพาะงานประเพณีสงกรานต์ “ต๋อนฮับสังขาร บุญสงกรานต์ปีใหม่ไท” ซึ่งถือได้ว่าเป็นงานประเพณีที่สำคัญของจังหวัดชัยนาท มีศูนย์สาธิตวิถีชีวิตชุมชน ได้แก่ การทอผ้า การสีข้าวและการตำข้าว แบบโบราณ การทำข้าวกล้องการจักสานไม้ไผ่ และศูนย์แพทย์แผนไทย เป็นต้น

๗) หมู่บ้านวัฒนธรรมลาวเวียง บ้านเนินขาม

บ้านเนินขาม ตำบลเนินขาม อำเภอเนินขาม เป็นชุมชนเก่าแก่ มีอายุยาวนานหลายร้อยปี สืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน สาเหตุที่เรียกว่า เนินขาม เนื่องจากบรรพบุรุษที่ย้ายถิ่นฐานมาตั้งบนเนินสูง น้ำท่วมไม่ถึง บริเวณรอบเนินขาม มีต้นมะขามขึ้นอยู่เป็นจำนวนมากบรรพบุรุษจึงเรียกเนินนี้ว่า “เนินมะขาม” ต่อมาจึงกลายเป็นชื่อ “เนินขาม” จนถึงปัจจุบัน ในปัจจุบันประชากรของเนินขาม ยังมีการสืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมไว้ เช่น ประเพณีสงกรานต์ การบายศรีสู่ขวัญ ประเพณีการแต่งงานแบบลาวเวียง ประเพณีการก่อกองทราย ประเพณีงั้งขึ้น ประเพณีแห่เสื่อ ประเพณีสารทลาว มีวัฒนธรรมที่โดดเด่นและสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน คือวัฒนธรรมการทอผ้าและวัฒนธรรมการแต่งกาย ภาษาที่ใช้สื่อสารกันในห้องถิ่น ยังเป็นภาษา “ลาว” หรือเรียกว่า “ภาษาไทยอีสาน” ประเพณีทั่วไปคล้ายคลึง กับคนไทย ในภาคกลาง จะมีแตกต่างกันคือ สารทลาว ซึ่งตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ ของทุกปี และ ชาวลาวจะกว่นกระยาสารทนำไปเยี่ยมญาติ นอกจากนี้ ในวันที่ ๓๐-๓๑ ธันวาคม ของทุกปี ชาวลาวเวียง ตำบลเนินขาม จะจัดกิจกรรมสืบสานวัฒนธรรมลาวเวียง มีการแสดง แสง สี เสียง ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมลาวเนินขามและการเดินแบบผ้าทอพื้นเมือง ซึ่งเป็นผ้าที่มีชื่อเสียงอยู่ในขณะนี้

นอกจากสถานที่ท่องเที่ยวข้างต้น จังหวัดชัยนาทยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจกระจายตัวอยู่ทุกอำเภอ ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เขาราวเทียนทอง กับกิจกรรมเส้นทางศึกษาธรรมชาติในผืนป่าเบญจพรรณ ที่มีความอุดมสมบูรณ์ใหญ่ที่สุดของจังหวัดชัยนาท แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ อาทิ เส้นทางตามรอยเสด็จประพาสต้นทางชลมารคพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ร.๕ ตามแหล่งท่องเที่ยวสองฟากฝั่งริมแม่น้ำเจ้าพระยา วัดมหาธาตุ วัดเก่าแก่วิหารคู่เมืองแพรกหรือเมืองสรรค์ โรงพักเก่าสรรพยา พ.ศ.๒๔๔๔ อายุกว่า ๑๐๐ ปี และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติชัยนาทมุนี ซึ่งเป็นพิพิธภัณฑสถานประจำจังหวัดชัยนาท เป็นต้น

อีกทั้ง ยังมีกิจกรรมงานประเพณี วัฒนธรรม สะท้อนอัตลักษณ์ของจังหวัดชัยนาทที่เป็นกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี ได้แก่ งานมหรหรรพ์หุ่นฟางนกและงานกาชาดจังหวัดชัยนาท งานประเพณีแข่งเรือ ซึ่งถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และแห่เทียนพรรษา งานซุนสรรค์วีระชนแห่งลุ่มแม่น้ำน้อย งานวันส้มโอบางแก้วจังหวัดชัยนาท งานวิถีชีวิตชุมชนเมืองสาบยา อัญมณีบุขารำลึก และกิจกรรมการบินจักรยาน เป็นต้น

ที่มา : แผนพัฒนาจังหวัดชัยนาท ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง จังหวัดชัยนาทมีเส้นทางคมนาคมที่สามารถเดินทางติดต่อกันระหว่างจังหวัดกับกรุงเทพมหานคร หรือจังหวัดใกล้เคียงและอำเภอต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว โดยสามารถเดินทางได้ทางบก ส่วนทางเรือและทางอากาศ ยังไม่มีเส้นทางที่สามารถเดินทางได้

๑) การเดินทางโดยรถยนต์

จากกรุงเทพฯ สามารถเดินทางไปยังจังหวัดชัยนาทได้ ๓ เส้นทาง คือ

๑.๑) ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑ (พหลโยธิน) ผ่านจังหวัดปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี ลพบุรี และผ่านอำเภอดาคลี จังหวัดนครสวรรค์ เข้าสู่จังหวัดชัยนาท รวมระยะทางประมาณ ๒๘ กิโลเมตร

๑.๒) ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๒ (สายเอเชีย) ผ่านจังหวัดปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี ถึงสี่แยกต่างระดับชัยนาท แยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๑ (พหลโยธิน) ตรงเข้าสู่จังหวัดชัยนาท รวมระยะทางประมาณ ๑๙๔ กิโลเมตร

๑.๓) ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๔๐ (ตลิ่งชัน - สุพรรณบุรี - ชัยนาท) ผ่านจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี และผ่าน อ.สรรคบุรี ข้ามสะพานแม่น้ำเจ้าพระยา (สะพานใหม่) เข้าสู่จังหวัดชัยนาท รวมระยะทางประมาณ ๑๙๙ กิโลเมตร

๒) การเดินทางโดยรถยนต์จากจังหวัดชัยนาทเชื่อมต่อไปยังจังหวัดใกล้เคียง

๒.๑) จากจังหวัดชัยนาทเดินทางไปจังหวัดนครสวรรค์ได้ ๒ เส้นทาง คือ

๒.๑.๑) ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑ (พหลโยธิน) ผ่านอำเภอมโนรมย์ พุหะคีรี เข้าสู่จังหวัดนครสวรรค์ รวมระยะทางประมาณ ๖๐ กิโลเมตร

๒.๑.๒) ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑ (พหลโยธิน) ไปออกทางหลวงหมายเลข ๓๒ (สายเอเชีย) ผ่านอำเภอมโนรมย์ พุหะคีรี เข้าสู่จังหวัดนครสวรรค์ รวมระยะทางประมาณ ๖๔ กิโลเมตร

๒.๒) จากจังหวัดชัยนาทเดินทางไปจังหวัดอุทัยธานีได้ ๒ เส้นทาง คือ

๒.๒.๑) ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑ (พหลโยธิน) ผ่านอำเภอมโนรมย์เข้าสู่สายเอเชีย อำเภอพุหะคีรี แล้วแยกซ้ายบริเวณสะพานต่างระดับ เข้าเส้นทางหลวงหมายเลข ๓๓๓ (อุทัยธานี-ท่าน้ำอ้อย) ตรงเข้าสู่จังหวัดอุทัยธานี รวมระยะทางประมาณ ๔๕ กิโลเมตร

๒.๒.๒) ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๑๘๓ (สะพานใหม่-วัดสิงห์-อุทัยธานี) ผ่านอำเภอวัดสิงห์ตรงเข้าสู่ตัวจังหวัดอุทัยธานี รวมระยะทางประมาณ ๓๘ กิโลเมตร

๒.๓) จากจังหวัดชัยนาทเดินทางไปจังหวัดสิงห์บุรีได้ ๓ เส้นทาง คือ

๒.๓.๑) ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑ (พหลโยธิน) ไปออกทางหลวงหมายเลข ๓๒ (สายเอเชีย) ผ่าน อ.อินทร์บุรี เข้าสู่ตัวจังหวัดสิงห์บุรี รวมระยะทางประมาณ ๕๘ กิโลเมตร

๒.๓.๒) ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๑๑ (สิงห์บุรี - ชัยนาท) สายในผ่านเขื่อนเจ้าพระยา อำเภอสรรพยา อินทร์บุรี เข้าสู่จังหวัดสิงห์บุรี รวมระยะทางประมาณ ๕๓ กิโลเมตร

๒.๓.๓) ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๒๕๑ (สรรคบุรี-ชันสูตร) ผ่านอำเภอสรรคบุรี บางระจัน และใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๐๓๐ เข้าสู่ตัวจังหวัดสิงห์บุรี รวมระยะทางประมาณ ๖๖ กิโลเมตร

๒.๓.๔) ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๔๕๔ (สรรคบุรี-ชันสูตร) ผ่านอำเภอสรรคบุรี บางระจัน และใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๐๓๐ เข้าสู่ตัวจังหวัดสิงห์บุรี รวมระยะทางประมาณ ๕๔ กิโลเมตร

๒.๔) จากจังหวัดชัยนาทเดินทางไปจังหวัดสุพรรณบุรีได้ ๑ เส้นทาง คือ ใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๔๐ (สุพรรณบุรี - ชัยนาท) ผ่านอำเภอสรรคบุรี หันคา เดิมบางนางบวช สามชุก ศรีประจันต์ เข้าสู่ตัวจังหวัดสุพรรณบุรี รวมระยะทางประมาณ ๙๗ กิโลเมตร

๒.๕) การเดินทางจากจังหวัดชัยนาทไปยังอำเภอต่าง ๆ ในเขตจังหวัด ดังนี้

๒.๕.๑) จากจังหวัดชัยนาทไปอำเภอมโนรมย์ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑ (พหลโยธิน) แล้วแยกซ้ายตรงสี่แยกมโนรมย์ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๒๑๒ เข้าสู่ตัวอำเภอ ระยะทางประมาณ ๑๖ กิโลเมตร

๒.๕.๒) จากจังหวัดชัยนาทไปอำเภอวัดสิงห์ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๑๘๓ (สะพานใหม่-วัดสิงห์) ระยะทางประมาณ ๒๒ กิโลเมตร

๒.๕.๓) จากจังหวัดชัยนาทไปอำเภอสรรคบุรี ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๔๐ (สุพรรณบุรี-ชัยนาท) แล้วแยกซ้ายตรงสี่แยกสรรคบุรี ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๔๖๕ เข้าสู่ตัวอำเภอ ระยะทางประมาณ ๒๐ กิโลเมตร

๒.๕.๔) จากจังหวัดชัยนาทไปอำเภอสรรคบุรี ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๔๐ (สุพรรณบุรี-ชัยนาท) แล้วแยกซ้ายตรงป้อมตำรวจทางหลวง ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๔๕๔ เข้าสู่ตัวอำเภอสรรคบุรี ระยะทางประมาณ ๑๙ กิโลเมตร

๒.๕.๕) จากจังหวัดชัยนาทไปอำเภอสรรพยา ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑ เลี้ยวขวา บริเวณสามแยก ไฟแดงไปเขื่อนเจ้าพระยา แล้วใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๑๑ (สิงห์บุรี-ชัยนาท) ระยะทางประมาณ ๑๙ กิโลเมตร

๒.๕.๖) จากจังหวัดชัยนาทไปอำเภอหันคา ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๔๐ (สุพรรณบุรี-ชัยนาท) แยกขวาตรงสามแยกวังกระชาย ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๒๑๑ เข้าสู่ตัวอำเภอ รวมระยะทางประมาณ ๓๘ กิโลเมตร

๒.๕.๗) จากจังหวัดชัยนาทไปอำเภอหนองมะโมง ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๑๘๓ (สะพานใหม่-วัดสิงห์) แยกซ้ายตรงสี่แยกหนองนาฬิกา ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๒๑๓ เข้าสู่ตัวอำเภอ รวมระยะทางประมาณ ๔๔ กิโลเมตร

๒.๕.๘) จากจังหวัดชัยนาทไปอำเภอเนินขาม ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๔๐ (สุพรรณบุรี-ชัยนาท) แยกขวาตรงสามแยกวังกระชาย ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๒๑๑ เข้าสู่ตัวอำเภอเนินขาม รวมระยะทางประมาณ ๔๙ กิโลเมตร

๑.๔.๒ ไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดชัยนาท ประกอบด้วย

๑) สถานีไฟฟ้าแรงสูงมโนรมย์ ตั้งที่ หมู่ ๔ ต.คิ่งสำเภา อ.มโนรมย์ จ่ายกระแสไฟฟ้าให้กับพื้นที่ อ. มโนรมย์ อ.วัดสิงห์ และ อ.พยุหะคีรี ปริมาณไฟฟ้าที่ผลิตได้ ๑๐๐ เมกกะวัตต์ ปริมาณไฟฟ้าที่ใช้ในปัจจุบัน ๕๔ เมกกะวัตต์ ปริมาณไฟฟ้าสำรองคงเหลือ ๔๖ เมกกะวัตต์

๒) สถานีไฟฟ้าแรงสูงชัยนาท ตั้งอยู่ หมู่ ๓ ต.ชัยนาท อ.เมืองชัยนาท จ่ายกระแสไฟฟ้าให้กับพื้นที่ อ.เมืองชัยนาท อ.สรรพยา และ อ.สรรคบุรี ปริมาณไฟฟ้าที่ผลิตได้ ๑๐๐ เมกกะวัตต์ ปริมาณไฟฟ้าที่ใช้ในปัจจุบัน ๓๘ เมกกะวัตต์ ปริมาณไฟฟ้าสำรองคงเหลือ ๖๒ เมกกะวัตต์

๓) สถานีไฟฟ้าแรงสูงหันคา ตั้งอยู่ อ.หันคา จังหวัดชัยนาท จ่ายกระแสไฟฟ้าให้กับพื้นที่ อ.หันคา อ. เนินขาม ปริมาณไฟฟ้าที่ผลิตได้ ๒๕ เมกกะวัตต์ ปริมาณไฟฟ้าที่ใช้ในปัจจุบัน ๑๙ เมกกะวัตต์ ปริมาณไฟฟ้าสำรองคงเหลือ ๖ เมกกะวัตต์

ที่มา : แผนพัฒนาจังหวัดชัยนาท ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๑.๔.๓ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด

- มีด่าน ศุลกากร ที่ตั้ง..... ประเภท.....(ด่านชายแดน ท่าเรือ ท่าอากาศยาน คนเดินเท้า อื่นๆ)
- ตรวจพืช ที่ตั้ง..... มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี ที่ตั้งสถานกักกันพืช ไม่มี มี
- ตรวจประมง ที่ตั้ง..... มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์น้ำ ไม่มี มี
- ปศุสัตว์ ด้านกักกันสัตว์ชัณษา ที่ตั้ง ๓๔ ต.ไร่พัฒนา อ.มโนรมย์ จ.ชัยนาท ๑๗๑๗๐
โทรศัพท์ ๐๕๖-๔๑๐๙๖๙
มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มี ที่ตั้งด่านกักกันสัตว์ ไม่มี มี

๑.๔.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑) ระบบประปา สำนักงานประปาชัยนาทมีพื้นที่รับผิดชอบให้บริการประชาชน

จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่

๑.๑) การประปาส่วนภูมิภาคสาขาชัยนาท สถานที่ตั้งเลขที่ ๒๐๓ ถนนพรหม
ประเสริฐ ต.บ้านกล้วย อ.เมือง จ.ชัยนาท ๑๗๐๐๐ โทรศัพท์ ๐-๕๖๔๑-๑๒๑๓ โทรสาร ๐-๕๖๔๑-๑๖๐๐
E-mail : ๕๕๑๒๐๑๕@pwa.co.th

๑.๒) หน่วยบริการหัตถ์ สถานที่ตั้ง ม.๓ ต.หัตถ์ อ.หัตถ์ จ.ชัยนาท ๑๗๐๐๐
โทรศัพท์ ๐-๕๖๔๕-๑๓๖๖

๒) โทรศัพท์

๒.๑) เลขหมายโทรศัพท์จังหวัดชัยนาท

เลขหมายโทรศัพท์	จำนวน	๕,๖๙๐ เลขหมาย
โทรศัพท์สาธารณะหยอดเหรียญ	จำนวน	๑,๒๔๑ เลขหมาย
รวม	จำนวน	๖,๙๓๑ เลขหมาย

๒.๒) โครงการเน็ตประชารัฐจังหวัดชัยนาท ติดตั้งเน็ตประชารัฐจังหวัด

ชัยนาทเฟส๑ มีจำนวน ๒๐๓ หมู่บ้าน

๓) การไปรษณีย์ จังหวัดชัยนาท มีที่ทำการไปรษณีย์ (ปณ.) รวม ๘ ที่ทำการ คือ

ที่ทำการไปรษณีย์ชัยนาท อ.เมืองชัยนาท	รหัสไปรษณีย์ ๑๗๐๐๐	โทร.๐-๕๖๔๑-๑๒๒๖
ที่ทำการไปรษณีย์มโนรมย์ อ.มโนรมย์	รหัสไปรษณีย์ ๑๗๑๑๐	โทร.๐-๕๖๔๙-๑๒๓๒
ที่ทำการไปรษณีย์วัดสิงห์ อ.วัดสิงห์	รหัสไปรษณีย์ ๑๗๑๒๐	โทร.๐-๕๖๔๖-๑๓๑๕
ที่ทำการไปรษณีย์หัตถ์ อ.หัตถ์	รหัสไปรษณีย์ ๑๗๑๓๐	โทร.๐-๕๖๔๕-๑๑๘๘
ที่ทำการไปรษณีย์สรรคบุรี อ.สรรคบุรี	รหัสไปรษณีย์ ๑๗๑๔๐	โทร.๐-๕๖๔๘-๑๔๖๓
ที่ทำการไปรษณีย์สรรพยา อ.สรรพยา	รหัสไปรษณีย์ ๑๗๑๕๐	โทร.๐-๕๖๔๙-๙๑๑๖
ที่ทำการไปรษณีย์หัวงู อ.หัตถ์	รหัสไปรษณีย์ ๑๗๑๖๐	โทร.๐-๕๖๔๘-๙๒๒๔
ที่ทำการไปรษณีย์หางน้ำสาคร อ.มโนรมย์	รหัสไปรษณีย์ ๑๗๑๗๐	โทร.๐-๕๖๔๓-๑๓๗๐

ที่มา : แผนพัฒนาจังหวัดชัยนาท ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป จากรายงานประมาณการเศรษฐกิจจังหวัดชัยนาท ฉบับที่ ๒/๒๕๖๓; มกราคม ๒๕๖๓ โดยสำนักงานคลังจังหวัดชัยนาท พบว่าเศรษฐกิจจังหวัดชัยนาทในปี ๒๕๖๓

ด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

สำนักงานคลังจังหวัดชัยนาท คาดว่าเศรษฐกิจจังหวัดชัยนาทในปี ๒๕๖๓ จะขยายตัวร้อยละ ๘.๗ ชะลอตัวลงจากปี ๒๕๖๒ ที่คาดว่าขยายตัวร้อยละ ๒๐.๓ (โดยมีช่วงคาดการณ์ขยายตัวร้อยละ ๕.๖ ถึง ๑๒.๒ ต่อปี) ภายใต้สมมติฐานดังต่อไปนี้โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากภาคอุปทาน ดังนี้ (๑) ภาคบริการและการท่องเที่ยว คาดว่ามีแนวโน้มหดตัวอยู่ที่ร้อยละ -๐.๑ (โดยมีช่วงคาดการณ์ขยายตัวร้อยละ -๔.๑ ถึง ๔.๘ ต่อปี) จากยอดขายธุรกิจค้าส่งค้าปลีกที่ลดลง และจากผลกระทบการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) (๒) การผลิตภาคอุตสาหกรรม คาดว่ามีแนวโน้มฟื้นตัวอยู่ที่ ร้อยละ -๒.๔ จากปี ๒๕๖๒ ที่หดตัวร้อยละ -๑๓.๙ (โดยมีช่วงคาดการณ์หดตัวร้อยละ -๓.๕ ถึง -๑.๕ ต่อปี) เป็นผลมาจากปริมาณการใช้ไฟฟ้าภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น (๓) การผลิตภาคเกษตรกรรม คาดว่ามีแนวโน้มหดตัวร้อยละ -๓.๑ (โดยมีช่วงคาดการณ์หดตัวร้อยละ -๕.๗ ถึง -๐.๘ ต่อปี) เนื่องจากปริมาณผลผลิตจากพืชลดลง เป็นผลมาจากปัญหาภัยแล้ง จึงทำให้บางพื้นที่ไม่สามารถทำการเพาะปลูกได้ในขณะที่ผลผลิตทางด้านปศุสัตว์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเนื่องจากเกษตรกรลดพื้นที่ในการเพาะปลูกและเปลี่ยนมาเลี้ยงสัตว์เพิ่มขึ้น สำหรับปัจจัยสนับสนุนจากภาคอุปสงค์ ดังนี้ (๑) การใช้จ่ายภาครัฐ คาดว่าขยายตัวร้อยละ ๒.๔ (โดยมีช่วงคาดการณ์ขยายตัว ร้อยละ -๑๖.๐ ถึง ๒๕.๒ ต่อปี) ตามมาตรการดูแลเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากไวรัส COVID-๑๙ ของรัฐบาล ผ่านการใช้จ่ายภาครัฐ และมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายในงบประมาณ ๒๕๖๓ ที่คาดว่าจะมีความเข้มข้นมากขึ้น (๒) การบริโภคภาคเอกชน คาดว่ามีแนวโน้มขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ ๐.๕ (โดยมีช่วงคาดการณ์ขยายตัว ร้อยละ -๑.๘ ถึง ๒.๘ ต่อปี) เป็นผลมาจากปริมาณการใช้ไฟฟ้าในครัวเรือน และรถยนต์ไฮบริดจดทะเบียนใหม่เพิ่มขึ้น ในส่วนของ (๓) การลงทุนภาคเอกชน คาดว่ามีแนวโน้มหดตัวอยู่ที่ร้อยละ -๐.๓ (โดยมีช่วงคาดการณ์หดตัวร้อยละ -๑.๓ ถึง ๐.๖ ต่อปี) ผลจากการคาดการณ์ราคาซื้อขายที่ดินในจังหวัดลดลง ในขณะที่สินเชื่อเพื่อการลงทุนและพื้นที่อนุญาตก่อสร้างมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

ด้านระดับราคา ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คาดว่าเงินเฟ้อทั่วไป ขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ ๑.๗ (โดยมีช่วงคาดการณ์ขยายตัวร้อยละ ๑.๐ ถึง ๒.๐ ต่อปี) ตามแนวโน้มเศรษฐกิจของจังหวัดที่ขยายตัวด้านการจ้างงาน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คาดว่าการจ้างงาน ขยายตัวร้อยละ ๐.๖ (โดยมีช่วงคาดการณ์ขยายตัวร้อยละ ๐.๔ ถึง ๑.๑ ต่อปี) มีการจ้างงานจำนวน ๑๗๓,๔๐๖ คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน ๑,๑๐๐ คน ทั้งนี้ มีสาเหตุมาจากการขยายตัวของเศรษฐกิจในจังหวัด ทำให้มีความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้น

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัด

๑.๕.๒ ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี ๒๕๖๒ และแนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี ๒๕๖๓

๑) ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี ๒๕๖๒ หดตัวร้อยละ ๓.๑ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เป็นผลมาจากสาขาพืช ซึ่งมีสัดส่วน ร้อยละ ๗๔.๘ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร หดตัวร้อยละ ๔.๑ จากการลดลงของผลผลิตข้าวเปลือก ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ส่งผลให้สาขาบริการทางการเกษตรหดตัวตามไปด้วย ร้อยละ ๓.๘ ส่วนสาขาศุสัตว์ขยายตัวร้อยละ ๑.๓ จากความต้องการบริโภคที่เพิ่มขึ้น ทำให้มีผลผลิตปศุสัตว์ออกสู่ตลาดอย่างสม่ำเสมอ และสาขาประมงขยายตัวร้อยละ ๐.๘ เนื่องจากเกษตรกรมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดี มีการปล่อยพันธุ์ปลาในอัตราที่เหมาะสม และพัฒนาการเลี้ยงให้เหมาะสมกับพื้นที่ ปัจจัยสำคัญ

ที่ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร คือ ปัญหาภัยแล้ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเพาะปลูกข้าวและพืชไร่ค่อนข้างมาก ส่งผลให้ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรของปี ๒๕๖๒ ลดลงร้อยละ ๓.๒ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาดัชนีราคาสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๕ ดัชนีรายได้ภาคเกษตรลดลงร้อยละ ๒.๗

๒) ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี ๒๕๖๓ แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตร ปี ๒๕๖๓ คาดว่าจะหดตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-๑.๘) - (-๐.๘) โดยสาขาพืชคาดว่าจะหดตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-๒.๐) - (-๑.๐) สาขาบริการทางการเกษตรคาดว่าจะหดตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-๒.๑) - (-๑.๑) และสาขาประมงคาดว่าจะหดตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-๑.๙) - (-๐.๙) ส่วนสาขาปศุสัตว์ คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๑.๗ - ๒.๗ ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร ได้แก่ แหล่งน้ำต้นทุนของกลุ่มน้ำเจ้าพระยามีปริมาณน้อยกว่าปีที่แล้ว ไม่สามารถสนับสนุนน้ำให้กับเกษตรกรปลูกข้าวนาปรังได้ ประกอบกับพืชไร่ที่จะเก็บเกี่ยวในช่วงต้นปีผลผลิตลดลง เนื่องจากปัญหาภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง ในปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยบวกที่คาดว่าจะส่งผลดีต่อภาคเกษตร อาทิ ภาครัฐยังมีการดำเนินนโยบายที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง เช่น การยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ การพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร การวางแผนการผลิตอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม โครงการประกันรายได้เกษตรกรสินค้าที่สำคัญ อีกทั้งนโยบายโครงการส่งเสริม การเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพทางเลือกใหม่/อาชีพเสริม ที่คาดว่าจะส่งผลดีต่อภาคเกษตรต่อไป สำหรับรายละเอียดในแต่ละสาขา มีดังนี้

❖ สาขาพืช

ภาวะการผลิตสาขาพืช ปี ๒๕๖๓ คาดว่าจะหดตัวอยู่ในช่วงร้อยละ (-๒.๐) ถึง (-๑.๐) จากปี ๒๕๖๒ โดยผลผลิตพืชสำคัญมีแนวโน้มลดลง ได้แก่ พืชไร่ เช่น อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง ที่จะเก็บเกี่ยวในช่วงต้นปี ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งในปีที่ผ่านมา ทำให้ผลผลิตต่อไร่ลดลง และผลผลิตข้าวรอบ ๒ (นาปรัง) ลดลง จากปริมาณน้ำลุ่มเจ้าพระยา ที่มีจำกัดไม่เพียงพอต่อการเพาะปลูก ซึ่งภาครัฐให้การสนับสนุนการปลูกพืชใช้น้ำน้อย ส่วนผลผลิตข้าวนาปี คาดว่าจะเพิ่มขึ้น จากการที่เกษตรกรต้องงดทำนาปรังเมื่อถึงช่วงฤดูทำนามีแนวโน้มที่เกษตรกรจะมีการเพาะปลูกข้าวนาปีเต็มพื้นที่ อย่างไรก็ตาม ยังมีความเสี่ยงเรื่องปริมาณน้ำ ภาวะฝนทิ้งช่วง การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ และการระบาดของศัตรูพืชต่างๆ ด้านราคาพืช มีความเสี่ยงจากความไม่แน่นอนของภาวะการผลิตการตลาด เช่น ราคาข้าวเปลือกขึ้นอยู่กับสถานการณ์ตลาดส่งออกที่มีการแข่งขันที่สูงมาก และปัญหาด้านคุณภาพข้าว

❖ สาขาปศุสัตว์

ภาวะการผลิตสาขาปศุสัตว์ปี ๒๕๖๓ คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วง ร้อยละ ๑.๗ - ๒.๗ คาดว่าการผลิตจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากสถานการณ์ภัยแล้งที่เกิดขึ้น ภาครัฐจึงมีโครงการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพทางเลือกใหม่ ประกอบกับราคาในปีที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ดี ความต้องการของตลาดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อีกทั้งภาครัฐ/ภาคเอกชนให้การส่งเสริมการพัฒนาฟาร์มให้เป็นระบบ มีกระบวนการควบคุมและป้องกันโรคจากภายนอกอย่างเข้มงวด

❖ สาขาประมง

ภาวะการผลิตสาขาประมงปี ๒๕๖๓ คาดว่าจะหดตัวอยู่ในช่วง ร้อยละ (-๑.๙) - (-๐.๙) จากสถานการณ์ภัยแล้งอย่างต่อเนื่อง ทำให้ปริมาณน้ำในช่วงครึ่งแรกของปีไม่เพียงพอต่อการเพาะเลี้ยงและการเจริญเติบโตของสัตว์น้ำ ทั้งการเลี้ยงปลาในกระชังในแม่น้ำสายต่างๆ และปลาในแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ส่งผลให้ผลผลิตปลาเพาะเลี้ยง และการจับสัตว์น้ำในธรรมชาติคาดว่าจะลดลง

❖ สาขาบริการทางการเกษตร

การบริการทางการเกษตรปี ๒๕๖๓ คาดว่าจะหดตัวอยู่ในช่วง ร้อยละ (-๒.๑) – (-๑.๑) ปริมาณน้ำที่มีน้อยกว่าปีที่แล้ว กรมชลประทานต้องงดส่งน้ำ ทำให้พื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปรังลดลง ส่งผลให้การใช้เทคโนโลยีในการบริการทางการเกษตร ด้านการเตรียมดินและการจ้างเครื่องเก็บเกี่ยวผลผลิตลดลงด้วย

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๗ จังหวัดชัยนาท

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดชัยนาท

๒.๑ คราวเรือนเกษตรกรรมและแรงงานภาคเกษตร

จังหวัดชัยนาท แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๘ อำเภอ ๕๑ ตำบล ๕๐๕ หมู่บ้าน ๔๐ เทศบาล (สำนักงานเทศบาลตำบล ๓๘ เทศบาลเมือง ๑) และ ๒๐ องค์การบริหารส่วนตำบล มีประชากรทั้งสิ้น ๘๙,๑๓๙ คราวเรือน มีครัวเรือนเกษตรกรรมทั้งสิ้น ๓๓,๗๐๓ ครัวเรือน คิดเป็น ร้อยละ ๓๗.๘ ของครัวเรือนประชาชนทั้งจังหวัดชัยนาท ดังตารางที่ ๑๐

ตารางที่ ๑๐ ข้อมูลทำเนียบปกครองท้องที่ ประชากรและข้อมูลครัวเรือนเกษตรกรรม จังหวัดชัยนาท ปี ๒๕๖๒

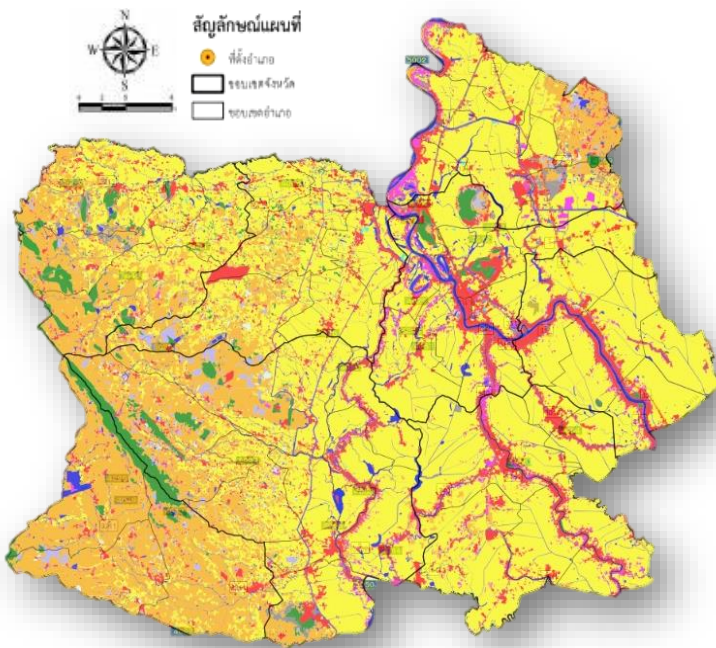
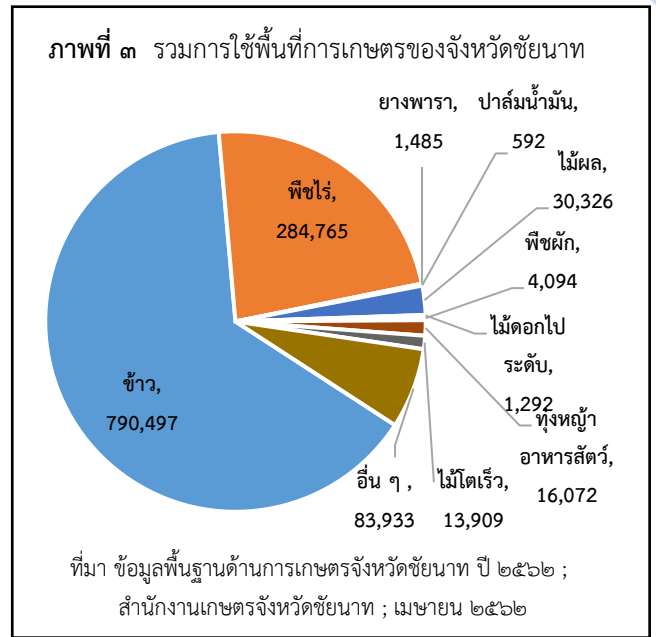
ที่	อำเภอ	จำนวน				พื้นที่ทั้งหมด		จำนวน ครัวเรือน ประชาชน*	จำนวน ครัวเรือน เกษตรกรรม**
		ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.	(ไร่)*	(ตร.กม.)		
๑	เมืองชัยนาท	๘	๘๒	๗	๒	๑๕๙,๖๑๐	๒๕๕.๓๓๗	๑๘,๐๑๙	๔,๑๘๑
๒	มโนรมย์	๗	๔๐	๔	๔	๑๔๑,๐๒๗	๒๕๕.๖๔๔	๙,๒๘๔	๓,๒๖๘
๓	วัดสิงห์	๖	๔๗	๓	๔	๑๙๗,๐๗๔	๓๑๕.๓๑๘	๗,๗๔๖	๒,๘๙๙
๔	สรรพยา	๗	๕๕	๘	๑	๑๔๒,๖๗๓	๒๒๘.๒๗๗	๑๒,๕๐๗	๔,๒๘๐
๕	สรรคบุรี	๘	๙๒	๘	๑	๒๒๑,๗๔๘	๓๕๔.๗๙๖	๑๗,๓๒๖	๗,๒๕๕
๖	หันคา	๘	๑๐๐	๖	๔	๓๓๐,๘๓๔	๕๒๙.๓๓๔	๑๓,๘๙๖	๖,๖๘๙
๗	หนองมะโมง	๔	๔๑	๒	๒	๑๘๑,๘๗๕	๒๙๑.๐๐๐	๕,๔๙๓	๓,๐๐๖
๘	เนินขาม	๓	๔๘	๑	๒	๑๖๘,๗๕๐	๒๗๐.๐๐๐	๔,๘๗๒	๒,๑๒๕
รวม		๕๑	๕๐๕	๓๙	๒๐	๑,๕๔๓,๕๙๑	๒,๔๖๙.๗๔๖	๘๙,๑๓๙	๓๓,๗๐๓

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดชัยนาท ; *ข้อมูล ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๓/

**ระบบขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจ ปี ๒๕๖๒

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

จังหวัดชัยนาทมีพื้นที่ ๒,๔๖๙.๗๔๖ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑,๕๔๓,๕๙๑ ไร่ หรือเท่ากับร้อยละ ๑๕.๕ ของพื้นที่ในภาคกลางตอนบน พื้นที่ถือครองเพื่อเกษตรกรรมประมาณ ๑,๒๓๘,๔๒๘ ไร่ หรือประมาณร้อยละ ๘๐.๒๓ ของพื้นที่ทั้งหมด ที่เหลือเป็นพื้นที่ป่าไม้หรือพื้นที่จำแนกไม่ได้ การทำการเกษตรส่วนใหญ่เป็นการทำนา โดยมีเนื้อที่นา ๗๙๐,๔๙๗ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๓.๘๓ ของพื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตร ที่เหลือร้อยละ ๓๓.๑๗ เป็นพื้นที่ปลูกพืชไร่ ไม้ผล พืชผักอาหารสัตว์และอื่น ๆ เป็นต้น

ภาพที่ ๔ แสดงการใช้ที่ดินของจังหวัด

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑๖๒,๑๒๐	๑๐.๓๔
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๑๖๒,๑๒๐	๑๐.๓๔
พื้นที่เกษตรกรรม	๑,๒๖๔,๑๗๖	๘๐.๖๐
พื้นที่ทำนา	๘๕๒,๑๕๔	๕๕.๓๕
พืชไร่	๓๕๐,๙๕๖	๒๒.๓๘
ไม้ยืนต้น	๒๑,๓๖๕	๑.๖๕
ไม้ผล	๒๕,๒๕๕	๑.๖๑
พืชสวน	๓,๔๒๓	๐.๒๑
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์/โรงเรือน	๔,๕๙๙	๐.๒๙
พืชน้ำ	๔๕	๐.๐๑
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑,๒๙๔	๐.๐๘
เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	๘๓	๐.๐๒
พื้นที่ป่า	๔๕,๘๓๒	๒.๙๒
พื้นที่ป่า	๔๕,๘๓๒	๒.๙๒
พื้นที่น้ำ	๗๑,๗๖๙	๔.๕๗
พื้นที่น้ำ	๗๑,๗๖๙	๔.๕๗
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒๔,๖๒๖	๑.๕๗
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๒๔,๖๒๖	๑.๕๗
รวมทั้งหมด	๑,๕๖๗,๗๓๘.๖๘	๑๐๐.๐๐

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท ; มิถุนายน ๒๕๖๓

๒.๓ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

พื้นที่จังหวัดชัยนาทในส่วนของพื้นที่เกษตรกรรม ๑,๒๒๖,๙๖๔ ไร่ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๗๙.๔๙ ของพื้นที่จังหวัด พืชหลักของจังหวัด ได้แก่ ข้าว คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๔๓ ของพื้นที่เกษตรกรรม รองลงมาได้แก่ พืชไร่ คิดเป็น ร้อยละ ๒๓.๓๑ และ เกษตรอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ ๗.๐๑ ตามลำดับ ดังตารางที่ ๑๑

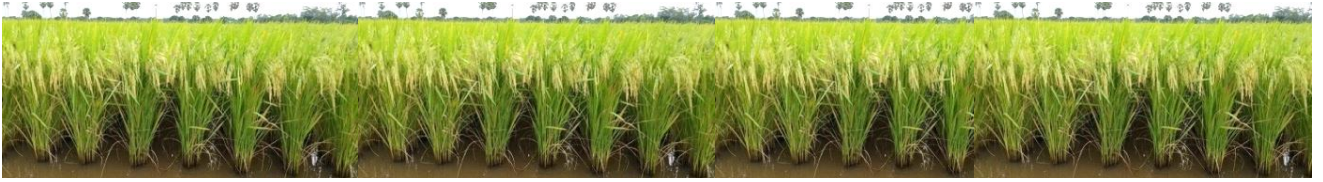
ตารางที่ ๑๑ การจำแนกตามการใช้พื้นที่เพื่อการเกษตรของจังหวัด ปี ๒๕๖๐/๒๕๖๑

อำเภอ	พื้นที่ การเกษตร	ข้าว	พืชไร่	ไม้ผล	ไม้ดอก ไม้ ประดับ	พืชผัก	ทุ่งหญ้า อาหาร สัตว์	ไม้โตเร็ว	เกษตร อื่นๆ
เมืองชัยนาท	๑๓๔,๔๒๒	๑๑๔,๖๘๘	๔,๒๓๕	๘,๒๔๖	๑๒๖	๖๕๒	๘๒๗	๒,๓๕๖	๓,๒๘๙
มโนรมย์	๙๙,๕๐๑	๗๕,๖๔๙	๑๑,๘๕๖	๒,๗๐๑	๑๒๘	๖๒๒	๓๖๙	๑,๓๖๑	๖,๘๑๕
วัดสิงห์	๑๖๕,๐๐๘	๙๒,๕๘๓	๓๑,๔๐๑	๑,๒๐๗	๑๓	๑๐๕	๑๒๒	๒,๕๙๘	๓๖,๙๗๙
สรรพยา	๑๐๘,๖๙๖	๙๙,๐๘๖	๖๓	๔,๐๕๒	๖๒๕	๒,๐๒๙	๒๔	๑๙๔	๒,๖๒๓
สรรคบุรี	๑๘๘,๐๐๔	๑๗๑,๘๖๘	๕,๔๙๘	๗,๓๐๐	๓๖๐	๕๓๓	๑๘๙	๑๐	๒,๒๔๖
หันคา	๒๓๘,๔๒๓	๑๖๒,๑๕๖	๖๓,๗๔๖	๕,๘๘๓	๓๕	๘๔	๔๕๐	๔,๖๐๗	๑,๔๖๒
หนองมะโมง	๑๕๘,๐๓๒	๕๖,๖๓๙	๖๑,๕๓๖	๑๙๓	-	๕๗	๙,๐๓๕	๑๒๖	๓๐,๔๔๖
เนินขาม	๑๓๔,๘๗๘	๑๗,๘๒๘	๑๐๖,๔๓๐	๗๔๔	๕	๑๒	๕,๐๕๖	๒,๖๕๔	๒,๑๔๙.๗๕
รวม	๑,๒๒๖,๙๖๔	๗๙๐,๔๙๗	๒๘๔,๗๖๕	๓๐,๓๒๖	๑,๒๙๒	๔,๐๙๔	๑๖,๐๗๒	๑๓,๙๐๖	๘๖,๐๐๙.๗๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท, ๒๕๖๓

๒.๓ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๓.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓

จังหวัดชัยนาทเป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย และในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปี ปี ๒๕๖๒/๖๓ จำนวน ๘๔๘,๐๒๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๑๑ ของพื้นที่การเกษตร พื้นที่ปลูกข้าวนาปรัง ปี ๒๕๖๒ เท่ากับ ๙๐,๗๐๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๓๙ ของพื้นที่การเกษตร ซึ่งเกษตรกรสามารถปลูกได้ทั้งข้าวนาปีและนาปรัง การปลูกข้าวนาปี อาศัยน้ำฝนตามธรรมชาติและน้ำชลประทาน ส่วนนาปรังเกษตรกรจะอาศัยน้ำจากแหล่งน้ำชลประทานและแหล่งน้ำอื่นๆ จึงทำให้เกษตรกรบางส่วนสามารถปลูกข้าวได้ ๒-๓ ครั้งต่อปี ในการจัดเก็บข้อมูลจะจำแนกข้าวนาปี และข้าวนาปรัง จากวันปลูก โดยข้าวนาปี คือ ข้าวที่ปลูกในช่วงวันที่ ๑ พฤษภาคม - ๓๑ ตุลาคม และข้าวนาปรัง คือ ข้าวที่ปลูกในช่วงวันที่ ๑ พฤศจิกายน - ๓๐ เมษายนของปีถัดไป เป็นผลทำให้สถิติการเก็บข้อมูลการปลูกข้าวนาปีและข้าวนาปรัง รองลงมา คือ พื้นที่สำหรับปลูกพืชไร่ และไม้ผลไม้ยืนต้น ตามลำดับ ดังตารางที่ ๑๒,๑๓

ตารางที่ ๑๒ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจ (ข้าว) ของจังหวัดชัยนาท ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓

ชนิดพืช	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่	ราคาเฉลี่ยรายปี ๖๒ ข้าวเปลือกเจ้า ความชื้น ๑๕% (บาท/ตัน)
ข้าวนาปี	๘๑๖,๖๕๘	๘๗๓,๑๙๐	๖๘๒,๖๔๙,๕๔๔	๗๘๑.๗๙	๗,๖๗๐
ข้าวนาปรัง	๙๐,๗๐๒	๙๐,๕๕๕	๗๔,๒๒๕,๖๕๐	๘๑๙.๖๗	๗,๗๐๐

ที่มา : ๑. คณะทำงานพัฒนาคุณภาพข้อมูลด้านพืช ภาคกลาง ; ธันวาคม ๒๕๖๑

๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท ; สิงหาคม ๒๕๖๓

๓. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๗ จังหวัดชัยนาท ; ธันวาคม ๒๕๖๒

ตารางที่ ๑๓ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดชัยนาท ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓

ชนิดพืช	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บเกี่ยว ได้ (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย/ เนื้อที่เก็บ เกี่ยว (กิโลกรัม)	ราคา ที่ เกษตรกร ขายได้เฉลี่ย (บาท/ กิโลกรัม)
มันสำปะหลัง	๔,๐๒๖	๖๙,๖๒๒	๔๗,๓๘๒	๑๑๕,๐๗๔	๒,๔๒๙	๑.๗๙
อ้อยโรงงาน	๕,๔๐๘	๒๔๑,๑๐๕	๑๘๘,๐๓๒	๑,๕๓๗,๔๕๙	๘,๑๗๗	๕๙๔
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๗๔๘	๑๑,๗๖๐	๑๑,๐๖๖	๑๑,๐๗๐	๑,๐๐๐	๗.๖๐
ปาล์มน้ำมัน	๓๙	๑,๔๕๕	๓๐๒.๒๕	๑,๙๒๓.๖๑	๖,๓๖๔.๓๑	๓.๐๔
ยางพารา	๓๙	๒,๐๒๖	๗๙	๒๕๑	๒๕	๔๒.๘๐
ส้มโอขาวแตงกวา	๕๓๘	๑,๖๕๙.๐๕	๙๖๔.๘	๑,๐๙๘.๘๘	๘๘๐.๐๔	๔๔.๓๗
พืชผัก	๗๓๕	๑,๗๙๑.๗๕	๑,๗๔๓.๒๕	๑,๑๑๗,๒๕๐	๖๓๕.๕๖	๑๗.๗๗

ที่มา : ๑. คณะทำงานพัฒนาคุณภาพข้อมูลด้านพืช ภาคกลาง ; ธันวาคม ๒๕๖๑

๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท ; สิงหาคม ๒๕๖๓

๓. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๗ จังหวัดชัยนาท ; ธันวาคม ๒๕๖๒

ตารางที่ ๑๔ การผลิตพืชผัก ๑๐ อันดับของจังหวัดชัยนาท ปี ๒๕๖๓

ชนิดพืชผัก	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ (กิโลกรัม)	ผลผลิตเฉลี่ย (กิโลกรัม/ไร่)	ราคา ที่ เกษตรกร ขายได้ (บาท/กิโลกรัม)
๑.ข้าวโพดหวาน	๑๙๑.๕๐	๑๔๖.๐๐	๑๐๗,๗๐๐.๐๐	๗๓๗.๖๗	๔.๘๘
๒.ชะอม	๕๓.๐๐	๒๗๓.๐๐	๕,๓๐๐.๐๐	๑๙.๔๑	๒๐.๐๐
๓.ตะไคร้	๑๘.๐๐	๒๗.๐๐	๑๙,๘๐๐.๐๐	๗๓๓.๓๓	๑๘.๓๐
๔.แตงกวา	๑๑๔.๐๐	๖๐.๐๐	๖๙,๔๐๐.๐๐	๑,๑๕๖.๖๗	๗.๔๔
๕.แตงโมเนื้อ	๘๕๒.๐๐	๕๐๒.๐๐	๕๘๙,๗๐๐.๐๐	๑,๑๗๔.๗๐	๗.๖๗
๖.ถั่วฝักยาว	๘๓.๒๕	๑๘๕.๒๕	๑๑๘,๗๙๕.๐๐	๖๔๑.๒๗	๒๗.๑๔
๗.บวบ	๔๘.๐๐	๖๙.๐๐	๓๘,๓๒๐.๐๐	๕๕๕.๓๖	๑๙.๐๗
๘.ผักทอง	๒๗๖.๐๐	๒๖๖.๐๐	๙๖,๑๔๕.๐๐	๓๖๑.๔๕	๒๘.๓๔
๙.มะเขือเปราะ	๗๖.๐๐	๑๓๕.๐๐	๗๑,๐๙๐.๐๐	๕๒๖.๕๙	๑๖.๖๖
๑๐.มะเขือยาว	๘๐.๐๐	๘๐.๐๐	๑,๐๐๐.๐๐	๑๒.๕๐	๒๐.๐๐
รวม	๑,๗๙๑.๗๕	๑,๗๔๓.๒๕	๑,๑๑๗,๒๕๐.๐๐		

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท ; พฤษภาคม ๒๕๖๓

๒.๓.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

จังหวัดชัยนาท มีเกษตรกรประกอบอาชีพด้านการปศุสัตว์ จำนวน ๑๕,๑๙๓ ครัวเรือน เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ประกอบอาชีพการเลี้ยงไก่มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การเลี้ยงเป็ด ไก่เนื้อ และสุกร ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๕ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัดชัยนาท ปีการผลิต ๒๕๖๓

ชนิดสัตว์	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	ข้อมูลผลผลิต		ราคาเฉลี่ย (บาท/หน่วย)	ตลาด
			จำนวน	หน่วยนับ		
ไก่เนื้อ	๑๒๘	๕,๓๔๓,๔๘๕	๑๕,๙๐๓,๖๐๐	ตัว	๓๖.๔๒ บาท/กก.	โรงฆ่าไก่และชำแหละไก่เนื้อ จำนวน ๕ แห่ง
สุกร	๘๑๒	๑๒๐,๗๑๘	๗๕,๐๐๐	ตัว	๖๙.๐๒ บาท/กก.	๑. โรงฆ่าสัตว์ ๖ แห่ง ๒. สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ ๒๑ แห่ง
โคเนื้อ	๒,๖๕๗	๔๗,๕๖๙	๑,๕๑๖.๘	ตัน	๓๑,๙๖๘ บาท/ตัว	๑. พ่อค้าในตลาด ๒. พ่อค้าต่างจังหวัด ๓. โรงฆ่าสัตว์ ๑ แห่ง ๔. เขียงจำหน่ายโคเนื้อ ๗ แห่ง
แพะ	๖๘๗	๒๘,๓๔๗	๑,๕๓๘.๗	ตัน	๓,๐๒๕ บาท/ตัว	๑. ผู้รวบรวม ๒. ส่งออก

ที่มา : ๑. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยนาท ; สิงหาคม ๒๕๖๓

๒. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ; สิงหาคม ๒๕๖๓

๒.๓.๓ ด้านการประมงของจังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๒

จังหวัดชัยนาท ในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณการผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน ๒,๐๘๘.๔๐ ตัน และมีมูลค่าผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๑๒๔.๓๒๒ ล้านบาท นอกจากนี้จังหวัดชัยนาท ยังมีการทำประมง สัตว์น้ำจืดประเภทการจับสัตว์น้ำจืดจากแหล่งน้ำธรรมชาติ โดยในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณการจับสัตว์น้ำจืดจากแหล่งน้ำธรรมชาติ เท่ากับ ๒,๘๘๕.๙๑ ตัน สัตว์น้ำจืดที่เพาะเลี้ยงและจับจากแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีราคาสูงของจังหวัดชัยนาท ได้แก่ ปลากด ปลากราย ปลาเทโพ ปลาสังกะวาด ปลาแรด เป็นต้น ดังตารางที่ ๑๖

ตารางที่ ๑๖ ปริมาณการผลิต และมูลค่าผลผลิตสัตว์น้ำจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของจังหวัดชัยนาท ประจำปี ๒๕๖๑-๒๕๖๒

อำเภอ	ปี ๒๕๖๑			ปี ๒๕๖๒		
	ผลการผลิต (กิโลกรัม)	มูลค่า (บาท)	ราคาเฉลี่ย (บาท)	ผลการผลิต (กิโลกรัม)	มูลค่า (บาท)	ราคาเฉลี่ย (บาท)
เมืองชัยนาท	๒,๓๑๕,๙๖๔.๐๒	๑๖๒,๑๖๓,๘๐๐.๖๘	๗๐.๐๒	๘๓๙,๗๐๐	๕๘,๓๒๔,๑๐๐	๖๙.๕๐
มโนรมย์	๓๓๑,๐๕๑.๙๖	๒๑,๖๒๑,๐๐๓.๕๑	๖๕.๓๑	๓๖๑,๗๐๐	๒๐,๖๘๓,๓๐๐	๕๗.๒๐
วัดสิงห์	๒,๕๗๖,๓๔๓.๔๐	๑๔๑,๙๓๐,๗๕๗.๙๑	๕๕.๐๙	๑๗๓,๐๐๐	๑๐,๗๕๖,๓๐๐	๖๒.๒๐
สรรพยา	๔๓๙,๓๑๑.๕๐	๒๖,๔๑๕,๘๐๐.๕๐	๖๐.๑๓	๒๖๒,๙๐๐	๑๓,๘๗๒,๗๐๐	๕๒.๘๐
สรรคบุรี	๙๑๓,๘๒๕.๑๒	๕๕,๒๘๖,๔๑๙.๗๖	๖๐.๕๐	๑๑๓,๒๐๐	๕,๑๕๓,๘๐๐	๔๕.๕๐
หันคา	๒๘๒,๙๖๓.๕๓	๑๔,๑๘๔,๙๖๑.๗๖	๕๐.๑๓	๑๕๒,๙๐๐	๗,๔๖๕,๙๐๐	๔๘.๘๐
หนองมะโมง	๑,๕๓๒,๓๓๒.๑๒	๗๗,๔๒๘,๗๔๒.๐๒	๕๐.๕๓	๑๒๙,๒๐๐	๕,๑๗๙,๔๐๐	๔๐.๑๐
เนินขาม	๕๘,๓๐๑.๒๓	๓,๒๑๗,๖๔๔.๘๘	๕๕.๑๙	๕๕,๘๐๐	๒,๘๘๕,๗๐๐	๕๑.๗๐
รวม	๘,๔๕๐,๐๙๒.๘๘	๔๙๓,๑๔๗,๕๒๐.๔๘	๕๘.๓๖	๒,๐๘๘,๔๐๐	๑๒๔,๓๒๒,๒๐๐	๕๓.๔๗

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดชัยนาท ; พฤษภาคม ๒๕๖๓

ตารางที่ ๑๗ ปริมาณการจับสัตว์น้ำจืดจากการทำการประมงน้ำจืด จังหวัดชัยนาท เป็นรายอำเภอ ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๒

อำเภอ	ปี ๒๕๖๑			ปี ๒๕๖๒		
	ปริมาณการจับสัตว์น้ำจืด (ตัน/ปี)			ปริมาณการจับสัตว์น้ำจืด (ตัน/ปี)		
	จากการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำจืด	จากแหล่งน้ำ ธรรมชาติ	รวม	จากการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำจืด	จากแหล่งน้ำ ธรรมชาติ	รวม
เมืองชัยนาท	๑,๕๔๙.๖๕	๓๘๖.๗๘	๑,๙๓๖.๔๓	๘๓๙.๗๐	๕๓๕.๘๔	๑,๓๗๕.๕๔
มโนรมย์	๒๘๒.๙๗	๑,๕๖๑.๙๔	๑,๘๔๔.๙๑	๓๖๑.๗๐	๓๗๘.๗๐	๗๔๐.๔๐
วัดสิงห์	๒,๓๙๙.๕๔	๑๕๒.๔๓	๒,๕๕๑.๙๗	๑๗๓.๐๐	๑๓๘.๖๕	๓๑๑.๖๕
สรรพยา	๓๘๑.๒๖	๑,๓๓๒.๔๗	๑,๗๑๓.๗๓	๒๖๒.๙๐	๕๓๖.๑๒	๗๙๙.๐๒
สรรคบุรี	๖๕๐.๒๗	๒๗๖.๓๕	๙๒๖.๖๒	๑๑๓.๒๐	๖๙๙.๔๒	๘๑๒.๖๒
หันคา	๒๕๓.๖๕	๑๘๗.๑๓	๔๔๐.๗๘	๑๕๒.๙๐	๒๙๙.๗๑	๔๕๒.๖๑
หนองมะโมง	๑๒๑.๖๐	๕๑.๔๙	๑๗๓.๐๙	๑๒๙.๒๐	๒๗๘.๙๘	๔๐๘.๑๘
เนินขาม	๕๒.๘๒	๑๔๓.๘๓	๑๙๖.๖๕	๕๕.๘๐	๑๘.๔๙	๗๔.๒๙
รวม	๕,๖๙๑.๗๕	๔,๐๙๒.๔๒	๙,๗๘๔.๑๗	๒,๐๘๘.๔๐	๒,๘๘๕.๙๑	๔,๙๗๔.๓๑

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดชัยนาท ; พฤษภาคม ๒๕๖๓

ตารางที่ ๑๘ ราคาสัตว์น้ำจืดของจังหวัดชัยนาท

ชนิดสัตว์น้ำ	ราคา (บาท/กก.)		ชนิดสัตว์น้ำ	ราคา (บาท/กก.)	
	จับจากธรรมชาติ	จับจากการเพาะเลี้ยง		จับจากธรรมชาติ	จับจากการเพาะเลี้ยง
ปลาช่อน	๘๐.๙๓	๘๕.๐๐	ปลาแขยง	๕๘.๔๔	๖๐.๐๐
ปลาหมอ	๕๔.๐๓	๘๐.๐๐	ปลาดุก	๕๔.๖๒	๕๐.๐๐
ปลาตะเพียน	๔๑.๐๑	๕๐.๐๐	ปลาชะโด	๕๑.๘๕	๕๐.๐๐
ปลาฉลาด	๕๕.๒๓	๕๐.๐๐	ปลากด	๑๓๐.๐๐	๑๓๐.๐๐
ปลาสร้อย	๓๖.๐๒	๔๐.๐๐	ปลากทราย	๓๒.๖๖	๘๕.๐๐
ปลาสังกะวาด	๖๖.๐๑	๘๐.๐๐	ปลากาดำ	๔๗.๖๔	๕๐.๐๐
ปลาตะโกก	๔๗.๘๕	๔๕.๐๐	ปลากะมัง	๓๖.๘๖	๓๐.๐๐
ปลานิล	๔๗.๑๒	๖๐.๐๐	ปลาอีสกเทศ	๔๐.๗๙	๖๐.๐๐
ปลาทับทิม	๔๗.๑๒	๖๕.๐๐	ปลาเค้า	-	๑๒๕.๐๐
ปลาสร้อยขาว	๒๕.๙๖	๓๕.๐๐	ปลาเนื้ออ่อน	๕๘.๔๔	๑๖๐.๐๐
ปลากะดี่	๒๙.๒๔	๒๕.๐๐	ปลาเทโพ	๖๔.๓๐	๗๐.๐๐
ปลาสลิิด	๔๕.๔๗	๗๕.๐๐	กุ้งขาว	-	-
ปลาแรด	๗๖.๔๗	๗๕.๐๐	ปลาเบญจพรรณ	๕๗.๑๘	๓๐.๐๐
ปลาสร้อยนกเขา	๒๕.๓๐	๓๕.๐๐			

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดชัยนาท ; พฤษภาคม ๒๕๖๓

๒.๓.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวน	หมายเหตุ
ด้านพืช			
ส้มโอขาวแตงกวาชัยนาท	ราย	๒๖	ขึ้นทะเบียน เมื่อ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๙ - ปัจจุบัน

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดชัยนาท ; สิงหาคม ๒๕๖๓

๒.๓.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๐ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๓ ของจังหวัดชัยนาท

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวน
GAP		
ข้าว		
GAP Grain	แปลง/ไร่	๓๒๙ / ๕,๕๐๙.๐๕
GAP Seed	แปลง/ไร่	๑๓๒ / ๓,๕๙๕
ส้มโอ	แปลง/ไร่	๔๔ / ๓๗๖.๗๐
ผัก	แปลง/ผัก	๑๙๙ / ๑,๓๘๗
ปศุสัตว์		
ไก่เนื้อ	ฟาร์ม	๘๘
ไก่พันธุ์	ฟาร์ม	๑
ไก่พันธุ์พื้นเมือง	ฟาร์ม	๑
สุกร	ฟาร์ม	๔๗
แพะ	ฟาร์ม	๑
จิ้งหรีด	ฟาร์ม	๑
แพงโกล่า	ฟาร์ม	๙
ประมง		
Safety Level	ฟาร์ม	๓๓๑
GAP	ฟาร์ม	๒๖
เกษตรอินทรีย์		
ข้าวอินทรีย์	แปลง/ไร่	๑๘ + ๒ กลุ่ม / ๘๓๗.๕
ผักอินทรีย์	แปลง/ไร่	๔ / ๖
มันเทศญี่ปุ่นอินทรีย์	แปลง/ไร่	๑ / ๒.๕

ที่มา : ๑. ศูนย์วิจัยข้าวชัยนาท; พฤษภาคม ๒๕๖๓

๒. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยนาท; พฤษภาคม ๒๕๖๓

๓. สำนักงานประมงจังหวัดชัยนาท; พฤษภาคม ๒๕๖๓

๔. สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕ ชัยนาท; พฤษภาคม ๒๕๖๓

๒.๓.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัดชัยนาท

ตารางที่ ๒๑ สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัดชัยนาท

สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต
๑. ก๊วยตากลังงานแสงอาทิตย์	วิสาหกิจชุมชนบ้านสระไม้แดง
๒. สร้อยคอลายไทย	กลุ่มอาชีพร้อยลูกปัดบ้านคลองสำโรง
๓. เซรามิกชุดกาแฟ	ชัยนาทเซรามิก
๔. ขนหางา กุยหลี	ร้านละเมียด
๕. ผ้าทอเนินขาม	กลุ่มเนินขาม
๖. ผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา	กลุ่มหัตถกรรมผักตบชวาบ้านอ้อย
๗. ผลไม้แปรรูป (กล้วยม้วน/กวน)	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านท่าลาก
๘. น้ำผึ้ง (กลุ่มน้ำผึ้ง)	ธรรมรสฟาร์มผึ้ง
๙. ส้มโอขาวแตงกวา	อำนวยการส้มโอขาวแตงกวา
๑๐. ผลไม้แปรรูป (กล้วย/หยา/เปลือกส้มโอเชื่อม)	วิสาหกิจกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรท่าข้าวโพด

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดชัยนาท ; ๒๕๖๒

จังหวัดชัยนาทมีกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP มาลงทะเบียนผู้ประกอบการ OTOP ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ จำนวนทั้งสิ้น ๒๒๒ ราย ๔๘๐ ผลิตภัณฑ์ แยกเป็น

- กลุ่มผู้ผลิตชุมชน จำนวน ๑๓๗ ราย
- ผู้ประกอบการรายเดียว จำนวน ๘๓ ราย
- SMEs จำนวน ๒ ราย

ตารางที่ ๒๒ จำนวนผู้ลงทะเบียน OTOP แยกตามประเภท

ที่	อำเภอ	จำนวนที่ลงทะเบียน ทั้งสิ้น (ราย)	รวมผลิตภัณฑ์ ทั้งสิ้น	กลุ่มผู้ผลิต (ราย)	ผู้ประกอบการ รายเดียว (ราย)	SMEs (ราย)
๑	เมืองชัยนาท	๔๖	๗๙	๒๖	๑๙	๑
๒	หันคา	๑๖	๕๖	๑๒	๔	๐
๓	มโนรมย์	๓๐	๕๗	๑๑	๑๘	๑
๔	วัดสิงห์	๓๖	๗๕	๑๗	๑๙	๐
๕	หนองมะโมง	๑๖	๒๓	๑๒	๔	๐
๖	สรรคบุรี	๒๕	๖๑	๑๒	๑๓	๐
๗	เนินขาม	๒๕	๕๕	๒๒	๓	๐
๘	สรรพยา	๒๘	๗๔	๒๕	๓	๐
	รวม	๒๒๒	๔๘๐	๑๓๗	๘๓	๒

ในปี พ.ศ.๒๕๕๙ กลุ่มผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ ที่ขึ้นทะเบียนเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นผ่านการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ.๒๕๕๙ จำนวน ๑๐๖ ผลิตภัณฑ์ มีผลการคัดสรร ดังนี้

ระดับ ๕	ดาว	จำนวน	๙	ผลิตภัณฑ์
ระดับ ๔	ดาว	จำนวน	๓๗	ผลิตภัณฑ์
ระดับ ๓	ดาว	จำนวน	๔๕	ผลิตภัณฑ์
ระดับ ๒	ดาว	จำนวน	๑๑	ผลิตภัณฑ์
ระดับ ๑	ดาว	จำนวน	๔	ผลิตภัณฑ์

การพัฒนาผลิตภัณฑ์เฉพาะกลุ่มตามศักยภาพด้านการผลิต (Market Segmentation) โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาที่มีความชัดเจนเฉพาะกลุ่ม จำแนกได้ ๔ กลุ่มผลิตภัณฑ์ที่ขึ้นทะเบียนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ในปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ จำนวน ๔๘๐ ผลิตภัณฑ์ ดังนี้

- กลุ่ม A ดาวเด่นสู่สากล จำนวน ๒๓ ผลิตภัณฑ์
- กลุ่ม B อนุรักษ์สร้างคุณค่า จำนวน ๒๐ ผลิตภัณฑ์
- กลุ่ม C พัฒนาสู่การแข่งขัน จำนวน ๑๖๖ ผลิตภัณฑ์
- กลุ่ม D ปรับตัวสู่การพัฒนา จำนวน ๒๗๑ ผลิตภัณฑ์

ที่มา : แผนพัฒนาจังหวัดชัยนาท ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๒.๓.๗ การเพาะปลูกและผลผลิตเกี่ยวเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ ๒๓ ข้อมูลการเพาะปลูกและผลผลิตเกี่ยวเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

ชนิดสินค้า	ปี ๒๕๖๒												ปี ๒๕๖๓											
	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย	ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย	ตค	พย	ธค
๑.ข้าวเปลือกจำนวนปี					←→			←→					←→											
๒.ข้าวเปลือกนาปรัง										←→				←→							←→			
๓.ข้าวเปลือกจำนวนปี (ปี๖๒-๖๓)										←→				←→							←→			
๔.ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รุ่น ๑					←→					←→														
๕.ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ รุ่น ๒										←→				←→										
๖.มันสำปะหลังโรงงาน	←→									←→				←→						←→				
๗. อ้อยโรงงาน										←→				←→						←→				
๘. สวนส้มโอ	←→																							←→
๙. โคเนื้อ	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→
๑๐. สุกร	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→
๑๑. ไก่เนื้อ	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→
๑๒. แพะ	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→
๑๓. ปลาอุก	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→
๑๔. ปลานิล	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→
๑๕. ปลาทวาย	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→	←→
๑๖. กระจับเข้					←→								←→			←→								←→

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท; ๒๕๖๒

หมายเหตุ ←→ เดือนที่เพาะปลูก

←→ เดือนที่ผลผลิตออกสู่ตลาด

๒.๔ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๔.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิกของจังหวัดชัยนาท

ตารางที่ ๒๔ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิกของจังหวัดชัยนาท ปี ๒๕๖๓

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์* (แห่ง)	จำนวนสมาชิก** (ราย)
สหกรณ์ภาคการเกษตร	๒๔	๕๕,๔๘๙
สหกรณ์ออมทรัพย์	๔	๘,๖๖๗
สหกรณ์บริการ	๑๐	๙๐๙
สหกรณ์เครดิตยูเนียน	๒	๑,๗๔๙
รวม	๔๐	๖๖,๘๑๔

ที่มา : * จำนวนสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดชัยนาท ; พฤษภาคม ๒๕๖๓

** จำนวนสมาชิก สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ; พฤษภาคม ๒๕๖๓

๒.๔.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดชัยนาท

ตารางที่ ๒๕ ประเภทกลุ่มเกษตรกรและจำนวนสมาชิกของจังหวัดชัยนาท ปี ๒๕๖๓

ประเภทกลุ่มเกษตรกร	กลุ่มเกษตรกร* (กลุ่ม)	สมาชิก** (ราย)
กลุ่มเกษตรกรทำนา	๑๘	๒,๓๒๐
กลุ่มเกษตรกรทำสวน	๒	๒๗๐
กลุ่มเกษตรกรทำไร่	๓	๒๕๗
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	๑๐	๗๗๔
กลุ่มเกษตรกรอื่น ๆ (นาหญ้า)	๑	๓๒
รวม	๓๔	๓,๖๕๓

ที่มา : * จำนวนสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดชัยนาท ; พฤษภาคม ๒๕๖๓

** จำนวนสมาชิก สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ; พฤษภาคม ๒๕๖๓

๒.๔.๓ กลุ่มสถาบันเกษตรกรจังหวัดชัยนาท

ตารางที่ ๒๖ จำนวนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร แยกรายอำเภอ ปี ๒๕๖๓

อำเภอ	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน (แห่ง)	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร (กลุ่ม)
เมืองชัยนาท	๓๐	๙
มโนรมย์	๓๙	๑
วัดสิงห์	๓๖	๔
สรรพยา	๕๐	๖
สรรคบุรี	๓๙	๔
หันคา	๗๙	๔
หนองมะโมง	๖๐	๓
เนินขาม	๒๔	๘
รวม	๓๕๗	๓๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท ; พฤษภาคม ๒๕๖๓

๒.๕ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

จังหวัดชัยนาท มีอาสาสมัครเกษตร ปี ๒๕๖๓ รวมทั้งสิ้น ๑,๓๖๑ ราย ดังตารางที่ ๒๗

ตารางที่ ๒๗ จำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดชัยนาท ปี ๒๕๖๓

จังหวัด	ด้านอาสาสมัครเกษตร															
	เกษตร และ สหกรณ์	เกษตร อาสา	ฝน หลวง	บัญชี	ประมง	ปศุสัตว์	หมอ ดิน	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	ชล ประทาน	เศรษฐกิจ การ เกษตร	ปฏิรูป ที่ดิน	ชาว นา อาสา	ครู ยาง พา รา	สารวัตร เกษตร	หมอน ใหม่
ชัยนาท	-	๖๘๒	๖๑	๘๕	๒๕	๕๐	๕๐๗	๖๕๙	๙	๑๐๕	๑๐	๒๖	-	-	๖๙	๓
รวม																

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท ; กรกฎาคม ๒๕๖๓

๒.๖ จำนวนปราชญ์ชาวบ้าน

จังหวัดชัยนาท มีศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เข้าร่วมโครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จำนวน ๒ ศูนย์

ตารางที่ ๒๘ จำนวนศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านจังหวัดชัยนาท

ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน	ที่อยู่	ประธานศูนย์เครือข่าย
ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนรวมใจหนองมะโมง	๑๖๕ ม.๑ ต.สะพานหิน อ.หนองมะโมง จ.ชัยนาท	นางอุษา เขียววิสัย
ศูนย์เรียนรู้เทพอินทรียี่สิบภาพ	๒๕๖/๖ ม. ๑๓ ต.ต.คงคอน อ.สรรคบุรี จ.ชัยนาท	นางมาลัย เบญจวรร

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยนาท ; กรกฎาคม ๒๕๖๓

๒.๗ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๗.๑ จำนวน Smart Farmer และ Young Smart Farmer จังหวัดชัยนาท ปี ๒๕๖๓

จังหวัดชัยนาท มีเป้าหมาย Smart Farmer จำนวน ๙๒๕ ราย Young Smart Farmer จำนวน ๔๐ ราย ดังตารางที่ ๒๙

ตารางที่ ๒๙ จำนวน Smart Farmer และ Young Smart Farmer จังหวัดชัยนาท ปี ๒๕๖๓

Smart Farmer/ Young Smart Farmer	หน่วยงาน	จำนวน (ราย)
Smart Farmer ด้านเกษตร	สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท	๑๖๐
Smart Farmer ด้านปศุสัตว์	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยนาท	๙๐
Smart Farmer ด้านประมง	สำนักงานประมงจังหวัดชัยนาท	๗๐
Smart Farmer ด้านส.ป.ก.	สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน จังหวัดชัยนาท	๕๐
Smart Farmer ด้านข้าว	ศูนย์วิจัยข้าวชัยนาท	๕๕๕
Young Smart Farmer	สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท	๔๐
รวม		๙๖๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท; สิงหาคม ๒๕๖๓

๒.๗.๒ จำนวนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและศูนย์เครือข่าย จังหวัดชัยนาท

จังหวัดชัยนาทมีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จำนวน ๘ ศูนย์ และมีศูนย์เรียนรู้
เครือข่าย ภายใต้ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อีก ๕๒ ศูนย์ ในพื้นที่ ๘ อำเภอ ดังนี้

- ๑) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองชัยนาท
  - ก. ตั้งอยู่เลขที่ ๒๒๘ หมู่ที่ ๘ ตำบลนางลือ อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท
  - ข. เกษตรกรต้นแบบ นายสำรวม ปานหลุมแก้ว
  - ค. ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย จำนวน ๕ ศูนย์ ได้แก่
    - ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน “บ้าน บ.ข.ท.” ตำบลบ้านกล้วย
    - ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบล
นางลือ-ท่าชัย (ด้านชลประทาน)
    - ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำโดยใช้เทคโนโลยีชีวภาพ
ตำบลธรรมามูล
    - ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน หมู่ที่ ๙ ตำบลท่าชัย
    - ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน หมู่ที่ ๙ ตำบลเสื่อโฮก
- ๒) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอมโนรมย์
  - ก. ตั้งอยู่เลขที่ ๑๑๖ หมู่ที่ ๒ ตำบลหางน้ำสาคร อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท
  - ข. เกษตรกรต้นแบบ นางภิรานันท์ ระดี
  - ค. ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย จำนวน ๕ ศูนย์ ได้แก่
    - ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ด้านปศุสัตว์)
ตำบลหางน้ำสาคร
    - ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลหางน้ำสาคร
(ด้านชลประทาน)
    - ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน หมู่ที่ ๓ ตำบลศิลาदान
    - ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน หมู่ที่ ๓ ตำบลอุ้มตะเกา
    - ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน หมู่ที่ ๕ ตำบลท่าฉนวน
- ๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอวัดสิงห์
  - ก. ตั้งอยู่เลขที่ ๑๐๗ หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองขุ่น อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท
  - ข. เกษตรกรต้นแบบ นายชัยวัฒน์ ไพรหนู
  - ค. ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย จำนวน ๔ ศูนย์ ได้แก่
    - ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลหนองขุ่น
(ด้านชลประทาน)
    - ศูนย์เรียนรู้การสหกรณ์จังหวัดชัยนาท (สหกรณ์การเกษตรอำเภอวัดสิงห์)
ตำบลมะขามแต้
    - ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน หมู่ที่ ๓ ตำบลหนองน้อย
    - ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน หมู่ที่ ๔ ตำบลมะขามแต้

- ๔) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอสรรพยา
- ก. ตั้งอยู่เลขที่ - หมู่ที่ ๓ ตำบลสรรพยา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท
  - ข. เกษตรกรต้นแบบ นายสมศักดิ์ สีหะ
  - ค. ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย จำนวน ๕ ศูนย์ ได้แก่
    - ศูนย์เกษตรพวงขัวญบ้านบางกระเบียน
    - ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลโพนางคำออก (ด้านชลประทาน)
    - ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ด้านปศุสัตว์) หมู่ที่ ๙ ตำบลตลุก
    - ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน หมู่ที่ ๓ ตำบลสรรพยา
    - ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน หมู่ที่ ๗ ตำบลสรรพยา
- ๕) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอสรรคบุรี
- ก. ตั้งอยู่เลขที่ ๑๖ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลแพรกศรีราชา อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท
  - ข. เกษตรกรต้นแบบ นายบุญฤทธิ์ หอมจันทร์
  - ค. ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย จำนวน ๑๐ ศูนย์ ได้แก่
    - ศูนย์เรียนรู้การเกษตรเทพอินทรีย์ชีวภาพ
    - ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลแพรกศรีราชา (ด้านชลประทาน)
    - ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ด้านปศุสัตว์) หมู่ที่ ๓ ตำบลเที่ยงแท้
    - ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ด้านปศุสัตว์) หมู่ที่ ๑๖ ตำบลแพรกศรีราชา
    - ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน หมู่ที่ ๓ ตำบลดงคอน
    - ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน เลขที่ ๒๔๙ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลดงคอน
    - ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน เลขที่ ๒๕๖ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลดงคอน
    - ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน เลขที่ ๒๓๗/๑ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลดงคอน
    - ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน เลขที่ ๒๐/๒ หมู่ที่ ๑๖ ตำบลแพรกศรีราชา
    - ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน หมู่ที่ ๑๑ ตำบลบางซุด

- ๖) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอหันคา
- ก. ตั้งอยู่เลขที่ ๒๕ หมู่ที่ ๙ ตำบลสามง่ามท่าโบสถ์ อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท
  - ข. เกษตรกรต้นแบบ นายขวัญชัย แต่งทอง
  - ค. ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย จำนวน ๖ ศูนย์ ได้แก่
    - ศูนย์เรียนรู้กลุ่มร่วมทุนวิสาหกิจชุมชนตำบลหนองแซง
    - ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลสามง่ามท่าโบสถ์ (ด้านชลประทาน)
    - ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลเด่นใหญ่
    - ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน หมู่ ๔ ตำบลห้วยงู
    - ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน หมู่ ๙ ตำบลสามง่ามท่าโบสถ์
    - ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน หมู่ ๗ ตำบลวังไก่อ้อื่น
- ๗) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอหนองมะโมง
- ก. ตั้งอยู่เลขที่ ๘๓/๒ หมู่ที่ ๑ ตำบลสะพานหิน อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท
  - ข. เกษตรกรต้นแบบ นายสวอง สระเสริม
  - ค. ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย จำนวน ๑๓ ศูนย์ ได้แก่
    - ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านรวมใจหนองมะโมง
    - ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรบ้านสะพานหิน (ด้านชลประทาน)
    - ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน เลขที่ - หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองมะโมง
    - ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน เลขที่ ๒๔ หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองมะโมง
    - ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน เลขที่ - หมู่ที่ ๙ ตำบลหนองมะโมง
    - ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน เลขที่ ๓๘ หมู่ที่ ๙ ตำบลหนองมะโมง
    - ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน เลขที่ ๒๒ หมู่ที่ ๖ ตำบลสะพานหิน
    - ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน หมู่ที่ ๗ ตำบลสะพานหิน
    - ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน เลขที่ ๓๖๓ หมู่ที่ ๗ ตำบลสะพานหิน
    - ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน เลขที่ ๑๕๕ หมู่ที่ ๗ ตำบลสะพานหิน
    - ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน หมู่ ๖ ตำบลสะพานหิน
    - ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ด้านปศุสัตว์) หมู่ที่ ๓ ตำบลวังตะเคียน
    - ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ด้านปศุสัตว์) หมู่ที่ ๑๐ ตำบลหนองมะโมง

- ๘) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเนินขาม
- ก. ตั้งอยู่เลขที่ - หมู่ที่ ๘ ตำบลสุขเดือนห้า อำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท
  - ข. เกษตรกรต้นแบบ นายทงค์ สิงห์สม
  - ค. ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย จำนวน ๔ ศูนย์ ได้แก่
    - ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรบ้านป้อมม่วง (ด้านชลประทาน)
    - ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ด้านปศุสัตว์) หมู่ที่ ๑๖ ตำบลสุขเดือนห้า
    - ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน เลขที่ ๑๗๑ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกะบกเตี้ย
    - ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน เลขที่ ๑๓๗/๑ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลกะบกเตี้ย

๒.๗.๓ จำนวนโครงการส่งเสริมระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่จังหวัดชัยนาท

จังหวัดชัยนาทดำเนินโครงการส่งเสริมระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓ จำนวน ๕๐ แปลง ในพื้นที่ ๘ อำเภอ ดังตารางที่ ๓๐

ที่	ชื่อแปลง	สินค้า	ปี	เกษตรกร	พื้นที่	อำเภอ	จังหวัด	smart farmer	หน่วยงาน
13	แปลงใหญ่มันสำปะหลังบ้านหนองแกผักพฤกษ์ ต.กระบกเตี้ย อ.เนินขาม จ.ชัยนาท	มันสำปะหลัง	2560	70	2,802.25	เนินขาม	ชัยนาท	30	กษจ.
14	แปลงใหญ่มันสำปะหลังบ้านหนองแก ต.วังหมัน อ.วัดสิงห์ จ.ชัยนาท	มันสำปะหลัง	2560	40	1,488.50	วัดสิงห์	ชัยนาท	15	กษจ.
15	แปลงใหญ่ข้าว ต.คิ่งสำเภา อ.มโนรมย์ จ.ชัยนาท	ข้าว	2560	69	4,382.00	มโนรมย์	ชัยนาท	10	กษจ.
16	แปลงใหญ่สหกรณ์การเกษตรวัดสิงห์ จำกัด	ข้าว	2560	32	748.25	วัดสิงห์	ชัยนาท	8	สหกรณ์
17	แปลงใหญ่สหกรณ์การเกษตรทุ่งวัดสิงห์ จำกัด	ข้าว	2560	60	1,487.75	วัดสิงห์	ชัยนาท	7	สหกรณ์
18	แปลงใหญ่สหกรณ์การเกษตรเมืองชัยนาท จำกัด	ข้าว	2560	69	1,304.25	เมือง	ชัยนาท	24	สหกรณ์
19	แปลงใหญ่สหกรณ์การเกษตรมโนรมย์ จำกัด	ข้าว	2560	256	6,811.75	มโนรมย์	ชัยนาท	34	สหกรณ์
20	แปลงใหญ่อ้อย ต.หนองมะโมง อ.หนองมะโมง จ.ชัยนาท	อ้อย	2560	43	953.50	หนองมะโมง	ชัยนาท	28	สปก.
21	กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่แพะเมืองสวรรค์	แพะ	2560	43	2,908.00	สรรคบุรี	ชัยนาท	-	ปศุสัตว์
22	แปลงใหญ่ข้าวบ้านหนองอีตุ๊ก ต.ดงคอน อ.สรรคบุรี จ.ชัยนาท	ข้าว	2560	42	1,041.25	สรรคบุรี	ชัยนาท	17	ศวช.
23	แปลงใหญ่ข้าวบ้านกระทง ต.หนองบัว อ.วัดสิงห์ จ.ชัยนาท	ข้าว	2560	38	1,202.00	วัดสิงห์	ชัยนาท	4	ศวช.
24	แปลงใหญ่ข้าว/ถั่วลิสง บ้านท่าลาภ อ.เมืองชัยนาท จ.ชัยนาท	ข้าว	2560	52	1,795.25	เมือง	ชัยนาท	8	กษจ.
แปลงใหญ่ดำเนินการปี 2561									
25	แปลงใหญ่ข้าว ต.วังตะเคียน อ.หนองมะโมง จ.ชัยนาท	ข้าว	2561	96	4,552.25	หนองมะโมง	ชัยนาท	71	
26	แปลงใหญ่พืชผัก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท ปี 2561	พืชผัก	2561	41	269.00	สรรพยา	ชัยนาท	10	กษจ.

ที่	ชื่อแปลง	สินค้า	ปี	เกษตรกร	พื้นที่	อำเภอ	จังหวัด	smart farmer	หน่วยงาน
27	แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังนาบ้านหัวเด่น ต.บางซุด อ.สรรคบุรี จ.ชัยนาท ปี 2561	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังนา	2561	71	1,535.75	สรรคบุรี	ชัยนาท	24	กษจ.
28	โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่กระบือ อำเภอหนองมะโมง	กระบือ	2561	77	2,067.00	หนองมะโมง	ชัยนาท	-	ปศุสัตว์
29	แปลงใหญ่ข้าว ต.เนินขาม อ.เนินขาม จ.ชัยนาท	ข้าว	2561	74	4,701.25	เนินขาม	ชัยนาท	29	กษจ.
30	กลุ่มเลี้ยงสัตว์ทางน้ำสาครนาห้วยแปลงใหญ่	พืชอาหารสัตว์	2561	49	523.00	มโนรมย์	ชัยนาท	-	ปศุสัตว์
31	กลุ่มเกษตรกรบ้านคลองใหญ่(โคเนื้อ)และพืชอาหารสัตว์	โคเนื้อ	2561	90	1,300.00	หันคา	ชัยนาท	-	ปศุสัตว์
32	โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่โคเนื้อ อำเภอหนองมะโมง	โคเนื้อ	2561	61	1,205.00	หนองมะโมง	ชัยนาท	-	ปศุสัตว์
33	แปลงใหญ่ข้าวบ้านบางไถ่ถ่อน ตำบลตลุก อำเภอสรรพยา จ.ชัยนาท	ข้าว	2561	45	1,274.25	สรรพยา	ชัยนาท	14	กษจ.
34	แปลงใหญ่ข้าวบ้านยางต้นเดียว ต.หันคา อ.หันคา จ.ชัยนาท	ข้าว	2561	43	673.25	หันคา	ชัยนาท	21	กษจ.
แปลงใหญ่ดำเนินการปี 2562									
35	แปลงใหญ่สหกรณ์การเกษตรสรรพยา ต.ตลุก อ.สรรพยา จ.ชัยนาท	ข้าว	2562	30	801.00	สรรพยา	ชัยนาท	4	สหกรณ์
36	แปลงใหญ่ข้าวห้วยาง ท่าฉนวน	ข้าว	2562	142	3,683.75	มโนรมย์	ชัยนาท	8	ชป.
37	แปลงใหญ่ข้าวคลองธรรมามูล	ข้าว	2562	216	6,469.50	เมือง	ชัยนาท	48	ชป.
38	แปลงใหญ่ส้มโอขาวแตงกวา ต.ศิลาदान อ.มโนรมย์ จ.ชัยนาท	ส้มโอ	2562	112	624.75	มโนรมย์	ชัยนาท	12	กษจ.
39	แปลงใหญ่สหกรณ์การเกษตรเด่นใหญ่พัฒนา จำกัด	ข้าว	2562	30	814.75	หันคา	ชัยนาท	8	สหกรณ์
40	แปลงใหญ่ข้าวตำบลสะพานหิน อ.หนองมะโมง จ.ชัยนาท	ข้าว	2562	55	1,472.75	หนองมะโมง	ชัยนาท	22	ศวช.

ที่	ชื่อแปลง	สินค้า	ปี	เกษตรกร	พื้นที่	อำเภอ	จังหวัด	smart farmer	หน่วยงาน
41	แปลงใหญ่ข้าวตำบลกุดจอก อ.หนองมะโมง จ.ชัยนาท	ข้าว	2562	32	725.75	หนองมะโมง	ชัยนาท	10	ศวช.
42	แปลงใหญ่ข้าวบ้านท่าระบาด ต.เที่ยงแท้ อ.สรรคบุรี จ.ชัยนาท	ข้าว	2562	35	405.00	สรรคบุรี	ชัยนาท	8	กษจ.
43	แปลงใหญ่ข้าวบ้านดอนประตู ต.ดงคอน อ.สรรคบุรี จ.ชัยนาท	ข้าว	2562	43	638.00	สรรคบุรี	ชัยนาท	15	ศวช.
44	แปลงใหญ่ส้มโอขาวแตงกวาสรรคบุรี ต.แพรกศรีราชา อ.สรรคบุรี จ.ชัยนาท	ส้มโอ	2562	67	368.25	สรรคบุรี	ชัยนาท	20	กษจ.
45	แปลงใหญ่โคนมสหกรณ์การเกษตรไพรมกยุง จำกัด	โคนม	2562	63	1,690.00	หันคา	ชัยนาท		ปศุสัตว์
แปลงใหญ่ดำเนินการปี 2563									
46	แปลงใหญ่ข้าวบ้านบึงม่วง ต.สามง่ามท่าโบสถ์ อ.หันคา	ข้าว	2563	87	2,372.00	หันคา	ชัยนาท	87	ศวช.
47	แปลงปลากrayและปลาน้ำจืดอื่นๆ	ปลากray	2563	31	71.50	เมือง	ชัยนาท	-	ประมง
แปลงใหญ่ดำเนินการปี 2564									
48	กลุ่มนาแปลงใหญ่ข้าวบ้านใหม่หินเรียง หมู่ 7 ตำบลวังตะเคียน	ข้าว	2564	31	632.00	หนองมะโมง	ชัยนาท	-	กษจ.
49	แปลงใหญ่ข้าวตำบลบ่อแร่	ข้าว	2564	37	1,018.00	วัดสิงห์	ชัยนาท	2	กษจ.
50	แปลงใหญ่กลุ่มข้าวปลอดสารบ้านวัดโคกแจง ต.วัดโคก อ.มโนรมย์ จ.ชัยนาท (เตรียมความพร้อมปี 2563)	ข้าว	2564	46	1,055.75	มโนรมย์	ชัยนาท	-	กษจ.

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท; พฤษภาคม ๒๕๖๓

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยนาท

การวิเคราะห์ SWOT ครอบคลุมขอบเขตของปัจจัยที่กว้างด้วยการระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคขององค์กร ทำให้มีข้อมูลในการกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายที่จะถูกสร้างขึ้นมาบนจุดแข็งขององค์กร และแสวงหาประโยชน์จากโอกาสทางสภาพแวดล้อม และสามารถกำหนดกลยุทธ์ที่มุ่งเอาชนะอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมหรือลดจุดอ่อนขององค์กรให้มน้อยที่สุดได้ ซึ่งแบ่งเป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้วย McKinsey ๗-S Framework และ PESTEL Analysis และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ด้วย ๕ Forces Model ได้ผลออกมา ดังนี้

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อน อย่างไรในปัจจัยทั้ง ๗ ประการ ประกอบด้วย

๑. กลยุทธ์ (Strategy)
๒. โครงสร้างขององค์กร (Structure)
๓. ระบบการปฏิบัติงาน (System)
๔. บุคลากร (Staff)
๕. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
๖. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
๗. ค่านิยมร่วม (Shared Values)

ตารางที่ ๓๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดย McKinsey ๗-S Framework

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
กลยุทธ์ (Strategy)	<p>๑. มีแหล่งน้ำ โดยมีแม่น้ำสำคัญ ๓ สาย ไหลผ่าน ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำน้อย และแม่น้ำท่าจีน และมีพื้นที่เกษตรอยู่ในเขตชลประทาน ร้อยละ ๔๕.๒๖ (พื้นที่ในเขตชลประทาน ๖๙๘,๕๙๒ ไร่/ พื้นที่ทั้งหมด ๑,๕๔๓,๕๙๑ ไร่)</p> <p>๒. มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม (๙๙.๐๖% ของพื้นที่จังหวัด๑,๕๔๓,๕๙๑ ไร่) เหมาะสมในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม พื้นที่ การเกษตร ๑,๒๓๘,๖๒๘ ไร่ (๘๐.๒๔% ของพื้นที่จังหวัด)</p> <p>๓. เป็นแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพและมีชื่อเสียงระดับประเทศ ได้รับการรับรองจากกรมการข้าว และ</p>	<p>๑. ต้นทุนการผลิตสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้นทุนการผลิตข้าว ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัด โดยปี ๒๕๖๒ มีต้นทุนการผลิตซึ่งรวมถึง ค่าแรงเกษตรกรและค่าเช่าที่ดิน เท่ากับ ๔,๑๓๕ บาท/ไร่) ในขณะที่ ราคาผลผลิตที่กำหนดรายราคาตันละ ประมาณ ๗,๗๒๐ บาท</p> <p>๒. มีพื้นที่บางส่วนอยู่นอกเขตชลประทาน ทำให้ขาดแหล่งน้ำเพื่อใช้พัฒนาการผลิตทางการเกษตร</p> <p>๓. เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง</p>

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
	<p>ได้รับรางวัลเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์จากกระทรวงพาณิชย์ ผลผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ของจังหวัด ประมาณ ๑๐๒,๐๐๐ ตัน/ปี คิดเป็น ร้อยละ ๑๐.๒๐ ของความต้องการ เมล็ดพันธุ์ข้าวทั้งประเทศ (ประเทศ ไทยต้องการเมล็ดพันธุ์ข้าว ประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตัน/ปี)</p> <p>๔. เป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญ มีพื้นที่ สำหรับการปลูกข้าว ร้อยละ๗๔.๗๑ ของพื้นที่การเกษตร คือ ๙๑๖,๖๕๘ ไร่ ในปี ๒๕๖๒ ผลิต ๗๕๖,๘๗๕.๑๙ ตัน มูลค่าการจำหน่าย ๕,๘๔๙.๐๘ ล้านบาท เป็นอันดับ ๑ ของ GPP สาขาเกษตร</p> <p>๕. มีโรงสีข้าว ๔๓ แห่ง ขนาดเล็ก ๘ แห่ง ขนาดกลาง ๑๖ แห่ง และขนาดใหญ่ ๑๙ แห่ง สามารถรองรับข้าวเปลือก ได้จากจังหวัดชัชวาทได้ไม่จำกัด ภายใต้งี้อุ่นใจ</p> <p>๖. มีสินค้าการเกษตรที่ได้รับสิ่งบ่งชี้ทาง ภูมิศาสตร์ (GI) ได้แก่ ส้มโอขาว แดงกว่าชัชวาท ที่มีลักษณะพิเศษ แตกต่างจากที่ปลูกจากแหล่งอื่นๆ โดยผลผลิตส้มโอขาวแดงกว่าชัชวาท ประมาณ ๑,๕๓๘.๕๓ ตัน/ปี และ ข้าวหอมขาวแจ็กชัชวาท ที่อยู่ ระหว่างการขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ ทางภูมิศาสตร์จังหวัดชัชวาท</p> <p>๗. แม่น้ำสายหลักเหมาะสมในการทำ ประมงน้ำจืด โดยในกลุ่มน้ำเจ้าพระยา มีพันธุ์ปลาธรรมชาติมากกว่า ๓๗๙ ชนิด สามารถทำประมงน้ำจืดได้ ตลอดทั้งปี โดยในปี ๒๕๖๑/๒๕๖๒ จับสัตว์น้ำจากธรรมชาติ ได้ผลผลิต ๒,๘๘๕,๙๓๐ กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า ๑๕๙,๘๔๕,๖๗๐ บาท และผลผลิต</p>	

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
	<p>จากการเพาะเลี้ยง ๒,๐๘๘,๔๓๐ กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า ๑๒๔,๓๒๑,๕๑๐ บาท</p> <p>๘. มีศักยภาพในการเลี้ยงปลุกสัตว์ เช่น แพะ โคเนื้อ โคนเนื้อ เนื่องจากพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ สภาพภูมิอากาศไม่ชื้นแฉะ และมีความอุดมสมบูรณ์ ในด้านการผลิตอาหารหยาบคุณภาพ</p> <p>๙. เป็นแหล่งสัตว์น้ำจืดหลากหลายชนิด</p> <p>๑๐. ในพื้นที่ ดอนและอยู่นอกเขตชลประทาน ได้แก่ อำเภอหนองมะโมง เนินขาม และบางส่วนของอำเภอด่านช้าง มโนรมย์ และวัดสิงห์ เหมาะแก่การปลูกพืชไร่ ได้แก่ มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงาน โดยปีการเพาะปลูก ๖๑/๖๒ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ๑๓,๔๐๒๑ ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ ในปี ๒๕๖๒ เท่ากับ ๒๒๔,๒๘๖.๖๔ ตัน มูลค่าการจำหน่าย ๔๘๖.๗๐ ล้านบาท ส่วนพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ๒๙๓,๖๒๓ ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ ๒,๐๐๕,๒๖๗.๒ ตัน มูลค่าการจำหน่าย ๑,๓๔๓.๕๓ ล้านบาท</p> <p>๑๑. พื้นที่อุดมสมบูรณ์เอื้อต่อการปลูกสมุนไพร ผลิตภัณฑ์สมุนไพร และโรงงานแปรรูปสมุนไพรที่ผ่านมาตรฐาน GMP สำหรับการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรอยู่ที่อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท และกระจายอยู่ในพื้นที่อำเภออื่นๆ มีศูนย์ผลิตยาสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ผ่านมาตรฐาน GMP ที่โรงพยาบาลสรรคบุรี อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท ที่กระจายยาสมุนไพร และผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้แก่สถานบริการต่างๆ ทั้งในจังหวัดชัยนาท และจังหวัดใกล้เคียง และสามารถ</p>	

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
	<p>รองรับการผลิตได้อีกจำนวนมาก และยังมีปริมาณความต้องการสมุนไพรสดและสมุนไพรแห้งจำนวนมาก</p> <p>๑๒. มีโรงงานปลาร้าที่ได้รับรองมาตรฐาน GMP จำนวน ๑๗ โรงงาน</p>	
โครงสร้างขององค์กร (Structure)	<p>๑. ทำเลที่ตั้งเหมาะสม มีระยะทางห่างจากกรุงเทพฯ ๑๙๕ กิโลเมตร เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีเวลาน้อยสามารถเดินทางมาท่องเที่ยวแบบเข้าไป-เย็นกลับได้</p> <p>๒. มีการพัฒนาให้เข้าสู่ระบบสถาบันเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน มากขึ้น</p>	<p>๑. การรวมกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร ยังไม่เข้มแข็ง</p> <p>๒. แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลง</p>
ระบบการปฏิบัติงาน (System)		<p>๑. เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่ให้ความสำคัญกับผลผลิตที่ปลอดภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้าว ซึ่งเป็นพืชหลักของจังหวัด และส้มโอ เนื่องจากราคาผลผลิตที่ผลิตแบบปลอดภัยกับที่ผลิตโดยใช้สารเคมี มีราคาไม่แตกต่างกัน แต่กระบวนการผลิตแบบปลอดภัยมีขั้นตอนที่ยุ่งยากมากกว่า</p> <p>๒. เกษตรกรยังนิยมปลูกพืชเชิงเดี่ยว ซึ่งมีความเสี่ยงต่อรายได้ของเกษตรกรเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของราคา หรือสภาพอากาศ แมลงศัตรูพืช ที่ส่งผลต่อการเพาะปลูก</p> <p>๓. ขาดการปรับปรุงโครงสร้างดิน เนื่องจากทำการผลิตแบบต่อเนื่องไม่มีการพักพื้นที่ คุณภาพดินไม่สม่ำเสมอ และเป็นพื้นที่เช่า</p> <p>๔. เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดการบริหารจัดการเศษซากพืช</p>
บุคลากร (Staff)	<p>๑. มีหน่วยงานวิชาการด้านการเกษตรที่มีศักยภาพจำนวน ๑๔ หน่วยงาน อาทิ ศูนย์วิจัยข้าว ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว ศูนย์วิจัยพืชไร่ สำนักงาน</p>	<p>๑. ขาดประมาณการผลผลิตของเกษตรกรแต่ละราย เพื่อการวางแผนการผลิตและแผนการจำหน่ายสินค้า</p>

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
	เศรษฐกิจการเกษตรที่ ๗ เป็นต้น สามารถให้การสนับสนุนองค์ความรู้ และพัฒนาศักยภาพแก่เกษตรกร ตลอดจนดำเนินการด้านการวิจัย และพัฒนาผลผลิตด้านการเกษตรที่ สำคัญของจังหวัด	
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)		
รูปแบบการบริหาร จัดการ (Style)		๑. ระบบการขนส่งสินค้าเกษตร Logistics ยังไม่มีเชื่อมโยง โดยยังขาด สถานที่ที่เป็นจุดกลางในการจำหน่าย สินค้าการเกษตร เช่น จุดรวบรวม สินค้าเกษตรจังหวัดชัยนาท หรือตลาด กลางสินค้าการเกษตร ๒. ขาดการจัดทำข้อมูล Big DATA ด้านการเกษตรที่เป็นเอกภาพ
ค่านิยมร่วม (Shared Values)		

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

๑. ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพ
ด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ
๒. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน
ภาวะทางเศรษฐกิจ
๓. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยม
การบริโภคอุปโภค
๔. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ
๕. ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบ
ข้อบังคับด้านธุรกิจ
๖. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

ตารางที่ ๓๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดย PESTEL Analysis

โอกาส (Opportunities)	ภัยคุกคาม (Threats)
<p>ด้านการเมือง</p> <p>๑. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ นโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาภาคกลาง เน้นเกษตรคุณภาพสูง ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกษตรปลอดภัย จึงเป็นโอกาสของจังหวัดชัยนาทในการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยได้มาตรฐาน</p> <p>๒. นโยบายด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ชัดเจนทั้งระดับประเทศกระทรวงกรม และประชาชนมีกระแสนิยมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพิ่มมากขึ้น จึงเป็นโอกาสของ จังหวัดชัยนาทที่มีศักยภาพในการปลูกพืชสมุนไพร และการผลิตยาสมุนไพร และผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ผ่านมาตรฐาน GMP ซึ่งอยู่ที่โรงพยาบาลสรรคบุรี อำเภอสรรคบุรี ในการขยายพื้นที่การปลูกพืชสมุนไพร และการผลิตยาสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มากยิ่งขึ้น ประกอบกับพระราชบัญญัติแพทย์แผนไทย ที่เอื้อให้ได้รับมาตรฐานเพิ่มมากขึ้น</p> <p>๓. นโยบายตลาดนำการผลิต ส่งเสริมให้เกษตรกรจำหน่ายสินค้าออนไลน์ และมีหน่วยงานสนับสนุนการช่วยเหลือเกษตรกรจำหน่ายสินค้าออนไลน์</p>	
<p>ด้านเศรษฐกิจ</p> <p>๑. สัมโฆชาวแดงกวาเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น จีน ฮองกง และสิงคโปร์ และมีราคาค่อนข้างสูง จึงเป็นโอกาสของจังหวัดชัยนาทที่จะขยายพื้นที่การปลูกส้มโฆชาวแดงกวาได้อีกจำนวนมาก</p> <p>๒. ความต้องการเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีของตลาดภายในประเทศสูง ทำให้จังหวัดสามารถส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ดี เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการ โดยปัจจุบันภาครัฐสามารถผลิต</p>	<p>๑. ราคาผลผลิตทางการเกษตรมีความผันผวน ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ของจังหวัดชัยนาทซึ่งมีอาชีพเกษตรกรถึงร้อยละ ๘๐ ยังคงมีปัญหาความยากจนและปัญหาหนี้สิน จำเป็นต้องฝึกอบรมส่งเสริมให้แก่เกษตรกรเพื่อเพิ่มรายได้ และส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๒. การแข่งขันทางการตลาดของสินค้าเกษตรจากประเทศเพื่อนบ้านที่มีต้นทุนการผลิตและ</p>

โอกาส (Opportunities)	ภัยคุกคาม (Threats)
<p>เมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีเพื่อตอบสนองความต้องการของเกษตรกรได้เพียงประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ตัน/ปี ในขณะที่พื้นที่ปลูกข้าวทั้งประเทศ ๗๓.๓๓ ล้านไร่ ความต้องการเมล็ดพันธุ์ปีละประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตัน</p>	<p>ราคาต่ำ เช่น ข้าวจากประเทศเวียดนาม และ เมียนมาร์ ส่งผลต่อการส่งออกข้าวซึ่งเป็นสินค้าหลักของจังหวัดชัยนาท</p> <p>๓. วิกฤตเศรษฐกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ ส่งผลต่อการส่งออก ราคาสินค้าเกษตร สินค้าอุปโภค-บริโภคและความเป็นอยู่ของประชาชน ทำให้ประชาชนมีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย มีปัญหาหนี้สิน</p>
<p>ด้านสังคม</p> <p>๑. กระแสโลกรวมถึงคนไทยมีความต้องการบริโภคอาหารปลอดภัย/ผลิตภัณฑ์ที่ปลอดภัย/อาหารเพื่อสุขภาพ จึงเป็นโอกาสของจังหวัดชัยนาท ซึ่งมีศักยภาพด้านการเกษตรสูง และมีเป้าหมายที่จะเป็นเมืองที่ผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ข้าว ข้าว ส้มโอขาวแตงกวา พืชสมุนไพร อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง โคเนื้อ แพะ ไก่ พืชอาหารสัตว์ และปลาน้ำจืดที่มีคุณภาพ และปลอดภัยได้มาตรฐาน</p>	
<p>ด้านเทคโนโลยี</p> <p>๑. มีการสนับสนุนนโยบายเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมด้านการเกษตรเพิ่มขึ้น และมีการจัดตั้งศูนย์ AIC จังหวัด เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้บริการ แหล่งอบรมบ่มเพาะเทคโนโลยี ภูมิปัญญาและนวัตกรรมทางการเกษตร และเป็นศูนย์กลางในการให้บริการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเชื่อมโยงความร่วมมือด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางด้านการเกษตรจากภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคเอกชน และเกษตรกร ผลักดันเทคโนโลยีทางการเกษตรและนวัตกรรมทางการเกษตร ผ่านการวิจัย การพัฒนา การลงทุน การแปรรูป และการบริหารจัดการเชิงพาณิชย์ รวมถึง เป็นแหล่งบริการองค์ความรู้ และแหล่งเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่ทันสมัย และอย่างสร้างสรรค์ในด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์ นวัตกรรมรวมทั้งเครื่องจักรกลเกษตร เพื่อให้เกษตรกรได้นำ</p>	

โอกาส (Opportunities)	ภัยคุกคาม (Threats)
เทคโนโลยีที่เหมาะสมและนวัตกรรมการเกษตรไปปรับใช้ในฟาร์ม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อการดำรงชีวิต	
ด้านกฎหมาย	
ด้านสิ่งแวดล้อม	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ฤดูกาล การแพร่ระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชที่ผิดธรรมชาติ และทำให้เกิดภัยพิบัติธรรมชาติที่รุนแรงและบ่อยครั้งขึ้น ส่งผลกระทบต่อการผลิตภาคการเกษตรและการดำรงชีวิตของประชาชน ๒. ประสบปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง โดยมีพื้นที่ประสบอุทกภัยซ้ำซาก (ห้วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - พ.ศ. ๒๕๖๓) จำนวน ๒๒๗ หมู่บ้าน ๓๙ ตำบลในพื้นที่ ๘ อำเภอ ส่วนพื้นที่ประสบภัยแล้งซ้ำซาก (ติดต่อกัน ๔ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - พ.ศ. ๒๕๖๓) จำนวน ๑๕๘ หมู่บ้าน ๑๖ ตำบล ๔ อำเภอ (อำเภอวัดสิงห์ หันคา หนองมะโมง และเนินขาม) ๓. ปัญหาผักตบชวาเจริญเติบโตและขยายพันธุ์อย่างรวดเร็ว จังหวัดชัยนาทเป็นแหล่งสะสมของผักตบชวาที่ไหลตามน้ำมาจากจังหวัดทางเหนือ หากผักตบชวาในแหล่งน้ำมีจำนวนมากการระบายน้ำ การประกอบอาชีพประมง รวมถึงปัญหาน้ำเน่าเสีย ๔. เกิดสถานการณ์กลุ่มโรคอุบัติใหม่ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตรูปแบบใหม่ของประชาชนทั่วโลก (New Normal) และผลกระทบทางเศรษฐกิจเป็นวงกว้าง ๕. เกิดปัญหาฝุ่นละออง ขนาดเล็ก PM ๒.๕ เกินค่ามาตรฐาน (ค่ามาตรฐาน ไม่เกิน ๕๐ มคก./ลบ.ม.) ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต และสุขภาพของประชาชน

ตารางที่ ๓๓ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยนาท

ปัจจัยภายนอก	ปัจจัยภายใน	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
		<p>S๑ มีแหล่งน้ำ โดยมีแม่น้ำสำคัญ ๓ สายไหลผ่าน ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำน้อย และแม่น้ำท่าจีน และมีพื้นที่เกษตรอยู่ในเขตชลประทาน ร้อยละ ๔๕.๒๖ (พื้นที่ในเขตชลประทาน ๖๙๘,๕๕๒ ไร่/ พื้นที่ทั้งหมด ๑,๕๔๓,๕๙๑ ไร่)</p> <p>S๒ มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม (๙๙.๐๖% ของพื้นที่จังหวัด๑,๕๔๓,๕๙๑ ไร่) เหมาะสมในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม พื้นที่การเกษตร ๑,๒๓๘,๖๒๘ ไร่ (๘๐.๒๔% ของพื้นที่จังหวัด)</p> <p>S๓ เป็นแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพและมีชื่อเสียงระดับประเทศ ได้รับการรับรองจากกรมการข้าว และได้รับรางวัลเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์จากกระทรวงพาณิชย์ ผลผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ของจังหวัดประมาณ ๑๐๒,๐๐๐ ตัน/ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๒๐ ของความต้องการเมล็ดพันธุ์ข้าวทั้งประเทศ (ประเทศไทยต้องการเมล็ดพันธุ์ข้าว ประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตัน/ปี)</p> <p>S๔ เป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญ มีพื้นที่สำหรับการปลูกข้าว ร้อยละ ๗๔.๗๑ ของพื้นที่การเกษตร คือ ๙๑๖,๖๕๘ ไร่ ในปี ๒๕๖๒ ผลผลิต ๗๕๖,๘๗๕.๑๙ ตัน มูลค่าการจำหน่าย ๕,๘๔๙.๐๘ ล้านบาท เป็นอันดับ ๑ ของ GPP สาขาเกษตร</p> <p>S๕ มีโรงสีข้าว ๔๓ แห่ง ขนาดเล็ก ๘ แห่ง ขนาดกลาง ๑๖ แห่ง และขนาดใหญ่ ๑๙ แห่ง สามารถรองรับข้าวเปลือกได้จากจังหวัดชัยนาทได้ไม่จำกัด ภายใต้เงื่อนไข</p>	<p>W๑ ต้นทุนการผลิตสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้นทุนการผลิตข้าว ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัด โดยปี ๒๕๖๒ มีต้นทุนการผลิตซึ่งรวมถึงค่าแรงเกษตรกรและค่าเช่าที่ดินเท่ากับ ๔,๑๗๕ บาท/ไร่) ในขณะที่ราคาผลผลิตที่จำหน่ายราคาตันละประมาณ ๗,๗๒๐ บาท</p> <p>W๒ มีพื้นที่บางส่วนอยู่นอกเขตชลประทาน ทำให้ขาดแหล่งน้ำเพื่อใช้พัฒนาการผลิตทางการเกษตร</p> <p>W๓ เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง</p> <p>W๔ การรวมกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร ยังไม่เข้มแข็ง</p> <p>W๕ แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลง</p> <p>W๖ เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่ให้ความสำคัญกับผลผลิตที่ปลอดภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้าว ซึ่งเป็นพืชหลักของจังหวัด และส้มโอ เนื่องจากราคาผลผลิตที่ผลิตแบบปลอดภัยกับที่ผลิตโดยใช้สารเคมี มีราคาไม่แตกต่างกัน แต่กระบวนการผลิตแบบปลอดภัยมีขั้นตอนที่ยากมากกว่า</p> <p>W๗ เกษตรกรยังนิยมปลูกพืชเชิงเดี่ยว ซึ่งมีความเสี่ยงต่อรายได้ของเกษตรกร เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของราคาหรือสภาพอากาศ แมลงศัตรูพืช ที่ส่งผลกระทบต่อเพาะปลูก</p> <p>W๘ ขาดการปรับปรุงโครงสร้างดิน เนื่องจากทำการผลิตแบบต่อเนื่อง ไม่มีการพักพื้นที่ คุณภาพดินไม่สม่ำเสมอและเป็นพื้นที่เช่า</p>

ตารางที่ ๓๓ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยนาท (ต่อ)

ปัจจัยภายนอก	ปัจจัยภายใน	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
		<p>S๖ มีสินค้าการเกษตรที่ได้รับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ได้แก่ ส้มโอขาวแตงกวาชัยนาท ที่มีลักษณะพิเศษ แตกต่างจากที่ปลูกจากแหล่งอื่นๆ โดยผลผลิตส้มโอขาวแตงกวาชัยนาท ประมาณ ๑,๕๓๘.๕๓ ตัน/ปี และข้าวหอมขาวแจ๊กชัยนาท ที่อยู่ระหว่างการขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์จังหวัดชัยนาท</p> <p>S๗ แม่น้ำสายหลักเหมาะสมในการทำประมงน้ำจืด โดยในกลุ่มน้ำเจ้าพระยามีพันธุ์ปลารวมชาติมากกว่า ๓๗๙ ชนิด สามารถทำประมงน้ำจืดได้ตลอดทั้งปี โดยในปี ๒๕๖๑/๒๕๖๒ จับสัตว์น้ำจากธรรมชาติ ได้ผลผลิต ๒,๘๘๕,๙๓๐ กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า ๑๕๙,๘๔๕,๖๗๐ บาท และผลผลิตจากการเพาะเลี้ยง ๒,๐๘๘,๔๓๐ กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า ๑๒๔,๓๒๑,๕๑๐ บาท</p> <p>S๘ มีศักยภาพในการเลี้ยงปศุสัตว์ เช่น แพะ โคนม โคเนื้อ เนื่องจากพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ สภาพภูมิอากาศไม่ชื้นแฉะ และมีความอุดมสมบูรณ์ในด้านการผลิตอาหารหยาบคุณภาพ</p> <p>S๙ เป็นแหล่งสัตว์น้ำจืดหลากหลายชนิด</p> <p>S๑๐ ในพื้นที่ดอนและอยู่นอกเขตชลประทาน ได้แก่ อำเภอนองมะโมง เนินขาม และบางส่วนของอำเภอนาคู มโนรมย์ และวัดสิงห์ เหมาะแก่การปลูกพืชไร่ ได้แก่ มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงาน โดยปีการเพาะปลูก ๒๕๖๑/๒๕๖๒ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ๑๓,๔๐๒๑ ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ ในปี ๒๕๖๒ เท่ากับ ๒๒๔,๒๘๖.๖๔ ตัน มูลค่าการจำหน่าย ๔๘๖.๗๐ ล้านบาท ส่วนพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ๒๙๓,๖๒๓ ไร่ ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ ๒,๐๐๕,๒๖๗.๒ ตัน มูลค่าการจำหน่าย ๑,๓๔๓.๕๓ ล้านบาท</p>	<p>W๙ เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดการบริหารจัดการเศษซากพืช W๑๐ ขาดประมาณการผลผลิตของเกษตรกรแต่ละราย เพื่อการวางแผนการผลิตและแผนการจำหน่ายสินค้า</p> <p>W๑๑ ระบบการขนส่งสินค้าเกษตร Logistics ยังไม่มีความเชื่อมโยง โดยยังขาดสถานที่ที่เป็นจุดกลางในการจำหน่ายสินค้าการเกษตร เช่น จุดรวบรวมสินค้าเกษตร จังหวัดชัยนาท หรือตลาดกลางสินค้าการเกษตร</p> <p>W๑๒ ขาดการจัดทำข้อมูล Big DATA ด้านการเกษตร ที่เป็นเอกภาพ</p>

ตารางที่ ๓๓ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยนาท (ต่อ)

ปัจจัยภายนอก	ปัจจัยภายใน	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
		<p>S๑๑พื้นที่อุดมสมบูรณ์เอื้อต่อการปลูกสมุนไพร ผลิตภัณฑ์สมุนไพร และโรงงานแปรรูปสมุนไพรที่ผ่านมาตรฐาน GMP สำหรับการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรอยู่ที่อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท และกระจายอยู่ในพื้นที่อำเภออื่นๆ มีศูนย์ผลิตยาสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ผ่านมาตรฐาน GMP ที่โรงพยาบาลสรรคบุรี อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท ที่กระจายยาสมุนไพร และผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้แก่สถานบริการต่างๆ ทั้งในจังหวัดชัยนาทและจังหวัดใกล้เคียง และสามารถรองรับการผลิตได้อีกจำนวนมาก และยังมีปริมาณความต้องการสมุนไพรสดและสมุนไพรแห้งจำนวนมาก</p> <p>S๑๒มีโรงงานปลาร้าที่ได้รับรองมาตรฐาน GMP จำนวน ๑๗ โรงงาน</p>	
	โอกาส (O)	SO (กลยุทธ์เชิงรุก)	WO (กลยุทธ์เชิงป้องกัน)
<p>O๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ นโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาภาคกลาง เน้นเกษตรคุณภาพสูง ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกษตรปลอดภัย จึงเป็นโอกาสของจังหวัดชัยนาทในการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยได้มาตรฐาน</p>			

ตารางที่ ๓๓ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยนาท (ต่อ)

ปัจจัยภายนอก	ปัจจัยภายใน	
โอกาส (O)	SO (กลยุทธ์เชิงรุก)	WO (กลยุทธ์เชิงป้องกัน)
<p>O๒ นโยบายด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกที่ชัดเจน ทั้งระดับประเทศกระทรวง กรม และประชาชนมีกระแสนิยมด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเพิ่มมากขึ้น จึงเป็นโอกาสของ จังหวัดชัยนาทที่มีศักยภาพในการปลูกพืชสมุนไพร และการผลิตยาสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ผ่านมาตรฐาน GMP ซึ่งอยู่ที่โรงพยาบาลสรรคบุรี อำเภอสรรคบุรี ในการขยายพื้นที่การปลูกพืชสมุนไพร และการผลิตยาสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้มากยิ่งขึ้น ประกอบกับพระราชบัญญัติแพทย์แผนไทย ที่เอื้อให้ได้รับมาตรฐานเพิ่มมากขึ้น</p> <p>O๓ นโยบายตลาดนำการผลิต ส่งเสริมให้เกษตรกรจำหน่ายสินค้าออนไลน์ และมีหน่วยงานสนับสนุนการช่วยเหลือเกษตรกรจำหน่ายสินค้าออนไลน์</p> <p>O๔ สัมโอขาวแตงกวาเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น จีน ฮองกง และสิงคโปร์ และมีราคาค่อนข้างสูง จึงเป็นโอกาสของจังหวัดชัยนาทที่จะขยายพื้นที่การปลูกส้มโอขาวแตงกวาได้อีกจำนวนมาก</p> <p>O๕ ความต้องการเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีของตลาดภายในประเทศสูง ทำให้จังหวัดสามารถส่งเสริมการผลิตเมล็ดข้าวพันธุ์ดี เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการ โดยปัจจุบันภาครัฐสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีเพื่อตอบสนองความต้องการของเกษตรกรได้เพียงประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ตัน/ปี ในขณะที่พื้นที่ปลูกข้าวทั้งประเทศ ๗๓.๓๓ ล้านไร่ ความต้องการเมล็ดพันธุ์ปีละประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ตัน</p>	<p>S๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘,๙,๑๐,๑๑,๑๒ O๓,๔,๕ ส่งเสริมและยกระดับการทำเกษตรแบบแปลงใหญ่</p> <p>S๑,๒,๓,๔,๖,๗,๘,๙,๑๐,๑๑,๑๒ O๖ ส่งเสริมและยกระดับการทำเกษตรอินทรีย์</p> <p>S๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘,๙,๑๐,๑๑,๑๒ O๑,๒,๓ ส่งเสริมและยกระดับสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพด้านการเกษตรในจังหวัดชัยนาท</p> <p>S๒,๕ O๑,๖ พัฒนาระบบขนส่งที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมการผลิต แปรรูป สินค้าเกษตร และรองรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p> <p>S๓,๔,๖,๘ O๓,๔,๕,๖ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตร ตามความต้องการของตลาดเฉพาะ (Niche Market) เช่น สัมโอขาวแตงกวา ข้าวขาวแจ็ก ข้าวกข ๔๓ กลุ่มผู้รักสุขภาพ เป็นต้น</p> <p>S๘,๑๐ O๑,๖ ส่งเสริมและยกระดับการผลิตสินค้าฮาลาล</p> <p>S๓,๔,๖,๗,๘,๙,๑๑,๑๒ O๓,๔,๕ ส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าเกษตรออนไลน์</p> <p>S๑๑ O๒ ส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดชัยนาท ให้เป็น “ชัยนาทเมืองสมุนไพร”</p>	<p>W๑,๕ O๑,๒,๕,๖ ส่งเสริมการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม รวมถึงเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรสมัยใหม่</p> <p>W๒,๑๑ O๑,๕,๖ สร้างและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร</p> <p>W๔ O๑,๒,๕,๖ ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรอย่างยั่งยืน</p> <p>W๑,๗,๘,๙,๑๐ O๑,๓ ส่งเสริมการทำเกษตร โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง หรือแนวปฏิบัติตามทฤษฎีใหม่</p> <p>W๑๒ O๑,๓ สร้างระบบฐานข้อมูล Big DATA ด้านการเกษตร ที่เป็นเอกภาพ</p>

ตารางที่ ๓๓ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยนาท (ต่อ)

ปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน	ปัจจัยภายใน	
ภัยคุกคาม (T)	ST (กลยุทธ์เชิงแก้ไข)	WT (กลยุทธ์เชิงรับ)
<p>T๑ ราคาผลผลิตทางการเกษตรมีความผันผวน ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ของจังหวัดชัยนาท ซึ่งมีอาชีพเกษตรกรรมถึงร้อยละ ๘๐ ยังคงมีปัญหาค่าความยากจนและปัญหาหนี้สิน จำเป็นต้องฝึกอบรมส่งเสริมให้แก่เกษตรกร เพื่อเพิ่มรายได้ และส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>T๒ การแข่งขันทางการตลาดของสินค้าเกษตรจากประเทศเพื่อนบ้านที่มีต้นทุนการผลิตและราคาต่ำ เช่น ข้าวจากประเทศเวียดนาม และเมียนมาร์ ส่งผลต่อการส่งออกข้าวซึ่งเป็นสินค้าหลักของจังหวัดชัยนาท</p> <p>T๓ วิกฤตเศรษฐกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ ส่งผลต่อการส่งออก ราคาสินค้าเกษตร สินค้าอุปโภค-บริโภคและความเป็นอยู่ของประชาชน ทำให้ประชาชนมีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย มีปัญหาหนี้สิน</p> <p>T๔ การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ฤดูกาล การแพร่ระบาดของโรค และแมลงศัตรูพืชที่ผิดธรรมชาติ และทำให้เกิดภัยพิบัติธรรมชาติที่รุนแรงและบ่อยครั้งขึ้น ส่งผลกระทบต่อการผลิตภาคการเกษตรและการดำรงชีวิตของประชาชน</p>	<p>S๑,๒,๓,๔,๗,๘,๙ T๑,๒ สนับสนุนการพัฒนาตราสัญลักษณ์ (แบรนด์) สินค้าการเกษตรให้มีความเป็นเอกลักษณ์</p> <p>S๑,๒,๓,๔,๗,๘,๙ T๔,๕ สร้างระบบเตือนภัยการเกษตร</p> <p>S๑,๒,๓,๔,๗,๘,๙ T๑,๒ ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร ให้เกิดความเข้มแข็ง</p>	<p>W๑,๓,๕,๖,๗,๘,๙,๑๐ T๑,๒,๓,๔,๕ ส่งเสริมองค์ความรู้ให้เกษตรกร เพื่อปรับเปลี่ยนวิธีคิด และวิธีการผลิตแบบทำน้อยได้มาก</p> <p>W๑,๓,๕,๖,๗,๘,๙,๑๐ T๑,๒,๓,๔,๕ ส่งเสริมการทำเกษตรแบบปลอดภัย</p>

ตารางที่ ๓๓ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยนาท (ต่อ)

ปัจจัยภายนอก ปัจจัยภายใน	ปัจจัยภายใน	
ภัยคุกคาม (T)	ST (กลยุทธ์เชิงแก้ไข)	WT (กลยุทธ์เชิงรับ)
<p>T๕ ประสบปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง โดยมีพื้นที่ประสบอุทกภัย ช้ำซาก (ห้วงปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - พ.ศ. ๒๕๖๐) จำนวน ๘๑ หมู่บ้าน ๑๗ ตำบล ในพื้นที่ ๕ อำเภอ (อำเภอเมืองชัยนาท วัดสิงห์ หันคา ทนองมะโมง และเนินขาม) ส่วนพื้นที่ประสบภัยแล้งซ้ำซาก (ติดต่อกัน ๔ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ -พ.ศ. ๒๕๖๐) จำนวน ๕ อำเภอ ๑๖ ตำบล ๑๕๒ หมู่บ้าน (อำเภอวัดสิงห์ หันคา มโนรมย์ ทนองมะโมง และเนินขาม)</p> <p>T๖ ปัญหาผักตบชวาเจริญเติบโตและขยายพันธุ์อย่างรวดเร็ว จังหวัดชัยนาทเป็นแหล่งสะสมของผักตบชวาที่ไหลตามน้ำมาจากจังหวัดทางเหนือ หากผักตบชวาในแหล่งน้ำมีจำนวนมากการระบายน้ำ การประกอบอาชีพประมง รวมถึงปัญหาน้ำเน่าเสีย</p> <p>T๗ เกิดสถานการณ์กลุ่มโรคอุบัติใหม่ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต รูปแบบใหม่ของประชาชนทั่วโลก (New Normal) และผลกระทบต่อเศรษฐกิจเป็นวงกว้าง</p> <p>T๘ เกิดปัญหาฝุ่นละออง ขนาดเล็ก PM ๒.๕ เกินค่ามาตรฐาน (ค่ามาตรฐาน ไม่เกิน ๕๐ มคก./ลบ.ม.) ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต และสุขภาพของประชาชน</p>		

การคัดเลือกสินค้าเกษตรในการส่งเสริมและพัฒนาของจังหวัดชัยนาท

การคัดเลือกสินค้าเกษตรที่จะทำการพัฒนาในแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยนาท (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) โดยใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ คือ BCG Matrix ซึ่งประกอบด้วยสินค้าในกลุ่ม STAR และ CASH COW ได้คัดเลือกสินค้าเกษตรที่จะทำการพัฒนาเพื่อบรรจุไว้ในแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยนาท (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ฉบับทบทวน พ.ศ. ๒๕๖๓

ตารางที่ ๓๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดชัยนาท

ด้านพืช	ด้านประมง	ด้านปศุสัตว์	ด้านอื่นๆ
๑. ข้าว - เมล็ดพันธุ์ข้าว - ข้าวบริโภค	๑. พันธุ์ปลาไทยน้ำจืด โกล้สุญพันธุ์	๑. โคนเนื้อ	๑. ท่องเที่ยวเชิงเกษตร
๒. อ้อยโรงงาน	๒. ปลานิลแดง (ทับทิม)	๒. แพะคุณภาพ	๒. เศรษฐกิจพอเพียง/ โครงการพระราชดำริ
๓. มันสำปะหลัง	๓. ปลากระดี่	๓. ไก่พื้นเมือง	๓. ทฤษฎีใหม่
๔. ส้มโอขาวแตงกวา	๔. ปลาสร้อย	๔. หมูแม่พันธุ์	๔. ส่งเสริมการเกษตร แปลงใหญ่
๕. พืชอื่นๆ ที่มีศักยภาพ (เช่น พืชสมุนไพร ผักปลอดภัย กล้าย ฯลฯ)	๕. ปลาทราย	๕. โคนม	๕. จุดรวบรวมสินค้าเกษตร ปลอดภัย
	๖. จระเข้	๖. อาหารสัตว์	๖. ช่องทางการจำหน่ายสินค้า ออนไลน์
	๗. ปลาร้า	๗. โรงฆ่าสัตว์	๗. การพัฒนาสารชีวภัณฑ์/เชื้อ ชีวภัณฑ์
		๘. สุกร	๘. แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
		๙. กระบือ	๙. เกษตรอินทรีย์
			๑๐. AIC จังหวัด

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยนาท

๑. วิสัยทัศน์ (Vision)

“เมืองเกษตรมาตรฐาน แหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้
สิ่งแวดล้อมสมดุล มุ่งเน้นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

๒. พันธกิจ (Mission)

๑. พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง
๒. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน
๓. ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรอย่างสมดุลและยั่งยืน
๔. สร้างศักยภาพ และความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มองค์กร สถาบันเกษตรกร เพื่อให้สามารถดำเนินการทางธุรกิจเกษตรได้

๓. เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (Goals)

๑. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตและมีรายได้จากการทำการเกษตรเพิ่มขึ้น
๒. สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดได้รับการพัฒนาการผลิตที่ปลอดภัยได้มาตรฐาน
๓. ทรัพยากรทางการเกษตรมีการนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่าและยั่งยืน
๔. พัฒนากลุ่ม องค์กร สถาบันเกษตรกร เข้าสู่ระบบธุรกิจเกษตร เพื่อเชื่อมโยงระบบธุรกิจกับระบบการผลิตเพิ่มขึ้น

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategy Issue)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้น
๒. พื้นที่การทำเกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้น
๓. เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยมีรายได้พอเพียงต่อการดำรงชีวิต และมีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมและมีคุณภาพชีวิตที่ดี
๔. รักษามาตรฐานระดับความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกรที่มีศักยภาพและปริมาณธุรกิจของสถาบันเกษตรกรเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด

๑. ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) ด้านการเกษตรเพิ่มขึ้น
๒. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่
๓. เกษตรกรที่เข้ามาปรึกษา/ได้รับเงินกู้ยืม ออก.
๔. จำนวนสถาบันเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งและรายได้สุทธิของสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์

๑. ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม
๓. ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ
๔. พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer)
๕. สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ขยายตัว
๒. การผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์มีประสิทธิภาพและคุณภาพมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด

๑. ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) ด้านการเกษตรเพิ่มขึ้น
๒. จำนวนแปลง/ฟาร์ม/สถานประกอบการได้รับการรับรองมาตรฐานอาหารปลอดภัย
๓. จำนวนชนิดสินค้าที่มีการพัฒนาตามนโยบายเขตเศรษฐกิจ (Zoning)

กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
๒. ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร
๓. เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
๔. จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร
๕. เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน
๖. สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. งบประมาณด้านงานวิจัย พัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรเพิ่มขึ้น
๒. ผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรที่นำไปใช้ประโยชน์ได้เพิ่มขึ้น
๓. มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร และถูกนำไปประยุกต์ใช้เพิ่มขึ้น
๔. เกษตรกรและผู้ให้บริการสามารถเข้าถึงข้อมูลผ่านช่องทางของระบบสารสนเทศการเกษตรเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด

๑. งบประมาณเพื่องานวิจัย พัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร ต่อปีงบประมาณประจำปีของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒. จำนวนผลงานด้านวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์
๓. จำนวนเกษตรกรและผู้รับบริการที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้
๔. จำนวนผู้ใช้บริการจากระบบสารสนเทศการเกษตร

กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร
๒. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ
๓. ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. พื้นที่ดินได้รับการจัดการและฟื้นฟู
๒. พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งน้ำในไร่นา
๓. พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนพื้นที่ดินที่ได้รับการจัดการและฟื้นฟู
๒. จำนวนแหล่งน้ำในไร่นาและแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำได้รับการพัฒนาและฟื้นฟู
๓. จำนวนพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์

๑. ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร
๒. ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๓. บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
๔. บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร
๕. สร้างภูมิคุ้มกันทางการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. บุคลากรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับการพัฒนาศักยภาพสู่การเป็น Smart Officer
๒. การบริหารจัดการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดมีประสิทธิภาพ และมีแผนงานเชิงรุกอย่างบูรณาการ
๓. ข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการตามชนิดสินค้าที่สำคัญมีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนบุคลากรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เป็น Smart Officer
๒. ร้อยละของผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด
๓. จำนวนรายการข้อมูลที่ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน
๔. จำนวนชนิดสินค้าเพื่อเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนา

กลยุทธ์

๑. พัฒนาศักยภาพการเกษตรภาครัฐ ปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการและกระบวนการทำงาน

๕. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยนาท (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					รวม ๕ ปี	กลยุทธ์
			๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕		
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : สร้างความเข้มแข็งให้กับ เกษตรกรและสถาบัน เกษตรกร	๑.๑ เกษตรกรมีรายได้เงิน สดสุทธิทางการเกษตร เพิ่มขึ้น	๑.๑.๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวม ของจังหวัด (GPP) ด้าน การเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	๓ %	๓ %	๓ %	๓ %	๓ %	๑๕ %	๑. ขยายผลการทำ การเกษตรตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๓. ส่งเสริมการทำ เกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็น ผลในทางปฏิบัติ ๔. พัฒนาองค์ความรู้ของ เกษตรกรสู่เกษตรกรมือ อาชีพ (Smart Farmer) ๕. สร้างความเข้มแข็งและ เชื่อมโยงเครือข่ายของ เกษตรกร และสถาบัน เกษตรกร
	๑.๒ พื้นที่การทำ เกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้น	๑.๒.๑ เกษตรกรได้รับการ ถ่ายทอดปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงและ ทฤษฎีใหม่ (ราย)	๕๐๐ ราย	๕๐๐ ราย	๕๐๐ ราย	๕๐๐ ราย	๕๐๐ ราย	๒,๕๐๐ ราย	๒. เสริมสร้าง ภาคภูมิใจและความมั่นคง ในการประกอบอาชีพ เกษตรกรรม ๕. สร้างความเข้มแข็งและ เชื่อมโยงเครือข่ายของ เกษตรกร และสถาบัน เกษตรกร
ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์	

			๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
	๑.๓ เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยมีรายได้พอเพียงต่อการดำรงชีวิต และมีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรม และมีคุณภาพชีวิตที่ดี	๑.๓.๑ เกษตรกรที่เข้ามาปรึกษา/ได้รับเงินกู้ยืม อชก. (ราย)	๒๐ ราย	๒๕ ราย	๓๐ ราย	๓๕ ราย	๔๐ ราย	๑๕๐ ราย	๑. ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๓. ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ ๔. พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer)
	๑.๔ รักษามาตรฐานระดับความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกรเพิ่มขึ้น	๑.๔.๑ จำนวนสถาบันสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร ที่มีความเข้มแข็ง (แห่ง)	๒ แห่ง	๒ แห่ง	๒ แห่ง	๒ แห่ง	๒ แห่ง	๑๐ แห่ง	๓. ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ ๕. สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					รวม ๕ ปี	กลยุทธ์
			๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕		
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : เพิ่มประสิทธิภาพการ บริหารจัดการสินค้าเกษตร ตลอดห่วงโซ่อุปทาน	๒.๑ มูลค่าการส่งออก สินค้าเกษตรและ ผลิตภัณฑ์ขยายตัว	๒.๑.๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวม ของจังหวัด (GPP) ด้าน การเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	๓ %	๓ %	๓ %	๓ %	๓ %	๑๕ %	๑. ส่งเสริมการผลิตสินค้า เกษตรให้ได้มาตรฐาน รองรับความต้องการของ ตลาด ๒. ส่งเสริมการบริหาร จัดการโซ่อุปทานสินค้า เกษตร ๓. เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ๕. เสริมสร้างความมั่นคง ทางอาหารอย่างยั่งยืน ๖. สนับสนุนความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐ และเอกชน (Public Private Partnership : PPP)

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
	๒.๒ การผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์มีประสิทธิภาพและคุณภาพมาตรฐานเพิ่มขึ้น	๒.๒.๑ จำนวนแปลง/ฟาร์ม/สถานประกอบการได้รับการรับรองมาตรฐานอาหารปลอดภัย (แห่ง)	๘๐๐ แห่ง	๘๕๐ แห่ง	๘๘๐ แห่ง	๙๐๐ แห่ง	๙๕๐ แห่ง	๙๕๐ แห่ง	๑. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด ๒. ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร ๓. เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ๕. เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน ๗. สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร
		๒.๒.๒ จำนวนชนิดสินค้าที่มีการพัฒนาตามนโยบายเขตเศรษฐกิจ (Zoning)	๕ ชนิด	๕ ชนิด	๕ ชนิด	๕ ชนิด	๕ ชนิด	๕ ชนิด	๒. ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร ๓. เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ๕. เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน ๗. สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม	๓.๑ งบประมาณด้านงานวิจัย พัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรเพิ่มขึ้น	๓.๑.๑ งบประมาณเพื่อ งานวิจัย พัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร ต่องบประมาณของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ร้อยละ)	๑.๕%	๑.๕%	๒%	๒%	๒%	๒%	๑. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร ๒. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ ๓. ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์
	๓.๒ ผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ได้เพิ่มขึ้น	๓.๒.๑ จำนวนผลงานด้านวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์ (ชิ้นงาน)	๑๘๗ ชิ้นงาน	๑๘๗ ชิ้นงาน	๑๘๗ ชิ้นงาน	๑๘๗ ชิ้นงาน	๑๘๗ ชิ้นงาน	๙๓๕ ชิ้นงาน	๑. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร ๒. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ ๓. ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

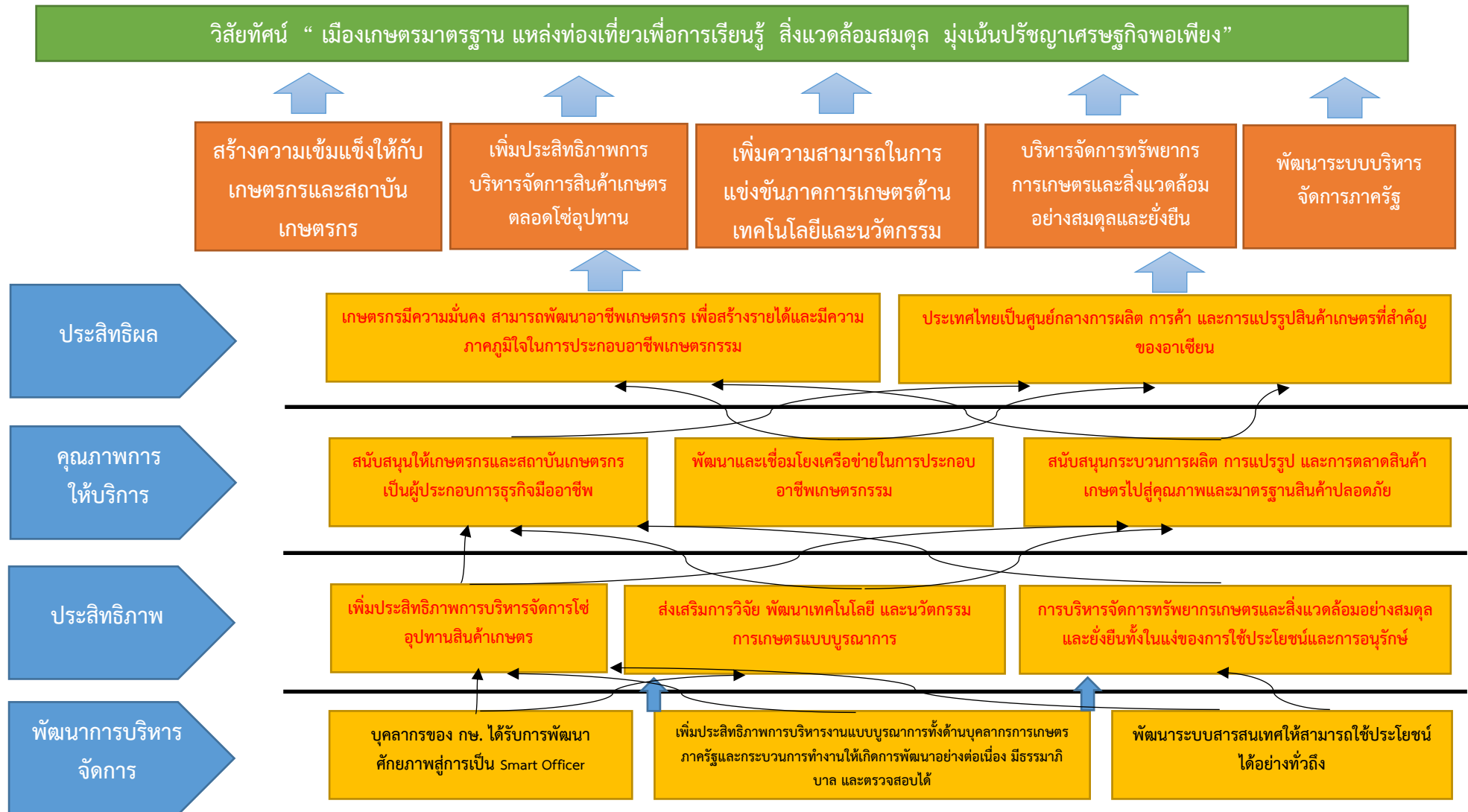
ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
	๓.๓ มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร และถูกนำไปประยุกต์ใช้เพิ่มขึ้น	๓.๓.๑ จำนวนเกษตรกรและผู้รับบริการที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ (ราย)	๑๐๐ ราย	๑๐๐ ราย	๑๐๐ ราย	๑๐๐ ราย	๑๐๐ ราย	๕๐๐ ราย	๑. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร ๒. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ ๓. ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์
	๓.๔ เกษตรกรและผู้ให้บริการสามารถเข้าถึงข้อมูลผ่านช่องทางของระบบสารสนเทศการเกษตรเพิ่มขึ้น	๓.๔.๑ จำนวนผู้ใช้บริการจากระบบสารสนเทศการเกษตร (ราย)	๑๐๐ ราย	๑๐๐ ราย	๑๐๐ ราย	๑๐๐ ราย	๑๐๐ ราย	๕๐๐ ราย	๑. ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร ๒. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ ๓. ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : บริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรและ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน	๔.๑ พื้นที่ดินได้รับการ จัดการและฟื้นฟู	๔.๑.๑ จำนวนพื้นที่ดิน ได้รับการจัดการ (ราย)	๑๕๐ ราย	๑๖๐ ราย	๑๗๐ ราย	๑๘๐ ราย	๑๙๐ ราย	๑๙๐ ราย	๑. ฟื้นฟูและอนุรักษ์ ทรัพยากรการเกษตร ๕. สร้างภูมิคุ้มกันทาง การเกษตรต่อการ เปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ (Climate Change)
	๔.๒ พัฒนาและฟื้นฟู แหล่งน้ำในไร่นา	๔.๒.๑ จำนวนแหล่งน้ำในไร่นา และแหล่งน้ำเพื่อการ อนุรักษ์ดินและน้ำได้รับการ พัฒนาและฟื้นฟู (แห่ง)	๔๐ แห่ง	๔๐ แห่ง	๔๐ แห่ง	๔๐ แห่ง	๔๐ แห่ง	๒๐๐ แห่ง	๑. ฟื้นฟูและอนุรักษ์ ทรัพยากรการเกษตร ๓. บริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ ๕. สร้างภูมิคุ้มกันทาง การเกษตรต่อการ เปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ (Climate Change)
	๔.๓ พื้นที่ชลประทาน เพิ่มขึ้น	๔.๓.๑ จำนวนพื้นที่ ชลประทานเพิ่มขึ้น (ไร่)	๖๘๒,๖๕๔ ไร่	๖๙๐,๐๐๐ ไร่	๖๙๕,๐๐๐ ไร่	๗๐๐,๐๐๐ ไร่	๗๐๕,๐๐๐ ไร่	๗๐๕,๐๐๐ ไร่	๑. ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากร การเกษตร ๓. บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๕. สร้างภูมิคุ้มกันทาง การเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ (Climate Change)

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	รวม ๔ ปี	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ : พัฒนาระบบบริหาร จัดการภาครัฐ	๕.๑ บุคลากรของ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ได้รับการพัฒนา ศักยภาพสู่การเป็น Smart Officer	๕.๑.๑ จำนวนบุคลากรของ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ที่เป็น Smart Officer (ราย)	๒๐ ราย	๒๕ ราย	๓๐ ราย	๓๕ ราย	๔๐ ราย	๔๐ ราย	๑. พัฒนาบุคลากร การเกษตรภาครัฐ ปรับปรุง โครงสร้างส่วนราชการ และ กระบวนการทำงาน
	๕.๒ การบริหารจัดการ การพัฒนาการเกษตรและ สหกรณ์ของจังหวัดมี ประสิทธิภาพ และมี แผนการดำเนินงานเชิงรุก อย่างบูรณาการ	๕.๒.๑ ร้อยละของผลการ ดำเนินงานตามแผนพัฒนา การเกษตรและสหกรณ์ของ จังหวัด (ร้อยละ)	๔๐	๕๐	๖๐	๗๐	๗๕	๗๕	๑. พัฒนาบุคลากร การเกษตรภาครัฐ ปรับปรุง โครงสร้างส่วนราชการ และ กระบวนการทำงาน
		๕.๒.๒ ร้อยละความพึง พอใจของผู้รับบริการและผู้ มีส่วนได้เสีย (ร้อยละ)	๘๐	๘๕	๙๐	๙๕	๑๐๐	๑๐๐	๑. พัฒนาบุคลากร การเกษตรภาครัฐ ปรับปรุง โครงสร้างส่วนราชการ และ กระบวนการทำงาน
	๕.๓ ข้อมูลเพื่อการบริหาร จัดการตามชนิดสินค้าที่ สำคัญมีความถูกต้องและ เป็นปัจจุบัน	๕.๓.๑ จำนวนรายการ ข้อมูลที่ปรับปรุงให้เป็น ปัจจุบัน	๗	๘	๙	๑๐	๑๕	๑๕	๑. พัฒนาบุคลากร การเกษตรภาครัฐ ปรับปรุง โครงสร้างส่วนราชการ และ กระบวนการทำงาน
		๕.๓.๒ จำนวนชนิดสินค้า เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการ พัฒนา (ชนิด)	๑	๒	๓	๔	๕	๕	๑. พัฒนาบุคลากร การเกษตรภาครัฐ ปรับปรุง โครงสร้างส่วนราชการ และ กระบวนการทำงาน

๖. แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

๗. สรุปข้อเสนอโครงการตามจุดเน้นทางยุทธศาสตร์ด้านการเกษตรของจังหวัด (Positioning)
ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยนาท (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

โครงการ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์โครงการ			
		การเพิ่ม ประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีด ความสามารถ ในการแข่งขัน	การลดต้นทุน	หมายเหตุ
Positioning ๑ เมล็ดพันธุ์ข้าว ข้าวบริโภคนิยม	๖๘๒,๘๐๐				
๑. โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิต และการตลาดเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี ประจำปี ๒๕๖๒ (สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท)	๒๖๒,๖๐๐	✓			งบจังหวัด
๒. โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิต และจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี จังหวัดชัยนาทเชิงธุรกิจ ประจำปี ๒๕๖๔ (สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท)	๑๓๔,๗๐๐	✓			งบจังหวัด
๓. โครงการส่งเสริมการตลาดข้าวเพื่อบริโภค ปี ๒๕๖๔ (สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท)	๒๘๕,๕๐๐	✓			งบจังหวัด
Positioning ๒ สินค้าเกษตร (ผักปลอดภัย ส้มโอขาวแตงกวา พืชไร่ พืชสมุนไพร ปศุสัตว์ และสัตว์น้ำจืด)	๑๐,๐๓๕,๐๐๐				
๑. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชไร่ (มันสำปะหลัง) ประจำปี ๒๕๖๒ (สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท)	๑,๔๗๓,๗๐๐	✓			งบจังหวัด
๒. โครงการพัฒนากระบวนการผลิตสู่มาตรฐาน และการตลาดส้มโอขาวแตงกวา จังหวัดชัยนาท ประจำปี ๒๕๖๒ (สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยนาท)	๒,๔๘๕,๐๐๐	✓			งบจังหวัด
๓. โครงการส่งเสริมการผลิตและการตลาดสินค้าประมงมาตรฐาน ประจำปี ๒๕๖๒ (สำนักงานประมงจังหวัดชัยนาท)	๑,๑๗๖,๓๐๐	✓			งบจังหวัด

โครงการ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์โครงการ			
		การเพิ่ม ประสิทธิภาพ	การเพิ่มขีด ความสามารถ ในการแข่งขัน	การลดต้นทุน	หมายเหตุ
๔. โครงการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตแพะคุณภาพดี เพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจใหม่รองรับอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล ประจำปี ๒๕๖๓ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยนาท)	๑,๔๘๐,๐๐๐		✓		งบจังหวัด
๕. โครงการพัฒนากระบวนการผลิตสู่มาตรฐาน และการตลาดส้มโอขาวแตงกวา จังหวัดชัยนาท ประจำปี ๒๕๖๔ (สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยนาท)	๘๖๖,๔๐๐	✓			งบจังหวัด
๖. โครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการผลิตพืชผักปลอดภัยจังหวัดชัยนาท ปี ๒๕๖๔ (สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท)	๒๐๘,๖๐๐	✓			งบจังหวัด
๗. โครงการ “ชัยนาทเมืองสมุนไพร” (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดชัยนาท)	๑,๖๒๔,๒๐๐		✓		งบจังหวัด
๘. โครงการส่งเสริมการผลิตและการตลาดประมงมาตรฐาน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (สำนักงานประมงจังหวัดชัยนาท)	๗๒๕,๐๐๐	✓			งบจังหวัด
Positioning ๓ โคนม	๒๘,๓๑๔,๕๐๐				
๑. โครงการโครงการส่งเสริมโคนมตามโครงการโคนม - กระป๋อง ตามพระราชดำริจังหวัดชัยนาท ประจำปี ๒๕๖๒ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยนาท)	๒๘,๓๑๔,๕๐๐		✓		งบ Function ปศ.

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยนาท (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยดำเนินการ	
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ		
๑.๑ ขยายผลการทำ การเกษตร ตามหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจ พอเพียง	๑ โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่/ประสานงาน	๑	๑๐๐ ราย	๘๐,๐๐๐	๑๐๐ ราย	๘๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๒๐๐ ราย	๑๖๐,๐๐๐	สป.กษ.ชน	
	๒ โครงการพัฒนาศูนย์ ปราชญ์	๑	๕ ศูนย์	๓๙๖,๐๐๐	๓ ศูนย์	๓๓๐,๐๐๐	๒ ศูนย์	๒๙๑,๔๐๐	๒ ศูนย์	๒๙๑,๔๐๐	๒ ศูนย์	๒๙๑,๔๐๐	๒ ศูนย์	๑,๖๐๐,๒๐๐	สป.กษ.ชน	
	๓ โครงการทฤษฎีใหม่ ๕ ประสาน	๑	๘ อำเภอ	๓๒,๐๐๐	๘ อำเภอ	๑๔,๖๓๐	๘ อำเภอ	๓๘,๕๙๒	๘ อำเภอ	๓๘,๕๙๒	๘ อำเภอ	๓๘,๕๙๒	๘ อำเภอ	๑๖๒,๔๐๖	สนง.กษ.ชน	
	๔ โครงการคลินิกเกษตร เคลื่อนที่	๑	๔ ครั้ง	๓๘,๐๐๐	๔ ครั้ง	๓๘,๐๐๐	๔ ครั้ง	๓๘,๐๐๐	๔ ครั้ง	๓๘,๐๐๐	๔ ครั้ง	๓๘,๐๐๐	๔ ครั้ง	๑๙๐,๐๐๐	ปศ.ชน	
	๕ โครงการคลินิกเกษตร เคลื่อนที่	๑	-	-	๔ ครั้ง	๒๕,๘๕๐	๔ ครั้ง	๒๕,๘๕๐	๔ ครั้ง	๒๕,๘๕๐	๔ ครั้ง	๒๕,๘๕๐	๔ ครั้ง	๑๐๓,๔๐๐	กสส.ชน	
	๖ โครงการคลินิกเกษตร เคลื่อนที่ในพระราชานุ เคราะห์	๑	๔ ครั้ง	๑๒๐,๐๐๐	-	-	๔ ครั้ง	๑๒๐,๐๐๐	๔ ครั้ง	๑๒๐,๐๐๐	๔ ครั้ง	๑๒๐,๐๐๐	๔ ครั้ง	๑๖ ครั้ง	๔๘๐,๐๐๐	กสส.ชน
	๗ โครงการคลินิกเกษตร เคลื่อนที่	๑	-	-	๔ ครั้ง	๖๒,๐๐๐	๔ ครั้ง	๖๐,๐๐๐	๔ ครั้ง	๖๐,๐๐๐	๔ ครั้ง	๖๐,๐๐๐	๑๒ ครั้ง	๑๘๐,๐๐๐	ศวท.ชน	
	๘ โครงการคลินิกเกษตร เคลื่อนที่	๑	-	-	-	-	๔ ครั้ง	๖๐,๐๐๐	๔ ครั้ง	๖๐,๐๐๐	๔ ครั้ง	๖๐,๐๐๐	๑๒ ครั้ง	๑๘๐,๐๐๐	ศวท.ชน	
	๙ โครงการคลินิกเกษตร เคลื่อนที่	๑	-	-	-	-	๔ ครั้ง	๑๒๐,๐๐๐	๔ ครั้ง	๑๒๐,๐๐๐	๔ ครั้ง	๑๒๐,๐๐๐	๑๒ ครั้ง	๓๖๐,๐๐๐	ศวท.ชน	
	๑๐ โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่	๑	-	-	-	-	๒ ศูนย์	๑๘,๐๐๐	๒ ศูนย์	๑๘,๐๐๐	๒ ศูนย์	๑๘,๐๐๐	๒ ศูนย์	๕๔,๐๐๐	ศวท.ชน	
	๑๑ โครงการส่งเสริม เศรษฐกิจพอเพียงขยาย ผลสู่การปฏิบัติ	๑	-	-	๕ ราย	๑๓,๐๐๐	๕ ราย	๑๖,๐๐๐	๕ ราย	๑๖,๐๐๐	๕ ราย	๑๖,๐๐๐	๕ ราย	๒๐ ราย	๖๑,๐๐๐	กสส.ชน
	๑๒ โครงการสนับสนุนวิชาการ ด้านพืชในโครงการ พระราชดำริ	๑	-	-	๒ โครงการ	๘๐,๐๐๐	๒ โครงการ	๒๘,๐๐๐	๒ โครงการ	๒๘,๐๐๐	๒ โครงการ	๒๘,๐๐๐	๘ โครงการ	๑๖๔,๐๐๐	สวพ.๕	
	๑๓ โครงการส่งเสริมการ ดำเนินงานอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ	๑	-	-	๑ โครงการ	๑๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๐,๐๐๐	๑ โครงการ	๗๐,๐๐๐	กษ.ชน	
	๑๔ โครงการส่งเสริมเกษตร ทฤษฎีใหม่	๑	-	-	๑ โครงการ	๘,๐๐๐	-	-	๑ โครงการ	๘,๐๐๐	๑ โครงการ	๘,๐๐๐	๓ โครงการ	๒๔,๐๐๐	สศก.๗	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยดำเนินการ
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๑๕	โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ (โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ)	๑	-	-	๔ ครั้ง	๖๒,๐๐๐	๔ ครั้ง	๖๐,๐๐๐	๔ ครั้ง	๖๐,๐๐๐	๔ ครั้ง	๖๐,๐๐๐	๑๖ ครั้ง	๒๔๒,๐๐๐	ศวท.ชน
๑๖	โครงการ อพ.สธ (โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ)	๑	-	-	๑ โรงเรียน	๒๕,๕๐๐	๑ โรงเรียน	๒๑,๐๐๐	๑ โรงเรียน	๒๑,๐๐๐	๑ โรงเรียน	๒๑,๐๐๐	๔ โรงเรียน	๘๘,๕๐๐	สปก.ชน
๑๗	โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ (โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ)	๑	-	-	๔ ครั้ง	๑๓,๐๐๐	๔ ครั้ง	๑๐,๐๐๐	๔ ครั้ง	๑๐,๐๐๐	๔ ครั้ง	๑๐,๐๐๐	๑๖ ครั้ง	๔๓,๐๐๐	สปก.ชน
๑๘	โครงการสนับสนุนโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๑	-	-	-	-	๒ โครงการ	๒๘,๐๐๐	๒ โครงการ	๒๘,๐๐๐	๒ โครงการ	๒๘,๐๐๐	๒ โครงการ	๘๘,๐๐๐	สวพ.๕
๑๙	โครงการรณรงค์ปลูกหญ้าแฝก (โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ)	๑	-	-	๒๐ ราย/ไร่	๑๑,๘๐๐	๒๐ ราย/ไร่	๔๓,๐๐๐	๒๐ ราย/ไร่	๔๓,๐๐๐	๒๐ ราย/ไร่	๔๓,๐๐๐	๑๖๐ ราย/ไร่	๑๔๐,๘๐๐	สปก.ชน
๒๐	โครงการกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	๑	-	-	๗๕ ราย	๑๒๑,๘๕๐	-	-	-	-	-	-	๗๕ ราย	๑๒๑,๘๕๐	สปก.ชน
๒๑	โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่	๑	-	-	๔ ครั้ง	๑๐๕,๐๐๐	๔ ครั้ง	๘๔,๐๐๐	๔ ครั้ง	๘๔,๐๐๐	๔ ครั้ง	๘๔,๐๐๐	๑๖ ครั้ง	๓๕๗,๐๐๐	พท.ชน
๒๒	โครงการสนับสนุนงานพัฒนาที่ดินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่	๑	-	-	๕๗๐ ราย	๕๒๐,๐๙๐	๑๗๐ ราย	๒๓๔,๖๐๐	๑๗๐ ราย	๒๓๔,๖๐๐	๑๗๐ ราย	๒๓๔,๖๐๐	๑,๐๘๐ ราย	๑,๒๒๓,๘๙๐	พท.ชน
๒๓	โครงการสนับสนุนโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ด้านการประมง	๑	-	-	๔๔๘ ราย	๓๑๒,๙๐๐	๔๔๘ ราย	๑๒๒,๐๐๐	๔๔๘ ราย	๑๒๒,๐๐๐	๔๔๘ ราย	๑๒๒,๐๐๐	๑,๗๙๒ ราย	๖๗๘,๙๐๐	ศฟพจ.เขต ๙ ชน
๒๔	โครงการสนับสนุนการจัดสถานีถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการศัตรูพืชในสวน ถ่ายทอดศัตรูพืชในสวน ถ่ายทอดความรู้ Field day	๑	-	-	๘ อำเภอ	๔๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๘ อำเภอ	๔๐,๐๐๐	ศวอ.ชน
๒๕	โครงการให้บริการเคลื่อนที่	๑	-	-	๓ ครั้ง	๙,๐๐๐	๓ ครั้ง	๒๔,๕๐๐	๓ ครั้ง	๒๔,๕๐๐	๓ ครั้ง	๒๔,๕๐๐	๑๒ ครั้ง	๘๒,๕๐๐	ศวอ.ชน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยดำเนินการ		
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี				
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ			
๒๖	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	๑	-	-	๘ ศูนย์	๘๓,๒๐๐	๘ ศูนย์	๗๑,๒๐๐	๘ ศูนย์	๗๑,๒๐๐	๘ ศูนย์	๗๑,๒๐๐	๘ ศูนย์	๗๑,๒๐๐	๘ ศูนย์	๒๙๖,๘๐๐	ตส.ชน
๒๗	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)	๑	-	-	-	-	๘ ศูนย์	๗๙,๒๐๐	๘ ศูนย์	๗๙,๒๐๐	๘ ศูนย์	๗๙,๒๐๐	๘ ศูนย์	๗๙,๒๐๐	๘ ศูนย์	๒๓๗,๖๐๐	พค.ชน
๒๘	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ผลิตและสนับสนุนหัวเชื้อจุลินทรีย์	๑	-	-	-	-	๒,๓๔๐ ขวด	๒๓๔,๐๐๐	๒,๓๔๐ ขวด	๒๓๔,๐๐๐	๒,๓๔๐ ขวด	๒๓๔,๐๐๐	๒,๓๔๐ ขวด	๒๓๔,๐๐๐	๗,๐๒๐ ขวด	๗๐๒,๐๐๐	ศวอ.ชน
๒๙	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) สนับสนุนปัจจัยควบคุมศัตรูพืชในพื้นที่	๑	-	-	-	-	๑,๕๐๐ ไร่	๗๕๐,๐๐๐	๑,๕๐๐ ไร่	๗๕๐,๐๐๐	๑,๕๐๐ ไร่	๗๕๐,๐๐๐	๑,๕๐๐ ไร่	๗๕๐,๐๐๐	๔,๕๐๐ ไร่	๒,๒๕๐,๐๐๐	ศวอ.ชน
๓๐	โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๑	๒๐ ไร่	๒๒๑,๘๘๐	๘๐ ไร่	๑๖๑,๒๐๐	-	-	๘๐ ไร่	๑๖๑,๒๐๐	๘๐ ไร่	๑๖๑,๒๐๐	๒๖๐ ไร่	๗๐๕,๔๘๐	๗๐๕,๔๘๐	๗๐๕,๔๘๐	ปศ.ชน
๓๑	โครงการติดตามความก้าวหน้าของโครงการพระราชดำริร่วมกับสำนักพระราชวังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑	-	-	๕ ครั้ง	๓๕,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	-	๕ ครั้ง	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	กสท เขต ๑ ชน
๓๒	โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่	๑	-	-	-	-	๔ ครั้ง	๑๘,๘๐๐	๔ ครั้ง	๑๘,๘๐๐	๔ ครั้ง	๑๘,๘๐๐	๑๒ ครั้ง	๕๖,๔๐๐	๕๖,๔๐๐	๕๖,๔๐๐	ตส.ชน
๓๓	โครงการส่งเสริมทักษะในการประกอบอาชีพทั้งในและนอกภาคเกษตร (ทฤษฎีใหม่)	๑	-	-	-	-	๒๑๗ ไร่	๘๒,๓๖๐	๒๑๗ ไร่	๘๒,๓๖๐	๒๑๗ ไร่	๘๒,๓๖๐	๒๑๗ ไร่	๘๒,๓๖๐	๖๕๑ ไร่	๒๔๗,๐๘๐	ตส.ชน
๓๔	โครงการสนับสนุนการดำเนินงานคลินิกพืช	๑	-	-	-	-	๑ งาน	๕,๐๐๐	๑ งาน	๕,๐๐๐	๑ งาน	๕,๐๐๐	๑ งาน	๕,๐๐๐	๓ งาน	๑๕,๐๐๐	ศวอ.ชน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วย ดำเนินการ
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๓๕	โครงการสนับสนุนเกษตรกร ทฤษฎีใหม่ด้านการประมง	๑	-	-	-	-	๔๔๘ ราย	๑๐๕,๓๐๐	๔๔๘ ราย	๑๐๕,๓๐๐	๔๔๘ ราย	๑๐๕,๓๐๐	๑,๓๔๔ ราย	๓๑๕,๙๐๐	ปม.ชน
๓๖	โครงการสืบสานรักษา และต่อยอดเศรษฐกิจ พอเพียง	๑	-	-	-	-	๑ โครงการ	๑๔,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๔,๐๐๐	๑ โครงการ	๑๔,๐๐๐	๓ โครงการ	๔๒,๐๐๐	ปม.ชน
๓๗	โครงการศูนย์เรียนรู้เพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร (ศพก.)	๑	-	-	๔๘ ราย	๑๕๗,๐๐๐	๔๘ ราย	๑๔๖,๐๐๐	๔๘ ราย	๑๔๖,๐๐๐	๔๘ ราย	๑๔๖,๐๐๐	๑๙๒ ราย	๕๙๕,๐๐๐	ปม.ชน
๓๘	โครงการศูนย์เรียนรู้การ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร	๑	๘ ศูนย์	๓๘๓,๒๐๐	๘ ศูนย์	๙๔๖,๘๐๐	๘ ศูนย์	๙๓๑,๐๑๕	๘ ศูนย์	๙๓๑,๐๑๕	๘ ศูนย์	๙๓๑,๐๑๕	๘ ศูนย์	๔,๑๒๓,๐๔๕	กสภ.ชน
๓๙	โครงการส่งเสริมการ อารักขาพืชเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร	๑	-	-	๒๕ ราย	๕,๐๐๐	๓๐ ราย	๔๖,๐๐๐	๓๐ ราย	๔๖,๐๐๐	๓๐ ราย	๔๖,๐๐๐	๑๑๕ ราย	๑๔๓,๐๐๐	กสภ.ชน
๔๐	โครงการศูนย์เรียนรู้การ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร	๑	๘ ศพก.	๑๓๔,๕๐๐	๑ โครงการ	๖๑,๒๐๐	๑ โครงการ	๖๑,๒๐๐	๑ โครงการ	๖๑,๒๐๐	๑ โครงการ	๖๑,๒๐๐	๘ ศพก.	๓๗๙,๓๐๐	กข.ชน
๔๑	โครงการศูนย์เรียนรู้การ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร (ศพก.)	๑	-	-	๑ ศูนย์	๓๕,๔๐๐	๑ ศูนย์	๒๔,๗๐๐	๑ ศูนย์	๒๔,๗๐๐	๑ ศูนย์	๒๔,๗๐๐	๑ ศูนย์	๑๐๙,๕๐๐	สปภ.ชน
๔๒	โครงการศูนย์เรียนรู้การ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร (ศพก.)	๑	-	-	๓ ศูนย์	๒๐,๕๐๐	-	-	-	-	-	-	๓ ศูนย์	๒๐,๕๐๐	กสภ.ชน
๔๓	โครงการศูนย์เรียนรู้การ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร (ศพก.)	๑	-	-	๑๕๐ ราย	๗๕,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๑๕๐ ราย	๗๕,๐๐๐	สวพ.๕
๔๔	โครงการเกษตรผสมผสาน ในสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	๑	-	-	๑๑๐ ราย	๓๖๖,๒๐๐	-	-	-	-	-	-	๑๑๐ ราย	๓๖๖,๒๐๐	กสภ.ชน
๔๕	โครงการผลิตเสบียงสัตว์ สนับสนุนโครงการอื่น เนื่องมาจากพระราชดำริ	๑	-	-	-	-	๔๐ ตัน	๑๐๒,๔๐๐	๔๐ ตัน	๑๐๒,๔๐๐	๔๐ ตัน	๑๐๒,๔๐๐	๑๒๐ ตัน	๓๐๗,๒๐๐	ศพส.ชน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยดำเนินการ
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๑.๒ เสริมสร้างภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร	๔๖ โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีชีวิตชุมชน	๑	-	-	๑ งาน	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑ งาน	๓๔,๐๐๐	๑ งาน	๓๔,๐๐๐	๑ งาน	๓๔,๐๐๐	๔ งาน	๑,๖๐๒,๐๐๐	กสภ.ชน
	๔๗ โครงการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	๑	-	-	๑๖๐ ราย	๑๗๘,๔๐๐	๑๖๐ ราย	๒๕๓,๕๐๐	๑๖๐ ราย	๒๕๓,๕๐๐	๑๖๐ ราย	๒๕๓,๕๐๐	๖๔๐ ราย	๙๓๘,๙๐๐	กสภ.ชน
	๔๘ โครงการตลาดเกษตรกร (Farmer Market)	๑	-	-	๑๕ ราย	๘๒,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๑๕ ราย	๘๒,๐๐๐	กสภ.ชน
	๔๙ โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร	๑	-	-	๑ โครงการ	๑๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๒๓,๕๕๐	๑ โครงการ	๒๓,๕๕๐	๑ โครงการ	๒๓,๕๕๐	๔ โครงการ	๘๕,๖๕๐	กข.ชน
	๕๐ โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพทางการเกษตร	๑	-	-	๑๐๐ ราย	๓๓๘,๐๒๐	๔๐๐ ราย	๔๘๖,๕๐๐	๔๐๐ ราย	๔๘๖,๕๐๐	๔๐๐ ราย	๔๘๖,๕๐๐	๑,๓๐๐ ราย	๑,๗๙๗,๕๒๐	ศวท.ชน
	๕๑ โครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน	๑	-	-	๕๐ ราย	๕๐,๕๐๐	๒๐ ราย	๔๘,๙๖๒.๕๐	๒๐ ราย	๔๘,๙๖๒.๕๐	๒๐ ราย	๔๘,๙๖๒.๕๐	๑๑๐ ราย	๑๙๗,๓๘๘	สปก.ชน
	๕๒ โครงการส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านไทย การพัฒนาและส่งเสริมศิลปหัตถกรรม	๑	-	-	๑๕ ราย	๒๔,๔๐๐	๑๕ ราย	๒๗,๘๕๐	๑๕ ราย	๒๗,๘๕๐	๑๕ ราย	๒๗,๘๕๐	๖๐ ราย	๑๐๗,๙๕๐	สปก.ชน
	๕๓ โครงการสร้างความภูมิใจในการสืบทอดอาชีพเกษตรกร	๑	-	-	๑ โครงการ	๓๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๑ โครงการ	๓๐,๐๐๐	กสภ.เขต ๑ ชน
	๕๔ โครงการประเมินความพร้อมและเชื่อมโยงเส้นทาง (Rote trip) การท่องเที่ยววิถีการเกษตร	๑	-	-	๒ เส้นทาง	๗๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๒ เส้นทาง	๗๐,๐๐๐	กสภ.เขต ๑ ชน
	๕๕ โครงการประกวดศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนดีเด่น	๑	-	-	๒๙ ราย	๑๑๓,๑๐๐	-	-	-	-	-	-	๒๙ ราย	๑๑๓,๑๐๐	กสภ.เขต ๑ ชน
	๕๖ โครงการเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร	๑	-	-	๑ โครงการ	๒๔,๒๐๐	-	-	-	-	-	-	๑ โครงการ	๒๔,๒๐๐	กสภ.ชน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยดำเนินการ
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๑.๓ ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ	๕๗ โครงการเกษตรเกษตรผสมผสานสู่ชุมชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง	๒	๖๐ ราย	๘๗๐,๐๐๐	๖๐ ราย	๖๘๘,๙๐๐	-	-	-	-	-	-	๖๐ ราย	๑,๕๕๘,๙๐๐	๑. สป.กษ.ชน ๒. พต.ชน ๓. กสภ.ชน
	๕๘ โครงการศูนย์เรียนรู้การเกษตรแบบพึ่งพาตนเองบ้านเนินขามอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๑	๑ แห่ง	๕๕,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๑ แห่ง	๕๕,๐๐๐	สป.กษ.ชน
	๕๙ โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	๑	-	-	๑ โครงการ	๑๙๙,๗๐๐	๑ โครงการ	๒๓๔,๘๐๐	๑ โครงการ	๒๓๔,๘๐๐	๑ โครงการ	๒๓๔,๘๐๐	๔ โครงการ	๙๐๔,๑๐๐	กษ.ชน
	๖๐ โครงการพัฒนาการผลิตเกษตรอินทรีย์	๑	๓๐ แปลง	๖๖,๐๐๐	๕๐ แปลง	๘๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๘๐ แปลง	๑๔๖,๐๐๐	กสภ.ชน
	๖๑ โครงการส่งเสริมเกษตรกรรมทางเลือก	๑	-	-	๒๐ ราย	๗๘,๐๐๐	๗๐ ราย	๘๓,๐๐๐	๗๐ ราย	๘๓,๐๐๐	๗๐ ราย	๘๓,๐๐๐	๒๓๐ ราย	๓๒๗,๐๐๐	กสภ.ชน
	๖๒ โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	๑	-	-	๕๐๒ ราย	๑๙๗,๙๓๐	-	-	-	-	-	-	๕๐๒ ราย	๑๙๗,๙๓๐	ตส.ชน
	๖๓ โครงการถอดบทเรียนศูนย์เรียนรู้	๑	-	-	๑ จุด	๑๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๑ จุด	๑๐,๐๐๐	กสภ.เขต ๑ ชน
	๖๔ โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	๑	-	-	-	-	๖๐ ราย/ ๓๐๐ ไร่	๓๔๗,๗๙๗	๖๐ ราย/ ๓๐๐ ไร่	๓๔๗,๗๙๗	๖๐ ราย/ ๓๐๐ ไร่	๓๔๗,๗๙๗	๖๐ ราย/ ๓๐๐ ไร่	๑,๐๔๓,๓๙๐	สปก.ชน
	๖๕ โครงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์	๑	-	-	-	-	๕ ราย	๕,๐๐๐	๕ ราย	๕,๐๐๐	๕ ราย	๕,๐๐๐	๕ ราย	๑๕,๐๐๐	ศพจ.เขต ๙ ชน
๑.๔ พัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรผู้เกษียณอายุอาชีพ (Smart Farmer)	๖๖ โครงการพัฒนาเกษตรกรผู้เกษียณอายุอาชีพ (Smart Farmer)	๑	๓๐ ราย	๖๖,๐๐๐	๑๕๐ ราย	๓๖,๐๐๐	๑๕๐ ราย	๓๖,๘๐๐	๑๕๐ ราย	๓๖,๘๐๐	๑๕๐ ราย	๓๖,๘๐๐	๖๓๐ ราย	๒๑๒,๔๐๐	ปม.ชน
	๖๗ การพัฒนาหมอดินอาสาและหมอดินน้อย	๑	๕๑๔ ราย	๒๔๐,๒๐๐	๕๖๕ ราย	๒๙๓,๗๕๐	-	-	-	-	-	-	๑,๐๗๙	๕๓๓,๙๕๐	พต.ชน
	๖๘ โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	๑	-	-	๕๐ ราย	๘๕,๖๐๐	๒๐ ราย	๘๓,๔๕๑.๕๐	๒๐ ราย	๘๓,๔๕๑.๕๐	๒๐ ราย	๘๓,๔๕๑.๕๐	๑๑๐ ราย	๓๓๕,๙๕๑.๕๐	สปก.ชน
	๖๙ โครงการพัฒนาเกษตรกรผู้เกษียณอายุอาชีพ (Smart Farmer)	๑	-	-	๗๐ ราย	๒๗๙,๘๘๐	-	-	-	-	-	-	๗๐ ราย	๒๗๙,๘๘๐	สปก.ชน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วย ดำเนินการ
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
	๗๐ โครงการพัฒนาเกษตรกรผู้ เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	๑	-	-	๑ โครงการ	๒๐๕,๐๐๐	๑ โครงการ	๘๓,๘๐๐	๑ โครงการ	๘๓,๘๐๐	๑ โครงการ	๘๓,๘๐๐	๔ โครงการ	๔๕๖,๔๐๐	กข.ชน
	๗๑ โครงการ พัฒนาเกษตรกร สู่เกษตรกรปราดเปรื่อง (SMART FARMER)	๑	๘๗ ไร่	๘๔,๗๓๐	๘๐ ไร่	๓๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๑๖๗ ไร่	๑๑๔,๗๓๐	ปศ.ชน
	๗๒ โครงการส่งเสริมและ พัฒนาศักยภาพ	๑	-	-	๔๐ ไร่	๑๐,๒๐๐	-	-	-	-	-	-	๔๐ ไร่	๑๐,๒๐๐	ปศ.ชน
	๗๓ โครงการพัฒนาเกษตรกรผู้ เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	๑	๑๐๒ ไร่	๓๓,๘๐๐	๒๗๐ ไร่	๒๘๘,๐๐๐	๒๐๐ ไร่	๓๔๖,๒๐๐	๒๐๐ ไร่	๓๔๖,๒๐๐	๒๐๐ ไร่	๓๔๖,๒๐๐	๘๗๒ ไร่	๑,๓๖๐,๔๐๐	กสภ.ชน
	๗๔ โครงการพัฒนาเกษตรกร รุ่นใหม่ให้เป็น Smart Farmer	๑	๓๐ ไร่	๓๖,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๓๐ ไร่	๓๖,๐๐๐	กสภ.ชน
	๗๕ โครงการพัฒนาเกษตรกรผู้ เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	๑	-	-	๖๐ ไร่	๒๓,๒๐๐	-	-	-	-	-	-	๖๐ ไร่	๒๓,๒๐๐	กสภ.ชน
	๗๖ โครงการพัฒนาเกษตรกร เป็น Smart Farmer	๑	-	-	๑ งาน	๑๒๒,๔๐๐	-	-	-	-	-	-	๑ งาน	๑๒๒,๔๐๐	ศพจ.เขต ๙ ชน
	๗๗ โครงการพัฒนาเกษตรกร	๑	-	-	๗๐๐ ไร่	๓๕๐,๐๐๐	๑๕๐ ไร่	๑๐๕,๐๐๐	๑๕๐ ไร่	๑๐๕,๐๐๐	๑๕๐ ไร่	๑๐๕,๐๐๐	๑,๑๕๐ ไร่	๖๖๕,๐๐๐	ศวอ.ชน
	๗๘ โครงการฝึกอบรมการใช้ ข้อมูลทางบัญชีในการ ประกอบอาชีพ	๑	-	-	๓๓๖ ไร่	๑๙,๐๔๐	-	-	-	-	-	-	๓๓๖ ไร่	๑๙,๐๔๐	ตส.ชน
	๗๙ โครงการจัดทำเวที เครือข่ายแลกเปลี่ยน เรียนรู้ต้นแบบอาสาสมัคร ระดับเขต	๑	-	-	๑๘๐ ไร่	๔๖๘,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๑๘๐ ไร่	๔๖๘,๐๐๐	กสภ.เขต ๑ ชน
	๘๐ โครงการพัฒนาเกษตรกรผู้ เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	๑	-	-	๓๒ ไร่	๓๒,๘๐๐	-	-	-	-	-	-	๓๒ ไร่	๑๓๑,๒๐๐	กสภ.เขต ๑ ชน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยดำเนินการ
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
	๘๑ โครงการอบรมหลักสูตรเพิ่มศักยภาพ Yong Smart Farmer	๑	-	-	๕๐ ราย	๒๖๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๕๐ ราย	๒๖๐,๐๐๐	กสท.เขต ๑ ชน
	๘๒ โครงการอาสาสมัครเกษตร	๑	๑๒๐ ราย	๑๐๕,๖๐๐	๑๒๐ ราย	๕๘,๐๔๐	๒๐๐ ราย	๖๘,๒๐๐	๒๐๐ ราย	๖๘,๒๐๐	๒๐๐ ราย	๖๘,๒๐๐	๘๔๐ ราย	๓๖๘,๒๔๐	กสท.ชน
	๘๓ โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร	๑	-	-	๒๒ ราย	๒๔,๒๐๐	๒๒ ราย	๑๕,๔๒๐	๒๒ ราย	๑๕,๔๒๐	๒๒ ราย	๑๕,๔๒๐	๘๘ ราย	๗๐,๔๖๐	สปท.ชน
	๘๔ โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน	๑	-	-	-	-	๕๐ ราย	๑๕๖,๒๒๐	๕๐ ราย	๑๕๖,๒๒๐	๕๐ ราย	๑๕๖,๒๒๐	๑๕๐ ราย	๔๖๘,๖๖๐	สปท.ชน
	๘๕ โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกร	๑	-	-	๔ ครั้ง	๒๐,๖๔๐	-	-	-	-	-	-	๔ ครั้ง	๒๐,๖๔๐	กสท.ชน
	๘๖ โครงการเสริมสร้างการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อการจัดการเศรษฐกิจระดับครัวเรือน	๑	-	-	-	-	๕๔๐ ราย	๖๓,๗๒๐	๕๔๐ ราย	๖๓,๗๒๐	๕๔๐ ราย	๖๓,๗๒๐	๑,๖๒๐ ราย	๑๙๑,๑๖๐	กสท.ชน
	๘๗ โครงการพัฒนาแปลงเรียนรู้ จุดเรียนรู้	๑	-	-	-	-	๑ ศูนย์	๑๘๕,๐๐๐	๑ ศูนย์	๑๘๕,๐๐๐	๑ ศูนย์	๑๘๕,๐๐๐	๓ ศูนย์	๕๕๕,๐๐๐	ศวอ.ชน
	๘๘ โครงการพัฒนาเกษตรกรทั่วไป	๑	-	-	-	-	๒๐๐ ราย	๗๐,๐๐๐	๒๐๐ ราย	๗๐,๐๐๐	๒๐๐ ราย	๗๐,๐๐๐	๒๐๐ ราย	๒๑๐,๐๐๐	ศวอ.ชน
๑.๕ สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	๘๙ โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความเข้มแข็งการดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร	๑	-	-	๑ ครั้ง	๑๓,๘๐๐	-	-	-	-	-	-	๑ ครั้ง	๑๓,๘๐๐	กสท.ชน
	๙๐ โครงการส่งเสริมสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรตามระบบการส่งเสริมสหกรณ์ CPS	๑	-	-	๗๕ ครั้ง	๑๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๗๕ ครั้ง	๑๐๐,๐๐๐	กสท.ชน
	๙๑ โครงการประชุมคณะกรรมการประสานงานวิสาหกิจชุมชน	๑	-	-	๒ ครั้ง	๘๓,๒๐๐	-	-	-	-	-	-	๒ ครั้ง	๘๓,๒๐๐	กสท.เขต ๑ ชน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วย ดำเนินการ
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
	๙๒ โครงการสร้างความ เชื่อมั่นต่อการทำธุรกรรม ทางการเงินของสมาชิก สหกรณ์	๑	-	-	๒๐๐ ราย	๑๐,๐๐๐	๒๐๐ ราย	๑๐,๐๐๐	๒๐๐ ราย	๑๐,๐๐๐	๒๐๐ ราย	๑๐,๐๐๐	๘๐๐ ราย	๔๐,๐๐๐	ตส.ชน
	๙๓ โครงการพัฒนาศักยภาพ ด้านการบัญชีแก่สมาชิก สหกรณ์และประชาชน กลุ่มเป้าหมาย	๑	-	-	๑,๔๕๖ ราย	๑๐๑,๓๖๐	๑๔๐ ราย	๑๙,๐๔๐	๑๔๐ ราย	๑๙,๐๔๐	๑๔๐ ราย	๑๙,๐๔๐	๑,๘๗๖ ราย	๑๕๘,๔๘๐	ตส.ชน
	๙๔ โครงการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเศรษฐกิจ การเงินขั้นพื้นฐานแก่ สมาชิกสหกรณ์	๑	-	-	๑๓๐ ราย	๕๒,๐๐๐	๙๓ ราย	๓๗,๒๐๐	๙๓ ราย	๓๗,๒๐๐	๙๓ ราย	๓๗,๒๐๐	๔๐๙ ราย	๑๖๓,๖๐๐	ตส.ชน
	๙๕ โครงการฝึกอบรมเพิ่ม ศักยภาพฯ ยั่งยืน	๑	-	-	๒๐๓ ราย	๑๑,๕๒๐	-	-	-	-	-	-	๒๐๓ ราย	๑๑,๕๒๐	ตส.ชน
	๙๖ โครงการพัฒนา ผู้ประกอบการวิสาหกิจ	๑	-	-	๓ แห่ง	๓,๖๐๐	๓ แห่ง	๓,๖๐๐	๓ แห่ง	๓,๖๐๐	๓ แห่ง	๓,๖๐๐	๑๒ แห่ง	๑๔,๔๐๐	ตส.ชน
	๙๗ โครงการประชุมเชิง ปฏิบัติการพัฒนา เครือข่ายด้านดินและปุ๋ย ระดับอำเภอ	๑	-	-	๘๙ ราย	๒๖๗,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๘๙ ราย	๒๖๗,๐๐๐	กสท.เขต ๑ ชน
	๙๘ โครงการธนาคารสินค้า เกษตร	๑	-	-	๑ แห่ง	๙๐,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๑,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๑,๐๐๐	๑ แห่ง	๓๑,๐๐๐	๔ แห่ง	๑๘๓,๐๐๐	ปม.ชน
	๙๙ โครงการเสริมสร้าง ความเข้มแข็งศูนย์ข้าวชุมชน และเครือข่าย	๑	๓ ศูนย์	๑๔๘,๕๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๓ ศูนย์	๑๔๘,๕๐๐	กข.ชน
	๑๐๐ โครงการคัดเลือกวิสาหกิจ ชุมชนดีเด่น(ต้นแบบ)	๑	-	-	๑ ครั้ง	๕๖,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๑ ครั้ง	๕๖,๐๐๐	กสท.เขต ๑ ชน
	๑๐๑ โครงการเสริมสร้างและ พัฒนาศักยภาพองค์กร เกษตรกร	๑	-	-	๓๐๘ ราย	๘๗,๘๐๐	-	-	-	-	-	-	๓๐๘ ราย	๘๗,๘๐๐	กสท.ชน
	๑๐๒ โครงการธนาคารสินค้า เกษตร (ธนาคารข้าว)	๑	-	-	๑ แห่ง	๑๗,๕๐๐	-	-	-	-	-	-	๑ แห่ง	๑๗,๕๐๐	กสส.ชน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยดำเนินการ
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
	๑๐๓ โครงการพัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประชา รัฐ ๑ หอการค้า ๑ สหกรณ์การเกษตร	๑	-	-	๒๕ ราย	๒๔,๙๐๐	-	-	-	-	-	-	๒๕ ราย	๒๔,๙๐๐	กสส.ชน
	๑๐๔ โครงการพัฒนาศักยภาพ การดำเนินงานของกลุ่มเกษตรกร	๑	-	-	๖๐ ราย	๒๖,๑๐๐	-	-	-	-	-	-	๖๐ ราย	๒๖,๑๐๐	กสส.ชน
	๑๐๕ โครงการพัฒนาศักยภาพ การดำเนินธุรกิจสหกรณ์ ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร	๑	-	-	๓๐ ราย	๘๘,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๓๐ ราย	๘๘,๐๐๐	กสส.ชน
	๑๐๖ โครงการส่งเสริมการผลิต และกระจายเมล็ดพันธุ์ดี แก่เกษตรกรในสถาบันเกษตรกร	๑	-	-	๒ ครั้ง	๗๕,๒๐๐	-	-	-	-	-	-	๒ ครั้ง	๗๕,๒๐๐	กสส.ชน
	๑๐๗ โครงการวันกิจกรรม สหกรณ์นักเรียน	๑	-	-	๑๔๐ ราย	๕๕,๔๐๐	-	-	-	-	-	-	๑๔๐ ราย	๕๕,๔๐๐	กสส.ชน
	๑๐๘ โครงการกองทุนพัฒนา สหกรณ์	๑	-	-	๑ โครงการ	๘๖,๗๐๐	-	-	-	-	-	-	๑ โครงการ	๘๖,๗๐๐	กสส.ชน
	๑๐๙ โครงการพัฒนาความ เข้มแข็งสหกรณ์ภาค การเกษตร (องค์กรหลัก ระดับอำเภอ)	๑	-	-	๗ แห่ง	๖๗,๔๐๐	-	-	-	-	-	-	๗ แห่ง	๖๗,๔๐๐	กสส.ชน
	๑๑๐ โครงการกำกับ ดูแล คุ่มครองระบบสหกรณ์	๑	-	-	๑๓ แห่ง	๘๗,๔๐๐	-	-	-	-	-	-	๑๓ แห่ง	๘๗,๔๐๐	กสส.ชน
	๑๑๑ โครงการการชำระบัญชี สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	๑	-	-	๑๐ แห่ง	๑๖,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๑๐ แห่ง	๑๖,๐๐๐	กสส.ชน
	๑๑๒ โครงการส่งเสริมและ พัฒนาให้เป็นกลไกการ พัฒนาเศรษฐกิจสังคมใน ระดับชุมชน	๑	-	-	-	-	๗๗ แห่ง	๑๘๕,๕๐๐	๗๗ แห่ง	๑๘๕,๕๐๐	๗๗ แห่ง	๑๘๕,๕๐๐	๒๓๑ แห่ง	๕๕๖,๕๐๐	กสส.ชน
	๑๑๓ โครงการธนาคารปูอินทรีย์	๑	-	-	๑ แห่ง	๑๙๓,๐๐๐	๑ แห่ง	๑๖๔,๕๐๐	๑ แห่ง	๑๖๔,๕๐๐	๑ แห่ง	๑๖๔,๕๐๐	๔ แห่ง	๖๘๖,๕๐๐	พด.ชน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยดำเนินการ
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๑๑๔	โครงการสนับสนุนธนาคารผลผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วม	๑	-	-	๒๐,๐๐๐ ตัว	๙๕,๐๐๐	๒๐,๐๐๐ ตัว	๓๑,๐๐๐	๒๐,๐๐๐ ตัว	๓๑,๐๐๐	๒๐,๐๐๐ ตัว	๓๑,๐๐๐	๖๐,๐๐๐ ตัว	๑๘๘,๐๐๐	ศพจ.เขต ๙ ชน
๑๑๕	โครงการตรวจบัญชีประจำปีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	๑	-	-	๑๕๐ แห่ง	๑,๖๐๒,๓๓๖	๑๔๐ แห่ง	๑,๘๑๘,๐๘๒	๑๔๐ แห่ง	๑,๘๑๘,๐๘๒	๑๔๐ แห่ง	๑,๘๑๘,๐๘๒	๕๗๐ แห่ง	๗,๐๕๖,๕๘๒	ตส.ชน
๑๑๖	โครงการพัฒนามาตรฐานบัญชีแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	๑	-	-	-	-	๖ แห่ง	๕,๔๐๐	๖ แห่ง	๕,๔๐๐	๖ แห่ง	๕,๔๐๐	๑๘ แห่ง	๑๖,๒๐๐	ตส.ชน
๑๑๗	โครงการตรวจสอบความถูกต้องในการทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างสหกรณ์แก่สมาชิก	๑	-	-	-	-	๒๐๐ ราย	๑๐,๐๐๐	๒๐๐ ราย	๑๐,๐๐๐	๒๐๐ ราย	๑๐,๐๐๐	๖๐๐ ราย	๓๐,๐๐๐	ตส.ชน
๑๑๘	โครงการพัฒนาเกษตรกรเครือข่าย	๑	-	-	-	-	๒๐๐ ราย	๗๐,๐๐๐	๒๐๐ ราย	๗๐,๐๐๐	๒๐๐ ราย	๗๐,๐๐๐	๖๐๐ ราย	๒๑๐,๐๐๐	ศวอ.ชน
๑๑๙	โครงการพัฒนาเครื่องช่วยงานส่งเสริมการเกษตร	๑	-	-	-	-	๒๐๐ ราย	๖๘,๒๐๐	๒๐๐ ราย	๖๘,๒๐๐	๒๐๐ ราย	๖๘,๒๐๐	๖๐๐ ราย	๒๐๔,๖๐๐	กสท.ชน
๑๒๐	โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพองค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน	๑	-	-	-	-	๒๙๕ ราย	๑๗๒,๘๐๐	๒๙๕ ราย	๑๗๒,๘๐๐	๒๙๕ ราย	๑๗๒,๘๐๐	๘๘๕ ราย	๕๑๘,๔๐๐	กสท.ชน

หมายเหตุ แหล่งงบประมาณ หมายถึง แหล่งงบประมาณของโครงการ โดยกำหนดไว้ ๔ แห่ง ให้ระบุความหมายของแหล่งงบประมาณ ดังนี้

๑ หมายถึง งบประมาณของกระทรวง/กรม

๒ หมายถึง งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๓ หมายถึง งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔ หมายถึง งบประมาณจากแหล่งอื่นๆ เช่น ภาคเอกชน เงินนอกงบประมาณ เงินทุนต่างประเทศ

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยนาท (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยดำเนินการ
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๒.๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด	๑ โครงการบริหารจัดการผลิตสินค้าเกษตร Zonning	๑	-	-	-	-	๑๙ ไร่	๘,๒๐๐	๑๙ ไร่	๘,๒๐๐	๑๙ ไร่	๘,๒๐๐	๕๗ ไร่	๒๔,๖๐๐	ปม.ชน
	๒ โครงการตรวจสอบและรับรองคุณภาพสินค้าประมง	๑	-	-	-	-	๒๙๑ ฟาร์ม	๒๓๕,๘๐๐	๒๙๑ ฟาร์ม	๒๓๕,๘๐๐	๒๙๑ ฟาร์ม	๒๓๕,๘๐๐	๘๗๓ ฟาร์ม	๗๐๗,๔๐๐	ศพจ.เขต ๙ ชน
	๓ โครงการส่งเสริมเกษตรกรด้านการประมง	๑	๒๐๐ ไร่	๒๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๒๐๐ ไร่	๒๐๐,๐๐๐	ปม.ชน
	๔ โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	๑	-	-	-	-	๒๙๔ ไร่	๑๑๑,๗๒๐	๒๙๔ ไร่	๑๑๑,๗๒๐	๒๙๔ ไร่	๑๑๑,๗๒๐	๘๘๒ ไร่	๓๓๕,๑๖๐	ตส.ชน
	๕ โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	๑	-	-	-	-	๑๓๐ ไร่	๖๕,๐๐๐	๑๓๐ ไร่	๖๕,๐๐๐	๑๓๐ ไร่	๖๕,๐๐๐	๓๙๐ ไร่	๑๙๕,๐๐๐	สวพ.๕
	๖ โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	๑	-	-	-	-	๑ งาน	๑๗๑,๙๐๐	๑ งาน	๑๗๑,๙๐๐	๑ งาน	๑๗๑,๙๐๐	๔ งาน	๕๑๕,๗๐๐	ศพจ.เขต ๙ ชน
	๗ โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	๑	-	-	-	-	๑ ศูนย์	๖๓๙,๗๕๕	๑ ศูนย์	๖๓๙,๗๕๕	๑ ศูนย์	๖๓๙,๗๕๕	๓ ศูนย์	๑,๙๑๙,๒๖๕	สปก.ชน
	๘ โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	๑	-	-	-	-	๑ ศูนย์	๒๐๕,๗๔๐	๑ ศูนย์	๒๐๕,๗๔๐	๑ ศูนย์	๒๐๕,๗๔๐	๓ ศูนย์	๖๑๗,๒๒๐	สศก.๗ ชน
	๙ โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	๑	-	-	-	-	๓๒ ไร่	๑๖๔,๙๖๐	๓๒ ไร่	๑๖๔,๙๖๐	๓๒ ไร่	๑๖๔,๙๖๐	๙๖ ไร่	๔๙๔,๘๘๐	พด.ชน
	๑๐ โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ข้าว	๑	-	-	-	-	๑ แปลง	๑,๙๘๕,๙๒๐	๑ แปลง	๑,๙๘๕,๙๒๐	๑ แปลง	๑,๙๘๕,๙๒๐	๓ แปลง	๕,๙๕๗,๗๖๐	กข.ชน
	๑๑ โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ประมง	๑	-	-	-	-	๑ แปลง	๑๖๒,๓๐๐	๑ แปลง	๑๖๒,๓๐๐	๑ แปลง	๑๖๒,๓๐๐	๓ แปลง	๔๘๖,๙๐๐	ปม.ชน
	๑๒ โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	๑	-	-	-	-	๔ แปลง	๖๑๒,๒๐๐	๔ แปลง	๖๑๒,๒๐๐	๔ แปลง	๖๑๒,๒๐๐	๑๒ แปลง	๑,๘๓๖,๖๐๐	กสก.ชน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วย ดำเนินการ
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๑๓	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	๑	-	-	-	-	๑ งาน	๙๓,๐๐๐	๑ งาน	๙๓,๐๐๐	๑ งาน	๙๓,๐๐๐	๓ งาน	๒๗๙,๐๐๐	กข.ชน
๑๔	โครงการส่งเสริมและพัฒนาสัตว์เล็ก, สัตว์ปีก	๑	๒๕ ราย	๑๕,๐๐๐	๑๐ ราย	๔,๑๐๐	-	-	-	-	-	-	๓๕ ราย	๑๙,๑๐๐	ปศ.ชน
๑๕	โครงการส่งเสริมเกษตรเชิงรุกด้านการประมง (Zoning by Agri-Map)	๑	-	-	-	-	๑๙ ราย	๓๘,๙๕๐	๑๙ ราย	๓๘,๙๕๐	๑๙ ราย	๓๘,๙๕๐	๕๗ ราย	๑๑๖,๘๕๐	ศพจ.เขต ๙ ชน
๑๖	โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า(ไม้ผล)	๑	-	-	-	-	๕๐ ราย	๒๗,๕๐๐	๕๐ ราย	๒๗,๕๐๐	๕๐ ราย	๒๗,๕๐๐	๑๕๐ ราย	๘๒,๕๐๐	กสภ.ชน
๑๗	โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพร	๑	-	-	-	-	๓๐ ราย	๑๐๐,๕๐๐	๓๐ ราย	๑๐๐,๕๐๐	๓๐ ราย	๑๐๐,๕๐๐	๑๒๐ ราย	๓๐๑,๕๐๐	กสภ.ชน
๑๘	โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกอ้อย	๑	-	-	-	-	๑ งาน	๔๒,๒๔๐	๑ งาน	๔๒,๒๔๐	๑ งาน	๔๒,๒๔๐	๔ งาน	๑๖๖,๗๒๐	กสภ.ชน
๑๙	โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป	๑	-	-	-	-	๒๐ ราย	๙๘,๐๐๐	๒๐ ราย	๙๘,๐๐๐	๒๐ ราย	๙๘,๐๐๐	๖๐ ราย	๒๙๔,๐๐๐	กสภ.ชน
๒๐	โครงการตรวจสอบปัจจัยการผลิต	๑	-	-	-	-	๘๒๖ ตัวอย่าง	๔๕๒,๒๘๐	๘๒๖ ตัวอย่าง	๔๕๒,๒๘๐	๘๒๖ ตัวอย่าง	๔๕๒,๒๘๐	๒,๔๗๘ ตัวอย่าง	๑,๓๕๖,๘๔๐	สวพ.๕
๒๑	โครงการตรวจร้านค้า/สินค้าเกษตร	๑	-	-	-	-	๑๒๘ ร้าน	๖๔,๐๐๐	๑๒๘ ร้าน	๖๔,๐๐๐	๑๒๘ ร้าน	๖๔,๐๐๐	๓๘๔ ร้าน	๑๙๒,๐๐๐	สวพ.๕
๒๒	โครงการออกใบอนุญาตตาม พรบ.	๑	-	-	-	-	๓๑๐ ฉบับ	๑๕,๕๐๐	๓๑๐ ฉบับ	๑๕,๕๐๐	๓๑๐ ฉบับ	๑๕,๕๐๐	๙๓๐ ฉบับ	๔๖,๕๐๐	สวพ.๕
๒๓	โครงการตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์	๑	-	-	-	-	๖ แปลง	๙,๖๐๐	๖ แปลง	๙,๖๐๐	๖ แปลง	๙,๖๐๐	๑๘ แปลง	๒๘,๘๐๐	สวพ.๕
๒๔	โครงการตรวจสอบรับรองแหล่งผลิต GAP	๑	-	-	-	-	๑๓๐ แปลง	๖๗,๖๐๐	๑๓๐ แปลง	๖๗,๖๐๐	๑๓๐ แปลง	๖๗,๖๐๐	๓๙๐ แปลง	๒๐๒,๘๐๐	สวพ.๕
๒๕	โครงการตรวจรับรองแหล่งผลิต GAP	๑	-	-	-	-	๑๓๐ แปลง	๖๗,๖๐๐	๑๓๐ แปลง	๖๗,๖๐๐	๑๓๐ แปลง	๖๗,๖๐๐	๓๙๐ แปลง	๒๐๒,๘๐๐	สวพ.๕

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยดำเนินการ
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
	๒๖ โครงการปรับปรุงพันธุ์และอนุรักษ์ความหลากหลาย	๑	-	-	-	-	๑ แปลง	๑๒๑,๐๐๐	๑ แปลง	๑๒๑,๐๐๐	๑ แปลง	๑๒๑,๐๐๐	๔ แปลง	๓๖๓,๐๐๐	ศพส.ชน
	๒๗ เพิ่มศักยภาพศูนย์ข้าวชุมชนเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเชิงธุรกิจ	๒	- เกษตรกรสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน - ช่องทางการตลาดเมล็ดพันธุ์ข้าวเพิ่มขึ้น	๑,๒๖๐,๖๐๐	เกษตรกรสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน	๒๖๒,๖๐๐	เกษตรกรสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน	-	เกษตรกรสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน	๑๓๔,๗๐๐	เกษตรกรสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน	-	- เกษตรกรสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน - ช่องทางการตลาดเมล็ดพันธุ์ข้าวเพิ่มขึ้น	๑,๖๕๗,๙๐๐	๑. กสภ.ชน ๒. กข.ชน ๓. พณ.ชน
	๒๘ โครงการชียนาเมืองข้าวบริโภค	๒	-	-	-	-	-	-	- เกษตรกรผู้ปลูกข้าวบริโภคจังหวัดชัยนาท	๒๘๕,๕๐๐	- เกษตรกรผู้ปลูกข้าวบริโภคจังหวัดชัยนาท	๒,๐๗๓,๙๐๐	- เกษตรกรผู้ปลูกข้าวบริโภคจังหวัดชัยนาท	๒,๓๕๙,๔๐๐	๑. กสภ.ชน ๒. กข.ชน ๓. พณ.ชน
	๒๙ โครงการพัฒนากระบวนการผลิตสู่มาตรฐานและการตลาดส้มโอขาวแตงกวาจังหวัดชัยนาท	๒	ขยายพื้นที่ ๑๕๐ ไร่	๔,๑๙๔,๐๐๐	ขยายพื้นที่ ๑๕๐ ไร่	๒,๘๔๕,๐๐๐	-	-	อนุรักษ์ส้มโอหลังบ้าน ๑๐ ไร่	๘๖๖,๔๐๐	อนุรักษ์ส้มโอหลังบ้าน ๑๐ ไร่	๗๕๖,๐๙๐	- ขยายพื้นที่ ๓๐๐ ไร่ - อนุรักษ์ส้มโอหลังบ้าน ๒๐ ไร่	๘,๖๖๑,๔๙๐	๑.ส.ป.กษ.ชน ๒. กสภ.ชน ๓. ศวท.ชน ๔. ศวอ.ชน ๕. พต.ชน ๖. สวพ.๕ ๗. พณ.ชน
	๓๐ โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิต การเพิ่มมูลค่าและการตลาดสินค้าประมงแบบครบวงจร	๒	เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๓,๑๔๒,๔๐๐	เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑,๑๗๒,๑๐๐	-	-	เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๗๒๕,๐๐๐	เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๗๓๐,๓๐๐	เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๕,๗๖๙,๘๐๐	๑. ปม.ชน ๒. ศพจ.เขต ๙ ชัยนาท ๓. พณ.ชน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยดำเนินการ
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๒.๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการไร่อุปทานสินค้าเกษตร	๓๑ โครงการส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๑	-	-	๒๕ ไร่	๕,๐๐๐	๓๐ ไร่	๔๖,๐๐๐	๓๐ ไร่	๔๖,๐๐๐	๓๐ ไร่	๔๖,๐๐๐	๑๑๕ ไร่	๑๔๓,๐๐๐	กสภ.ชน
	๓๒ โครงการส่งเสริมและบริหารจัดการการผลิตและการแปรรูป	๑	-	-	-	-	๑ ศูนย์	๕๖,๐๐๐	๑ ศูนย์	๕๖,๐๐๐	๑ ศูนย์	๕๖,๐๐๐	๓ ศูนย์	๑๖๘,๐๐๐	ศพจ.เขต ๙ ชน
	๓๓ โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด	๑	-	-	-	-	๖๐ ไร่	๑๐๔,๐๐๐	๖๐ ไร่	๑๐๔,๐๐๐	๖๐ ไร่	๑๐๔,๐๐๐	๑๘๐ ไร่	๓๑๒,๐๐๐	ศพจ.เขต ๙ ชน
	๓๔ โครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลายฤดูนาปรัง	๑	-	-	-	-	๒,๑๓๐ ไร่	๕๓,๘๗๔	๒,๑๓๐ ไร่	๕๓,๘๗๔	๒,๑๓๐ ไร่	๕๓,๘๗๔	๖,๓๙๐ ไร่	๑๖๑,๖๒๒	กสภ.ชน
	๓๕ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรมันสำปะหลัง	๑	-	-	-	-	๖๐ ไร่	๑๖๔,๙๐๐	๖๐ ไร่	๑๖๔,๙๐๐	๖๐ ไร่	๑๖๔,๙๐๐	๑๘๐ ไร่	๔๙๔,๗๐๐	กสภ.ชน
	๓๖ โครงการส่งเสริมการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์หลังฤดูทำนา ปี ๖๒/๖๓	๑	-	-	-	-	๕๐ ไร่	๑๘,๐๐๐	๕๐ ไร่	๑๘,๐๐๐	๕๐ ไร่	๑๘,๐๐๐	๑๕๐ ไร่	๕๔,๐๐๐	กสภ.ชน
	๓๗ โครงการพัฒนาอาชีพผลิตพันธุ์อาหารสัตว์	๑	-	-	-	-	๓ ไร่	๕๓,๔๐๐	๓ ไร่	๕๓,๔๐๐	๓ ไร่	๕๓,๔๐๐	๓ ไร่	๑๖๐,๒๐๐	ศวส.ชน
	๓๘ โครงการการจัดการอาหารสัตว์เพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำนํ้าดิบในฟาร์มเกษตรกร	๑	-	-	-	-	๖ ฟาร์ม	๑๕,๘๓๙,๒๑๕	๖ ฟาร์ม	๑๕,๘๓๙,๒๑๕	๖ ฟาร์ม	๑๕,๘๓๙,๒๑๕	๑๘ ฟาร์ม	๔๗,๕๑๗,๖๔๕	ศวส.ชน
	๓๙ โครงการจัดการอาหารสัตว์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแพะ-แกะในฟาร์มเกษตรกร	๑	-	-	-	-	๓ ฟาร์ม	๖๑,๐๐๐	๓ ฟาร์ม	๖๑,๐๐๐	๓ ฟาร์ม	๖๑,๐๐๐	๙ ฟาร์ม	๑๘๓,๐๐๐	ศวส.ชน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วย ดำเนินการ
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
	๔๐ โครงการจัดการอาหารสัตว์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อในฟาร์มเกษตรกร	๑	-	-	-	-	๑๐ ฟาร์ม	๙๙,๐๐๐	๑๐ ฟาร์ม	๙๙,๐๐๐	๑๐ ฟาร์ม	๙๙,๐๐๐	๓๐ ฟาร์ม	๒๙๗,๐๐๐	ควส.ชน
	๔๑ โครงการพัฒนาการอาหารเลี้ยงโคเนื้อ	๑	-	-	-	-	๒๐ ราย	๒๓๑,๖๐๐	๒๐ ราย	๒๓๑,๖๐๐	๒๐ ราย	๒๓๑,๖๐๐	๖๐ ราย	๖๙๔,๘๐๐	ควส.ชน
	๔๒ โครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการผลิตพืชผักปลอดภัยจังหวัดชัยนาท	๒	-	-	-	-	-	-	๕๐ ไร่	๒๐๘,๖๐๐	-	-	๕๐ ไร่	๒๐๘,๖๐๐	กสท.ชน
	๔๓ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชไร่(มันสำปะหลัง/อ้อย)	๒	เกษตรกรผู้ปลูกพืชไร่ (มันสำปะหลัง/อ้อย)	๓,๕๕๙,๔๐๐	เกษตรกรผู้ปลูกพืชไร่ (มันสำปะหลัง/อ้อย)	๑,๔๗๓,๗๐๐	-	-	-	-	-	-	-	๕,๐๓๓,๑๐๐	กสท.ชน
	๔๔ โครงการส่งเสริมการลดต้นทุนข้าว	๒	เกษตรกรผู้ปลูกข้าว	๒,๑๒๔,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	เกษตรกรผู้ปลูกข้าว	๒,๑๒๔,๐๐๐	กสท.ชน
	๔๕ โครงการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อคุณภาพดีแบบครบวงจร (เจ้าพระยา Beef)	๒	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ	๔,๓๙๓,๔๐๐	-	-	-	-	-	-	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ	๕,๑๓๔,๐๐๐	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ	๙,๕๒๗,๔๐๐	ปศ.ชน
	๔๖ โครงการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตแพะคุณภาพดีเพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจใหม่รองรับอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล	๒	เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ	๒,๓๗๓,๒๐๐	-	-	-	-	-	-	เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ	๒,๒๐๐,๐๐๐	เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ	๔,๕๗๓,๒๐๐	ปศ.ชน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยดำเนินการ	
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี			
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ		
	๔๗ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดพืชอาหารสัตว์เชิงพาณิชย์ (แพงโกลาชัยนาท)	๒	-	-	-	-	-	-	-	เกษตรกรผู้ปลูกหญ้าแพงโกลา	๖,๓๓๕,๐๐๐	เกษตรกรผู้ปลูกหญ้าแพงโกลา	๒๓,๕๐๐,๐๐๐	เกษตรกรผู้ปลูกหญ้าแพงโกลา	๒๙,๘๓๕,๐๐๐	ปศ.ชน
	๔๘ โครงการส่งเสริมพัฒนาการตลาดสินค้าด้านพืช ประมงและปศุสัตว์แบบครบวงจร	๒	-	-	-	-	-	-	-			เกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตร	๗๑๐,๐๒๕	เกษตรกรผู้ผลิตสินค้าเกษตร	๗๑๐,๐๒๕	สป.กษ.ชน
๒.๓ เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	๔๙ โครงการร้านอาหารวัดฤทธิบาลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q	๑	๑ งาน	๒๖,๗๐๐	๑ งาน	๒๖,๗๐๐	๑ งาน	๒๖,๗๐๐	๑ งาน	๒๖,๗๐๐	๑ งาน	๒๖,๗๐๐	๓ งาน	๑๓๓,๕๐๐	สป.กษ.ชน	
	๕๐ โครงการส่งเสริมการบริโภคและใช้วัตถุดิบสินค้าคุณภาพ Q	๑	๑ งาน	๑๕,๐๐๐	๑ งาน	๑๕,๐๐๐	๑ งาน	๑๕,๐๐๐	๑ งาน	๑๕,๐๐๐	๑ งาน	๑๕,๐๐๐	๓ งาน	๗๕,๐๐๐	สป.กษ.ชน	
	๕๑ โครงการป้องกันการระบาดของของศัตรูมันสำปะหลังแบบครอบคลุมพื้นที่	๑	-	-	-	-	๕๒ จุด	๕๗,๒๐๐	๕๒ จุด	๕๗,๒๐๐	๕๒ จุด	๕๗,๒๐๐	๑๕๖ จุด	๑๗๑,๖๐๐	ศวอ.ชน	
๒.๔ จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
๒.๕ เสริมสร้างความปลอดภัยทางอาหารอย่างยั่งยืน	๕๒ โครงการส่งเสริมเคหะกิจเกษตรกรเพื่อความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน	๑	-	-	๓๐ ไร่	๓๕,๐๐๐	๔๐ ไร่	๑๙๓,๘๐๐	๔๐ ไร่	๑๙๓,๘๐๐	๔๐ ไร่	๑๙๓,๘๐๐	๑๕๐ ไร่	๖๑๖,๔๐๐	กสภ.ชน	
	๕๓ โครงการพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต	๑	-	-	-	-	๑ โครงการ	๓,๐๙๖,๑๕๔	๑ โครงการ	๓,๐๙๖,๑๕๔	๑ โครงการ	๓,๐๙๖,๑๕๔	๔ โครงการ	๙,๒๘๘,๔๖๒	ศวร.ชน	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยดำเนินการ
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๕๔	โครงการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ	๑	-	-	-	-	๕,๓๐๐,๐๐๐ ตัว	๔๔๐,๐๐๐	๕,๓๐๐,๐๐๐ ตัว	๔๔๐,๐๐๐	๕,๓๐๐,๐๐๐ ตัว	๔๔๐,๐๐๐	๑๕,๙๐๐,๐๐๐ ตัว	๑,๓๒๐,๐๐๐	ศพจ.เขต ๙ ชน
	โครงการจัดระเบียบการทำประมง	๑	-	-	-	-	๒๕ ไร่	๑๗,๖๐๐	๒๕ ไร่	๑๗,๖๐๐	๒๕ ไร่	๑๗,๖๐๐	๗๕ ไร่	๕๒,๘๐๐	ศพจ.เขต ๙ ชน
๕๖	โครงการพัฒนาอาหารสัตว์	๑	-	-	-	-	๑๖๗,๐๐๐ กก.	๑,๙๖๕,๐๐๐	๑๖๗,๐๐๐ กก.	๑,๙๖๕,๐๐๐	๑๖๗,๐๐๐ กก.	๑,๙๖๕,๐๐๐	๕๐๑,๐๐๐ กก.	๕,๘๙๕,๐๐๐	ศพส.ชน
๕๗	โครงการพัฒนาความมั่นคงด้านเสบียงสัตว์	๑	-	-	-	-	๔๗๕,๕๐๐ กก.	๕๓๓,๗๐๐	๔๗๕,๕๐๐ กก.	๕๓๓,๗๐๐	๔๗๕,๕๐๐ กก.	๕๓๓,๗๐๐	๑,๘๒๖,๕๐๐ กก.	๑,๖๐๑,๑๐๐	ศพส.ชน
๒.๖ สนับสนุน ความร่วมมือ ระหว่าง ภาครัฐ และ เอกชน (Public Private Partnership : PPP)	๕๘ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดภาวะโลกร้อนจากการทำนา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Thai Rice NAMA)	๔	-	-	๑ โครงการ	๑๔.๙ ล้านยูโร	๑ โครงการ	๑๔.๙ ล้านยูโร	๑ โครงการ	๑๔.๙ ล้านยูโร	๑ โครงการ	๑๔.๙ ล้านยูโร	๑ โครงการ	๑๔.๙ ล้านยูโร	กข.ชน

หมายเหตุ แหล่งงบประมาณ หมายถึง แหล่งงบประมาณของโครงการ โดยกำหนดไว้ ๔ แห่ง ให้ระบุความหมายของแหล่งงบประมาณ ดังนี้

๑ หมายถึง งบประมาณของกระทรวง/กรม

๒ หมายถึง งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๓ หมายถึง งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔ หมายถึง งบประมาณจากแหล่งอื่นๆ เช่น ภาคเอกชน เงินนอกงบประมาณ เงินทุนต่างประเทศ

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยนาท (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยดำเนินการ
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๓.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร	๑ โครงการต้นแบบการขยายผลงานวิจัยสู่ศพก.และเครือข่าย	๑	-	-	๑ เขต	๑๐,๕๐๐	-	-	-	-	-	-	๑ เขต	๑๐,๕๐๐	กสภ.เขต ๑ ชน
	๒ โครงการวิจัยและนวัตกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชฯ	๑	-	-	-	-	๑๒ โครงการ	๓,๐๖๕,๓๐๐	๑๒ โครงการ	๓,๐๖๕,๓๐๐	๑๒ โครงการ	๓,๐๖๕,๓๐๐	๓๖ โครงการ	๙,๑๙๕,๙๐๐	ศพร.ชน
	๓ โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมฯ	๑	-	-	-	-	๘ ทดลอง	๙๙๐,๑๒๑	๘ ทดลอง	๙๙๐,๑๒๑	๘ ทดลอง	๙๙๐,๑๒๑	๒๔ ทดลอง	๒,๙๗๐,๓๖๓	สวพ.๕
	๔ โครงการพัฒนาเทคโนโลยีอาหารสัตว์	๑	-	-	-	-	๑ เรื่อง	๗๗,๔๐๐	๑ เรื่อง	๗๗,๔๐๐	๑ เรื่อง	๗๗,๔๐๐	๓ เรื่อง	๒๓๒,๒๐๐	ศพส.ชน
๓.๒ พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ	๕ ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	๑	-	-	-	-	๑,๐๒๓ ไร่	๑๒,๖๐๐	๑,๐๒๓ ไร่	๑๒,๖๐๐	๑,๐๒๓ ไร่	๑๒,๖๐๐	๑,๐๒๓ ไร่	๓๗,๘๐๐	ปม.ชน
	๖ โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	๑	-	-	-	-	๗,๗๗๕๐ ไร่	๒๓๙,๙๐๐	๗,๗๗๕๐ ไร่	๒๓๙,๙๐๐	๗,๗๗๕๐ ไร่	๒๓๙,๙๐๐	๗,๗๗๕๐ ไร่	๗๑๙,๗๐๐	กสภ.ชน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วย ดำเนินการ
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๓.๓ ส่งเสริม การนำ งานวิจัย เทคโนโลยี และ นวัตกรรมไป ใช้ประโยชน์	๗ โครงการถ่ายทอด เทคโนโลยีด้านการใช้ ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการ ผลิต	๑	-	-	๑ เขต	๒๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	๑ เขต	๒๐,๐๐๐	กสท.เขต ๑ ชน
	๘ โครงการส่งเสริมและ เพิ่มประสิทธิภาพ งานวิจัย	๑	-	-	-	-	๑ งาน	๒๕๐,๐๐๐	๑ งาน	๒๕๐,๐๐๐	๑ งาน	๒๕๐,๐๐๐	๓ งาน	๗๕๐,๐๐๐	กข.ชน
	๙ โครงการผลิตสินค้าข้าว ได้รับการส่งเสริมและ พัฒนา	๑	-	-	-	-	๑ เรื่อง	๑,๑๔๕,๕๒๐	๑ เรื่อง	๑,๑๔๕,๕๒๐	๑ เรื่อง	๑,๑๔๕,๕๒๐	๓ เรื่อง	๓,๔๓๖,๕๖๐	กข.ชน
	๑๐ โครงการพัฒนา ศักยภาพกระบวนการ ผลิตสินค้าเกษตรผลิต ข้าวตลาดเฉพาะ	๑	-	-	-	-	๑ เรื่อง	๗๒๗,๘๐๐	๑ เรื่อง	๗๒๗,๘๐๐	๑ เรื่อง	๗๒๗,๘๐๐	๓ เรื่อง	๒,๑๘๓,๔๐๐	กข.ชน
	๑๑ โครงการวิจัยและ พัฒนาข้าว	๑	-	-	-	-	๑ ครั้ง	๘,๖๙๕,๙๐๕	๑ ครั้ง	๘,๖๙๕,๙๐๕	๑ ครั้ง	๘,๖๙๕,๙๐๕	๓ เรื่อง	๒๖,๐๘๗,๗๑๕	กข.ชน
	๑๒ โครงการส่งเสริมการใช้ เครื่องจักรกลทาง การเกษตร	๑	-	-	-	-	๑๕๐ ราย	๑,๓๓๑,๓๐๐	๑๕๐ ราย	๑,๓๓๑,๓๐๐	๑๕๐ ราย	๑,๓๓๑,๓๐๐	๔๕๐ ราย	๓,๙๙๓,๙๐๐	ศวท.ชน
	๑๓ โครงการพัฒนาแปลง ต้นแบบการติดตามและ เฝ้าระวังพืชเพื่อการ กำจัดศัตรูพืชอย่างเป็น ระบบ	๑	-	-	-	-	๑ แปลง	๔๐,๐๐๐	๑ แปลง	๔๐,๐๐๐	๑ แปลง	๔๐,๐๐๐	๓ แปลง	๑๒๐,๐๐๐	ศวอ.ชน
	๑๔ โครงการจัดทำแปลง ศึกษาการจัดการศัตรู อ้อย(จักจั่น)	๑	-	-	-	-	๘ แปลง	๑๖๐,๐๐๐	๘ แปลง	๑๖๐,๐๐๐	๘ แปลง	๑๖๐,๐๐๐	๒๔ แปลง	๔๘๐,๐๐๐	ศวอ.ชน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วย ดำเนินการ
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
	๑๕ โครงการส่งเสริมการใช้ เครื่องจักรกลทดแทน	๑	-	-	-	-	๒๕ ราย	๑๕,๓๕๐	๒๕ ราย	๑๕,๓๕๐	๒๕ ราย	๑๕,๓๕๐	๗๕ ราย	๔๖,๐๕๐	กสภ.ชน
	๑๖ โครงการศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยีด้านการ พัฒนาที่ดิน	๑	-	-	-	-	๑ งาน	๖๑,๐๐๐	๑ งาน	๖๑,๐๐๐	๑ งาน	๖๑,๐๐๐	๓ งาน	๑๘๓,๐๐๐	พด.ชน
	๑๗ โครงการพัฒนาฟาร์ม ต้นแบบการเลี้ยงโคฯ	๑	-	-	-	-	๑ ฟาร์ม	๑๐๗,๔๐๐	๑ ฟาร์ม	๑๐๗,๔๐๐	๑ ฟาร์ม	๑๐๗,๔๐๐	๓ ฟาร์ม	๓๒๒,๒๐๐	ศพส.ชน
	๑๘ โครงการศูนย์ต้นแบบ ปศุสัตว์อินทรีย์	๑	-	-	-	-	๑ ศูนย์	๖๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๖๐,๐๐๐	๑ ศูนย์	๖๐,๐๐๐	๓ ศูนย์	๑๘๐,๐๐๐	ศพส.ชน
	๑๙ โครงการฟาร์มต้นแบบ การพัฒนาอาหารสัตว์ TMR เลี้ยงโคนม	๑	-	-	-	-	๑ ฟาร์ม	๒๗๒,๖๐๐	๑ ฟาร์ม	๒๗๒,๖๐๐	๑ ฟาร์ม	๒๗๒,๖๐๐	๓ ฟาร์ม	๘๑๗,๘๐๐	ศพส.ชน
	๒๐ โครงการพัฒนาฟาร์ม ต้นแบบด้านอาหารสัตว์ ในศูนย์เรียนรู้ฯด้านปศุ สัตว์	๑	-	-	-	-	๒ ครั้ง	๓,๙๐๐	๒ ครั้ง	๓,๙๐๐	๒ ครั้ง	๓,๙๐๐	๖ ครั้ง	๑๑,๗๐๐	ศพส.ชน

หมายเหตุ แหล่งงบประมาณ หมายถึง แหล่งงบประมาณของโครงการ โดยกำหนดไว้ ๔ แห่ง ให้ระบุความหมายของแหล่งงบประมาณ ดังนี้

๑ หมายถึง งบประมาณของกระทรวง/กรม

๒ หมายถึง งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๓ หมายถึง งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔ หมายถึง งบประมาณจากแหล่งอื่นๆ เช่น ภาคเอกชน เงินนอกงบประมาณ เงินทุนต่างประเทศ

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยนาท (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยดำเนินการ
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๔.๑ พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร	๑ โครงการฟื้นฟูทรัพยากรพันธุ์ปลาสัตว์น้ำจืดของไทย	๑	-	-	-	-	๑,๓๐๐,๐๐๐ ตัว	๒๑๘,๓๐๐	๑,๓๐๐,๐๐๐ ตัว	๒๑๘,๓๐๐	๑,๓๐๐,๐๐๐ ตัว	๒๑๘,๓๐๐	๓,๙๐๐,๐๐๐ ตัว	๖๕๔,๙๐๐.๐๐	ศพจ.เขต๙ ชน
	๒ โครงการจัดระเบียบการทำประมง	๑	-	-	-	-	๓๒ ครั้ง	๔๘๐,๐๐๐	๓๒ ครั้ง	๔๘๐,๐๐๐	๓๒ ครั้ง	๔๘๐,๐๐๐	๙๖ ครั้ง	๑,๔๔๐,๐๐๐	หน่วยป้องกันและปราบปรามประมงน้ำจืดฯ
	๓ โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน	๑	-	-	-	-	๑ งาน	๑๓๐,๒๐๐	๑ งาน	๑๓๐,๒๐๐	๑ งาน	๑๓๐,๒๐๐	๓ งาน	๓๙๐,๖๐๐	พด.ชน
	๔ โครงการรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก	๑	-	-	-	-	๓,๐๐๐,๐๐๐ กล้า	๓,๙๒๘,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐ กล้า	๓,๙๒๘,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐ กล้า	๓,๙๒๘,๐๐๐	๙,๐๐๐,๐๐๐ กล้า	๑๑,๗๘๔,๐๐๐	พด.ชน
	๕ โครงการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนที่ลุ่มดอน	๑	-	-	-	-	๑,๐๐๐ ไร่	๖๕๓,๐๐๐	๑,๐๐๐ ไร่	๖๕๓,๐๐๐	๑,๐๐๐ ไร่	๖๕๓,๐๐๐	๓,๐๐๐ ไร่	๑,๙๕๙,๐๐๐	พด.ชน
	๖ โครงการสนับสนุนการใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงดิน	๑	-	-	-	-	๓,๐๐๐ ไร่	๘๐๖,๐๐๐	๓,๐๐๐ ไร่	๘๐๖,๐๐๐	๓,๐๐๐ ไร่	๘๐๖,๐๐๐	๙,๐๐๐ ไร่	๒,๔๑๘,๐๐๐	พด.ชน
	๗ โครงการพัฒนาคุณภาพดินพื้นที่ปลูกข้าวลุ่มน้ำเจ้าพระยา-แม่กลอง	๑	-	-	-	-	๕๕๑ ไร่	๕๕,๐๐๐	๕๕๑ ไร่	๕๕,๐๐๐	๕๕๑ ไร่	๕๕,๐๐๐	๑,๖๕๓ ไร่	๑๖๕,๐๐๐	พด.ชน
	๘ โครงการการบริหารความหลากหลายทางชีวภาพ	๑	-	-	-	-	๒๓ ชนิด	๑๓,๖๐๐	๒๓ ชนิด	๑๓,๖๐๐	๒๓ ชนิด	๑๓,๖๐๐	๖๙ ชนิด	๔๐,๘๐๐	สวพ.๕

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วย ดำเนินการ
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๔.๒ ส่งเสริม การเกษตรที่ เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม	๙ โครงการส่งเสริมการ หยุดเผาในพื้นที่ การเกษตร	๑	-	-	-	-	๑ ครั้ง	๕,๐๐๐	๑ ครั้ง	๕,๐๐๐	๑ ครั้ง	๕,๐๐๐	๓ ครั้ง	๑๕,๐๐๐	ศวท.ชน
	๑๐ โครงการผลิตหัว เชื้อจุลินทรีย์ควบคุม ศัตรูพืช	๑	-	-	-	๒๐๐ ขวด	๒๐,๐๐๐	๒๐๐ ขวด	๒๐,๐๐๐	๒๐๐ ขวด	๒๐,๐๐๐	๖๐๐ ขวด	๖๐,๐๐๐	ศวอ.ชน	
	๑๑ โครงการผลิตขยาย จุลินทรีย์ควบคุมศัตรูพืช	๑	-	-	-	๒,๒๐๐ กก.	๘๘,๐๐๐	๒,๒๐๐ กก.	๘๘,๐๐๐	๒,๒๐๐ กก.	๘๘,๐๐๐	๖,๖๐๐ กก.	๒๖๔,๐๐๐	ศวอ.ชน	
	๑๒ โครงการควบคุมโรค ข้าวไหม้โดยใช้เชื้อรา ไตรโครเดอมา	๑	-	-	-	๑,๐๐๐ กก.	๔๐,๐๐๐	๑,๐๐๐ กก.	๔๐,๐๐๐	๑,๐๐๐ กก.	๔๐,๐๐๐	๓,๐๐๐ กก.	๑๒๐,๐๐๐	ศวอ.ชน	
	๑๓ โครงการผลิตขยายศัตรู ธรรมชาติ ๔ ชนิด	๑	-	-	-	๔ ชนิด	๑๙๐,๐๐๐	๔ ชนิด	๑๙๐,๐๐๐	๔ ชนิด	๑๙๐,๐๐๐	๑๒ ชนิด	๕๗๐,๐๐๐	ศวอ.ชน	
	๑๔ เกษตรอินทรีย์	๑	-	-	-	๑๖๖ กลุ่ม	๕๖๔,๐๐๐	๑๖๖ กลุ่ม	๕๖๔,๐๐๐	๑๖๖ กลุ่ม	๕๖๔,๐๐๐	๔๙๘ กลุ่ม	๑,๖๙๒,๐๐๐	พด.ชน	
	๑๕ เกษตรอินทรีย์โรงเรียน	๑	-	-	-	๒๔ โรงเรียน	๑๕๑,๐๐๐	๒๔ โรงเรียน	๑๕๑,๐๐๐	๒๔ โรงเรียน	๑๕๑,๐๐๐	๗๒ โรงเรียน	๔๕๓,๐๐๐	พด.ชน	
๔.๓ บริหาร จัดการ ทรัพยากรน้ำ	๑๖ โครงการก่อสร้างแหล่ง น้ำในไร่นาฯ	๑	-	-	-	๑๕๐ บ่อ	๓,๐๗๙,๔๐๐	๑๕๐ บ่อ	๓,๐๗๙,๔๐๐	๑๕๐ บ่อ	๓,๐๗๙,๔๐๐	๔๕๐ บ่อ	๙,๒๓๘,๒๐๐	พด.ชน	
๔.๔ บริหาร พื้นที่ทำกิน ทางการเกษตร	๑๗ โครงการจัดที่ดิน	๑	-	-	-	๕ ไร่/๑๐ ไร่	๑๑๙,๘๖๐	๕ ไร่/๑๐ ไร่	๑๑๙,๘๖๐	๕ ไร่/๑๐ ไร่	๑๑๙,๘๖๐	๑๕ ไร่/๓๐ ไร่	๓๕๙,๕๘๐	สปก.ชน	
	๑๘ โครงการที่ดินเอกชน	๑	-	-	-	๕๐ ไร่	๔,๘๗๕	๕๐ ไร่	๔,๘๗๕	๕๐ ไร่	๔,๘๗๕	๑๕๐ ไร่	๑๔,๖๒๕	สปก.ชน	
	๑๙ โครงการตรวจสอบที่ดิน	๑	-	-	-	๒,๐๕๙ แปลง	๑๑๓,๘๐๐	๒,๐๕๙ แปลง	๑๑๓,๘๐๐	๒,๐๕๙ แปลง	๑๑๓,๘๐๐	๖,๑๗๗ แปลง	๓๔๑,๔๐๐	สปก.ชน	
	๒๐ โครงการศูนย์บริการ ประชาชน	๑	-	-	-	๑ แห่ง	๔๕,๙๓๖	๑ แห่ง	๔๕,๙๓๖	๑ แห่ง	๔๕,๙๓๖	๓ แห่ง	๑๓๗,๘๐๘	สปก.ชน	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยดำเนินการ
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๔.๕ สร้างภูมิคุ้มกันทางการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climat Change)	๒๑ โครงการดำเนินงานของศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร	๑	-	-	-	-	๑ งาน	๑๐,๐๐๐	๑ งาน	๑๐,๐๐๐	๑ งาน	๑๐,๐๐๐	๓ งาน	๓๐,๐๐๐	สป.กษ.ชน
	๒๒ โครงการการป้องกันผลกระทบจากภาวะโลกร้อน	๑	-	-	-	-	๙๐ ไร่	๑๗๓,๐๐๐	๙๐ ไร่	๑๗๓,๐๐๐	๙๐ ไร่	๑๗๓,๐๐๐	๒๗๐ ไร่	๕๑๙,๐๐๐	พด.ชน

หมายเหตุ แหล่งงบประมาณ หมายถึง แหล่งงบประมาณของโครงการ โดยกำหนดไว้ ๔ แห่ง ให้ระบุความหมายของแหล่งงบประมาณ ดังนี้

หมายถึง งบประมาณของกระทรวง/กรม

๒ หมายถึง งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

ถึง งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔ หมายถึง งบประมาณจากแหล่งอื่นๆ เช่น ภาคเอกชน เงินนอกงบประมาณ เงินทุนต่างประเทศ

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยนาท (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ : พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	ค่าเป้าหมาย/งบประมาณ												หน่วยดำเนินการ
			๒๕๖๑		๒๕๖๒		๒๕๖๓		๒๕๖๔		๒๕๖๕		รวม ๕ ปี		
			เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	เป้าหมาย	งบประมาณ	
๕.๑ พัฒนาบุคลากรการเกษตรภาครัฐปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการและกระบวนการทำงาน	๑ พัฒนาบุคลากรของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยนาท	๑	๑๔ ครั้ง	๑๘๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๔ ครั้ง	๑๘๐,๐๐๐	สป.กษ.ชน
	๒ โครงการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่	๑			๒ ราย	๔,๐๒๐	-	-	-	-	-	-	๒ ราย	๔,๐๒๐	ศวอ.ชน
	๓ โครงการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่	๑			๑๘ คน	๓๖,๑๘๐	-	-	-	-	-	-	๑๘ คน	๓๖,๑๘๐	กสภ. เขต๑ ชน
	๔ โครงการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารงานส่งเสริมการเกษตร	๑	-	-	-	-	๖ งาน	๓๐,๐๐๐	๖ งาน	๓๐,๐๐๐	๖ งาน	๓๐,๐๐๐	๑๘ งาน	๙๐,๐๐๐	กสภ.ชน

หมายเหตุ แหล่งงบประมาณ หมายถึง แหล่งงบประมาณของโครงการ โดยกำหนดไว้ ๔ แห่ง ให้ระบุความหมายของแหล่งงบประมาณ ดังนี้

๑ หมายถึง งบประมาณของกระทรวง/กรม

๒ หมายถึง งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๓ หมายถึง งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔ หมายถึง งบประมาณจากแหล่งอื่นๆ เช่น ภาคเอกชน เงินนอกงบประมาณ เงินทุนต่างประเทศ

คำอธิบายอักษรย่อของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดชัยนาท

สป.กษ.ชน	หมายถึง	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยนาท
ชป.ชน	หมายถึง	โครงการชลประทานชัยนาท
ตส.ชน	หมายถึง	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ชัยนาท
ปม.ชน	หมายถึง	สำนักงานประมงจังหวัดชัยนาท
ปศ.ชน	หมายถึง	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยนาท
พต.ชน	หมายถึง	สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท
สวพ.๕	หมายถึง	สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕
กสก.ชน	หมายถึง	สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท
กสก.เขต๑ ชน	หมายถึง	สำนักส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๑ จังหวัดชัยนาท
กสส.ชน	หมายถึง	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดชัยนาท
สศก.๗	หมายถึง	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๗ จังหวัดชัยนาท
กข.ชน	หมายถึง	ศูนย์วิจัยข้าวชัยนาท
ศวท.ชน	หมายถึง	ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านวิศวกรรมเกษตร จังหวัดชัยนาท
ศวอ.ชน	หมายถึง	ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืช จังหวัดชัยนาท
ศวร.ชน	หมายถึง	ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท
ศพจ.เขต๙ ชน	หมายถึง	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเขต ๙ (ชัยนาท)

ส่วนที่ ๖
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Idea)

๑. โครงการชยันตเมืองข้าวบริโภค

ยุทธศาสตร์ที่ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

กลยุทธ์ที่ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการชยันตเมืองข้าวบริโภค
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกข้าว ๖๐ ล้านไร่ แบ่งพื้นที่ปลูกข้าวออกได้ ๕ กลุ่ม คือ ๑.ข้าวหอมมะลิ ๒.ข้าวหอมไทย ๓.ข้าวขาวพื้นนุ่ม ๔.ข้าวขาวพื้นแข็ง และ ๕.ข้าวเหนียว ซึ่งปัจจุบันพบว่า ตลาดโลกต้องการข้าวพื้นนุ่มมากที่สุด ซึ่งข้าวหอมมะลิเรามีตลาดอยู่แล้วกว่า ๑๐ ล้านตัน ทั้งภายในประเทศและส่งออก ส่วนพื้นที่ภาคอีสานปลูกข้าวหอมมะลิเป็นหลัก ๒๕ ล้านไร่ในพื้นที่ ๓๘ ล้านไร่ และข้าวเหนียว ๑๒ ล้านไร่ ขณะที่ภาคเหนือเหมาะสำหรับปลูกข้าวเหนียวและข้าวหอมมะลิ รวมถึงข้าวนุ่มบางส่วน ส่วนที่มีปัญหามากที่สุดคือ พื้นที่ภาคกลางที่ปลูกข้าวพื้นแข็ง ที่นำไปทำเป็นข้าวหนึ่งและแป้ง และความต้องการของตลาดมีน้อย อีกทั้งเกษตรกรชาวชยันตส่วนใหญ่ปลูกข้าวที่ไม่ได้กิน และกินข้าวที่ไม่ได้ปลูก ส่วนการบริโภคนิยมข้าวบริโภคที่นิ่มกว่า หรือข้าวพื้นนุ่ม เนื่องจากเป็นข้าวที่มีความนุ่ม คุณค่าทางโภชนาการสูง แต่ราคาถูกกว่าข้าวหอมมะลิ ดังนั้นจึงเป็นโอกาสของจังหวัดชยันตในการผลิตข้าวพื้นนุ่ม ได้แก่ ข้าวปทุมธานี ๑/ กข. ๗๙ / กข ๔๓ ซึ่งมีพื้นที่ที่มีความเหมาะสมกับการปลูกข้าวเนื่องจากอยู่ในบริเวณลุ่มน้ำเจ้าพระยา และมีระบบชลประทานดีเหมาะสมแก่การผลิตข้าวพื้นนุ่มเป็นอย่างยิ่ง โดยจังหวัดชยันตมีศักยภาพด้านการเกษตร โดยประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๐ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและมีพื้นที่เกษตรกรรม ๑,๒๓๘,๔๒๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๒๓ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตชลประทาน ๖๙๘,๕๙๒ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๕๖.๔๑ ของพื้นที่การเกษตร โดยพื้นที่ทางการเกษตรของจังหวัดชยันตแยกเป็นพื้นที่สำหรับการปลูกข้าว ร้อยละ ๖๗.๓๐ จังหวัดชยันตจึงได้กำหนดตำแหน่งการพัฒนาด้านการเกษตรว่า “ผลิตสินค้าเกษตรมีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐาน” โดยมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) ณ ราคาประจำปี สาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมงของจังหวัดชยันต ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีมูลค่าเท่ากับ ๖,๙๐๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๓๓ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด รองลงมา ได้แก่ สาขาอุตสาหกรรม โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาอุตสาหกรรม ณ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีมูลค่าเท่ากับ ๔,๘๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๙๑ ดังนั้น จังหวัดชัยนาทจึงให้ความสำคัญในการพัฒนาภาคการเกษตร เป็นสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การผลิตข้าว เพราะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดที่จะนำไปสู่การพัฒนาด้านสังคมด้วย อย่างไรก็ตาม การผลิตข้าวของจังหวัดชัยนาท ยังคงมีปัญหา ในการผลิตข้าว อาทิ ผลผลิตไม่ได้มาตรฐาน ต้นทุนการผลิตสูง เกษตรกรเป็นเกษตรกรรายย่อยผลิตข้าวเพื่อจำหน่ายเป็นข้าวเปลือกให้แก่โรงสี ขาดการรวมกลุ่มเพื่อการผลิต การแปรรูปและการตลาด อีกทั้งขาดการวิจัยและพัฒนาในการสร้างมูลค่าเพิ่มในเรื่องข้าว โดยเฉพาะการแปรรูปและบรรจุภัณฑ์ซึ่งที่ผ่านมาจังหวัดชัยนาทได้ให้การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ให้กับกลุ่มสถาบันเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนที่มีความพร้อม ในการแปรรูปข้าวเพื่อบริโภคจำหน่ายให้กับประชาชนทั่วไป โดยเพิ่มศักยภาพแก่กลุ่มสถาบันเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน ทั้งด้านการแปรรูป บรรจุภัณฑ์ ทำให้ในปัจจุบันมีกลุ่มที่สามารถผลิตและจำหน่ายข้าวสารได้จำนวน ๒๕ กลุ่ม และสามารถผลิตได้ ๓๐๐ ตันต่อปี ซึ่งเป็นเกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่ข้าว แต่พบว่าผลผลิตข้าวสารยังไม่เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในจังหวัดชัยนาท จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพการผลิต การเพิ่มมูลค่า และการตลาดสินค้าเกษตรด้านพืชที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน กิจกรรมหลัก : ชัยนาทเมืองข้าวบริโภค เพื่อส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การตลาดข้าวเพื่อการบริโภคของจังหวัดชัยนาท และเพิ่มช่องทางการตลาดให้กับเกษตรกร/ผู้ผลิตผู้ประกอบการข้าวแปรรูป ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นให้เกษตรกรและชาวชัยนาทตระหนักรู้และให้ความสำคัญกับข้าวที่ตนเองปลูกโดยหันมาบริโภคข้าวที่ปลูกเอง ซึ่งจะช่วยลดรายจ่ายในครัวเรือน และประชาชนผู้บริโภคยังลดรายจ่ายจากการซื้อข้าวสารในราคาที่เป็นธรรม ถูกกว่าท้องตลาด อีกทั้งยังเป็นโอกาสของเกษตรกรที่จะผลิตข้าวคุณภาพเพื่อบริโภคและจำหน่ายในจังหวัดชัยนาท รวมทั้งจังหวัดใกล้เคียงได้อีกทางหนึ่งด้วย</p>
<p>๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตข้าวบริโภคคุณภาพดีของจังหวัดชัยนาท ๒. เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตข้าวบริโภคคุณภาพดีของจังหวัดชัยนาท ๓. เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรจากการแปรรูปเพิ่มมูลค่าข้าว ๔. เพื่อส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การตลาดข้าว เพื่อการบริโภคของจังหวัดชัยนาท ๕. เพิ่มช่องทางการตลาดให้กับเกษตรกร/ผู้ผลิตผู้ประกอบการข้าวแปรรูป
<p>๔. เป้าหมาย</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของปริมาณการผลิตข้าวบริโภคคุณภาพดีของจังหวัดชัยนาท (ร้อยละ ๕)

หัวข้อ	รายละเอียด
	๑. ร้อยละของผลผลิตข้าวที่แปรรูปและสามารถจำหน่ายได้ (ร้อยละ ๘๐)
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ดำเนินการในแปลงเกษตรกรแปลงใหญ่ข้าวใน พื้นที่ ๕ อำเภอ ๑. อำเภอเมืองชัยนาท ๒. อำเภอมโนรมย์ ๓. อำเภอสรรพยา ๔. อำเภอสรรคบุรี ๕. อ.หนองมะโมง
๖. กิจกรรมหลัก	<p>กิจกรรมที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตข้าวพื้นนุ่ม มาตรฐานเกษตรแปลงใหญ่ คุณภาพ (๓,๐๐๐ ไร่)(สนง.เกษตรจังหวัด) ๑,๑๗๙,๑๕๐ บาท</p> <p>กิจกรรมที่ ๒ การเพิ่มปริมาณข้าวพื้นนุ่มอินทรีย์ของจังหวัดชัยนาท ๕๐๐ ไร่ (สนง.เกษตรจังหวัด) ๑๙๔,๔๕๐ บาท</p> <p>กิจกรรมที่ ๓ ส่งเสริมการจัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพื้นนุ่มในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตเมล็ดพันธุ์และแปรรูปข้าว แพรกศรีราชา อ.สรรคบุรี จ.ชัยนาท (ศูนย์วิจัยข้าวชัยนาท) ๘๖,๖๕๐ บาท</p> <p>กิจกรรมที่ ๔ วิเคราะห์ความต้องการของตลาดข้าวบริโภค (สน.พาณิชย์จังหวัด) ๔๕,๐๐๐ บาท</p> <p>กิจกรรมที่ ๕ การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการรับรองมาตรฐานการผลิตข้าวพื้นนุ่ม (ศูนย์วิจัยข้าวชัยนาท) ๑๙๒,๒๐๐ บาท</p> <p>กิจกรรมที่ ๖ การส่งเสริมการบริโภคข้าวพื้นนุ่ม จ.ชัยนาท (สนง.เกษตรจังหวัด) ๓๓๘,๙๑๖ บาท</p> <p>กิจกรรมที่ ๗ ติดตามและบริหารโครงการ (กลุ่มยุทธฯ/สนง.เกษตรจังหวัด) ๓๗,๕๓๔ บาท</p>
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดชัยนาท
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ต.ค. ๒๕๖๔ - ก.ย. ๒๕๖๕
๙. งบประมาณ	งบพัฒนาจังหวัดชัยนาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๒,๐๗๓,๙๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	<p>๑. พื้นที่ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของจังหวัดชัยนาทเพิ่มขึ้น ๓,๐๐๐ ไร่</p> <p>๒. มีเทคโนโลยีการผลิตข้าวบริโภคคุณภาพดีของจังหวัดชัยนาท</p> <p>๓. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการแปรรูปเพิ่มมูลค่าข้าวร้อยละ ๑๐-๒๐</p> <p>๔. เกษตรกรและประชาชนทั่วไป ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ได้รับข่าวสารด้านการผลิตและจำหน่ายข้าวบริโภคจังหวัดชัยนาท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	๕. มีช่องทางการตลาดให้กับเกษตรกร/ผู้ผลิตผู้ประกอบการข้าวแปรรูปเพิ่มขึ้น ๑ ช่องทาง
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	<p>๑. เกษตรกรแปลงใหญ่ข้าวสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวบริโภคคุณภาพดีเพียงพอสำหรับจำหน่ายแก่เกษตรกรในจังหวัด และจังหวัดใกล้เคียง</p> <p>๒. เกษตรและผู้ประกอบการข้าวแปรรูปเพื่อบริโภคสามารถดำเนินธุรกิจการแปรรูปผลผลิตข้าวเพื่อจำหน่ายให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปได้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>๓. ผู้บริโภคเกิดทัศนคติที่ดีเชื่อมั่นและยอมรับข้าวบริโภคของจังหวัด ชัยนาทเพิ่มขึ้นส่งผลให้เกษตรกรและผู้ประกอบการข้าวแปรรูปเพื่อบริโภคสามารถดำเนินธุรกิจการแปรรูปผลผลิตข้าวเพื่อจำหน่ายให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปได้อย่างต่อเนื่อง ยั่งยืนในอาชีพ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น</p>

๒. โครงการพัฒนากระบวนการผลิตส้มโอขาวแตงกวาสู่มาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

กลยุทธ์ที่ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนากระบวนการผลิตส้มโอขาวแตงกวาสู่มาตรฐาน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ประเทศมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ยกกระดับเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนา ลดลง ประชากรได้รับผลกระทบจากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน ด้านเศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง สร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคม การผลิต การค้า การลงทุน ทำให้มีความอุดมสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อาทิ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน และทุนอื่นๆ</p> <p>แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านที่ ๕ เศรษฐกิจ มีผลิตภาพและความสามารถในการแข่งขันในระดับประเทศสูงขึ้น มีการเติบโตอย่างครอบคลุมทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน มุ่งเน้นการใช้ระบบมาตรฐานและนวัตกรรมในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจของประชาชน และสถาบันันทางเศรษฐกิจมีสมรรถนะสูงขึ้น</p> <p>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญสูง เพื่อยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐาน ให้เศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ย ๕% ต่อปี สร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจรายสาขา ภาคเกษตร อุตสาหกรรมและบริการ ขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓% เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิ ๕๙,๔๖๐ บาท ต่อครัวเรือน</p> <p>แผนพัฒนาภาค กำหนดทิศทางพัฒนาภาคที่ สอดคล้อง เชื่อมโยง โดยใช้เครื่องมือบูรณาการของส่วนราชการ เพื่อขับเคลื่อน ยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่การปฏิบัติ โดยภาคกลาง มีทิศทางการพัฒนา “พัฒนากรุงเทพฯ สู่มหานครทันสมัย และภาคกลางเป็นฐานการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง” โดยยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน</p> <p>แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) มีศักยภาพและโอกาสการพัฒนา โดยเป็นแหล่งเกษตรกรรมที่อุดมสมบูรณ์ แหล่งผลิตข้าวและพืชไร่ เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงาน แหล่งเลี้ยงสัตว์ เช่น โคเนื้อ โคนม โคเนื้อ สุกร เป็ดเนื้อ ไก่เนื้อ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ไก่ไข่ ศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรของประเทศ และแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติ ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน เพื่อเพิ่มความสามารถในการผลิตอาหารปลอดภัย ให้เป็นฐานการส่งออกอาหารรายใหญ่ของโลก โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยและพันธุ์ที่เหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงระบบการบริหารจัดการตลาดให้มีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับสู่ Smart Farmer และ Smart Farming</p> <p>แผนพัฒนาจังหวัด ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔) สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาของจังหวัดชัยนาท ประเด็นที่ ๑ : การพัฒนาการผลิต การแปรรูป การตลาดและระบบโลจิสติกส์ สินค้าเกษตรมาตรฐาน เพื่อส่งเสริมและพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพได้มาตรฐานและส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่</p> <p>ส้มโอขาวแตงกวา เป็นไม้ผลที่สร้างชื่อเสียงและรายได้ให้แก่เกษตรกรจังหวัดชัยนาทมาเป็นเวลานาน และได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications : GI) ของจังหวัดชัยนาท ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นต้นมา เนื่องจากมีคุณลักษณะพิเศษที่มีรสชาติอร่อย กุ้งโต เนื้อแห้ง กรอบ รสชาติหวานอมเปรี้ยวเล็กน้อย มีคุณค่าทางโภชนาการสูง เปลือกหนาทนทานต่อการขนส่งทางไกล ซึ่งเป็นพืชที่มีศักยภาพของจังหวัดชัยนาทชนิดหนึ่ง แต่ในช่วงปี ๒๕๕๔ เกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ ส้มโอขาวแตงกวาชัยนาทล้มตายไปเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันส้มโอขาวแตงกวาจังหวัดชัยนาท มีพื้นที่ปลูก ๑,๖๕๙.๐๕ ไร่ เกษตรกรผู้ปลูกส้มโอขาวแตงกวา จำนวน ๕๓๘ ราย มูลค่าการจำหน่าย ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๓๕,๗๔๐,๙๙๐ บาท เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ผลการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนการขยายพื้นที่ปลูกส้มโอขาวแตงกวาจังหวัดชัยนาท โดยดำเนินการส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิต การดูแลรักษา การส่งเสริมและสนับสนุนการขยายพื้นที่ปลูก (ปี ๒๕๕๗-๒๕๖๒) จำนวน ๖๔๕ ไร่ การส่งเสริมการปลูกส้มโอหลังบ้านเพื่อการดูแลอย่างทั่วถึง การรับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัย GAP และมาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GI โดยที่ผ่านมาเกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัย (ส้มโอ) จำนวน ๔๒ ราย และได้รับการรับรองมาตรฐานสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GI จำนวน ๒๖ ราย รวมถึงมีการประชาสัมพันธ์ส้มโอขาวแตงกวาจังหวัดชัยนาทให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย แต่เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ที่ดำเนินการปลูกส้มโอขาวแตงกวายังขาด</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ประสบการณ์ในการจัดการสวนส้มโอขาวแตงกวาอย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรส่งเสริมองค์ความรู้เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการศึกษาในเชิงปฏิบัติ ในเรื่องของระบบ น้ำอัจฉริยะ ณ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านวิศวกรรมเกษตร จังหวัดชัยนาท ซึ่งมีแปลงส้มโอขาวแตงกวาปลอดโรคในการศึกษาวิจัย ด้านการจัดการน้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตส้มโอขาวแตงกวาของ จังหวัดชัยนาท ควบคู่ไปกับการทดลองสาธิตการใช้ระบบควบคุมการให้น้ำอัจฉริยะ (Irrigation Smart Farming) ที่สามารถเปิด-ปิด ระบบการ ให้น้ำตามค่าความชื้นของดิน และเหมาะสมกับความต้องการน้ำของ ส้มโอ ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยและเก็บข้อมูลต่อเนื่องตลอดระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ขณะนี้เข้าสู่ปีที่ ๕ ให้แก่เกษตรกรในจังหวัด ชัยนาทและจังหวัดใกล้เคียง ประกอบกับการส่งเสริมการอนุรักษ์พื้นที่ ปลูกส้มโอขาวแตงกวาหลังบ้าน ซึ่งเกษตรกรสามารถดูแลต้นส้มโอขาว แตงกวาแต่ละต้นได้อย่างทั่วถึง</p>
<p>๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<p>๑. เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตส้มโอขาวแตงกวาให้มีคุณภาพได้ มาตรฐาน ปลอดภัยจากสารพิษ ๒. เพื่ออนุรักษ์ และส่งเสริมการขายส้มโอขาวแตงกวาชัยนาทให้คงอยู่ คู่จังหวัดชัยนาท</p>
<p>๔. เป้าหมาย</p>	<p>จำนวนแปลงส้มโอที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐</p>
<p>๕. พื้นที่ดำเนินการ</p>	<p>เกษตรกรในจังหวัดชัยนาท</p>
<p>๖. กิจกรรมหลัก</p>	<p>กิจกรรมที่ ๑ ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่การปลูกส้มโอขาวแตงกวา ชัยนาท และพัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน ๑.๑ ส่งเสริมการปลูกส้มโอขาวแตงกวาหลังบ้าน (สำนักงานเกษตร จังหวัด) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาคุณภาพส้มโอขาวแตงกวา หลังบ้าน (เกษตรกร ๑๐๐ ราย) จำนวน ๑ วัน ๑.๒ สร้างสวนส้มโอโดยใช้กิ่งพันธุ์ส้มโอขาวแตงกวาปลอดโรค (สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕) ๑.๓ ถ่ายทอดความรู้ เรื่อง การผลิตส้มโอขาวแตงกวาจังหวัดชัยนาทสู่ มาตรฐาน (สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด/สำนักวิจัยและ พัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕) จัดอบรมให้กับเกษตรกรรายเก่า - ใหม่ ที่มีความสนใจสมัครเข้า รับการตรวจรับรองมาตรฐาน GAP จำนวน ๕๐ ราย</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>๑.๔ ตรวจสอบรับรองและติดตามแหล่งผลิตเกษตรมาตรฐาน GAP (สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การวิเคราะห์โลหะหนักในดิน และน้ำ - การตรวจสอบรับรอง และตรวจติดตามแปลงแหล่งผลิต (GAP) <p>๑.๕ การตรวจสอบรับรองและตรวจติดตามสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GI (สำนักงานพาณิชย์จังหวัด)</p> <p>กิจกรรมที่ ๒ ส่งเสริมช่องทางการจำหน่าย</p> <p>๒.๑ ประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการขายส้มโอ</p> <p>ชาวแตงกวาจังหวัดชัยนาท (สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด)</p> <p>ดำเนินการจ้างเหมาจัดทำกล่องใส่ส้มโอชาวแตงกวาชัยนาท เพื่อประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการขาย ให้กับสวน ส้มโอที่ได้รับมาตรฐาน GI หรือ GAP จำนวน ๓๐ สวนๆ ละ ๕๐ กล่อง</p> <p>๒.๒ พัฒนา QR Code ระบบตรวจสอบย้อนกลับส้มโอชาวแตงกวาชัยนาท (สำนักงานพาณิชย์จังหวัด)</p> <ul style="list-style-type: none"> - จ้างออกแบบพัฒนา/ปรับปรุง QR Code เพื่อการตรวจสอบย้อนกลับ แหล่งที่มาส้มโอชาวแตงกวาชัยนาท - จัดทำป้ายสินค้าห้อยส้มโอชาวแตงกวา เพื่อประชาสัมพันธ์ส้มโอชาวแตงกวาชัยนาท ขนาด ๗.๕ x ๗.๕ ซม. จำนวน ๑๐,๐๐๐ แผ่น <p>กิจกรรมที่ ๓ ตรวจสอบติดตามการส่งเสริมการปลูกส้มโอชาวแตงกวาชัยนาท (สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด)</p> <p>๓.๑ ตรวจสอบติดตามการส่งเสริมการปลูกส้มโอชาวแตงกวาจังหวัดชัยนาท</p> <p>ดำเนินการตรวจสอบติดตามเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมการปลูกส้มโอชาวแตงกวาจังหวัดชัยนาท</p>
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยนาท และหน่วยงานบูรณาการ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	๑ ปี (๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕)
๙. งบประมาณ	๗๕๖,๐๘๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	ปริมาณพื้นที่ปลูกส้มโอชาวแตงกวาของจังหวัดชัยนาทเพิ่มขึ้น
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	<p>๑. เกษตรกรผู้ปลูกส้มโอชาวแตงกวาในจังหวัดชัยนาทมีรายได้เพิ่มขึ้น</p> <p>๒. ผู้บริโภคได้บริโภคส้มโอชาวแตงกวาของจังหวัดชัยนาทที่ผ่านมาตรฐานปลอดภัยจากสารพิษ</p> <p>๓. สวนส้มโอชาวแตงกวาในจังหวัดชัยนาทผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP และ GI เพิ่มขึ้น</p>

๓. โครงการมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ยุทธศาสตร์ที่ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

กลยุทธ์ที่ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	<p>โครงการมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ กิจกรรมหลัก : ส่งเสริมการผลิตและการตลาดสินค้าประมงมาตรฐาน</p>
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดชัยนาท มีพื้นที่เกษตรกรรม ๑,๒๖๖,๑๗๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๙๖ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตชลประทาน ๗๗๗,๙๙๑ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๑.๕๐ ของพื้นที่การเกษตร โดยพื้นที่ทางการเกษตรของจังหวัดชัยนาทแยกเป็นพื้นที่สำหรับการปลูกข้าวร้อยละ ๖๙.๗๐ รองลงมา คือ พื้นที่สำหรับการปลูกพืชไร่ ร้อยละ ๒๓.๕๐ พื้นที่สำหรับการปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น ร้อยละ ๓.๑ แนวทางการพัฒนาของจังหวัด ได้กำหนดตำแหน่งของจังหวัดเป็นการผลิตสินค้าเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐาน เพื่อเป็นฐานในการเลี้ยงประชากรในประเทศและส่งขายต่างประเทศได้อย่างปลอดภัยต่อผู้บริโภค จังหวัดยังเป็นแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีแห่งหนึ่งของประเทศ โดยปัญหาสำคัญของการผลิตสินค้าเกษตรของจังหวัด คือ กระบวนการผลิตที่ยังไม่เป็นไปตามกระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน GAP (Good Agriculture Practice) รวมถึงการรักษามาตรฐานที่ได้รับให้คงมาตรฐานต่อไป ซึ่งจำนวนเกษตรกรผู้ผลิตที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจำนวนแปลง/ฟาร์ม ที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP ยังมีจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับสัดส่วนการผลิตภาครัฐควรเพิ่มบทบาทในการพัฒนาความรู้และการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ อบรมและให้ความรู้แก่เกษตรกรในการผลิตให้ปลอดภัย อีกทั้งการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตให้ได้มาตรฐานยังเป็นการรองรับตลาดกับกลุ่มผู้ค้า AEC ที่ประเทศไทยเข้าร่วมและเปิดตัวแล้ว และเป็นการเพิ่มช่องทางรายได้ให้แก่เกษตรกรในจังหวัดให้มีความเลือกทำการเกษตรได้หลายทางเลือก โดยสินค้าภาคการเกษตรของจังหวัดชัยนาทที่มีศักยภาพและเป็นจุดเน้นในการพัฒนาเพื่อให้มีคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐาน ในระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ประกอบด้วย เมล็ดพันธุ์ข้าว ส้มโอขาวแตงกวา พะ โคนื้อไก่พื้นเมืองปลาน้ำจืดพืชไร่ (มันสำปะหลัง/อ้อยโรงงาน) โดยในส่วนของปลาน้ำจืดจังหวัดชัยนาทได้ส่งเสริมมาตั้งแต่แผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐ และที่ผ่านมาจังหวัดชัยนาทได้รับการจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมการผลิตและการตลาดสินค้าประมงมาตรฐาน</p> <p>อย่างไรก็ตาม กระบวนการผลิตสินค้าเกษตรด้านการประมง ในจังหวัดชัยนาทส่วนใหญ่ ยังไม่เป็นไปตามมาตรฐาน จำนวนฟาร์มเลี้ยงที่ได้รับการรับรองจากกรมประมงยังมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับจำนวน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>เกษตรกรทั้งหมด ระบบการรวมกลุ่มของเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ถ้าหากเกษตรกรได้รับการพัฒนาจากด้านต่างๆ เหล่านี้ อาจส่งผลให้ระบบตลาดสินค้าด้านการประมงเป็นไปตามมาตรฐานเพิ่มขึ้น และส่งผลถึงผู้บริโภคได้รับอาหารปลอดภัยเพิ่มขึ้นดั่งนั้น ในช่วงของแผนพัฒนาจังหวัดพ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ จังหวัดชัยนาทจึงยังคงให้ความสำคัญในการส่งเสริมการผลิตและการตลาดสินค้าประมงมาตรฐานอย่างต่อเนื่องมีการต่อยอดหลังการดำเนินงานที่ผ่านมา โดยการตรวจติดตามการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านแปรรูปสัตว์น้ำ พร้อมตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำและเก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์ตรวจวิเคราะห์คุณภาพทางเคมี จุลชีววิทยาและทางประสาทสัมผัส จากกองวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมสัตว์น้ำ กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทุกปีๆละประมาณ ๒-๓ ครั้ง/กลุ่ม ผลจากการตรวจวิเคราะห์ความปลอดภัยของอาหารสัตว์น้ำ จังหวัดชัยนาทเห็นถึงความสำคัญในการที่จำเป็นต้องมีการพัฒนาเกษตรกรให้เข้าสู่ระบบมาตรฐานมากยิ่งขึ้น และดำเนินการตรวจติดตามอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมความรู้ในการเข้าสู่ระบบมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงแก่เกษตรกร โดยเฉพาะผลผลิตด้านการประมงในจังหวัดชัยนาทมาจากรูปแบบการเลี้ยงที่หลากหลาย เช่น การเลี้ยงปลาในกระชัง การเลี้ยงปลาในบ่อดิน การเลี้ยงปลาในบ่อพลาสติก แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังเป็นการเลี้ยงแบบยังชีพ และบางรายยังเลี้ยงแบบไม่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ เนื่องจากเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดทักษะการเลี้ยงเชิงพาณิชย์ และขาดความรู้ในการเข้าสู่ระบบมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ทั้งนี้จำนวนผู้ประกอบการอาชีพเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืดมีทั้งสิ้น ๓,๘๔๖ ราย มีจำนวนบ่อ ๖,๐๖๒ บ่อ เนื้อที่ ๒,๘๕๒ ไร่ ได้รับมาตรฐาน SL จำนวน ๗๓๒ ราย และมาตรฐาน GAP จำนวน ๔๔ ราย</p> <p>เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเลี้ยงแบบเดิมๆ เข้าสู่ระบบการเลี้ยงที่ได้มาตรฐาน ดังนั้น การพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้ตอบสนองความต้องการของตลาดในปัจจุบัน เกษตรกรจึงต้องได้รับการพัฒนากระบวนการผลิต โดยสนับสนุนให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม และถ่ายทอดเทคโนโลยีและส่งเสริมให้เกษตรกรทำมาตรฐานฟาร์มแก่เกษตรกรในพื้นที่ ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๑ ได้มีการส่งเสริมความรู้ในการเข้าสู่ระบบมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์แก่เกษตรกรมาแล้ว ๖๐๐ ราย และในปี ๒๕๖๔ จะดำเนินการเพิ่มอีก ๑๐๐ ราย</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการเลี้ยงสัตว์น้ำเชิงพาณิชย์และการเข้าสู่ระบบมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

หัวข้อ	รายละเอียด
	๒. เพื่อให้การรับรองระบบมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำแก่ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำรายใหม่
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ผู้ประกอบการร้านอาหารในจังหวัดชัยนาท และนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาในจังหวัดชัยนาท
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่ดำเนินการทั้ง ๘ อำเภอของจังหวัดชัยนาท
๖. กิจกรรมหลัก	<p>กิจกรรมที่ ๑: ส่งเสริมและพัฒนาฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - อบรมเชิงปฏิบัติการให้เกษตรกร จำนวน ๑๐๐ ราย - การศึกษาดูงานของเกษตรกร ณ พื้นที่ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานและประสบความสำเร็จในการดำเนินการ จำนวน ๑๐๐ ราย - ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในกิจกรรมที่ ๑ - ตรวจสอบรับรองฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำรายใหม่ตามมาตรฐานจากกรมประมง จำนวนไม่น้อยกว่า ๔๐ ราย <p>กิจกรรมที่ ๒: การติดตาม นิเทศและบริหารโครงการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การติดตาม นิเทศและบริหารโครงการ เพื่อให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการและเข้าสู่การรับรองมาตรฐาน
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดชัยนาท
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕
๙. งบประมาณ	๗๓๐,๓๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	<p>๑. มีฟาร์มสัตว์น้ำรายใหม่ของจังหวัดชัยนาทที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจาก กรมประมงไม่น้อยกว่า ๔๐ ฟาร์ม</p> <p>๒. มีเกษตรกร/ผู้ประกอบการฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่จังหวัดชัยนาทได้รับความรู้ในการเลี้ยงสัตว์น้ำเชิงพาณิชย์และการเข้าสู่ระบบมาตรฐานฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ราย</p>
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	<p>๑. จำนวนฟาร์มสัตว์น้ำรายใหม่ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากกรมประมงร้อยละ ๑๕</p> <p>๒. เกษตรกร/ผู้ประกอบการสัตว์น้ำได้รับความรู้ตามหลักสูตรที่กำหนดได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ของผู้ร่วมกิจกรรม</p> <p>๓. เกษตรกรและประชาชนในจังหวัดชัยนาทมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายสินค้าที่ได้มาตรฐาน</p> <p>๔. สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคในการซื้อสินค้าสัตว์น้ำจากจังหวัดชัยนาท</p>

๔. โครงการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์เพื่อการเสริมสร้างเศรษฐกิจใหม่แบบครบวงจร (เจ้าพระยา บีฟ ซิตี้ (Chaophraya Beef City))

ยุทธศาสตร์ที่ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

กลยุทธ์ที่ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์เพื่อการเสริมสร้างเศรษฐกิจใหม่แบบครบวงจร (เจ้าพระยา บีฟ ซิตี้ (Chaophraya Beef City))
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>จากผลกระทบการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ รัฐบาลได้มีหลักการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในด้านต่างๆ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ดังนี้</p> <p>๑. มุ่งเน้นการฟื้นฟูและสร้างเศรษฐกิจภายในประเทศเป็นหลัก โดยให้ความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศที่ยังคงมีความได้เปรียบ และมีโอกาสที่จะสร้างการเติบโตให้กับประเทศในช่วงหลังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ รวมทั้งให้ความสำคัญต่อกิจกรรมและธุรกิจชุมชนที่มีศักยภาพและโอกาส เป็นต้น</p> <p>๒. มุ่งเน้นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการสร้างงานและสร้างอาชีพ สามารถรองรับแรงงานส่วนเกินที่อพยพกลับท้องถิ่นและชุมชน</p> <p>๓. มุ่งเน้นการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน ทั้งในด้านกำลังคน แผนงานโครงการและการลงทุน</p> <p>๔. มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชนในพื้นที่ และภาคส่วนอื่นๆ ในสังคม เช่น ภาคเอกชน มูลนิธิ และภาควิชาการ เป็นต้น</p> <p>ดังนั้น การส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐานทางการเกษตรสู่ความยั่งยืน ให้มีความสามารถแข่งขันทางการตลาดได้ จึงเป็นแนวทางการส่งเสริมที่สอดคล้องตามหลักการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และให้เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำนาที่ไม่เหมาะสม หันมาทำภาคการเกษตรอื่นที่ใช้น้ำน้อยและพัฒนาแผนที่ทางการเกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก Agri-Map (Agricultural Map for Adaptive Management) ซึ่งสามารถรวบรวมข้อมูลเชิงภูมิศาสตร์ของทุกหน่วยงานไว้ในที่เดียวกัน ประกอบด้วยข้อมูลหลักด้านการเกษตรฯ เช่น น้ำ ดิน พืช ประมง ปศุสัตว์ การตลาด และระบบโลจิสติกส์ และข้อมูลอื่นๆ อาทิ ขอบเขตการปกครอง การใช้ประโยชน์ที่ดิน ประชากร ทะเบียนเกษตรกร เป็นต้น เพื่อเป็นเครื่องมือที่สามารถใช้ในการบริหารจัดการด้านการเกษตรได้อย่างต่อเนื่อง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเกษตรที่เอื้ออำนวยความสะดวกต่อการผลิตภาคการเกษตรในปัจจุบัน</p> <p>โดยสินค้าเกษตรที่สำคัญ (ภาคปศุสัตว์) ของจังหวัดชัยนาทที่มีศักยภาพและเป็นจุดเน้นในการพัฒนาเพื่อให้มีคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐานและสร้างความสามารถในการแข่งขันในระดับประเทศสูงขึ้นได้ในระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) มีดังนี้</p> <p>๑. การเลี้ยงโคเนื้อ ในประเทศไทยจากสถิติข้อมูลสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีปริมาณเพิ่มขึ้น จากจำนวนโคเนื้อ ๔.๙๑ ล้านตัว เป็น ๕.๔๗ ล้านตัว โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือผลิตได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๔๖ รองลงมาคือ ภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๑๒ ตามลำดับ ซึ่งแม้การผลิตโคเนื้อและเนื้อโคคุณภาพของประเทศไทยจะเพิ่มขึ้น แต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดและการบริโภคภายในประเทศ ส่งผลให้ประเทศไทยต้องมีการนำเข้าเนื้อโคคุณภาพจากต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศออสเตรเลีย เนื่องจากกระแสความนิยมบริโภคเนื้ออุนามยที่ได้รับมาตรฐานและสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ ซึ่งปัจจุบันยังมีไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และราคาโคเนื้อในตลาดยังคงมีราคาสูงและปริมาณความต้องการมีอย่างไม่จำกัด ปัจจุบันจังหวัดชัยนาท มีเกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อเพิ่มขึ้น <u>รวม ๒,๖๕๗ ราย จำนวน ๔๗,๕๖๙ ตัว/ปี</u> แต่เกษตรกรของจังหวัดชัยนาทยังขาดการรวมกลุ่มเครือข่ายที่เข้มแข็ง การวางแผนการผลิตที่ไม่มีทิศทางเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดและแนวทางการปรับปรุงสายพันธุ์โคเนื้อที่ไม่เด่นชัด เนื่องจากสามารถผลิตโคเนื้อและจำหน่ายได้เองจากความต้องการของตลาดที่มีอย่างไม่จำกัด กระบวนการผลิตที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการทำให้ไม่ได้รับรองมาตรฐานฟาร์มขาดแรงจูงใจและโอกาสในการสร้างรายได้จากความต้องการของตลาด เป้าหมายที่สำคัญ คือ การสร้างความมั่นคงทางอาหารพัฒนาเกษตรกรให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการวางแผนการผลิตโคเนื้อให้เพียงพอต่อการบริโภคและเพื่อการส่งออก ส่งเสริมการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้ยั่งยืน มีการบูรณาการทำงานร่วมกันในหลากหลายภาคส่วน ในการเตรียมความพร้อม เพื่อรองรับการเปิดเสรีการค้า FTA ทั้งการเพิ่มศักยภาพการผลิตโคเนื้อคุณภาพ (ต้นน้ำ) เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิต ในด้านการส่งเสริมสุขภาพโคเนื้อ การสร้างมาตรฐานฟาร์มโคเนื้อ (GAP) การสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร การสร้าง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และโอกาสที่เป็นปัจจัยสนับสนุนที่จะช่วยผลักดัน คือ โครงการรถไฟ ที่เชื่อมต่อไปยัง สปป.ลาว-จีน ที่จะเริ่มใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่จะเป็นการสนับสนุนให้มีตลาดรองรับและการส่งออกไปยังตลาดประเทศเพื่อนบ้านและประเทศจีนเพิ่มมากยิ่งขึ้น ทำให้ลดต้นทุนด้านระบบโลจิสติกส์ในอนาคต โดยเฉพาะเกษตรกรในเขตพื้นที่ดอน เช่น อำเภอวัดสิงห์ อำเภอหันคา อำเภอหนองมะโมง และอำเภอเนินขาม เป็นต้น</p> <p>๒. การเลี้ยงแพะ เป็นอาชีพหนึ่งที่ทำรายได้ให้กับเกษตรกรอย่างคุ้มค่า ซึ่งให้ผลตอบแทนที่สูงคุ้มค่ากับการลงทุน และมีช่องทางการตลาดที่ชัดเจนและมีความต้องการสูง สามารถตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาลในการส่งเสริมการสร้างรายได้เพิ่มให้กับเกษตรกร และการลดพื้นที่ปลูกข้าวมาปลูกพืชชนิดอื่นหรือปรับเปลี่ยนอาชีพที่ให้ผลตอบแทนที่สูงกว่าได้ และรองรับการเปิดตลาดการค้าเสรีและอาเซียน AEC ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จากข้อมูลศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศกรมปศุสัตว์ จำนวนแพะของประเทศไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีจำนวนแพะเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๓.๐๖ (จาก ๗.๒๐ แสนตัวเป็น ๘.๘๖ แสนตัว) โดยภาคกลางมีอัตราส่วนการผลิตแพะ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๔๗ หรืออยู่ในอันดับที่ ๒ ของประเทศ (รองจากภาคใต้) แต่การเลี้ยงแพะนั้นมีองค์ประกอบและความเสี่ยงหลายปัจจัยที่เกษตรกรจะต้องมีความใส่ใจในการเลี้ยงดู ประกอบกับมีการลงทุนในการประกอบกิจการฟาร์มพอสมควร ปัจจุบันจังหวัดชัยนาท มีเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเพิ่มขึ้น รวม ๖ กลุ่ม จำนวน ๖๙๕ ราย จำนวนแพะที่ผลิตได้ ๒๘,๖๓๒ ตัว/ปี ซึ่งมีการเลี้ยงกันมากที่อำเภอสรรคบุรี จำนวน ๙,๔๑๒ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๘๗ รองลงมาคือ อำเภอสรรพยา จำนวน ๕,๓๐๖ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕๓ ตามลำดับ ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยได้มีโอกาสเข้าถึงธุรกิจเลี้ยงแพะเพื่อการส่งออก มีแหล่งเงินทุน และเป็นการส่งเสริมช่วยเหลือเกษตรกร ให้มีความสามารถในการแข่งขันได้ ภาครัฐควรให้การส่งเสริมและสนับสนุน และปลูกจิตสำนึกในด้านกระบวนการผลิตให้มีคุณภาพและได้รับรองมาตรฐานฟาร์มแพะเพื่อรองรับการนำเข้าโรงฆ่าสัตว์และการส่งออกในพื้นที่ที่มีอย่างไม่จำกัด มีการวางแผนการผลิตที่ตรงตามความต้องการของตลาด เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่มของเกษตรกรและฟาร์ม เครือข่ายให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น จัดตั้งศูนย์เครือข่ายและให้การรับรองฟาร์มเพื่อรวบรวมผลผลิตและกระจายสินค้า ให้กับกลุ่มสมาชิก เพื่อสร้างเสถียรภาพความมั่นคงด้านเศรษฐกิจและอำนาจต่อราคา ให้กับสมาชิก และมีการติดตามผลการดำเนินงานโดยเจ้าหน้าที่ในพื้นที่</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>อย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ และส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์พันธุ์ดีไว้ใช้ในฟาร์มของเกษตรกรเอง ดังนั้น ธุรกิจการเลี้ยงแพะของเกษตรกรรายย่อยในจังหวัดชัยนาทจะเกิดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างจริงจัง และเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะมีการเปิดโอกาสให้เกษตรกรรายย่อยในพื้นที่เข้ามามีบทบาทในการดำเนินงาน คัดเลือกสมาชิกฯ ตรวจสอบและเข้าร่วมโครงการฯ และการขยายผลเครือข่ายในกลุ่มฯ ต่อไป</p> <p>๓. กล้วยาแพงโกลา เพื่อการจำหน่ายเชิงพาณิชย์ นอกจากนี้จะเป็นอาชีพหนึ่งที่น่าดำเนินกิจกรรมควบคู่ไปกับการเลี้ยงสัตว์ทั่วไปแล้วยังสามารถดำเนินกิจกรรมในรูปแบบธุรกิจการผลิตกล้วยาแพงโกลาอบแห้งเพื่อการส่งออกเชิงพาณิชย์ได้อีกทางหนึ่งด้วย ซึ่งจังหวัดชัยนาท (จากข้อมูลการสำรวจประชากรสัตว์จังหวัดชัยนาท, ปี ๒๕๖๒ ข้อมูลเดือนกันยายน ๒๕๖๒) พบว่า มีผู้ผลิตกล้วยาแพงโกลา รวม ๘ กลุ่ม จำนวนเกษตรกรไม่น้อยกว่า ๑๕๐ ราย มีพื้นที่ปลูกกล้วยาแพงโกลาเพื่อจำหน่าย รวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๖๔% ของพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ทั้งหมด รวมจำนวน ๓,๐๔๗ ไร่ สามารถผลิตและสร้างมูลค่าการผลิตได้ ไม่น้อยกว่า ๕,๐๖๕ ตัน หรือคิดเป็นมูลค่า การผลิตได้ รวม ๒๕.๓๓ ล้านบาทต่อปี ส่งผลทำให้สัดส่วน GPP ด้านเกษตรกรรมของจังหวัดชัยนาทขยับตัวสูงขึ้น ดังนั้น พืชอาหารสัตว์ โดยเฉพาะการปลูกกล้วยาแพงโกลาให้เป็นแหล่งโปรตีนที่สำคัญของสัตว์ กระเพาะรวม เช่น โคเนื้อ แพะ โคนมฯ เพื่อการจำหน่ายนั้นสามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรอย่างคุ้มค่าแล้วและยังสามารถสร้างอาชีพที่มั่นคงให้กับเกษตรกรได้อีกทางหนึ่ง ปัจจุบันจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ทำให้คนตกงานและต้องกลับภูมิลำเนาบ้านเกิดเป็นจำนวนมาก ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตรของประเทศไทยเป็นอย่างมาก ทั้งทางด้านการลดต้นทุน การจัดการด้านผลผลิตให้สามารถพยุงเศรษฐกิจและขับเคลื่อนต่อไปได้ ดังนั้น ภาครัฐควรให้การสนับสนุนการดำเนินงานในด้านการพัฒนาองค์ความรู้และกระบวนการผลิต และการจัดทำระบบการผลิตพืชอาหารสัตว์พันธุ์ดี (กล้วยาแพงโกลา) ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้นและต่อเนื่องด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สอดคล้องกับนโยบายภาครัฐ เพื่อให้เกษตรกรทำงานได้สะดวกขึ้น มีการจ้างแรงงาน สร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว มีระบบการจัดการที่ง่ายขึ้น ประหยัดเวลา ช่วยลดต้นทุนการผลิต ให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น มีคุณภาพได้มาตรฐาน และตรงกับความต้องการของตลาดการผลิตสินค้าปศุสัตว์หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทางด้านปศุสัตว์ เช่น การเลี้ยงโคเนื้อ/แพะเนื้อ/ปลูกกล้วยาแพง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>โกลาฯ จึงเป็นอาชีพทางเลือกหนึ่งที่เกษตรกรและประชาชนทั่วไปให้ความสนใจและหันมาเลี้ยงสัตว์และทำกิจกรรมอื่นทดแทนพื้นที่ที่นาได้ แต่การเลี้ยงสัตว์จะให้ได้ดี/ผลตอบแทนเป็นที่น่าพอใจนั้นเกษตรกรควรศึกษาปัจจัยพื้นฐานทางการผลิตและสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เช่น คุณภาพของสายพันธุ์ การบริหารจัดการฟาร์มที่ถูกสุขลักษณะ (GFM) การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงสัตว์ (GAP) และราคาจำหน่ายไปยังท้องตลาดในราคาที่ไม่สูงนัก ทำให้เกษตรกรขาดแรงจูงใจในการประกอบอาชีพอย่างจริงจัง และมีหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งระบบจากการจัดการด้านการผลิตของเกษตรกร โดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อยจนถึงรายขนาดกลาง สำหรับประเด็นที่ภาครัฐควรให้ความช่วยเหลือเกษตรกร คือ การเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับการผลิตภาคปศุสัตว์ที่เกษตรกรเลี้ยงอย่างเร่งด่วน ส่งเสริมให้มีโรงฆ่าสัตว์ขนาดเล็กและขนาดกลางได้รับการปรับปรุงและพัฒนายกระดับให้เข้าสู่มาตรฐานตามกฎหมายที่กำหนดภายในระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อให้เกิดความสามารถทางการแข่งขันได้ และเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบคุณภาพและการเก็บตัวอย่างสินค้าปศุสัตว์ที่วางจำหน่ายในท้องตลาดและจุดจำหน่ายสินค้ามาตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง เพื่อปกป้องผู้บริโภค และขยายโอกาสการเข้าถึงช่องทางการตลาดที่มีเพิ่มขึ้นในปัจจุบัน และเป็นการพัฒนาอาชีพของเกษตรกรผู้เลี้ยงปศุสัตว์ให้มีความมั่นคงและมีรายได้จากการเลี้ยงสัตว์หรือกิจกรรมทางด้านปศุสัตว์เพิ่มขึ้น รวมทั้งมีการกำหนดเป้าหมายในการผลิตที่ชัดเจน และส่งเสริมให้เกษตรกรในจังหวัดชยันนาตระหนักถึงความสำคัญในการผลิตปศุสัตว์ที่เป็นที่ต้องการของตลาดและมีเอกลักษณ์ ตามบริบทของพื้นที่และวิถีการเกษตรที่ยั่งยืน และสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้เกษตรกรมีความคิดสร้างภูมิปัญญาในการผลิตและพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของโลก เป็นฐานการผลิตที่สำคัญและสร้างความมั่นคงทางอาหาร เพิ่มมูลค่าสินค้าให้สูงขึ้น และเกษตรกรสามารถช่วยเหลือตัวเองได้และมีอำนาจตัดสินใจว่าจะผลิตปศุสัตว์หรือแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์สินค้าปศุสัตว์เข้าสู่ตลาดได้อย่างไรต่อไป</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรของจังหวัดชยันนาให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถบริหารจัดการงานฟาร์มด้วยตนเองได้

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>๒. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐานการผลิตภาคปศุสัตว์ของเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร/เครือข่ายในจังหวัดชัยนาท ให้มีคุณภาพและได้รับการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ในสินค้าปศุสัตว์ที่สำคัญของจังหวัดชัยนาท</p> <p>๓. เพื่อส่งเสริมและเพิ่มมูลค่าการผลิตสัตว์เศรษฐกิจของจังหวัดชัยนาท ให้มีคุณภาพดีและเป็นที่ต้องการของตลาดอย่างครบวงจร</p> <p>๔. เพื่อสร้างรายได้เพิ่มให้กับครัวเรือนและลดพื้นที่การทำนาข้าวในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม</p>
๔. เป้าหมาย	<p>๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของฟาร์ม/แปลงของเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท ได้รับการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐</p> <p>๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการผลิตสินค้าปศุสัตว์ (GPP) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕</p>
๕. พื้นที่ดำเนินการ	จังหวัดชัยนาท
๖. กิจกรรมหลัก	งบประมาณจังหวัด ๓๐,๘๓๔,๐๐๐ บาท
<p>๖.๑ ส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโคเนื้อคุณภาพดีแบบครบวงจร (โคขุนเจ้าพระยา Beef)</p> <p>ผู้รับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยนาท</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒. ศูนย์วิจัย/พัฒนาอาหารสัตว์ชัยนาท</p> <p>๓. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยนาท</p> <p>๔. สำนักงานพาณิชย์จังหวัด</p> <p>๕. สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด</p> <p>๖. สำนักงานเกษตรจังหวัด</p>	<p>งบประมาณ ๕,๑๓๔,๐๐๐ บาท</p> <p>๑.๑ ส่งเสริมและพัฒนาในกลุ่มเกษตรกรและเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อคุณภาพดี (ระดับต้นน้ำ) สู้ความเข้มแข็งและยั่งยืน (มีคณะกรรมการกลุ่มขับเคลื่อนงานที่ชัดเจน)</p> <p>๑.๒ ส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฝูงแม่พันธุ์โคเนื้อ เพื่อรองรับการผลิตและการจำหน่ายโคเนื้อคุณภาพดี (การปรับทัศนคติและสร้างองค์ความรู้ในการใช้เทคโนโลยีในการปรับปรุงพันธุ์สัตว์/การผสมเทียม/การเหนี่ยวนำ) / จัดตั้งศูนย์กระจายน้ำเชื้อคุณภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมในการจัดทำระบบการจัดการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพดี - การส่งเสริมการตรวจรับรอง GFM/GAP/ฟาร์มปลอดสารเร่งเนื้อแดง <p>๑.๓ ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตและนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีการเลี้ยงสัตว์ที่มีคุณภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการใช้ TMR Feed Center เพื่อการลดต้นทุนด้านการผลิต - การถ่ายทอดบทเรียนให้กับกลุ่มเกษตรกรและเครือข่ายสมาชิก <p>๑.๔ ส่งเสริมและพัฒนาการสร้างแบรนด์ และการประชาสัมพันธ์ช่องทางการตลาดสินค้าปศุสัตว์ประจำจังหวัดชัยนาท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและพัฒนากาสิโนค้าและผลิตภัณฑ์ฯ (เจ้าพระยา Beef) ผู้บริโภค - MOU/โฆษณา/ประชาสัมพันธ์/สร้าง Shop/สนับสนุนอุปกรณ์/Packaging/การขนส่ง <p>๑.๕ การติดตามและประเมินผลโครงการ พื้นที่เป้าหมาย : ทุกอำเภอ โดยเน้นที่ อ.หันคา, อ.หนองมะโมง และ อ.มโนรมย์</p>
<p>๖.๒ ส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแพะคุณภาพดีเพื่อรองรับอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล</p> <p>ผู้รับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยนาท หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒. ศูนย์วิจัยพัฒนาอาหารสัตว์ชัยนาท ๓. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยนาท ๔. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ๕. สำนักงานพาณิชย์จังหวัด ๖. สำนักงานเกษตรจังหวัด</p>	<p>งบประมาณ ๒,๒๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๒.๑ ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตแพะเพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจใหม่และมุ่งสู่อุตสาหกรรมอาหารฮาลาลของจังหวัดชัยนาท</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการรวมกลุ่มแพะพระราชรัฐ - ส่งเสริมการผลิตแพะสู่อุตสาหกรรมอาหารฮาลาล <p>๒.๒ การพัฒนาระบบการผลิตและการตลาดแพะเชิงพาณิชย์เพื่อรองรับการเปิดตลาดสินค้าอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมฟาร์มรวบรวมผลิตรวมของกลุ่มฯ เพื่อสร้างอำนาจในการต่อรองราคา - ส่งเสริมและสนับสนุนการขึ้นทะเบียน NID (งบ Function) - สนับสนุนการสร้างฟาร์มปลอดโรค (งบ Function) - สนับสนุนพ่อพันธุ์แพะคุณภาพดีเพื่อการปรับปรุงและยกระดับสายพันธุ์แพะ/ต่อยอด - จัดตั้งเครือข่ายฟาร์มขยายแพะพันธุ์ดี - จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ต้นแบบการรวบรวมและการจำหน่ายผลผลิตแพะเพื่อสร้างรายได้ - ธนาคารแพะชุมชนของเกษตรกรเพื่อเกษตรกร (อภส./SEMs) - ส่งเสริมการใช้ TMR Feed Center เพื่อการลดต้นทุนด้านการผลิต - การศึกษาดูงานการพัฒนาผลิตภัณฑ์และระบบการตลาดแพะเชิงพาณิชย์ <p>๒.๓ การเชื่อมโยงช่องทางการตลาดแพะเพื่อการส่งออกสู่อุตสาหกรรมอาหารฮาลาลและสร้างเศรษฐกิจใหม่</p> <ul style="list-style-type: none"> - การสร้างแบรนด์ใหม่ (เจ้าพระยา Goat) - งานสัมมนาและการประกวดแพะคุณภาพดีจังหวัดชัยนาท (รางวัลพระราชทาน)

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>- งานแปรรูปแพะเนื้อ/Road Show แพะและสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดชัยนาท</p> <p>๒.๔ การติดตามและประเมินผลโครงการ พื้นที่เป้าหมาย : ทุกอำเภอ โดยเน้นที่ อ.สรรคบุรี, อ.สรรพยา และ อ.เนินขาม</p>
<p>๖.๓ ส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดพืชอาหารสัตว์เชิงพาณิชย์ (แพงโกลาชัยนาท)</p> <p>ผู้รับผิดชอบ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยนาท หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๑. ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ชัยนาท ๒. วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยนาท ๓. สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด</p>	<p>งบประมาณ ๒๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๓.๑ ส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการสร้างเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรฯ ในการผลิตพืชอาหารสัตว์เชิงพาณิชย์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและพัฒนาแปลงพืชอาหารสัตว์ให้ได้รับการรับรองคุณภาพเพื่อการส่งออก GAP - สนับสนุนการตรวจรับรองคุณภาพแปลงพืชอาหารสัตว์เพื่อการส่งออก GAP <p>๓.๒ พัฒนาแหล่งการเรียนรู้ระบบการผลิตพืชอาหารสัตว์เชิงพาณิชย์และการพัฒนาสู่กลุ่ม</p> <p>เครือข่ายผู้ผลิตพืชอาหารสัตว์เชิงพาณิชย์ที่เข้มแข็งและยั่งยืน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนงานวิจัยเพื่อทดสอบประสิทธิภาพการเลี้ยงปศุสัตว์ด้วยหญ้าแพงโกลาชัยนาท <p>เพื่อการสร้างอัตลักษณ์และ“แบรนด์” ให้สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดชัยนาท</p> <p>๓.๓ เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตพืชอาหารสัตว์คุณภาพดีและการจัดการระบบการผลิต</p> <p>และนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีอาหารสัตว์สู่ความยั่งยืน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ก่อสร้างโรงอบลดความชื้นหญ้า ขนาด ๒๐ ตัน พร้อมอุปกรณ์จำนวน ๑ แห่ง - ก่อสร้างโรงเก็บอาหารสัตว์ (คัตเกรด) ขนาด ๑,๐๐๐ ตร.ม. จำนวน ๑ แห่ง - ส่งเสริมและสนับสนุนการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ “จีไอ (GI : Geographical Indication) ให้กับผลิตภัณฑ์หญ้าที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของแหล่งผลิตในพื้นที่ต่างๆ <p>๓.๔ ส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการตลาดออนไลน์เพื่อการจำหน่ายพืชอาหารสัตว์สู่ความยั่งยืน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและต่อยอดการตลาดออนไลน์เพื่อการจำหน่ายสินค้าเชิงพาณิชย์ <p>๓.๕ ติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อสร้างความยั่งยืน</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	พื้นที่เป้าหมาย : ทุกอำเภอ โดยเน้นที่ อ.มโนรมย์, อ.สรรคบุรี อ.หันคา และ อ.หนองมะโมง
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดชัยนาท
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	๑ ปี (ตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๕)
๙. งบประมาณ	๓๐,๘๓๔,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	<p>๑. จังหวัดชัยนาท มีจำนวนแปลง/ฟาร์มมาตรฐานเพิ่มขึ้น ปีละไม่น้อยกว่า ๑๐ ฟาร์ม</p> <p>๒. เกษตรกร จำนวน ๔๕๐ ราย หรือ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ มีความรู้ในการจัดการด้านการเลี้ยงสัตว์และพืชอาหารสัตว์, การปรับปรุงสายพันธุ์ และการจัดการฟาร์มเลี้ยงสัตว์</p> <p>๓. เกษตรกรมีทางเลือกในการประกอบอาชีพ (ด้านปศุสัตว์) ได้หลายทางเลือก และมีสัดส่วนในการลดพื้นที่ทำนาข้าวในพื้นที่ไม่เหมาะสมร้อยละ ๒</p>
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	<p>1. เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรของจังหวัดชัยนาทมีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ สามารถบริหารจัดการงานฟาร์มด้วยตนเองได้</p> <p>2. กระบวนการผลิต (โคเนื้อ/แพะเนื้อ/หญ้าแพงโกลา) ของเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดชัยนาท มีคุณภาพและได้รับการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)</p> <p>3. สินค้าปศุสัตว์ที่สำคัญของจังหวัด (โคเนื้อ/แพะเนื้อ/หญ้าแพงโกลา) ได้รับการพัฒนาและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับเศรษฐกิจของจังหวัดชัยนาทและเป็นที่ต้องการของตลาดอย่างครบวงจร</p> <p>4. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มให้กับครัวเรือนและลดพื้นที่การทำนาข้าวในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม</p>

๕. โครงการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ระบบการตลาดครบวงจรเพื่อรองรับผลผลิตเกษตรและผลิตภัณฑ์ ชยันนาท “พุ่มพวง Express เพื่อเศรษฐกิจชุมชน”

ยุทธศาสตร์ที่ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

กลยุทธ์ที่ ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ระบบการตลาดครบวงจรเพื่อรองรับผลผลิตเกษตรและผลิตภัณฑ์ชยันนาท “พุ่มพวง Express เพื่อเศรษฐกิจชุมชน”
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	<p>วิสัยทัศน์ประเทศไทย ๒๕๘๐ ด้านความมั่นคงมีจุดประสงค์ให้เศรษฐกิจของประเทศไทยขยายตัวอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน มีความสามารถในการแข่งขันสูง สร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาคทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน</p> <p>ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เน้นยกระดับศักยภาพในหลากหลายมิติ ควบคู่กับการขยายโอกาสของประเทศไทยในเวทีโลก และด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โดยสร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำใน ทุกมิติ กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๒ โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก พัฒนาด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่ และเมือง รวมถึงเทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวก และลดต้นทุนการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน บุคลากร และเชื่อมโยงประเทศไทยกับประชาคมโลก</p> <p>แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน เพื่อยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารสู่ระบบมาตรฐานสามารถขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓ เกษตรกรมีรายได้สุทธิ ๕๙,๔๖๐ ต่อครัวเรือน</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ ด้านการพัฒนามาตรฐานการบริหารจัดการ และการอำนวยความสะดวกทางการค้า รวมถึงการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลทางธุรกิจ</p>
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	พัฒนาระบบโลจิสติกส์ และระบบการตลาดครบวงจรเพื่อรองรับผลผลิตเกษตร และผลิตภัณฑ์ของจังหวัดชยันนาท เพื่อเพิ่มช่องทางขาย ลดต้นทุนการขนส่ง ลดต้นทุนสินค้าเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร ผู้บริโภคได้รับสินค้าคุณภาพดี ถูกสุขลักษณะ ได้รับความสะดวกในการซื้อสินค้า

หัวข้อ	รายละเอียด
	ลดความเสี่ยงของการติดเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ สร้างอาชีพใหม่ให้ชุมชน เกิดจุดรวบรวมและกระจายสินค้าระดับชุมชน ระดับจังหวัดเพื่อจำหน่าย ตลาดภายในและต่างประเทศ โดยมีการบริหารจัดการข้อมูลการตลาดอย่างเป็นระบบเพื่อวางแผนการผลิต การซื้อขายล่วงหน้าและคาดการณ์ความต้องการของตลาดได้อย่างถูกต้อง
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ร้อยละ ๖๐% สามารถผลิตสินค้าเกษตร และเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่เข้าร่วมโครงการระบบโลจิสติกส์ “พุ่มพวง express”
๕. พื้นที่ดำเนินการ	๘ อำเภอ
๖. กิจกรรมหลัก	
กิจกรรมหลักที่ ๖.๑	ส่งเสริมและพัฒนาการสร้างเครือข่ายเกษตรทฤษฎีใหม่ - อบรมเชิงปฏิบัติการให้เกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ จำนวน ๔๕ กลุ่ม (๑,๕๐๐ คน) เพื่อจัดทำแผนธุรกิจเกษตร และแผนการผลิตให้สอดคล้องต่อความต้องการของตลาด และการผลิตพืชให้มาตรฐาน (GAP) ๒๙๔,๘๐๐ บาท
กิจกรรมหลักที่ ๖.๒	จัดเวทีจับคู่ธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการ และผู้ผลิต - จัดเวทีจับคู่ธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการ และผู้ผลิต จำนวน ๔๕ กลุ่มๆ จำนวน ๑ ครั้ง (เกษตรกร ๔๕ คน/ส่วนราชการ ๕ คน/ Young Smart Farmer ๕ คน) ๑๐,๔๕๐ บาท
กิจกรรมหลักที่ ๖.๓	การรับรองแหล่งผลิต - จ้างเอกชนตรวจรับรองแปลงปลูกผักแบบกลุ่ม (GAP) จำนวน ๔๕ กลุ่มๆละ ๘,๕๐๐ บาท ๓๘๒,๕๐๐ บาท
กิจกรรมหลักที่ ๖.๔	ประสานงาน ติดตาม สรุปลผลการดำเนินงานโครงการ และถอดบทเรียน การดำเนินงาน - ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อสรุปลผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และถอดบทเรียน เพื่อให้การทำงานในปีต่อไป เกิดประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ ต่อเกษตรกร (ผู้แทนกลุ่ม ๔๕ ราย /ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ๑๐/ young smart Farmer ๑๐) ๒๒,๒๗๕ บาท
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยนาท
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึง วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕
๙. งบประมาณ	๗๑๐,๐๒๕ บาท งบพัฒนาจังหวัด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑) กลุ่มเกษตรกรมีแหล่งจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และมีการวางแผนการกระจายสินค้าการเกษตรอย่างมีระบบ ๒) ผลผลิตทางการเกษตรมีการบริการจัดการอย่างเป็นระบบ และเชื่อมโยงตลาด
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่จำนวน ๙๕๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๐% สามารถผลิตสินค้าเกษตรและเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าในพื้นที่เข้าร่วมโครงการระบบโลจิสติกส์ “พุ่มพวง express” ๒) กลุ่มเกษตรกรมีแหล่งจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร และมีการวางแผนการกระจายสินค้าการเกษตรอย่างมีระบบ ๓) ผลผลิตทางการเกษตรมีการบริการจัดการอย่างเป็นระบบ และเชื่อมโยงตลาด

ภาคผนวก

ส่วนที่ ๑

บทนำ

ส่วนที่ ๒
ข้อมูลทั่วไปและ
ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ
ของจังหวัดชัยนาท

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ด้านการเกษตรและสหกรณ์ ของจังหวัดชัยนาท

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและ สหกรณ์ของจังหวัดของชัยนาท

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์

ตามแผนพัฒนาการเกษตรและ

สหกรณ์ของจังหวัดชัยนาท

(พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ส่วนที่ ๒

แบบสรุปโครงการแบบย่อ

(Project Idea)

ภาพกิจกรรม

การประชุมการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดชัยนาท (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

ฉบับทบทวน พ.ศ. ๒๕๖๓

วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

ณ ห้องประชุมสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยนาท

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายสุวิทย์ สอนสุข

เกษตรและสหกรณ์จังหวัดชัยนาท

คณะผู้จัดทำ

นายประภาส พรหมโสดา

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นางสาววิลาสินี บุญเวียง

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นางสาวเบญจวรรณ เมืองใจ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นายวุฒิพงษ์ สมานชื่น

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นายชลรัตน์ มีแสงเพชร

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

นางกรรณิกา รัตนา

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

นางสาวเจนจิรา สงไย

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

นางสาวพิมพ์กมล ชื่นชม

เจ้าพนักงานธุรการ

ผู้เรียบเรียง

นางสาวเบญจวรรณ เมืองใจ

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

*****

บรรณานุกรม

คณะทำงานขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการพัฒนาด้านพื้นที่ระดับภาค กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ภาคเหนือ).

แผนพัฒนาภาคการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕. ๒๕๖๒

สำนักงานกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐). ๒๕๖๑

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔.

สำนักงานจังหวัดชัยนาท. แผนพัฒนาจังหวัดชัยนาท ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔. ชัยนาท. ๒๕๖๒.

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. คู่มือการปฏิบัติงาน “การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด”. กรุงเทพมหานคร. ๒๕๖๓.

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙).

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔).

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา. ๒๕๖๒.